

AVRUPA İÇİN BİR ANAYASA OLUŞTURAN ANTLAŞMA*

-
- * Bu metin, Avrupa Toplulukları Resmi Yayınlar Dairesince yayınlanan 18 Temmuz 2003 tarihli *“Avrupa İçin Bir Anayasa Oluşturan Antlaşma Taslağı”*nın çevirisi temel alınarak Adalet Bakanlığı Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından yeniden gözden geçirilerek hazırlanmıştır. Çeviri gayri resmidir, metinde görülen eksiklik ve yanlışlıkların ofaltintas@adalet.gov.tr elektronik posta adresine bildirilmesi istirham olunur.

© Ankara Barosu Başkanlığı 2004

Tüm Hakları Saklıdır

Baskı

Ustaoğlu Basım Yayın Ltd. Şti
(312) 229 64 81 - 2296482
e-mail: tacettin.usta@mynet.com

İletişim adresi:

Ankara Barosu Başkanlığı, Adliye Sarayı Kat: 5 Sıhhiye/Ankara
Tel: (312) 310 21 91 (Pbx), 310 55 26 Faks: (312) 309 22 37
<http://www.ankarabarosus.org>
e-mail: ankarabarosus@ankarabarosus.org

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

SAYI : B.03.0.ABG.0.00.00.01-2004/1474
KONU : "Avrupa için bir Anayasa Oluşturan Antlaşma"

ANKARA
23/11/2004

ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 22.11.2004 tarihli ve 11-117/1130 sayılı yazınız.

İlgi yazınızla, 29 Ekim 2004 tarihinde imzalanan Avrupa için bir Anayasa Oluşturan Antlaşma'nın Türkçe tercümesinin Genel Müdürlüğümüz web sitesinde yayınlandığından bahisle;

Baronuz bilgilendirme çalışmaları kapsamında meslektaşlarımızın bilgilendirilmesi amacıyla elektronik ortamda yayınlanan söz konusu metnin ücretsiz dağıtılmak üzere kitap haline getirilmesi için izin talebinde bulunulduğu anlaşılmıştır.

Elektronik ortamda <http://www.abgm.adalet.gov.tr> adresinde yayınlanan metnin başına,

"Bu çeviri, Avrupa Toplulukları Resmi Yayınlar Dairesince yayınlanan 18 Temmuz 2003 tarihli "Avrupa İçin Bir Anayasa Oluşturan Antlaşma Taslağı"nın çevirisi temel alınarak, Adalet Bakanlığı Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünün destekleri ve izni ile Tetkik Hâkimi Dr. Ömer Faruk Altıntaş tarafından yeniden gözden geçirilerek hazırlanmıştır. Çeviri gayri resmidir, metinde görülen eksiklik ve yanlışlıkların ofaltintas@adalet.gov.tr elektronik posta adresine bildirilmesi istirham olunur."

İbaresi eklenmek ve ücretsiz dağıtılmak koşulu ile kitap haline getirilmesine izin verildiği hususunda bilgileri rica olunur.

Dr. Ayşe Saadet ARIKAN
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür

ÖNSÖZ

Avrupa Birliği'nin yeni yapılanmasının temelini oluşturacak olan, *Avrupa İçin Bir Anayasa Oluşturan Antlaşma*, tören alanı olarak seçilen eski Roma'nın dini ve siyasi merkezi *Canpidoglio* bölgesinde, *Papa 3.Paul* tarafından kutsal mekan olarak yaptırılan ve *Michelangelo* tarafından hazırlanan projeye uygun olarak 16. yüzyılda yenilenen meydanda yer alan binanın, ünlü Roma İmparatoru *Sezar*'ın adını taşıyan salonunda, *Orazzi-Cruazzi* savaşını simgeleyen freskler arasında 30.Ekim.2004 tarihinde düzenlenen törenle imzalandı.

Avrupa Birliği'ne üye tüm ülkelerin onay vermesinden sonra 01 Kasım 2006 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan ve imza töreninde ilk kez Avrupa Cumhuriyeti Anayasası olarak telaffuz edilen Avrupa Birliği Anayasası, Atina ile Isparta arasında yıllarca süren savaşta, Yunan şehir devletlerinin kendi kendilerini nasıl yok etmeye mahkum ettiklerini anlattığı *Pelepones Savaşı* isimli bitiremediği kitabı ile ünlü *Thukydides*'in '*Anayasamıza ... demokrasi adı verilir. Çünkü iktidar azınlığın değil, çoğunluğun elindedir*' alıntısı ile başlamakta ve 4 ana bölüm, 448 madde, 36 protokol ve 2 ek'ten oluşmaktadır.

Anayasaya göre, Avrupa Birliği'nin resmi bayrağı *12 yıldızlı bayrak*; marşı *Ludwig van Beethoven*'in "*Kardeş olun ey insanlar, bunu ister tanrımız / Bu dünyada her şey geçer, en son sana dost kalır / İnsanlığa, doğruluğa göğsünü aç korkmadan / Hür doğmuştur insanoğlu, hür yaşamak hakkıdır*" diyen *9. Senfonisi*'ndeki "*Ode to Joy / Neşeye Övgü*"; resmi para birimi *euro*; resmi günü *9 Mayıs* ve resmi sloganı da '*Çeşitlilikte birleşmişlik*' oldu.

Sınırsız bir süre için düzenlenen Birlik Anayasasına göre Avrupa Birliği, '*insan onuruna saygı, özgürlük, demokrasi, eşitlik, hukuk devleti ve insan haklarına saygı*' esası üzerine kurulu olup, bu değerler *çoğulcu, hoşgörülü, adil, dayanışmacı*

ve *ayrım* gözetmeyen bir toplumda, üye devletlerin hepsi için ortaktır.

Fransız toplumbilimci *Alain Touraine*'nin dediği gibi, eğer insan yurttaştan başka bir şey değilse, devlet erki için aşılamayacak hiçbir sınır kalmamış demektir ve eğer insan yalnızca topluluğa aitliğiyle tanımlanıyorsa, yönetimin zorbalıklarına daha az karşı koyabilecek demektir. Bu bağlamda, geride bıraktığımız yüzyılda, demokrasinin başlıca muhalifi olan totalitarizme karşı mücadelenin en etkili aracı, devlet erkinin sınırlandırılması ilkesidir. Demokratik düşüncenin merkezinde yer alan bu ilke, aynı zamanda, sivil toplum kavramının doğal hak öğretisi ile birleşmesinin ve özgürlük ile eşitlik anlayışının bileşiminin ürünüdür.

Siyasal toplumun tanınması ve hem devletin, hem de sivil toplumun karşısında özerkleştirilmesi koşullarına bağlı olan devlet erkinin sınırlandırılması, Rönesans'tan Fransız Devrimine ve İngiltere'deki kitlesel sanayileşmenin başlarına kadar uzanan modernleşme sürecinin ve modernlik düşüncesinin doğurduğu anayasacılığa uzanan yolun temel taşıdır. Zira, devlet erkini birey özgürlükleri lehine sınırlandırmayı, yine devlet erkini ilke ve kurallarla çerçevelemek suretiyle siyasal alanda keyfiliği önlemeyi amaçlayan anayasacılığın yolunu bu ilke açmıştır.

Tüm bu nedenler ile ve dünyanın ilk yazılı anayasası olan 1787 tarihli Amerikan Anayasası ile başlayan 217 yıllık anayasacılık sürecinin en son örneğini oluşturan, hem anayasa tarihi ve hem de Tanzimat ile birlikte hukuk yoluyla toplumu dönüştürme projesi olarak başlayan Avrupa yolculuğumuzun geldiği en son nokta bağlamında, ülkemiz yönünden de önem taşıyan Avrupa Birliği Anayasasını, Ankara Barosu Yönetim Kurulu olarak, siz değerli meslektaşlarımızın yararlanmasına sunmayı görev bildik.

Saygılarımızla.

Av. V. Ahsen COŞAR
Ankara Barosu Başkanı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

BÖLÜM – I BİRLİĞİN TANIM VE AMAÇLARI

BAŞLIK – I BİRLİĞİN TANIMI VE AMAÇLARI	Sayfa No : 7
BAŞLIK - II TEMEL HAKLAR VE BİRLİK VATANDAŞLIĞI	12
BAŞLIK - III BİRLİK'İN YETKİLERİ	14
BAŞLIK IV BİRLİK'İN KURUMLARI	22
KISIM I KURUMSAL ÇERÇEVE	22
KISIM II DİĞER BİRLİK KURUMLARI VE ORGANLARI	34
BAŞLIK V BİRLİK YETKİLERİNİN KULLANILMASI	37
KISIM I ORTAK HÜKÜMLER	37
KISIM II ÖZEL HÜKÜMLER	43
KISIM III GÜÇLENDİRİLMİŞ İŞBİRLİĞİ	50
BAŞLIK VI BİRLİK'İN DEMOKRATİK HAYATI	52
BAŞLIK VII BİRLİK'İN MALİ DURUMU	57
BAŞLIK VIII BİRLİK VE KOMŞULARI	60
BAŞLIK IX BİRLİK ÜYELİĞİ	61

BÖLÜM – II

BİRLİĞİN TEMEL HAKLAR ANTLAŞMASI

ÖNSÖZ	67
BAŞLIK - I ONUR	69
BAŞLIK II ÖZGÜRLÜKLER	71
BAŞLIK III EŞİTLİK	76
BAŞLIK IV DAYANIŞMA	79
BAŞLIK V VATANDAŞLIK HAKLARI	83
BAŞLIK VI ADALET	87
BAŞLIK VII ANTLAŞMANIN YORUMLANMASINI VE UYGULANMASINI DÜZENLEYEN GENEL HÜKÜMLER	89

BÖLÜM - III

BİRLİĞİN POLİTİKALARI VE İŞLEYİŞİ

BAŞLIK I GENEL UYGULAMA MADDELERİ	95
BAŞLIK II AYRIM YAPMAMA VE VATANDAŞLIK	98
BAŞLIK III İÇ POLİTİKALAR VE FAALİYETLER	102
KISIM I İÇ PAZAR	102
BÖLÜM 1 İÇ PAZARIN OLUŞTURULMASI VE İŞLEYİŞİ	102

BÖLÜM 2	
KİŞİLERİN VE HİZMETLERİN SERBEST DOLAŞIMI	104
Alt Bölüm 1	
Çalışanlar	104
Alt Bölüm 2	
İş Kurma Özgürlüğü	107
Alt Bölüm 3	
Hizmet Sunma Özgürlüğü	111
BÖLÜM 3	
MALLARIN SERBEST DOLAŞIMI	115
Alt Bölüm 1	
Gümrük Birliği	115
Alt Bölüm 2	
Gümrük İşbirliği	116
Alt Bölüm 3	
Nicelik Kısıtlamalarının Yasaklanması	117
BÖLÜM 4	
SERMAYE VE ÖDEMELER	119
BÖLÜM 5	
REKABET KURALLARI	123
Alt Bölüm 1	
Girişimlere Uygulanan kurallar	123
Alt Bölüm 2	
Üye Devletler Tarafından Yapılan Yardımlar	128
BÖLÜM 6	
MALİ HÜKÜMLER	132
BÖLÜM 7	
ORTAK HÜKÜMLER	134
KISIM II	
EKONOMİ VE PARA POLİTİKASI	139
BÖLÜM 1	
EKONOMİ POLİTİKASI	140

BÖLÜM 2 PARA POLİTİKASI	150
BÖLÜM 3 KURUMLARLA İLGİLİ HÜKÜMLER	156
BÖLÜM 4 EURO BÖLGESİNE DAHİL ÜYE DEVLETLERE YÖNELİK HÜKÜMLER	158
BÖLÜM 5 GEÇİŞLİ HÜKÜMLER	160
KISIM III DİĞER BAZI ALANLARDAKİ POLİTİKALAR	169
BÖLÜM 1 İSTİHDAM	169
BÖLÜM 2 SOSYAL POLİTİKA	173
BÖLÜM 3 EKONOMİK, SOSYAL VE BÖLGESEL UYUM	183
BÖLÜM 4 TARIM VE BALIKÇILIK	186
BÖLÜM 5 ÇEVRE	192
BÖLÜM 6 TÜKETİCİNİN KORUNMASI	196
BÖLÜM 7 ULAŞIM	197
BÖLÜM 8 AVRUPA ÇAPINDAKİ AĞLAR	202
BÖLÜM 9 ARAŞTIRMA, TEKNOLOJİK GELİŞİM VE UZAY	204
BÖLÜM 10 ENERJİ	210
KISIM IV ÖZGÜRLÜK, GÜVENLİK VE ADALET ALANI	211

BÖLÜM 1 GENEL HÜKÜMLER	211
BÖLÜM 2 SINIR DENETİMLERİ, SİĞİNMA VE GÖÇ HAKKINDAKİ POLİTİKALAR	214
BÖLÜM 3 MEDENİ KONULARDA ADLİ İŞBİRLİĞİ	219
BÖLÜM 4 CEZAI KONULARDA ADLİ İŞBİRLİĞİ	221
BÖLÜM 5 POLİS İŞBİRLİĞİ	228
KISIM V BİRLİK'İN KOORDİNE EDİCİ, TAMAMLAYICI VEYA DESTEKLEYİCİ ŞEKİLDE FAALİYET GÖSTEREBİLECEĞİ ALANLAR	231
BÖLÜM 1 HALK SAĞLIĞI	231
BÖLÜM 2 ENDÜSTRİ	234
BÖLÜM 3 KÜLTÜR	236
BÖLÜM 4 TURİZM	238
BÖLÜM 5 EĞİTİM, GENÇLİK, SPOR VE MESLEKİ EĞİTİM	239
BÖLÜM 6 SİVİL SAVUNMA	243
BÖLÜM 7 İDARİ İŞBİRLİĞİ	244
BAŞLIK IV DENİZAŞIRI ÜLKELER VE BÖLGELERLE ORTAKLIK	245
BAŞLIK V BİRLİK'İN DIŞ FAALİYETLERİ	249

KISIM I	
GENEL UYGULAMA HÜKÜMLERİ	249
KISIM II	
ORTAK DIŞ POLİTİKA VE GÜVENLİK POLİTİKASI	252
BÖLÜM 1	
ORTAK HÜKÜMLER	252
BÖLÜM 2	
ORTAK GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI	262
BÖLÜM 3	
MALİ HÜKÜMLER	267
KISIM III	
ORTAK TİCARET POLİTİKASI	269
KISIM IV	
ÜÇÜNCÜ ÜLKELERLE İŞBİRLİĞİ VE İNSANİ YARDIM	272
BÖLÜM 1	
KALKINMA İŞBİRLİĞİ	272
BÖLÜM 2	
ÜÇÜNCÜ ÜLKELERLE EKONOMİK, MALİ VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ	274
BÖLÜM 3	
İNSANİ YARDIM	275
KISIM V	
KISITLAYICI TEDBİRLER	277
KISIM VI	
ULUSLARARASI ANTLAŞMALAR	278
KISIM VII	
BİRLİK'İN ULUSLARARASI ÖRGÜTLER, ÜÇÜNCÜ ÜLKELER VE BİRLİK DELEGASYONLARI İLE İLİŞKİLERİ	284
KISIM VIII	
DAYANIŞMA MADDESİNİN UYGULANMASI	285
BAŞLIK VI	
BİRLİK'İN İŞLEYİŞİ	286
KISIM I	
KURUMLARLA İLGİLİ HÜKÜMLER	286

BÖLÜM 1	
KURUMLAR	286
Alt Bölüm 1	
Avrupa Parlamentosu	286
Alt Bölüm 2	
Avrupa Konseyi	291
Alt Bölüm 3	
Bakanlar Konseyi	292
Alt Bölüm 4	
Avrupa Komisyonu	294
Alt Bölüm 5	
Avrupa Birliği Adalet Divanı	297
Alt bölüm 6	
Avrupa Merkez Bankası	313
Alt bölüm 7	
Sayıştay	314
BÖLÜM 2	
BİRLİK'İN DANIŞMA ORGANLARI	319
Alt bölüm 1	
Bölgeler Komitesi	319
Alt bölüm 2	
Ekonomik ve Sosyal Komite	321
BÖLÜM 3	
AVRUPA YATIRIM BANKASI	323
BÖLÜM 4	
BİRLİK'İN KURUMLARI, ORGANLARI, OFİSLERİ VE	
DAİRELERİ İÇİN ORTAK OLAN HÜKÜMLER	325
KISIM II	
MALİ HÜKÜMLER	332
BÖLÜM 1	
ÇOK YILLIK MALİ ÇERÇEVE	332
BÖLÜM 2	
BİRLİK'İN YILLIK BÜTÇESİ	333

BÖLÜM 3	
BÜTÇENİN VE ÖDEMELERİN UYGULANMASI	338
BÖLÜM 4	
ORTAK HÜKÜMLER	341
BÖLÜM 5	
DOLANDIRICILIKLA SAVAŞ	343
KISIM III	
GÜÇLENDİRİLMİŞ İŞBİRLİĞİ	344
BAŞLIK VII	
ORTAK HÜKÜMLER	349

BÖLÜM - IV GENEL VE NİHAÎ HÜKÜMLER

NIHAÎ SENET

I. Avrupa için bir Anayasa oluşturan Antlaşma	371
II. Avrupa için bir Anayasa oluşturan Antlaşma'ya ek Protokoller	371
III. Avrupa için bir Anayasa oluşturan Antlaşma'ya Ekler	375
A- Anayasa'nın hükümleri ile ilgili bildirgeler	375
B. Anayasa'ya ekli Protokollerle ilgili Bildirgeler	377

BÖLÜM – I

BİRLİĞİN TANIM VE AMAÇLARI

MAJESTELERİ BELÇİKA KRALI,
ÇEK CUMHURİYETİ BAŞKANI,
MAJESTELERİ DANİMARKA KRALİÇESİ,
ALMAN FEDERAL CUMHURİYETİ BAŞKANI,
ESTONYA CUMHURİYETİ BAŞKANI,
YUNAN CUMHURİYETİ BAŞKANI,
MAJESTELERİ İSPANYA KRALI,
FRANSA CUMHURİYETİ BAŞKANI,
İRLANDA BAŞKANI,
İTALYA CUMHURİYETİ BAŞKANI,
KIBRIS CUMHURİYETİ BAŞKANI,
LETONYA CUMHURİYETİ BAŞKANI,
LİTVANYA CUMHURİYETİ BAŞKANI,
MAJESTELERİ LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKÜ,
MACARİSTAN CUMHURİYETİ BAŞKANI,
MALTA BAŞKANI,
MAJESTELERİ HOLLANDA KRALİÇESİ,
AVUSTURYA CUMHURİYETİ
FEDERAL BAŞKANI,
POLONYA CUMHURİYETİ BAŞKANI,
PORTEKİZ CUMHURİYETİ BAŞKANI,
SLOVENYA CUMHURİYETİ BAŞKANI,
SLOVAK CUMHURİYETİ BAŞKANI,
FİNLANDİYA CUMHURİYETİ BAŞKANI,
İSVEÇ KRALLIĞI HÜKÜMETİ,
MAJESTELERİ BÜYÜK BRİTANYA BİRLEŞİK KRALLIĞI VE KUZAY
İRLANDA KRALİÇESİ

Avrupa'nın kültürel, dini ve insani mirası ile bu mirastan dokunulamaz ve vazgeçilemez insan hakları, özgürlük, demokrasi; eşitlik ve hukuk devleti şeklinde gelişen evrensel değerlerden ilham alarak,

En zayıfı ve en mahrumu da dahil olmak üzere, tüm sakinlerinin iyiliği için, acı deneyimlerden sonra yeniden bütünleşmiş Avrupa'nın bu uygarlık, ilerleme ve refah

yönünde yol alma niyetinde; kültüre, öğrenmeye ve toplumsal ilerlemeye açık bir kıta olarak kalma isteğinde ve kamu yaşamının demokratik ve şeffaf yapısını geliştirme ve tüm dünyada barış, adalet ve dayanışma için gayret gösterme arzusunda olduğu inancıyla,

Avrupa halklarının, kendi ulusal kimliklerinden ve tarihlerinden gurur duyarak, geçmişteki bölünmelerini aşmaya ve her zamandan daha yakın bir şekilde, ortak bir kaderi

paylaşmaya kararlı olduklarına kani olarak,

Bu şekilde "çeşitlilikte birleşmiş" olan Avrupa'nın her bir bireyin haklarına gereğince saygı göstererek ve gelecek nesillerle Yeryüzüne yönelik sorumluluklarının farkında olarak, onun insanlık umudunun özel bir alanı olmasını sağlayan bu büyük girişimi sürdürme yönündeki en iyi fırsatı sunduğuna inanarak,

Topluluk müktesebatının sürekliliğini temin suretiyle, Avrupa Topluluklarını kuran Antlaşmalar ve Avrupa Birliği Antlaşması çerçevesinde başarılmış işi sürdürme kararlılığı içerisinde,

Vatandaşları ve devletleri adına bu Anayasa'nın taslağını hazırlamış olmalarından dolayı Avrupa Konvansiyonu üyelerine şükran duyarak,

BÖLÜM - I

BAŞLIK - I BİRLİĞİN TANIMI VE AMAÇLARI

MADDE I - 1: Birlik'in Kuruluşu

1. Sahip oldukları ortak hedeflere ulaşmak amacıyla Üye Devletlerin yetki verdiği bu Anayasa, ortak bir gelecek oluşturacak şekilde, Avrupa Ülkelerinin ve vatandaşlarının iradesini yansıtarak, Avrupa Birliği'ni meydana getirir. Birlik, Üye Devletlerin bu amaçlara ulaşma hedefindeki politikalarını koordinasyon içinde yürütür ve Üye Devletler tarafından kendisine verilen yetkileri Topluluk yöntemiyle uygular.
2. Birlik, değerlerine saygı gösteren ve kendini bunları birlikte geliştirmeye adanmış olan tüm Avrupa Ülkelerine açıktır.

MADDE I - 2: Birlik'in Değerleri

Birlik, insan onuruna saygı, özgürlük, demokrasi, eşitlik, hukuk devleti ve azınlıklara mensup kişilerin haklarını da içeren insan haklarına saygı değerleri üzerine kurulmuştur. Bu değerler, çoğulcu, ayırım gözetmeyen, hoşgörülü, adil, dayanışmacı ve kadınlar ile erkekler arasında eşitliğin hüküm sürdüğü bir toplumda, Üye Devletlerin hepsi için ortaktır.

MADDE I - 3:
Birlik'in Amaçları

1. Birlik'in amacı, barışı, kendi değerlerini ve halklarının refahını desteklemektir.
2. Birlik, vatandaşlarına iç sınırların bulunmadığı bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı ile rekabetin serbest olduğu ve çarpıtılmadığı tek bir pazar sunar.
3. Birlik, tam istihdam ve toplumsal ilerleme hedefine sahip rekabet gücü yüksek bir sosyal piyasa ekonomisi, dengeli ekonomik büyümeye dayanan, sürdürülebilir şekilde Avrupa'nın kalkınması için çalışır. Birlik, çevrenin yüksek ölçüde korunması ve kalitesinin artırılması amacını güder. Bilimsel ve teknolojik ilerlemeleri teşvik eder.

Birlik, toplumsal dışlamaya ve ayrımcılığa karşı savaşır ve toplumsal adaleti ve korumayı, kadın erkek eşitliğini, nesiller arası dayanışmayı ve çocuk haklarının korunmasını destekler.

Birlik, Üye Devletlerin arasındaki ekonomik, toplumsal ve bölgesel uyumu ve dayanışmayı teşvik eder.

Birlik, sahip olduğu zengin kültür ve dil çeşitliliğine saygı gösterir ve Avrupa'nın kültürel mirasının korunmasını ve geliştirilmesini garanti altına alır.

4. Birlik, diğer ülkeler ile ilişkilerinde kendi değerlerini ve çıkarlarını savunur ve destekler. Barışa, güvenliğe, dünyanın sürdürülebilir kalkınmasına, kişiler arasındaki

karşılıklı saygı ve dayanışmaya, özgür ve adil ticarete, yoksulluğun ortadan kaldırılmasına, özellikle çocuk hakları başta olmak üzere insan haklarının korunmasına ve Birleşmiş Milletler Antlaşmasının ilkelerine saygı gösterilmesi de dahil olmak üzere uluslararası hukuka harfiyen uyulmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunur.

5. Birlik, amaçlarını Anayasa ile kendisine havale edilen yetkilerle mütenasip uygun araçlarla takip eder.

MADDE I - 4:

Temel Özgürlükler ve Ayrım Gözetmeme

1. Kişilerin, malların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımı ile yerleşme ve iş kurma özgürlüğü, Birlik içinde ve Birlik tarafından Anayasa'ya uygun olarak garanti edilir.
2. Anayasa'nın herhangi bir özel hükmüne hâlel getirmemek kaydıyla Anayasa'nın uygulama alanında tabiyet gerekçesiyle yapılan her türlü ayırım yasaktır.

MADDE I - 5:

Birlik ile Üye Devletler Arasındaki İlişkiler

1. Birlik, bölgesel ve yerel özerk idareler dahil de olmak üzere, Üye Devletlerin siyasi ve anayasal ve siyasal temel yapılarının özünde var olan ulusal kimliklerine ve Anayasa karşısında Üye Devletlerin eşit olduğuna saygı gösterir. Ülkenin toprak bütünlüğünün garanti altına alınması ile hukuk ve düzenin korunması ve iç güvenliğin sağlanmasını da içeren temel Ülke işlevlerine saygı gösterir.

2. Birlik ve Üye Devletler, iyi niyetli işbirliği ilkesini izleyerek, tam bir karşılıklı saygı çerçevesinde, Anayasa'dan doğan görevlerin yürütülmesi amacıyla birbirlerine yardımcı olurlar.

Üye Devletler, Anayasa'dan neşet eden ya da Birlik kurumlarının tasarruflarından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek için her türlü uygun genel ya da özel tedbirleri alır.

Üye Devletler, Birlik'in görevlerinin yerine getirilmesini kolaylaştırırlar ve bu Anayasa'da ortaya koyulan hedeflere ulaşılmasını tehlikeye atan her türlü uygulamadan uzak dururlar.

MADDE I - 6: **Birlik Hukuku**

Anayasa ve kendilerine verilen yetkilerin uygulanması sırasında Birlik kurumları tarafından kabul edilen hukuk, Üye Devletlerin yasaları karşısında önceliğe sahiptir.

MADDE I - 7: **Tüzel kişilik**

Birlik, tüzel kişiliği haizdir.

MADDE I - 8: **Birlik'in simgeleri**

Birlik'in bayrağı mavi fon üzerine on iki altın renkli yıldızdan oluşan bir dairedir.

Birliğin Tanımı ve Amaçları

Birlik'in marşı, Ludwig van Beethoven'in Dokuzuncu Senfonisi'ndeki Ode to Joy'u esas alır.

Birlik'in sloganı 'Çeşitlilikte birleşmiştir'.

Birlik'in para birimi euro'dur.

9 Mayıs, tüm Birlik'te Avrupa günü olarak kutlanır.

BAŞLIK - II

TEMEL HAKLAR VE BİRLİK VATANDAŞLIĞI

MADDE I-9

Temel Haklar

1. Birlik, Anayasa'nın II. Bölümünü oluşturan Temel Haklar Şartı'nda ortaya koyulan hakları, özgürlükleri ve ilkeleri tanır.
2. Birlik, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması hakkındaki Avrupa Sözleşmesi'ne katılır. Bu katılma, Birlik'in bu Anayasa'da tanımlandığı şekildeki yetkilerini etkilemez.
3. İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması hakkındaki Avrupa Sözleşmesi tarafından belirlenen ve Üye Devletlerde ortak olan anayasal geleneklerden kaynaklanan şekliyle temel haklar, Birlik hukukunun genel ilkelerini oluşturur.

MADDE I - 10

Birlik Vatandaşlığı

1. Üye Devletlerden herhangi birinin yurttaşları, Birlik'in vatandaşlarıdır. Birlik vatandaşlığı, ulusal yurttaşlığa ilavedir; onun yerini almaz.
2. Birlik Vatandaşları, Anayasa'da belirtilen haklardan yararlanırlar ve ödevlerden sorumludurlar. Birlik vatandaşları:

- (a) Üye Devletlerin topraklarında serbestçe hareket ve ikamet etme hakkına sahiptir;
- (b) İkamet ettikleri Üye Ülkede, o Ülkenin yurttaşlarıyla aynı koşullar altında Avrupa Parlamentosu seçimlerinde ve belediye seçimlerinde oy verme ve aday olma hakkına sahiptir;
- (c) Yurttaşı bulundukları Üye Ülkenin temsil edilmediği üçüncü bir ülkenin topraklarında, Üye Devletlerden herhangi birinin diplomatik makamları veya konsolosluk makamlarınca, o Üye Ülkenin yurttaşlarıyla aynı şartlar altında korunma hakkına sahiptir;
- (d) Avrupa Parlamentosu'na dilekçe verme, Avrupa Ombudsman'ına başvurma ve Birlik Kurumlarına ve danışma organlarına, Anayasa'nın resmi dillerinden birini kullanarak başvurma ve aynı dilde yanıt alma hakkına sahiptir.

Bu haklar, Anayasa'da tanımlanan şart ve sınırlamalara uygun olarak ve bu Anayasa tarafından kabul edilmiş tedbirler aracılığı ile uygulanır.

BAŞLIK - III BİRLİK'İN YETKİLERİ

MADDE I – 11 Temel İlkeler

1. Birlik yetkilerinin sınırları, yetkilendirme ilkesine göre belirlenir. Birlik yetkilerinin kullanımı, ikincillik ve oransallık ilkelerine göre icra edilir.
2. Birlik, yetkilendirme ilkesi kapsamında, Üye Devletler tarafından Anayasa'da belirtilen hedeflere ulaşmak için, Anayasa'da kendisine verilen yetkilerin sınırları dahilinde hareket eder. Birlik'e Anayasa ile verilmemiş yetkiler Üye Devletlere aittir.
3. Birlik, ikincillik ilkesi kapsamında, Birlik'in münhasır yetkisi dahilinde bulunmayan alanlarda, yalnızca öngörülen faaliyetin hedeflerine Üye Devletler tarafından, merkezi düzeyde veya bölgesel ve yerel düzeyde ulaşılamaması, ancak bunun yerine, önerilen faaliyetin boyutu veya etkileri nedeniyle Birlik düzeyinde ulaşılmasının daha iyi olması koşuluyla ve yalnızca bu noktaya kadar hareket edebilir.

Birlik kurumları, ikincillik ilkesini, Anayasa'nın ekinde bulunan ikincillik ve oransallık uygulamasına ilişkin Protokol'de belirtildiği şekilde uygularlar. Ulusal Parlamentolar, bu ilkenin Protokol'de ortaya koyulan prosedüre uygun olmasını sağlarlar.

4. Oransallık ilkesi kapsamında, Birlik faaliyetinin kapsamı ve biçimi, Anayasa'da belirtilen hedeflere ulaşmak için gerekli olanları aşmaz.

Kurumlar, oransallık ilkesini, ikincillik ve oransallık ilkelerinin uygulanmasına dair Protokol'de belirtildiği şekilde uygularlar.

MADDE I - 12

Yetki Kategorileri

1. Anayasa'nın Birlik'e belirli bir alanda münhasır yetki vermesi halinde, yalnızca Birlik, yasal olarak bağlayıcı kanunlar çıkarabilir ve kabul edebilir; Üye Devletler, bunu kendi kendilerine yalnızca Birlik tarafından kendilerine bu konuda bir yetki verilmesi koşuluyla ya da Birlik tarafından kabul edilen kanunların uygulanması amacıyla gerçekleştirebilirler.
2. Anayasa'nın, Birlik'e belirli bir alanda Üye Devletlerle birlikte ortak bir yetki vermesi durumunda, Birlik ve Üye Devletler bu alanda yasal olarak bağlayıcı kanunlar çıkarma ve benimseme yetkisine sahip olurlar. Üye Devletler, sahip oldukları yetkileri, Birlik'in söz konusu yetkileri henüz kullanmadığı ölçüde veya kullanmaktan vazgeçmesi halinde kullanırlar.
3. Üye Devletler, III: Bölüm'de belirlenen ve yerine getirilmesi Birlik'in yetkisinde kalan düzenlemeler dahilinde Üye Devletlerin ekonomik politikalarıyla istihdam politikalarını koordine ederler.
4. Birlik, ortak savunma politikasının aşamalı olarak tanımlanması da dahil olmak üzere, ortak bir dış politika ve güvenlik politikası tanımlama ve uygulama yetkisine sahiptir.

5. Birlik, belirli alanlarda ve Anayasa tarafından ortaya koyulan koşullar dahilinde, Üye Devletlerin bu alanlardaki yetkilerini geçersiz kılmaksızın, onların faaliyetlerini desteklemek, koordinasyonunu sağlamak veya tamamlamak amacıyla faaliyetlerde bulunma yetkisine sahiptir.

Bu alanlarla ilgili III.Bölüm düzenlemeleri esas alınarak Birlik tarafından kabul edilmiş hukuken bağlayıcı tasarruflar, Üye Devletler'in yasa veya tüzüklerinin uyumun gerektirmez.

6. Birlik'in sahip olduğu yetkilerin kullanımının kapsamı ve bu konudaki düzenlemeler, III. Bölümde yer alan her alan için özel hükümler tarafından belirlenir.

MADDE I - 13

Münhasır Yetkiler

1. Birlik, aşağıdaki konularda münhasır yetkiye sahiptir:
 - (a) Gümrük Birliği,
 - (b) İç pazarın işleyişi için gerekli olan rekabet kurallarının oluşturulması,
 - (c) Euro para birimini benimseyen Üye Devletler için para politikası,
 - (d) Ortak balıkçılık politikası kapsamında denizlerdeki biyolojik kaynakların korunması,
 - (e) Ortak ticaret politikası,

2. Birlik, akdedilmesi Birlik'in yasalarınca öngörülen, Birlik'in dahili yetkisini kullanmasını sağlamak için gerekli olan veya Birlik'in iç rekabet ortamını sağlaması için gerekli olan ya da Birlik'in ortak kurallarını etkileyen veya bunların alanını değiştiren durumlarda, uluslararası bir anlaşmanın akdi konusunda münhasır yetkiye sahiptir.

MADDE I - 14

Paylaşımlı Yetki Alanları

1. Birlik, Anayasa'nın kendisine [I-13. ve I-17.] Maddelerde belirtilen alanlarla ilgisi olmayan bir yetki verdiği durumlarda, bu yetkisini Üye Devletlerle paylaşır.
2. Birlik ve Üye Devletler arasında paylaşılan ortak yetki, esas olarak aşağıdaki alanlara uygulanır:
 - (a) İç pazar,
 - (b) III. Bölümde tanımlanan açılardan toplumsal politika,
 - (c) Ekonomik, toplumsal ve bölgesel uyum,
 - (d) Denizlerdeki biyolojik kaynakların korunması dışında tarım ve balıkçılık,
 - (e) Çevre,
 - (f) Tüketicilerin korunması,

- (g) Ulaşım,
 - (h) Avrupa çapındaki şebekeler,
 - (i) Enerji,
 - (j) Özgürlük, güvenlik ve adalet alanı,
 - (k) II. Bölümde tanımlanan açılardan kamu sağlığı konularında ortak güvenlik meseleleri.
3. Birlik, araştırma, teknolojik gelişim ve uzay alanlarında, özellikle programların tanımlanması ve gerçekleştirilmesi olmak üzere, faaliyetlerde bulunma yetkisine sahiptir; ancak bu yetkinin kullanımı, Üye Devletleri kendi yetkilerini kullanmaktan alıkoymayacaktır.
4. Kalkınma işbirliği ve insani yardım alanlarında Birlik, eylemde bulunma ve ortak bir politika izleme yetkisine sahiptir; ancak bu yetkinin kullanımı, Üye Devletleri kendi yetkilerini kullanmaktan alıkoymayacaktır.

MADDE I - 15

İktisadi Politikalarla İstihdam Politikalarının Koordinasyonu

1. Üye Devletler, Birlik içindeki iktisadi politikalarını koordine ederler. Bu amaçla Bakanlar Konseyi, özellikle bu politikalara yönelik geniş yönelimli ana hatlar benimseyerek, söz konusu politikaların koordinasyonunu sağlamak için önlemler alır.

Birliğin Tanımı ve Amaçları

Euro para birimini benimseyen Üye Devletlere özel hükümler uygulanır.

2. Birlik, özellikle Üye Devletlerin istihdam politikaları için yönlendirici ana hatlar benimseyerek, bu politikaların koordinasyonunu sağlamak için önlemler alır.
3. Birlik, Üye Devletlerin sosyal politikalarının koordinasyonunu sağlamak için girişimlerde bulunabilir.

MADDE I-16

Ortak Dış Politika ve Güvenlik Politikası

1. Ortak dış politika ve güvenlik politikası konularında Birlik'in sahip olduğu yetkiler, ortak savunmaya yönelik olarak ortak bir savunma politikasının aşamalı olarak çerçevesinin oluşturulması da dahil olmak üzere, tüm dış politika alanlarını ve Birlik'in güvenliğiyle ilgili tüm sorunları kapsar.
2. Üye Devletler, etkin bir biçimde ve şartsız olarak, Birlik'in ortak dış ve güvenlik politikalarını sadakat ve karşılıklı dayanışma ruhu içinde desteklerler ve Birlik tarafından bu alanda kabul edilen yasalara uyarlar. Üye Devletler, Birlik'in çıkarlarıyla çelişen veya etkisini zayıflatma olasılığı olan faaliyetlerden sakınırlar.

MADDE I - 17

Destekleyici, Koordine Edici veya Tamamlayıcı Faaliyet Alanları

Birlik, destekleyici, koordine edici veya tamamlayıcı faaliyetlerde bulunabilir.

Ankara Barosu Yayınları

Avrupa düzeyinde destekleyici, koordine edici veya tamamlayıcı faaliyet alanları şunlardır:

- (a) İnsan sağlığının korunması ve geliştirilmesi,
- (b) Sanayi,
- (c) Kültür,
- (d) Turizm,
- (e) Eğitim, gençlik, spor ve mesleki eğitim,
- (f) Sivil savunma,
- (g) İdari işbirliği.

MADDE I-18

Esneklik Maddesi

1. Birlik tarafından gerçekleştirilen bir faaliyetin, Anayasa tarafından belirlenen hedeflerden birine ulaşılması amacıyla, III. Bölümde tanımlanan ilkeler çerçevesinde gerekli olması ve Anayasa'nın gerekli yetkileri vermemesi durumunda, Komisyon'un bir teklifi üzerine oybirliğiyle ve Avrupa Parlamentosu'nun rızasının ardından harekete geçen Bakanlar Konseyi, gerekli önlemleri alacaktır.
2. Komisyon, I-11(3). Madde'de belirtilen ikincillik ilkesinin izlenmesi prosedürünü kullanarak, Üye

Devletlerin ulusal parlamentolarının dikkatlerini bu Maddeye dayanan tekliflere çeker.

3. Bu Maddeyi temel alarak kabul edilen hükümler, Anayasa'nın söz konusu uyumlaştırmayı dışarıda bıraktığı durumlarda, Üye Devletlerin yasalarının veya düzenlemelerinin uyumlu hale getirilmesini gerektirmeyebilir.

**BAŞLIK IV
BİRLİK'İN KURUMLARI**

**KISIM I
KURUMSAL ÇERÇEVE**

**MADDE I – 19
Birlik'in Kurumları**

1. Birlik'e, aşağıdaki amaçlara sahip tek bir kurumsal çerçevede hizmet verilir:

- Birlik'in değerlerini desteklemek,
- Birlik'in hedeflerini ilerletmek,
- Birlik'in değerlerine katkıda bulunmak,
- Birlik'in, vatandaşlarının ve Üye Devletlerin çıkarlarına hizmet etmek,
- Birlik'in politikaları ve eylemlerinin süreklilik, etkinlik ve ahengini temin etmek.

Bu kurumsal çerçeve aşağıdakilerden oluşur:

- Avrupa Parlamentosu,
- Avrupa Konseyi,
- Bakanlar Konseyi (Bundan sonra “Konsey” olarak ifade edilecektir),

- Avrupa Komisyonu (Bundan sonra “Komisyon” olarak ifade edilecektir),
 - Avrupa Birliği Adalet Divanı.
2. Her kurum, Anayasa tarafından kendisine verilen yetkilerin sınırları dahilinde ve Anayasa’da ortaya koyulan süreç ve koşullara uygun olarak hareket eder. Kurumlar tam bir iyiniyete dayalı karşılıklı işbirliği içinde hareket ederler.

MADDE I - 20

Avrupa Parlamentosu

1. Avrupa Parlamentosu, Bakanlar Konseyi ile ortaklaşa olarak, Anayasa’da belirtildiği şekilde yasama ve bütçe faaliyetlerini yürütür ve siyasi denetim ve istişare işlevlerini yerine getirir; Avrupa Komisyonu Başkanı’nı seçer.
2. Avrupa Parlamentosu, Birlik vatandaşlarının temsilcilerinden oluşur. Üyelerin sayısı yedi elliği aşmaz. Avrupa vatandaşlarının temsili, Üye Ülke başına en az altı üye olmak kaydıyla, kademeli olarak orantılıdır. Hiçbir Üye Devletin doksan altıdan fazla üyesi olamaz

Avrupa Parlamentosu’nun önerisi ve onayıyla, Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu’nun oluşumunu birinci paragrafta belirtilen ilkeler çerçevesinde belirleyen bir kararı oybirliğiyle alır.

Ankara Barosu Yayınları

3. Avrupa Parlamentosu üyeleri, beş yıllık bir dönem için Avrupa vatandaşları tarafından serbest ve gizli oy pusulasıyla, doğrudan genel oylama yoluyla seçilir.
4. Avrupa Parlamentosu, kendi Başkanını ve divanını üyeleri arasından seçer.

MADDE 1 - 21

Avrupa Konseyi

1. Avrupa Konseyi, Birlik'e gelişmesi yönünde gerekli ivmeyi temin eder ve Birlik'in genel siyasi yönelimleriyle önceliklerini tanımlar. Yasama işlevi yoktur.
2. Avrupa Konseyi, Üye Devletlerin Devlet veya Hükümet Başkanlarıyla birlikte kendi Başkanından ve Komisyon Başkanından oluşur. Birlik Dışişleri Bakanı Avrupa Konseyinin çalışmalarında yer alır.
3. Avrupa Konseyi, her üç ayda bir Başkan'ın davetiyle toplanır. Gündem gerektirdiğinde, üyeleri bir bakanın ve gerektiğinde de Komisyon Başkanının, bir Avrupa Komisyonu Üyesinin yardımını almaya karar verebilir. Durum gerektirdiğinde, Başkan Avrupa Konseyi'ni ek toplantıya çağırır.
4. Anayasa'da aksi belirtilen durumlar dışında, Avrupa Konseyi'nin kararları oybirliği (consensus) ile alınır.

MADDE I - 22

Avrupa Konseyi Başkanlığı

1. Avrupa Konseyi, kendi Başkanını iki buçuk yıllık bir dönem için ve süresi bir kez uzatılabilecek şekilde, nitelikli çoğunlukla seçer. Ciddiyet arz eden şekilde görevi kötüye kullanma veya görev yapmasına bir engel teşkil edecek durumlarında, Avrupa Konseyi aynı prosedüre uygun olarak Başkan'ı görevden alabilir.

2. Avrupa Konseyi Başkanı:

- (a) Avrupa Konseyi'ne başkanlık eder ve çalışmalarını yürütür
- (b) Komisyon Başkanı'yla işbirliği halinde ve Genel İşler Konseyinin çalışmalarını esas alarak Avrupa Konseyi'nin hazırlanmasını ve sürekliliğini sağlar
- (c) Avrupa Konseyi içindeki uyumun ve fikir birliğinin kolaylaştırılması yönünde çaba sarf eder.
- (d) Başkan, her toplantıdan sonra Avrupa Parlamentosu'na bir rapor sunar.

Avrupa Konseyi Başkanı, Birlik Dışişleri Bakanı'nın yetkilerini ihlal etmeden, dış dünyada ortak dış politikaları ve güvenlik politikalarını ilgilendiren konularda, kendi düzeyinde ve bu sıfatla Birlik'in etkili bir şekilde temsil edilmesini sağlar.

3. Avrupa Konseyi Başkanı, ulusal düzeyde bir görev alamaz.

MADDE I-23

Bakanlar Konseyi

1. Konsey, Avrupa Parlamentosu'yla ortaklaşa olarak, Anayasa'da belirtildiği şekilde yasama ve bütçeyle ilgili işlevler ile politika üretme ve koordinasyon işlevlerini yürütür.
2. Konsey, oluşumlarından her biri için, her Üye Ülkenin bakan düzeyinde temsilcilerinden oluşur. Yalnızca bu temsilci Üye Ülkeyi taahhüt altına sokabilir ve bu ülkenin oyunu kullanabilir.
3. Anayasa'da aksi belirtilen haller dışında, Bakanlar Konseyi nitelikli çoğunlukla karar alır.

MADDE I-24

Bakanlar Konseyi'nin Oluşumları

1. Konsey, farklı oluşumlarda toplanır.
2. Yasama ve Genel İşler Konseyi, farklı Konsey oluşumlarından çıkan çalışmalar arasındaki ahengi sağlar.

Yasama ve Genel İşler Komisyonu, Komisyon ve Avrupa Konseyi Başkanı'nın katılımıyla, Avrupa Konseyi'nin toplantılarını hazırlar ve bunların takibini sağlar.

3. Dışişleri Konseyi, Avrupa Konseyi tarafından belirlenen stratejik çizgiyi esas alarak, Birlik'in dış politikalarına açıklık getirir ve faaliyetlerinin tutarlı olmasını sağlar.

4. Avrupa Konseyi, nitelikli çoğunlukla, Konsey'in bir araya gelebileceği başka oluşumların kurulmasına yönelik bir Avrupa kararı alabilir.
5. Konsey'in çalışmalarını hazırlamaktan, Üye Devletler Daimi Temsilciler Komitesi sorumludur
6. Yasama sıfatıyla hareket ettiğinde, Konsey aleni olarak toplanır. Bu amaçla, her bir konsey toplantısı, sırasıyla, Birlik yasama tasarrufları ve mevzuata ilişkin olmayan etkinliklerin dikkatlice gözden geçirildiği iki bölümden oluşur.
7. Bakanlar Konseyi'nin Dışişleri Konseyi dışındaki oluşumlarının başkanlığı, Avrupa Konseyi tarafından alınacak bir Avrupa Kararı ile oluşturulmuş koşullar mucibince, eşit dönüşüm esasına göre Konsey'deki Üye Devletlerin temsilcileri tarafından üstlenilir. Avrupa Konseyi, nitelikli çoğunlukla hareket eder.

MADDE I - 25

Avrupa Konseyi ve Konsey'deki Nitelikli Çoğunluk Tanımı

1. Nitelikli çoğunluk Konsey üyelerinin en az % 55'i ile tamam olur. Ancak, bu yüzde ellibeş, Konsey üyelerinin en az % 15'ini ve Birlik nüfusunun en az % 65'ini içermelidir.

Nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için, bloke edici azınlık, en az dört Konsey üyesini içermelidir

2. Birinci paragrafa istisna olarak, Konsey'in Komisyon veya Birlik Dışişleri Bakanı'nın bir önerisini esas alarak

hareket etmesini gerektirmediği durumlarda, gerekli nitelikli çoğunluk, Birlik nüfusunun en az % 65'ini temsil edecek şekilde Konsey üyelerinin en az % 72'sinden oluşur.

3. 1 ve 2. paragraflardaki hükümler, nitelikli çoğunlukla hareket ettiği durumlarda Avrupa Konseyi için de geçerlidir.
4. Avrupa Konseyi içerisinde, Avrupa Konseyi'nin Başkanı ve Komisyon Başkanı oy veremez.

MADDE I-26

Avrupa Komisyonu

1. Avrupa Komisyonu, Avrupa'nın genel çıkarlarını teşvik eder ve bu amaçla uygun girişimlerde bulunur. Anayasa hükümlerinin uygulanmasını ve Kurumların Anayasa kapsamında çalışmasını sağlar. Birlik yasalarının uygulanmasını Adalet Divanı'nın kontrolü altında denetler. Bütçeyi uygular ve programları yönetir. Anayasa'da ortaya koyulduğu şekilde eşgüdüm, yürütme ve yönetim işlevlerini uygular. Ortak dış politika ve güvenlik politikası ve Anayasa'da belirtilen diğer durumlar haricinde Birlik'in dış dünyada temsilini sağlar. Birlik'in yıllık ve çok yıllık programlarının kurumlar arası mutabakatı sağlayacak şekilde yapılmasıyla ilgili inisiyatifleri alır.
2. Anayasa'da aksi belirtilen haller dışında, Birlik'in yasama tasarrufları yalnızca Komisyon önerisi esasına göre kabul edilebilir. Diğer faaliyetler, Anayasa'da bu şekilde belirtildiği durumlarda Komisyon önerisiyle benimsenebilir.

3. Komisyon'un görev süresi beş yıldır.
4. Komisyon üyeleri genel yetenekleri esas alınarak ve Avrupa'ya olan bağlılıkları dikkate alınarak bağımsızlıkları konusunda şüpheyi mahal vermeyen kişiler arasından seçilirler.
5. Anayasa hükümlerine göre atanan ilk Komisyon, her bir Üye Devlet'in tabiiyetine mensup birer kişi ile Başkan ve Komisyon Başkan Yardımcılarından birisi olacak olan Birlik Dışişleri Bakanı'ndan oluşur.
6. Beşinci paragrafta belirtilen Komisyon'un görev süresinin sona ermesinden itibaren, Avrupa Konseyi sayı konusunda oybirliği ile başkaca bir karar almadığı sürece, Komisyon, Başkan ve Birlik Dışişleri Bakanı ile birlikte Üye Devletlerin toplam sayısının 2/3'üne tekabül edecek sayıdaki üyelerden oluşur.

Komisyon üyeleri, Üye Devletler arasında eşit dönüşüm esasıyla seçilen kişiler arasından seçilir. Bu sistem, Avrupa Konseyi tarafından kabul edilen ve aşağıdaki ilkeleri esas alan bir Avrupa kararıyla belirlenecektir:

- (a) Üye Devletler, vatandaşlarının Komisyon Üyesi olarak geçirdiği süre ve sıralama konusunda kesin bir eşitliğe sahip olacaklar ve bunun sonucunda herhangi iki Üye Ülkenin vatandaşlarının görevde kaldığı toplam dönem arasındaki fark asla bir'den fazla olamayacaktır;
- (b) (a) maddesine tabi olarak, birbirini izleyen her bir Heyet, Birlik'in tüm Üye Devletlerinin demografik

ve coğrafi erimini tatmin edici bir biçimde yansıtabilecek şekilde oluşturulacaktır.

7. Komisyon, sorumluluklarını yerine getirme konusunda tamamen bağımsızdır. Madde I-28(2)'ye hâlel getirmemek kaydıyla, Komisyon üyeleri üyeleri görevlerini yerine getirirken herhangi bir hükümetten veya başka bir organdan talimat istemez veya almaz. Üyeler, görevleri ya da görevlerinin ifası ile uygun düşmeyen her türlü fiili serdetmekten kaçınırlar.
8. Bir Heyet olarak Komisyon, Avrupa Parlamentosu'na karşı sorumludur. Avrupa Parlamentosu, III-340. maddede belirtilen prosedürlere uygun olarak Komisyon'a karşı bir gensoru verebilir. Böyle bir gensoru kabul edilirse tüm Komisyon üyeleri Komisyon'da yürüttükleri görevlerini topluca bırakmaları gerekir.

MADDE I-27

Avrupa Komisyonu Başkanı

1. Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu'ndaki seçimleri göz önünde bulundurarak ve uygun görüşmeler sonrasında, nitelikli çoğunlukla karar alarak, Avrupa Parlamentosu'na Komisyon Başkanlığı için bir aday teklif eder. Bu aday, üyelerinin çoğunluğunun oylarıyla Avrupa Parlamentosu tarafından seçilir. Bu adayın gereken çoğunluk desteğini alamaması durumunda, Avrupa Konseyi aynı prosedürü izleyerek bir ay içinde Avrupa Parlamentosu'na yeni bir aday teklif eder.
2. Konsey, seçimle işbaşına gelen Başkan'la uyum içerisinde, Komisyon üyeleri olarak atanacak diğer kişilerden oluşan listeyi belirler. Komisyon üyeleri,

Madde I-26(4) ve (6), ikinci paragrafta öngörülen kriterlere uygun olarak Üye devletler tarafından yapılan öneriler temelinde seçilirler.

Başkan, Birlik Dışışleri Bakanı ve Komisyon'un diğer üyeleri bir bütün olarak Avrupa Parlamentosu'nca uygun görme oyu ile oylanır. Komisyonun bu şekilde onaya sunulabilmesi için nitelikli çoğunlukla hareket eden Avrupa Konseyi tarafından atanması gerekir.

3. Komisyon Başkanı:

- Komisyon'un görevinde uyacağı ana hatları belirler,
- tutarlı, verimli bir biçimde ve topluluk ruhuyla göre hareket etmesini sağlayarak, Komisyonun kendi iç düzenlemesi konusunda karar verir
- Birlik Dışışleri Bakanı dışında kalan yardımcılarını Komisyon üyeleri arasından atar.

Bir Komisyon Üyesi Başkan tarafından talep edildiğinde istifa eder. Başkan'ın istemesi halinde Birlik Dışışleri Bakanı Madde I-28(1)'de öngörülen prosedüre uygun olarak istifa eder.

MADDE I-28

Birlik Dışışleri Bakanı

1. Avrupa Konseyi, nitelikli çoğunlukla karara vararak, Komisyon Başkanı'yla anlaşma içinde, Birlik Dışışleri Bakanını atar. Avrupa Konseyi, Bakan'ın görevini aynı prosedürle sona erdirebilir.

2. Birlik Dışışleri Bakanı, Birlik'in ortak dış politikasını ve güvenlik politikasını yürütür. Birlik Dışışleri Bakanı, teklifleriyle, Bakanlar Konseyi tarafından belirlendiği şekilde yürüteceği ortak dış politikanın geliştirilmesine katkıda bulunur. Aynı durum, ortak güvenlik ve savunma politikası için de geçerlidir.
3. Birlik Dışışleri Bakanı, Dışilişkiler Konseyi'ne başkanlık eder.
4. Birlik Dışışleri Bakanı, Komisyon'un Başkan Yardımcılarından biridir. Birlik Dışışleri Bakanı, Birlik'in dışilişkilerindeki uyumu sağlar. Bu konumuyla, dış ilişkilerin yürütülmesinden ve Birlik'in dış faaliyetlerinin diğer yönlerinin koordinasyon içinde yürütülmesinden sorumludur. Komisyon içindeki bu sorumluluklarını yerine getirirken ve yalnızca bu sorumluluklar için, Birlik Dışışleri Bakanı, Komisyon'un işleyişini düzenleyen prosedürlere bağlı kalır.

MADDE I - 29

Avrupa Birliği Adalet Divanı

1. Adalet Divanı, Avrupa Adalet Divanı, Genel Mahkeme ve özel mahkemeleri içerir. Adalet Divanı, Anayasa'nın yorumlanması ve uygulanmasında hukuka uygun hareket edilmesini sağlar.

Üye Devletler, Birlik hukuku alanında etkili hukukî korumanın sağlanması için yeterli yasal çarelerin teminini sağlarlar.

2. Adalet Divanı, Üye Ülke başına bir hakimden oluşur. Divana Genel Savcılık yardımcı olur.

Genel Mahkeme, Üye Ülke başına bir hakimden oluşur.

Avrupa Adalet Divanı, Üye Ülke başına en az bir hakim içerir: bu sayı Adalet Divanı Tüzüğü tarafından belirlenir.

Adalet Divanı'nın ve Genel Mahkeme'nin bağımsızlıkları şüphe götürmeyen kişiler arasından seçilmiş ve III-355 ve III-356. Maddelerde belirtilen koşullara uygun hakimleri ile Adalet Divanı Genel Savcıları, altı yıllık dönemler için Üye Devletlerin hükümetlerinin ortak mutabakatıyla atanırlar. Hakimler ve Genel Savcılar yeniden atanabilirler.

3. Avrupa Birliği Adalet Divanı III. Bölümün hükümlerine uygun olarak:
 - (a) Üye Devletlerden biri, bir Birlik Kurumu veya gerçek ya da tüzel bir kişi tarafından açılan davalar hakkında karar verir;
 - (b) Üye Devletlerin mahkemelerinin talebi üzerine, Birlik hukukunun yorumlanması veya Kurumlar tarafından kabul edilen tasarrufların geçerliliği hakkında ön karar verir;
 - (c) Anayasa'da öngörülen diğer durumlar hakkında karar verir.

KISIM II

DIĞER BİRLİK KURUMLARI VE ORGANLARI

MADDE I-30

Avrupa Merkez Bankası

1. Avrupa Merkez Bankası ve ulusal merkez bankaları Avrupa Merkez Bankaları Sistemini oluşturur. Avrupa Merkez Bankası, Birlik'in Euro adlı para birimini benimseyen Üye Devletler'in ulusal merkez bankaları ile birlikte Birlik'in parasal politikasını yönetir.
2. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi, Avrupa Merkez Bankası'nın karar organları tarafından yönetilir. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi'nin temel amacı, fiyat istikrarı sağlamaktır. Fiyat istikrarı hedefi için engel oluşturmada, Birlik'in hedeflerine ulaşılmasına katkıda bulunma düşüncesiyle, Birlik içindeki genel ekonomik politikaları desteklerler. III. Bölümün hükümlerine ve Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Birlik Merkez Bankası tüzüklerine uygun olarak diğer Merkez Bankası görevlerini yürütürler.
3. Avrupa Merkez Bankası, tüzel kişiliğe sahip bir kurumdur. Euro'nun piyasa sürülmesi konusunda tek yetkilidir. Yetkilerinin kullanımı ve mali durumu konularında bağımsızdır. Birlik kurumları ve organları ile Üye Devletlerin hükümetleri, bu ilkeye saygı göstermeyi taahhüt ederler.
4. Avrupa Merkez Bankası, Anayasa'nın III-185 – III-191 Maddeleri arasında bulunan maddelerin ve III-196 Maddesi hükümlerine ve Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası'nın Tüzüğünde

belirtilen koşullara göre görevlerini yürütmesi için gerekli olan önlemleri alır. Aynı hükümlere göre, Euro para birimini benimsememiş Üye Devletlerle bu ülkelerin merkez bankaları, parasal konularda kendi yetkilerini ellerinde bulundurlar.

5. Avrupa Merkez Bankası'nın sorumluluk alanı içinde, önerilen tüm Birlik kanunları ile ulusal düzeydeki düzenlemelere ilişkin tüm teklifler konusunda Avrupa Merkez Bankası'na danışılabilir ve Avrupa Merkez Bankası görüş bildirebilir.
6. Avrupa Merkez Bankası'nın karar organları, bu organların oluşumu ve çalışma yöntemleri, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Tüzüklerinin yanı sıra, III-382 ve III-383 maddelerinde belirtilmiştir.

MADDE I-31

Sayıştay

1. Sayıştay, mali denetim işlerini yürüten Kurumdur.
2. Birlik'in tüm gelir ve gider hesaplarını inceler ve mali yönetimin iyi şekilde yerine getirilmesini sağlar.
3. Her Üye Ülkenin bir vatandaşından oluşur. Üyeleri, görevlerini yerine getirirken, Birlik'in genel çıkarları içerisinde tamamen bağımsızdırlar.

MADDE I-32

Birlik'in Danışma Organları

1. Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon, danışma işlevini yerine getiren bir Bölgeler Komitesi ve bir Ekonomik ve Sosyal Komitenin yardımını alır.
2. Bölgeler Komitesi, bölgesel veya yerel bir makamın seçimle emrinde olan ya da seçilen meclise karşı siyasi olarak sorumlu olan bölgesel ve yerel organların temsilcilerinden oluşur.
3. Ekonomik ve Sosyal Komite, işveren ve çalışan örgütlerinin temsilcileriyle, sivil toplumdaki diğer örgütlerin, özellikle sosyoekonomik, yurttaşlıkla ilgili, mesleki ve kültürel alanlardaki temsilcilerinden oluşur.
4. Bölgeler Komitesi ile Ekonomik ve Sosyal Komite'nin üyeleri, herhangi bir zorunlu talimatla bağlı değildir. Bu üyeler, Birlik'in genel çıkarları içerisinde görevlerini yerine getirirken tamamen bağımsızdırlar.
5. Bu Komitelerin oluşumlarını, üyelerinin belirlenmesini, yetkilerini ve çalışmalarını yöneten kurallar, III-386 ilâ III-392. Maddelerinde tanımlanmıştır.

Paragraf 2 ve 3'de belirtilen Komitelerin oluşumlarını düzenleyen kurallar, bir Komisyon teklifi üzerine, Birlik içindeki ekonomik, sosyal ve demografik gelişmeler ışığında, Konsey tarafından düzenli aralıklarla gözden geçirilir. Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine, bu amaca yönelik Avrupa kararları alır.

BAŞLIK V
BİRLİK YETKİLERİNİN KULLANILMASI

KISIM I
ORTAK HÜKÜMLER

MADDE I-33

Birlik'in Yasama Faaliyetleri

1. Kurumlar, Birlik'e ait yetkilerin kullanımında, III. Bölümün hükümlerine uygun olarak, Avrupa yasalarını, Avrupa çerçeve yasalarını, Avrupa tüzüklerini, Avrupa kararlarını, tavsiye ve görüşleri yasal araçlar olarak kullanır.

Avrupa yasası, genel uygulaması olan bir yasama tasarrufudur; bütün unsurlarıyla bağlayıcıdır ve tüm Üye Devletlerde doğrudan uygulanır.

Avrupa çerçeve yasası, ulaşılabacak sonuçlar açısından Üye Ülkeler üzerinde bağlayıcı olan, ancak ulusal makamları söz konusu sonuçlara ulaşma biçimi ve araçlarını seçme konusunda tamamen özgür bırakan bir yasama faaliyetidir.

Avrupa tüzükleri, yasama faaliyetlerinin ve Anayasa'nın bazı özel hükümlerinin gerçekleştirilmesi için yasama dışı genel uygulama faaliyetleridir. Kendi bütünlüğü içinde bağlayıcı ve Üye Devletlerin tümünde doğrudan uygulanır olabilir ya da ulaşılabacak sonuçlar açısından, ilgili olduğu Üye Devletlerin tümünde, ancak söz konusu sonuca ulaşma biçimiyle ve araçlarının seçiminde uluslararası makamları tamamen özgür bırakarak bağlayıcı olabilir.

Avrupa kararı, kendi unsurları içinde bağlayıcı olan, yasama dışı faaliyetlerdir. Muhatabı belirtilen bir karar, yalnızca muhatabı için bağlayıcı olacaktır.

Kurumlar tarafından kabul edilen tavsiyeler ve görüşlerin hiçbir bağlayıcı gücü yoktur.

2. Avrupa Parlamentosu ve Bakanlar Konseyi, yasama faaliyetleri için önerileri göz önüne alırken, söz konusu alanda bu Madde tarafından öngörülme­yen tasarrufların kabul edilmesinden sakınır.

MADDE I-34

Yasama Faaliyetleri

1. Avrupa yasaları ve Avrupa çerçeve yasaları, Komisyon'un önerileri temel alınarak, III-396 Maddede belirtilen olağan yasama usulü kapsamında, Avrupa Parlamentosu ve Konsey tarafından ortaklaşa kabul edilir. İki kurum bir tasarı hakkında anlaşmaya varamazsa, bu tasarı kabul edilemez.
2. Anayasa tarafından belirtilen özel durumlarda, Avrupa yasaları ve Avrupa çerçeve yasaları, Avrupa Parlamentosu tarafından Bakanlar Konseyi'nin katılımıyla ya da Bakanlar Konseyi'nin kendisi tarafından Avrupa Parlamentosu'nun katılımıyla, özel yasal prosedürlere uygun olarak kabul edilir.
3. Anayasa tarafından belirtilen özel durumlarda, Avrupa yasaları ve Avrupa çerçeve yasaları; Avrupa Merkez Bankası'nın tavsiyesi veya Adalet Divanı ya da Avrupa Yatırım Bankası'nın talebi üzerine Avrupa Parlamentosu veya bir grup Üye Devlet'in inisiyatifi ile kabul edilebilir.

MADDE I-35

Yasama Dışı Faaliyetler

1. Avrupa Konseyi Anayasa tarafından özel olarak belirtilen durumlarda, Avrupa kararlarını kabul eder.
2. Konsey ve Komisyon, Anayasa'da I-36. ve I-37. Maddelerde belirtilen durumlarda ve Avrupa Merkez Bankası, Anayasa tarafından özel olarak belirtilen durumlarda, Avrupa tüzüklerini ve Avrupa kararlarını kabul eder.
3. Konsey tavsiyeleri kabul eder. Konsey, Anayasa tarafından belirtilen konularda, Komisyon'dan gelen teklifler üzerine hukuki tasarrufları kabul eder.

MADDE I-36

Devredilen Tüzük

1. Avrupa yasaları ve Avrupa çerçeve yasaları, yasanın ve çerçeve yasasının temel olmayan bazı öğelerinin tamamlanması veya değiştirilmesi için, devredilmiş tüzüğü yasalaştırma yetkisini Komisyona verebilir.

Bu yetki vermenin hedefleri, içeriği, kapsamı ve süresi, yasalarda ve çerçeve yasalarında açıkça tanımlanır. Yetki verme işlemi, bir alanın temel öğelerini kapsamaz. Bunlar, yasanın veya çerçeve yasasının tasarrufundadır.

2. Yetki verme işleminin tabi olduğu uygulamanın koşulları, Avrupa yasaları ve çerçeve yasalarında açıkça belirlenir; bunlar aşağıdaki olasılıklardan oluşabilirler:

Ankara Barosu Yayınları

- (a) Avrupa Parlamentosu veya Bakanlar Konseyi yetki devri işlemini feshedebilir;
- (b) Devredilen tüzük, yalnızca Avrupa Parlamentosu veya Konsey tarafından yasada veya çerçeve yasasında belirtilen süre zarfında herhangi bir itiraz getirilmemesi durumunda yürürlüğe girer.

(a) ve (b) paragraflarının amaçları açısından, Avrupa Parlamentosu, üyelerinin çoğunluğuyla, Konsey ise nitelikli çoğunlukla hareket eder.

MADDE I-37

Uygulama Tasarrufları

1. Üye Devletler, yasal olarak bağlayıcı Birlik faaliyetlerini uygulamak için gereken tüm ulusal hukuk önlemlerini kabul eder.
2. Bu faaliyetler, bağlayıcı Birlik faaliyetlerinin uygulamaya konması için aynı koşulların gerekli olduğu hallerde, Komisyon'a ya da özel durumlarda ve I-40. Maddede belirtilen durumlarda, Bakanlar Konseyi'ne uygulama yetkisi verebilir.
3. İkinci paragrafın amaçları açısından, Avrupa yasaları, Üye Devletlerin Birlik'in faaliyetleri uygulaması üzerindeki denetim mekanizmalarının kurallarını ve genel ilkelerini önceden belirler.
4. Birlik'in uygulama tasarrufları, Avrupa uygulama tüzüğü veya Avrupa uygulama kararları biçimini alır.

MADDE I-38

Birlik'in Yasama Faaliyetlerinde Ortak Olan İlkeler

1. Anayasa'da özellikle belirtilmedikçe, Kurumlar, uygulanabilir prosedürlere uygun olarak, her bir durumda kabul edilecek tasarruf türüne, I-11. Maddede öngörülen oransallık ilkesine göre karar verir.
2. Tüm mevzuat, çıkarılma gerekçelerini içerdiği gibi Anayasa tarafından aranan dayanak teklif, inisiyatif, tavsiye, talep ve görüşlere de atıfta bulunur.

MADDE I-39

Yayımlama ve Yürürlüğe Girme

1. Olağan mevzuat prosedürü kapsamında kabul edilen Avrupa yasaları ve Avrupa çerçeve yasaları, Avrupa Parlamentosu Başkanı ve Bakanlar Konseyi Başkanı tarafından imzalanır.

Olağan olmayan durumlarda, söz konusu mevzuatı kabul eden kurumun başkan'ı tarafından imzalanır.

Avrupa yasaları ve çerçeve yasaları, Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanır ve bu yasalarda belirtilen tarihlerde veya bir tarih belirtilmemesi durumunda, yayımlanmalarını takip eden yirminci günde yürürlüğe girerler.

2. Muhatabı özel olarak belirtilemeyen Avrupa tüzüğü ve Avrupa kararları, bunları kabul eden kurumun Başkanı tarafından imzalanır.

Muhatabı özel olarak belirtilemeyen Avrupa tüzüğü ve Avrupa kararları, Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanır ve kendi içlerinde belirtilen tarihlerde veya bir tarih belirtilmemesi durumunda, yayımlanmalarını takip eden yirminci günde yürürlüğe girer.

3. İkinci paragrafın kapsamı dışında kalan Avrupa kararları, ilgili oldukları kişilere tebliğ edilirler ve tebliğ tarihinden itibaren yürürlüğe girerler.

KISIM II ÖZEL HÜKÜMLER

MADDE I-40

Ortak Dış Politika ve Güvenlik Politikasının Uygulanması İçin Özel Hükümler

1. Avrupa Birliği, Üye Devletler arasında müşterek siyasi dayanışmaya, genel çıkar konusu olan hususların belirlenmesine ve Üye Devletler'in faaliyetlerinin daima artan bir biçimde aynı noktaya doğru yönelmesini sağlamaya dayanan, ortak bir dış politika ve güvenlik politikası yürütür.
2. Avrupa Konseyi, Birlik'in stratejik çıkarlarını saptar ve Birlik'in ortak dış politikası ile güvenlik politikası hedeflerini belirler. Konsey, Avrupa Konseyi tarafından oluşturulmuş ana hatlar çerçevesinde ve III. Bölümde yer alan düzenlemelere uygun olarak, bu politikanın çerçevesini belirler.
3. Avrupa Konseyi ve Konsey, gerekli Avrupa kararlarını kabul ederler.
4. Bu ortak dış politika ve güvenlik politikası, Birlik Dışişleri Bakanı ile Üye Devletler tarafından, ulusal kaynaklar ve Birlik kaynakları kullanılarak uygulanır.
5. Üye Devletler, ortak bir yaklaşım belirlemek amacıyla, genel çıkarları ilgilendiren dış politika ve güvenlik politikası meseleleriyle ilgili olarak, Avrupa Konseyi ve Konsey içinde birbirleri ile görüş alışverişinde bulunurlar. Uluslararası sahnede, Birlik'in çıkarlarını etkileyebilecek olan herhangi bir hareketi veya sorumluluğu

üstlenmeden önce, her Üye Ülke, Avrupa Konseyi veya Konsey içinde bulunan diğer ülkelerle görüş alışverişinde bulunur. Üye Devletler, faaliyetlerinin aynı noktaya doğru yönelmesi yoluyla, Birlik'in uluslararası çıkarlarını ve değerlerini uluslararası sahnede ileri sürebilmesini sağlarlar. Üye Devletler, müşterek dayanışma sergilerler.

6. III. Bölümde bahsedilen durumlar haricinde, ortak dış politika ve güvenlik politikasıyla ilgili Avrupa kararları, Avrupa Konseyi ve Konsey tarafından oybirliğiyle kabul edilir. Avrupa Konseyi ve Konsey, bir Üye Devlet'in, Birlik Dışişleri Bakanı'nın ya da Komisyon desteğiyle Bakan'ın önerisi üzerine tasarrufta bulunur. Avrupa yasaları ile çerçeve yasaları bunun dışında tutulur.
7. III. Bölümde belirtilen durumlar haricinde, Avrupa Konseyi, oybirliğiyle Bakanlar Konseyi'nin nitelikli çoğunlukla hareket etmesi gerektiğine dair karar alabilir.
8. Avrupa Parlamentosuna, ortak dış politika ile güvenlik politikasının başlıca özellikleri ve temel tercihleri hakkında düzenli olarak danışılır ve Avrupa Parlamentosu gelişmelerden haberdar edilir.

MADDE I-41

Ortak Güvenlik ve Savunma Politikasının Uygulanması İçin Özel Hükümler

1. Ortak güvenlik ve savunma politikası, ortak dış politika ile güvenlik politikasının bölünmez bir parçasıdır. Ortak güvenlik ve savunma politikası, Birlik'e sivil ve askeri varlıklar sevk etmek için operasyonel güç sağlar. Birlik, Birleşmiş Milletler Antlaşması ilkelerine uygun olarak barışı sağlamak, çatışmaları önlemek ve uluslararası

güvenliği güçlendirmek amacıyla, bunları Birlik dışındaki görevlerde kullanabilir. Bu görevlerin yerine getirilmesi, Üye Devletler'in sağladıkları güçler tarafından üstlenilir.

2. Ortak güvenlik ve savunma politikası, Birlik'in ortak savunma politikasının aşamalı olarak tasarlanmasını içerir. Oybirliğiyle hareket eden Avrupa Konseyi bu doğrultuda karar aldığı anda bu durum, ortak bir savunmanın ortaya çıkmasına yol açar. Bu durumda Avrupa Konseyi, Üye Devletler'e kendi anayasal kurallarına uygun olarak bu tür bir kararın kabul edilmesine dair tavsiyede bulunur.

Birlik'in bu Maddeye uygun politikası, bazı Üye Devletler'in güvenlik ve savunma politikalarının özel niteliğini ihlal edemez; ortak savunmalarının Kuzey Atlantik Paktı dahilinde Kuzey Atlantik Paktı Teşkilatı'nda tanındığını kabul eden bazı Üye Devletler'in yükümlülüklerine uyar ve bu çerçevede oluşturulan ortak güvenlik ve savunma politikasıyla uyumludur.

3. Üye Devletler, Bakanlar Konseyi tarafından tanımlanan hedeflere katkıda bulunmak amacıyla ortak güvenlik ve savunma politikasının uygulanması için, sivil ve askeri yeteneklerini Birlik'in hizmetine sunarlar. Birlikte çokuluslu güçler kuran Üye Devletler, aynı zamanda bunları ortak güvenlik ve savunma politikasının hizmetine de sunabilirler.

Üye Devletler, aşamalı olarak kendi askeri güçlerini geliştirmeyi üstlenirler. Operasyonel gereklilikleri saptamak, bu gereklilikleri karşılayacak önlemleri ortaya koymak, savunma sektörünün endüstriyel ve teknolojik

tabanını güçlendirmek üzere gerek duyulan önlemlerin tümünü saptamaya katkıda bulunmak ve uygun olduğunda uygulamak, Avrupa güçleri ve silahlanmaları politikasının tanımlanmasına katılmak ve askeri yeteneklerin gelişiminin değerlendirilmesi konusunda Bakanlar Konseyi'ne yardımcı olmak için, bir Avrupa Savunma Dairesi kurulacaktır.

4. Bu Maddede bahsedilen gibi bir görev başlatmak da dahil olmak üzere, ortak güvenlik ve savunma politikasının uygulanmasına ilişkin Avrupa kararları, Birlik Dışişleri Bakanı'nın veya bir Üye Ülkenin önerisi üzerine oybirliğiyle hareket eden Konsey tarafından kabul edilir. Birlik Dışişleri Bakanı, uygun olan durumlarda Komisyon'la birlikte, hem ulusal kaynakların, hem de Birlik araçlarının kullanılmasını teklif edebilir.
5. Bakanlar Konseyi, Birlik'in değerlerini korumak ve çıkarlarına hizmet etmek amacıyla, Birlik çerçevesinde, bir görevin yerine getirilmesini Üye Devletler'den oluşan bir grubun sorumluluğuna verebilir. Bu tür bir görevin gerçekleştirilmesi, III-310. Madde tarafından düzenlenir.
6. Askeri güçleri daha yüksek ölçütleri karşılayan ve daha fazla çaba gerektiren görevleri hedefleyen bir görüşle birlikte bu alanda birbirlerine karşı daha bağlayıcı ilişkiler içinde olan Üye Devletler, Birlik çerçevesi içinde yapısal işbirliği oluştururlar. Bu tür bir işbirliği, III-312. Madde tarafından düzenlenir. Bu, III-309. Madde hükümlerine hâle getirmez.
7. Üye Devletlerden birinin, bölgesinde silahlı saldırı kurbanı konumunda olması halinde, Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın 51. Maddesine uygun olarak, diğer Üye

Ülkeler bu ülkeye askeri veya diğer güçler açısından yardımda bulunur. Bu durum belli Üye Devletlerin özel savunma ve güvenlik politikasına hâlel getirmez.

Bu alandaki yükümlülük ve işbirliği, halen kolektif savunmalarının temelini ve bunun uygulama forumunu oluşturan Kuzey Atlantik Paktı Teşkilatı'na kaşı Üye Devletler'in yükümlülükleri ile uyumlu olur.

8. Avrupa Parlamentosuna, ortak güvenlik ve savunma politikasının başlıca özellikleri ve temel tercihleri hakkında düzenli olarak danışılır ve Avrupa Parlamentosu gelişmelerden haberdar edilir.

MADDE I-42

Özgürlük, Güvenlik ve Adalet Alanı ile İlgili Özel Hükümler

1. Birlik, aşağıdaki yollarla bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı oluşturur:
 - (a) Gerek görüldüğünde, III. Bölümde listelenen alanlarda, ulusal yasalara yakın olmak için Avrupa yasaları ve Avrupa çerçeve yasaları benimseme yoluyla;
 - (b) Özellikle adli ve yargı dışı kararların karşılıklı olarak tanınmasına dayanarak, Üye Devletlerin yetkili makamları arasında karşılıklı güveni teşvik etme yoluyla;
 - (c) Polis, gümrük ve suçların önlenmesi ve ortaya çıkarılması konularında uzmanlaşmış diğer hizmetler de dahil olmak üzere, Üye Devletlerin

yetkili makamları arasında operasyonel işbirliği yoluyla

2. Özgürlük, güvenlik ve adalet alanı dahilinde ulusal Parlamentolar, III-260. Maddede öngörülen değerlendirme mekanizmalarına katılabilirler ve III-276. ve III-273. Maddelere uygun olarak, "Eurojust"un faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve "Europol"un siyasi kontrolünde yer alırlar.
3. Üye Devletler, ceza hususlarında polis ve adli işbirliği alanında, III-264. Maddeye uygun olarak girişimde bulunma hakkına sahiptir.

MADDE I-43

Dayanışma Maddesi

1. Herhangi bir Üye Ülkenin terörist saldırıdan ya da doğal veya insani nedenlerden kaynaklanan bir felaketin kurbanı olması halinde, Birlik ve ona Üye Devletler, bir dayanışma ruhu içinde bir arada hareket ederler. Birlik, aşağıdaki amaçlar doğrultusunda, Üye Devletler tarafından sağlanan askeri kaynaklar da dahil olmak üzere, tüm araçları bu Üye Devletin kullanımı için seferber eder:

(a)

- Üye Devletlerin bölgelerindeki terörist tehdidin önlenmesi;
- demokratik kurumların ve sivil halkın herhangi bir terörist saldırıdan korunması;

Birliğin Tanımı ve Amaçları

- terörist saldırı durumunda, bir Üye Ülkenin siyasi makamlarının talebi üzerine, o ülkeye kendi bölgesinde yardımda bulunulması;

(b) Afet durumunda, bir Üye Ülkenin siyasi makamlarının talebi üzerine, o ülkeye kendi bölgesinde yardımda bulunulması.

2. Bu hükmün uygulanmasına yönelik ayrıntılı düzenlemeler, III-329. Maddede yer alır.

KISIM III

GÜÇLENDİRİLMİŞ İŞBİRLİĞİ

MADDE I-44

Güçlendirilmiş İşbirliği

1. Birlik'in münhasır olmayan yetkileri çerçevesinde kendi aralarında güçlendirilmiş işbirliği kurmak isteyen Üye Devletler, Birlik kurumlarından yararlanabilirler ve bu madde ile III-416 ile III-423 arasındaki Maddelerde belirtilen sınırlara tabi olarak ve buralarda belirtilen prosedürlere uygun şekilde, Anayasa'nın uygun hükümlerini uygulayarak bu yetkileri kullanırlar.

Güçlendirilmiş işbirliği, Birlik'in hedeflerini daha ileri taşımayı, çıkarlarını korumayı ve bütünleşme sürecini güçlendirmeyi amaçlar. III-418. Maddeye uygun şekilde, bu tür bir işbirliği, kurulması esnasında ve her zaman bütün Üye Devletlere açıktır.

2. Birlik'in makul bir süre dahilinde güçlendirilmiş işbirliği hedeflerine bir bütün halinde ulaşamadığının Konsey tarafından tespit edilmesi ve bunun Üye Devletlerin en azından üçte birini bir araya getirmesi durumunda, bu işbirliğini sürdürme izni, en son çare olarak Konsey tarafından verilir. Konsey, III-419. Maddede belirlenen prosedüre uygun olarak hareket eder.
3. Yalnızca güçlendirilmiş işbirliğine katılan Ülkeleri temsil eden Konsey üyeleri kararların kabul edilmesine katılırlar. Bununla birlikte, bütün Üye Devletler, Konsey müzakerelerinde yer alırlar.

Oybirliği, yalnızca katılımcı Ülkelerin temsilcileri tarafından oluşturulur.

Nitelikli çoğunluk, katılımcı Ülkelerin nüfusunun en azından % 65'ini temsil edecek şekilde, Konsey üyelerinin en az % 55'i olarak tanımlanır.

Nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için, Konsey üyelerinin bloke edici asgari azınlık sayısı, bir üye ilaveten, katılan Üye Devletlerin Ülke nüfuslarının en az % 35'ini temsil etmelidir.

Üçüncü ve dördüncü paragraflara istisna olarak, Konsey'in Komisyon veya Birlik Dışişleri Bakanı'nın bir önerisini esas alarak hareket etmesini gerektirmediği durumlarda, gerekli nitelikli çoğunluk, Birlik nüfusunun en az % 65'ini temsil edecek şekilde Konsey üyelerinin en az % 72'sinden oluşur.

4. Güçlendirilmiş işbirliği çerçevesinde kabul edilen faaliyetler, yalnızca katılımcı Ülkeleri bağlar. Bu faaliyetler, aday ülkeler tarafından Birlik'e girebilmek için kabul edilmesi gereken Birlik müktesebatının bir parçası olarak değerlendirilmemelidir.

BAŞLIK VI **BİRLİK'İN DEMOKRATİK HAYATI**

MADDE I-45

Demokratik Eşitlik İlkesi

Birlik, bütün faaliyetlerinde vatandaşların eşitliği ilkesine uyar. Herkes, Birlik'in kurumları, organları, ofisleri ve dairelerinden eşit ölçüde ilgi görür.

MADDE I-46

Temsili Demokrasi İlkesi

1. Birlik'in çalışması, temsili demokrasi ilkesi üzerine kurulmuştur.
2. Vatandaşlar, Avrupa Parlamentosu'nda doğrudan temsil edilirler.

Üye Devletler, Avrupa Konseyi'nde ve kendi vatandaşları tarafından seçilen ve ulusal Parlamentolara karşı sorumlu olan kendi hükümetleri tarafından Konsey'de temsil edilirler.

3. Her vatandaş, Birlik'in demokratik yaşamına katılma hakkına sahiptir. Kararlar, vatandaşlara olabildiğince açık ve yakın bir biçimde verilir.
4. Avrupa düzeyindeki siyasi partiler, Avrupa siyasi bilincini biçimlendirmeye ve Birlik vatandaşlarının isteklerini ifade etmeye katkıda bulunurlar.

MADDE I-47

Katılımcı Demokrasi İlkesi

1. Birlik Kurumları, uygun yollarla, vatandaşlara ve temsilci derneklere, Birlik faaliyetlerinin tüm alanlarında kendi görüşlerini bildirme ve açıkça tartışma fırsatını tanırırlar.
2. Birlik Kurumları, temsilci derneklerle ve sivil toplumla açık, şeffaf ve düzenli bir diyalog kurarlar.
3. Komisyon, Birlik faaliyetlerinin tutarlı ve şeffaf olmasını garantilemek için, ilgili taraflarla kapsamlı müzakereler gerçekleştirir.
4. Kayda değer sayıda üye Devletten gelen en az bir milyon kişiden oluşan Birlik vatandaşı Komisyon'u, vatandaşların Anayasa'nın uygulanması için Birlik'in bir yasama faaliyetlerinin gerekli olduğunu düşündükleri konularda öneri vermeye davet edebilirler. Vatandaşların böyle bir talebi için gerekli olan özel prosedürler ve koşullarla ilgili hükümler bir Avrupa Kanunu tarafından belirlenecektir.

MADDE I-48

Toplumsal Ortaklar ve Özerk Sosyal Diyalog

Avrupa Birliği, ulusal sistemlerdeki farklılıkları göz önünde bulundurarak, toplumsal ortakların rolünü Birlik düzeyinde tanır ve teşvik eder; özerkliklerine saygı göstererek toplumsal ortaklar arasındaki diyalogu kolaylaştırır.

İstihdam ve Kalkınmaya Yönelik Üçlü Sosyal Zirve sosyal diyaloga katkıda bulunur.

MADDE I-49

Avrupa Ombudsmanı

Avrupa Parlamentosu tarafından atanan bir Avrupa Ombudsmanı, Birlik Kurumlarının, organlarının veya dairelerinin kötü yönetimiyle ilgili şikayetleri alır, bunları inceler ve rapor eder. Avrupa Ombudsmanı, görevlerini yerine getirme konusunda tamamen bağımsızdır.

MADDE I-50:

Birlik Kurumları, Organları, Ofisleri ve Dairelerindeki İşlemlerin Şeffaflığı

1. İyi yönetimi teşvik etmek ve sivil toplumun katılımını sağlamak için, Birlik kurumları, organları, ofisleri ve daireleri, çalışmalarını açıklık ilkesine mümkün olan en uygun şekilde gerçekleştirirler.
2. Konsey gibi, Avrupa Parlamentosu da bir yasa tasarısını incelerken ve kabul ederken herkese açık biçimde toplanır.
3. III. Bölümde belirtilen koşullara uygun olarak, kadın ya da erkek olması fark etmeksizin, Birlik'in herhangi bir vatandaşı ve Üye Devletlerden birinde ikamet eden veya işyeri bulunan herhangi bir özel ya da tüzel kişilik, Birlik kurumlarının, organlarının, ofislerinin ve dairelerinin belgelerine, hangi biçimde olurlarsa olsunlar erişme hakkına sahiptir.

Avrupa yasası, kamu çıkarlarına ve özel çıkarlara dayanarak bu tür belgelere erişim hakkını düzenleyen genel ilkeleri ve sınırları belirtir.

4. 3. paragrafta adı geçen Avrupa yasasına uygun olarak, her kurum, organ, ofis veya daire, kendi prosedür kuralları çerçevesinde, kendi belgelerine erişim konusunda özel hükümler belirler.

MADDE I-51

Kişisel Verilerin Korunması

1. Herkes, kendisiyle ilgili bilgilerin korunması hakkına sahiptir.
2. Avrupa yasası, Birlik yasası kapsamına giren faaliyetler gerçekleştirilirken, Birlik Kurumları, organları, ofisleri ve daireleri ile Üye Devletler tarafından kişisel bilgilerin işlenmesi durumunda bireylerin korunmasıyla ve bu bilgilerin serbest dolaşımıyla ilgili kuralları belirtir. Bu kurallarla uyumluluk, bağımsız bir makamın denetimine tabidir.

MADDE I-52

Kiliselerin ve Dini Cemaatlerin Statüsü

1. Birlik, Üye Devletlerde bulunan kiliselerin ve dini örgütlerin veya toplulukların ulusal yasa çerçevesindeki statülerine saygı gösterir ve ihlal etmez.
2. Birlik, felsefi ve dini cemaatlerin statülerine karşı eşit ölçüde saygılıdır.

3. Bu kiliselerin ve örgütlerin kimliklerinin ve özel katkılarının farkında olan Birlik, bunlarla açık, şeffaf ve düzenli diyalogunu sürdürür.

BAŞLIK VII
BİRLİK'İN MALİ DURUMU

MADDE I-53

Bütçe İlkeleri ve Mali İlkeler

1. III. Bölümdeki hükümlere uygun olarak, Birlik'in tüm gelir ve gider kalemleri, her mali yıl için hazırlanan tahmini hesaplara dahil edilir ve bütçede gösterilir.
2. Bütçede görünen gelirler ve giderler dengeli olur.
3. III-412. Maddede sözü edilen Avrupa yasasına uygun olarak, bütçede görünen giderler, yıllık bütçe dönemi için yetkilendirilir.
4. Bütçede görünen harcamaların gerçekleşmesi, III-412. Maddede sözü edilen Avrupa yasasına uygun olarak, Birlik faaliyeti ve harcamanın gerçekleştirilmesi için yasal temel oluşturan bağlayıcı bir yasama faaliyetinin önceden kabul edilmesini gerektirir.
5. Bütçe disiplini koruma görüşüyle hareket ederek, Birlik bütçe açısından büyük olumsuz bir etki yapabilecek herhangi bir faaliyeti, söz konusu tasarının veya tedbirin Birlik'in kendi kaynakları ile Madde I-55'te bahsedilen yıllık mali çerçevenin sınırları dahilinde finanse edilebileceğine dair güvence sağlamadan benimsemez.
6. Birlik bütçesi, makul mali yönetim ilkesine uygun olarak uygulanır. Üye Devletler, bütçeye eklenen ödeneklerin makul mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanılmasını sağlamak için Üye Devletlerle işbirliği yaparlar.

7. III-415. Maddenin hükümlerine uygun olarak, Birlik ve Üye Devletler, Birlik'in mali çıkarlarına etki eden dolandırıcılıkla ve diğer yasadışı faaliyetlere karşı koyar.

MADDE I-54

Birlik'in Öz Kaynakları

1. Birlik, hedeflerine ulaşmak ve politikalarını gerçekleştirmek için gereken araçları kendisine sağlar.
2. Geliri herhangi bir zarara uğratmayacak şekilde, Birlik bütçesi bütünüyle Birlik'in kendi kaynaklarından finanse edilir.
3. Bakanlar Konseyi'nin bir Avrupa yasası, Birlik kaynaklarının sınırını belirtir ve yeni kaynak kategorileri oluşturabilir veya mevcut bir kategoriyi kaldırabilir. Bu yasa, Üye Devletler tarafından kendi anayasal gerekliliklerine uygun olarak onaylanmadan yürürlüğe girmez.
4. Konseyi'n bir Avrupa yasası, Birlik kaynaklarıyla ilgili ayrıntılı düzenlemeleri belirtir. Bakanlar Konseyi, Parlamento'nun iznini aldıktan sonra harekete geçer.

MADDE I-55

Çok Yıllık Mali Çerçeve

1. Çok yıllık mali çerçeve, Birlik harcamalarının düzenli bir şekilde ve Birlik'in kendi kaynaklarının sınırları dahilinde ilerlemesini sağlar. III-402. Maddeye uygun olarak, çok yıllık mali çerçeve, harcama kategorisiyle, katılım ödenekleri için yıllık tavan miktarı belirler.

2. Konsey tarafından kabul edilen bir Avrupa yasası, çok yıllık mali çerçeveyi belirler. Konsey, Avrupa Parlamentosu'nun üyelerinin çoğunluğu tarafından verilecek olan onayı aldıktan sonra harekete geçer.
3. Birlik'in yıllık bütçesi, çok yıllık mali çerçeveye uyumludur.
4. 2.Paragrafta işaret edilen Konsey Avrupa yasasının nitelikli çoğunlukla çıkartılması hususunda Avrupa Konseyi oybirliği ile bir Avrupa kararı alabilir.

MADDE I-56 **Birlik'in Bütçesi**

III-404. Maddede belirtilen düzenlemelere uygun olarak, Birlik'in yıllık bütçesini bir Avrupa yasası tesis eder.

BAŞLIK VIII
BİRLİK VE KOMŞULARI

MADDE I-57
Birlik Ve Komşuları

1. Birlik'in değerleri üzerine kurulmuş ve işbirliğine dayanan yakın ve barışçıl ilişkilerle nitelenen bir refah ve komşuluk bölgesi oluşturma hedefiyle, Birlik, komşusu olan ülkelerle özel bir ilişki geliştirir.
2. 1.paragrafın amaçları açısından Birlik, ilgili ülkelerle birlikte özel antlaşmalar yapabilir. Bu antlaşmalar, karşılıklı hakların ve yükümlülüklerin yanı sıra, birlikte faaliyetler üstlenmeyi de içerebilir. Bu antlaşmaların uygulanması, düzenli istişare konusudur.

BAŞLIK IX BİRLİK ÜYELİĞİ

MADDE I-58

Birlik Üyeliğine Başvuruda Bulunmak İçin Gerekli Koşullar Ve Prosedür

1. Birlik, Madde I-2'de anlatılan değerlere saygılı ve bunları birlikte geliştirmeye bağlı olan Avrupa Ülkelerinin tümüne açıktır.
2. Birlik'e üye olmak isteyen herhangi bir Avrupa Ülkesi, başvurusunu Bakanlar Konseyi'ne iletir. Avrupa Parlamentosu ile Üye Devletlerin ulusal parlamentoları, bu başvuru hakkında bilgilendirilirler. Komisyon'u bilgilendirdikten ve Avrupa Parlamentosu'nun onayını aldıktan sonra, Konsey oybirliğiyle hareket eder. Kabul koşulları ve düzenlemeleri, Üye Devletler ile aday Ülke arasında yapılacak olan anlaşmanın konusunu oluşturur. Bu anlaşma, kendi anayasal gerekliliklerine uygun olarak, imzalayan Ülkeler tarafından onaylanmaya tabidir.

MADDE I-59

Birlik Üyeliğinden Kaynaklanan Bazı Hakların Geçici Olarak Askıya Alınması

1. Üye Devletlerin üçte biri, Avrupa Parlamentosu veya Komisyon tarafından gerekçeli bir öneri getirilmesi halinde, Avrupa Parlamentosu'nun onayını aldıktan sonra üyelerinin beşte dört çoğunluğuna göre hareket eden Konsey, bir Üye Ülkenin Madde I-2'de belirtilen değerleri ihlal etme yönünde ciddi bir risk oluşturduğunu belirleyen bir Avrupa kararı kabul edebilir.

Konsey, bu tür bir saptamada bulunmadan önce söz konusu Üye Ülkeyi dinler ve aynı prosedüre uygun şekilde hareket ederek bu Ülkeye öneriler yöneltebilir.

Bakanlar Konseyi, bu türde bir saptamanın gerekçelerinin hâlâ geçerli olduğunu düzenli olarak doğrular.

2. Avrupa Parlamentosu'ndan onay aldıktan sonra Üye Devletlerin veya Komisyon'un üçte biri tarafından yapılan bir öneri hakkında oybirliğiyle hareket eden Avrupa Konseyi, bir Üye Ülkeyi gözlemlerini bildirmek üzere davet ettikten sonra, söz konusu Üye Ülkenin Madde I-2'de anlatılan değerleri ihlal etme yönünde ciddi ve sürekli bir risk oluşturduğunu belirleyen bir Avrupa kararı kabul edebilir.
3. 2. paragraf çerçevesinde bir saptama yapıldığında, nitelikli çoğunlukla hareket eden Konsey, söz konusu Üye Ülkeye ait, bu Üye Ülkenin Konsey'de oy kullanma hakları da dahil olmak üzere, bu Anayasa'nın uygulanmasından kaynaklanan belli hakların geçici olarak askıya alınması yönünde bir Avrupa kararı kabul edebilir. Bu yolla Konsey, bu tür bir askıya alma kararının gerçek ve tüzel kişilerin hakları ve yükümlülükleri üzerindeki olası sonuçlarını dikkate alır.

Söz konusu Üye Ülkenin Anayasa çerçevesindeki yükümlülükleri, her koşulda bu Ülke için bağlayıcı olmaya devam eder.

4. 3. paragraf çerçevesinde alınan önlemlere yol açan durumda değişiklik olması halinde, nitelikli çoğunlukla

hareket eden Konsey, sonradan bu önlemleri değiştiren veya iptal eden bir Avrupa kararı kabul edebilir.

5. Bu Maddenin amaçları açısından, Avrupa Konseyi veya Konsey'de, söz konusu Üye Ülkenin oyu dikkate alınmadan hareket edilir, ayrıca, bu ülke 1. ve 2. paragrafda söz konusu edilen 1/3 ve 4/5 oranlarında da hesaba katılmaz. Şahsen bulunan veya temsil edilen üyelerin çekimser olmaları, 2. paragrafta anlatılan kararların kabul edilmesini önlemez.

3. ve 4. paragrafta söz konusu edilen Avrupa kararının çıkarılabilmesi için gerekli olan nitelikli çoğunluk karara katılan Devletlerin nüfuslarının en az % 75 içermesi koşuluyla Konsey üyelerinin en az % 72'sidir.

3. paragraf gereği oy hakkının askıya alınmasını halinde Anayasa tarafından aranan nitelikli çoğunluk, ikinci paragrafta tanımlandığı gibidir, veya, Konsey'in Komisyon veya Birlik Dışişleri Bakanı'nın bir önerisini esas alarak hareket etmesini gerektirdiği durumlarda nitelikli çoğunluk, katılımcı Ülkelerin nüfusunun en azından % 65'ini temsil edecek şekilde, Konsey üyelerinin en az % 55'i olarak tanımlanır. Son durumda, nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için, Konsey üyelerinin bloke edici asgari azınlık sayısı, bir üye ilaveten, katılan Üye Devletlerin Ülke nüfuslarının en az % 35'ini temsil etmelidir.

6. Bu maddenin amaçları doğrultusunda, Avrupa Parlamentosu, kendi Üyelerinin çoğunluğunu temsil edecek şekilde, oy verenlerin üçte iki çoğunluğuna göre hareket eder.

MADDE I-60

Gönüllü Olarak Birlik'ten Çekilme

1. Herhangi bir Üye Ülke, kendi anayasal gerekliliklerine uygun olarak Avrupa Birliği'nden çekilme kararı alabilir.
2. Çekilme kararı alan bir Üye Ülke, bu niyetiyle ilgili olarak Avrupa Konseyi'ne bildirimde bulunur. Avrupa Konseyi tarafından belirtilen ana hatlar ışığında, Birlik bu Ülke ile görüşür ve bu Ülkenin Birlik ile gelecekteki ilişkisinin çerçevesini dikkate alarak, çekilme için gerekli düzenlemeleri belirleyen bir anlaşma yapar. Anlaşma III-325 (3) Madde hükümlerine göre müzakere edilir. Bu anlaşma, Birlik adına, Avrupa Parlamentosu'nun onayını aldıktan sonra nitelikli çoğunlukla hareket eden Konsey tarafından yapılır.
3. Çekilme anlaşmasının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren veya bunun gerçekleşmemesi halinde, Avrupa Konseyi ve Üye Ülke bu sürenin uzatılması konusunda mutabık olmadıkları sürece, 2. paragrafta anlatılan bildirimden iki yıl sonra, Anayasa'nın söz konusu Ülke için geçerliliği sona erer.
4. 2. ve 3. paragrafların amaçları açısından, çekilen Üye Devletin temsilcisi, bu konuyla ilgili Avrupa Konseyi veya Konsey veya Avrupa kararlarına katılmaz.

Nitelikli çoğunluk, katılan ülkelerin nüfusunun en az % 75'i temsil etmesi koşuluyla Konsey üyelerinin en az % 72'sidir.

5. Birlik'ten çekilen bir Ülke yeniden katılmak isterse, talebi Madde I-58'de anlatılan prosedüre tabi olur.

BÖLÜM – II

BİRLİĞİN TEMEL HAKLAR ANTLAŞMASI

ÖNSÖZ

Avrupa halkları, kendi aralarında şimdiye kadarki en yakın birliği oluşturarak, ortak değerlere dayanan barışçıl bir geleceği paylaşma azmindedirler.

Manevi ve ahlaki mirasının bilincinde olarak Birlik, bölünmez ve evrensel değerler olan insan onuru, özgürlük, eşitlik ve dayanışma değerleri üzerine kurulmuştur; Birlik, demokrasi ve hukukun üstünlüğü ilkelerini temel alır. Birlik vatandaşlığını kurarak ve bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı oluşturarak, bireyi faaliyetlerinin merkezine yerleştirir.

Birlik, Avrupa halklarının kültürlerindeki ve geleneklerindeki çeşitliliğe ve Üye Devletlerin ulusal kimliklerine ve ulusal, bölgesel ve yerel seviyelerde kamu makamlarının teşkilatına saygı duyarken, söz konusu ortak değerlerin korunmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunur; dengeli ve sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etme çabasıdır ve kişilerin, malların, hizmetleri ve sermayenin serbest dolaşımıyla iş kurma özgürlüğü sağlar.

Bu amaçla, temel hakları bir Antlaşma kapsamında daha görünür kılarak, sosyal gelişmeler ile bilimsel ve teknolojik ilerlemedeki değişikliklerin ışığında söz konusu hakların korunmasını artırmak gereklidir.

Bu Antlaşma; Birlik'in yetkileriyle görevlerine ve ikincilik ilkesine, özellikle Üye Devletler'de ortak olan anayasal geleneklerden ve uluslararası yükümlülüklerden doğan haklara gereğince saygı göstererek, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması hakkındaki Avrupa Konvansiyonu'nu, Birlik ve Avrupa Konseyi tarafından

kabul edilen Sosyal Anlaşmaları ve Avrupa Birliği Adalet Divanı ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin içtihat hukuklarını teyid eder. Bu bağlamda Antlaşma, Üye Devletler ve Birlik mahkemeleri tarafından Antlaşmayı tasarlayan Komitenin otoritesi tahtında yapılan açıklamalara göre yorumlanır ve Avrupa Konvansiyonu Komitesinin sorumluluğu altında güncellenir.

Bu haklardan yararlanmak, diğer kişilere, insanlığa ve gelecek nesillere ilişkin sorumlulukları ve ödevleri beraberinde getirir.

Dolayısıyla Birlik, aşağıda belirtilen hakları, özgürlükleri ve ilkeleri tanır.

BÖLÜM – II
BİRLİĞİN TEMEL HAKLAR ANTLAŞMASI

BAŞLIK I
ONUR

MADDE II-61
İnsanlık Onuru

İnsanlık onuru çiğnenemez. İnsanlık onuru saygı görmeli ve korunmalıdır.

MADDE II-62
Yaşama Hakkı

1. Herkes yaşama hakkına sahiptir.
2. Hiç kimse ölüm cezasına çarptırılamaz veya idam edilemez.

MADDE II-63
Kişinin Bütünlük Hakkı

1. Herkes, kendi fiziksel ve zihinsel bütünlüğü için saygı görme hakkına sahiptir.
2. Tıp ve biyoloji alanlarında, aşağıdaki konulara özellikle saygı gösterilmelidir:
 - (a) Yasalarca belirlenen prosedürlere göre, söz konusu kişinin özgür ve bilgilendirilmiş rızası,

- (b) Özellikle insanların ayıklanmasını hedefleyen nesil ıslahı uygulamalarının yasaklanması,
- (c) İnsan bedeninin ve onun parçalarının, mali kazanç kaynağı haline getirilmesinin yasaklanması,
- (d) İnsanların eşeysiz üretilmesinin (klonlama) yasaklanması.

MADDE II-64

İşkence ve İnsanlık Dışı Veya Aşağılayıcı Muamele Veya Cezalandırma Yasağı

Hiç kimse, işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya maruz bırakılamaz.

MADDE II-65

Kölelik ve Zorla Çalışma Yasağı

1. Hiç kimse, esir ya da köle olarak tutulamaz.
2. Hiç kimseden zorla veya zorunlu olarak çalışması istenemez.
3. İnsan ticareti yasaktır.

BAŞLIK II ÖZGÜRLÜKLER

MADDE II-66

Özgürlük ve Güvenlik Hakkı

Herkes, kişi özgürlüğü ve güvenlik hakkına sahiptir.

MADDE II-67

Özel Hayata ve Aile Hayatına Saygı

Herkes, kendi özel hayatında ve aile hayatında, evinde ve iletişimde saygı görme hakkına sahiptir.

MADDE II-68

Kişisel Verilerin Korunması

1. Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunması hakkına sahiptir.
2. Bu tür veriler, belirli amaçlar için ve ilgili kişinin rızasının alınması esasına veya yasa tarafından belirlenen başka bir meşru esasa göre, adil bir şekilde işlemiden geçirilmelidir. Herkes, kendisi hakkında toplanmış bilgilere erişme ve bu bilgilerin düzeltilmesini sağlama hakkına sahiptir.
3. Bu kurallara uyulması, bağımsız bir makamın denetimine tabi olacaktır.

MADDE II-69

Evlenme ve Aile Kurma Hakkı

Evlenme ve aile kurma hakkı, bu hakkın uygulanmasını düzenleyen ulusal kanunlar gereğince teminat altına alınır.

Madde II-70

Düşünce, Vicdan ve Din Özgürlüğü

1. Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, tek başına ya da başkalarıyla birlikte topluluk halinde ve herkesin önünde veya özel olarak, din ya da inanç değiştirme özgürlüğünün yanı sıra, ibadette, öğretimde, uygulamada ve törenlerde dinini veya inancını açıkça ortaya koyma özgürlüğünü de içerir.
2. Ahlâkî veya dinî nedenlerle askerlik yapmayı ret hakkı (vicdani ret), bu hakkın uygulanmasını düzenleyen ulusal kanunlara uygun olarak tanınır.

MADDE II-71

İfade ve Enformasyon Özgürlüğü

1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, bir görüş sahibi olma ve haberlerle fikirleri, kamu yetkililerinin herhangi bir müdahalesiyle karşılaşmadan ve sınırlardan bağımsız olarak alma ve bildirme özgürlüklerini de içine alır.
2. Kitle iletişim araçlarının özgürlüğüne ve çoğulculuğuna saygı gösterilir.

MADDE II-72

Toplantı Düzenleme ve Dernekleşme Özgürlüğü

1. Herkes, huzur içinde toplantı yapma özgürlüğüne ve özellikle politika, sendika ve yurttaşlık konuları da dahil olmak üzere her düzeyde dernekleşme özgürlüğüne sahiptir; bu da, herkesin kendi çıkarlarını korumak için sendikalar oluşturma ve sendikalara katılma hakkı bulunduğu anlamına gelir.
2. Birlik düzeyindeki siyasi partiler, Birlik vatandaşlarının siyasi iradesini ifade etmeye katkıda bulunurlar.

MADDE II-73

Sanat ve Bilim Özgürlüğü

Sanat ve bilimsel araştırmalar, her türlü sınırlamadan varestedir. Akademik özgürlüğe saygı gösterilir.

MADDE II-74

Eğitim Hakkı

1. Herkes eğitim görme hakkı ile mesleki ve sürekli eğitime erişebilme hakkına sahiptir.
2. Bu hak, ücretsiz zorunlu eğitim alma olanağını da içerir.
3. Demokratik ilkelere gereken saygı gösterilerek eğitim kurumları kurma özgürlüğüne ve ebeveynlerin kendi çocuklarının eğitimi ve öğretimini kendi dini, felsefi ve eğitim kanaatlerine uygun şekilde sağlama haklarına, söz konusu özgürlüğü ve hakkı düzenleyen ulusal yasalara uygun olarak saygı gösterilir.

MADDE II-75

Meslek seçme özgürlüğü ve bir işte çalışma hakkı

1. Herkes, bir işte çalışma ve özgürce seçilmiş veya kabul edilmiş bir mesleği sürdürme hakkına sahiptir.
2. Her Birlik vatandaşı, Üye Devletlerin herhangi birinde iş arama, çalışma, iş kurma hakkını kullanma ve hizmet sağlama özgürlüklerine sahiptir.
3. Üye Devletlerin topraklarında çalışma izni verilmiş üçüncü ülkelerin vatandaşları, Birlik vatandaşlarıyla eşit koşullar altında çalışma hakkına sahiptir.

MADDE II-76

İşyeri İşletme Özgürlüğü

Birlik yasaları ile ulusal yasalar ve uygulamalara uygun olarak, işyeri işletme özgürlüğü kabul edilmiştir.

MADDE II-77

Mülkiyet Hakkı

1. Herkes, yasal olarak edindiği varlıklarına sahip olma, bunları kullanma, elden çıkarma ve miras olarak bırakma hakkına sahiptir. Kamu yararına olması ve yasa gereğince kayıpları için zamanında adil bir tazminat ödenen durumlar ve koşullar altında olması dışında, hiç kimse varlıklarından mahrum bırakılamaz. Mülkiyet kullanımı, genel çıkar açısından gerekli olduğu ölçüde yasalarca düzenlenebilir.
2. Fikri mülkiyet hakkı koruma altındadır.

MADDE II-78
Sığınma hakkı

Sığınma hakkı, 28 Temmuz 1951 tarihli Cenevre Konvansiyonu ve mültecilerin statüsü hakkındaki 31 Ocak 1967 tarihli Protokol kurallarına gereken saygı gösterilerek ve Anayasa uyarınca garanti altına alınır.

MADDE II-79
Nakil, ihraç veya suçluların iadesi durumunda korunma

1. Toplu ihraçlar yasaklanmıştır.
2. Hiç kimse, ölüm cezasına, işkenceye veya başka insanlık dışı ya da alçaltıcı muamelelere veya cezalara maruz kalma riskinin yüksek olduğu bir Ülkeye nakledilemez, sınır dışı edilemez veya iade edilemez.

BAŞLIK III EŞİTLİK

MADDE II-80 Kanun önünde eşitlik

Herkes kanun önünde eşittir.

MADDE II-81 Ayrım yapmama

1. Cinsiyet, ırk, ten rengi, etnik veya sosyal köken, genetik özellikler, dil, din veya inanç, siyasi veya herhangi başka bir görüş, bir ulusal azınlığın üyesi olma, mülkiyet, doğum, özür, yaş veya cinsel tercih gibi gerekçelere dayanan her türlü ayrımcılık yasaktır.
2. Anayasa'nın uygulanması kapsamında ve Anayasa'nın belirli hükümlerini ihlal etmeyecek şekilde, milliyete dayanan her türlü ayrımcılık yasaktır.

MADDE II-82 Kültür, Din ve Dil Çeşitliliği

Birlik, kültür, din ve dil çeşitliliğine saygı gösterir.

MADDE II-83 Kadın-Erkek Eşitliği

İstihdam, çalışma ve ücret dahil olmak üzere her alanda, erkeklerle kadınlar arasında eşitlik sağlanır.

Eşitlik ilkesi, yeterli ölçüde temsil edilemeyen cinsiyetin lehine belirli bazı avantajlar sağlayan önlemlerin sürdürülmesini veya kabul edilmesini engellemeyecektir.

Madde II-84
Çocuk Hakları

1. Çocuklar, kendi iyilikleri için gereken korunmayı ve bakımı alma hakkına sahiptir. Çocuklar, görüşlerini özgürce dile getirebilirler. Bu görüşler, onları ilgilendiren konularda, yaşlarına ve olgunluklarına göre göz önüne alınacaktır.
2. İster kamu makamlarınca, ister özel kurumlarca gerçekleştirilsin, çocuklarla ilgili tüm işlemlerde çocukların menfaati dikkate alınacak birincil husus olacaktır.
3. Her çocuk, menfaatine ters düşmediği sürece, ebeveynlerinin her ikisiyle de düzenli olarak kişisel ilişki sürdürme ve doğrudan temasta bulunma hakkına sahiptir.

MADDE II-85
Yaşlı hakları

Birlik, yaşlıların onurlu ve bağımsız bir yaşam sürme ve toplumsal ve kültürel yaşama katılma hakları olduğunu kabul eder ve bu haklara saygı gösterir.

MADDE II-86

Özürlü kişilerin topluma kazandırılması

Birlik, özürlü kişilerin bağımsızlıklarını, toplumsal ve mesleki bütünleşmelerini ve toplumsal yaşama katılımlarını sağlayacak şekilde tasarlanmış önlemlerden yararlanma hakları olduğunu kabul eder ve bu haklara saygı gösterir.

BAŞLIK IV DAYANIŞMA

MADDE II-87

Çalışanların işte bilgi alma ve danışma hakkı

Çalışanlara ya da onların temsilcilerine, uygun düzeylerde, Birlik yasaları ile ulusal yasalar ve uygulamalar tarafından sağlanan durumlar ve koşullar altında, zamanında bilgi alma ve danışma hakları garanti edilmelidir.

MADDE II-88

Toplu iş görüşmesi ve eylem hakkı

Birlik yasaları ile ulusal yasalar ve uygulamalar gereğince, çalışanlar ve işverenler ya da bunları temsil eden örgütler, uygun düzeylerde toplu anlaşmaları görüşme ve sonuca bağlama ve çıkarların çatışması durumunda kendi çıkarlarını korumak amacıyla greve gitme de dahil olmak üzere, toplu olarak harekete geçme haklarına sahiptir.

MADDE II-89

İş bulma hizmetine erişme hakkı

Herkes, bir iş bulma hizmetine ücretsiz olarak erişme hakkına sahiptir.

MADDE II-90

Haksız İşten Çıkarma Durumunda Korunma

Tüm çalışanlar, Birlik yasaları ile ulusal yasalar ve uygulamalara uygun olarak, haksız işten çıkarmaya karşı korunma hakkına sahiptir.

MADDE II-91

Adil ve dürüst çalışma koşulları

1. Her çalışan, kendi sağlığına, güvenliğine ve onuruna saygı gösterilen çalışma koşullarında çalışma hakkına sahiptir.
2. Her çalışan, azami çalışma saatlerini sınırlandırma, günlük ve haftalık dinlenme süreleri ve yıllık ücretli izin alma hakkına sahiptir.

MADDE II-92

Çocukların Çalıştırılmasının Yasaklanması ve Gençlerin İşyerinde Korunması

Çocukların çalıştırılması yasaktır. En erken işe başlama yaşı, gençler için daha yararlı olabilecek durumlara aykırı olmayacak şekilde ve sınırlı ihlaller haricinde, en erken okuldan ayrılma yaşından daha düşük olamaz.

İşe alınan gençler, yaşlarına uygun çalışma koşullarına sahip olmalı; ekonomik sömürüye ve güvenliklerini, sağlıklarını veya fiziksel, zihinsel, ahlaki ya da toplumsal gelişimlerine zarar verebilecek veya eğitimlerine müdahale edecek tüm işlere karşı korunmalıdır.

MADDE II-93

Aile Yaşamı ve Mesleki Yaşam

1. Aile, yasal, ekonomik ve toplumsal korunmadan yararlanır.
2. Aile yaşamıyla mesleki yaşamın uzlaştırılması için, herkes, annelikle ilgili bir nedenden dolayı işten çıkarılmaya karşı korunma hakkına ve çocuğun doğmasını veya evlat edinilmesini müteakip ücretli doğum izni ve ebeveyn izni alma haklarına sahiptir.

MADDE II-94

Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım

1. Birlik, doğum, hastalık, endüstriyel kazalar, bağımlılık veya yaşlılık durumları ile iş kaybı durumlarında korunma sağlayan sosyal güvenlik ödeneklerinden ve sosyal hizmetlerden yararlanma haklarını, Birlik yasaları ile ulusal yasalar ve uygulamalar tarafından belirlenmiş kurallara uygun olarak kabul eder ve bu haklara saygı gösterir.
2. Avrupa Birliği içinde yasal olarak ikamet eden veya hareket eden herkes, Birlik yasaları ile ulusal yasalar ve uygulamalara uygun olarak, sosyal güvenlik haklarından ve sosyal avantajlardan yararlanma hakkına sahiptir.
3. Birlik, toplumsal dışlanma ve yoksullukla savaş için, Birlik yasaları ile ulusal yasalar ve uygulamalara uygun olarak, yeterli kaynaklardan yoksun olan herkesin düzgün koşullara sahip bir yaşam sürebilmesini garantilemek amacıyla, sosyal yardım ve barınma yardımı hakkını kabul eder ve bu hakka saygı gösterir.

MADDE II-95

Sağlık Hizmetleri

Herkes koruyucu sağlık hizmetlerine erişme hakkına ve ulusal yasalarla uygulamalar tarafından belirlenen koşullar altında tıbbi tedaviden yararlanma hakkına sahiptir. Tüm Birlik politikalarının ve etkinliklerinin tanımında ve uygulanmasında, insan sağlığının yüksek ölçüde korunması sağlanacaktır.

MADDE II-96

Genel Ekonomik Çıkara Yönelik Hizmetlere Erişim

Birlik, kendi toplumsal ve bölgesel uyumunun teşvik edilmesi amacıyla, ulusal yasalar ve uygulamalarca belirtildiği şekilde, Anayasa'ya uygun olarak, genel ekonomik çıkara yönelik hizmetlere erişimi kabul eder ve bu erişime saygı gösterir.

MADDE II-97

Çevrenin Korunması

Gelişmiş düzeyde çevre koruma ve çevre kalitesinin artırılması konuları, Birlik politikalarına dahil edilmeli ve sürdürülebilir gelişim ilkesine göre sağlanmalıdır.

MADDE II-98

Tüketicinin Korunması

Birlik politikaları, tüketicilere yüksek düzeyde korunma sağlayacaktır.

BAŞLIK V
VATANDAŞLIK HAKLARI

MADDE II-99

Avrupa Parlamentosu Seçimlerinde Oy Verme ve Aday Olma Hakkı

1. Tüm Birlik vatandaşları, ikamet ettikleri Üye Ülkede, o ülkenin yurttaşlarıyla aynı koşullar altında, Avrupa Parlamentosu seçimlerinde oy verme ve aday olma hakkına sahiptir.
2. Avrupa Parlamentosu'nun üyeleri, serbest ve gizli oy pusulasıyla, doğrudan genel oylama yoluyla seçilecektir.

MADDE II-100

Belediye Seçimlerinde Oy Verme ve Aday Olma Hakkı

Tüm Birlik vatandaşları, ikamet ettikleri Aday Ülkelerde, o Ülkenin yurttaşlarıyla aynı koşullar altında, Belediye seçimlerinde oy verme ve aday olma hakkına sahiptir.

MADDE II-101

İyi Yönetim Hakkı

1. Herkes, Birlik kurumları, teşkilatları ve dairelerinde kendi işlerinin tarafsız ve adil biçimde, makul bir sürede yapılması hakkına sahiptir.
2. Bu hak aşağıdakileri içerir:

- (a) Bir kişiyi olumsuz yönde etkileyecek herhangi bir bireysel önlem alınmadan önce, kişinin kendisini savunma hakkı;
 - (b) Herkesin, gizlilik konusundaki ve mesleki sırlarla iş sırları konularındaki meşru haklara saygı gösterilerek, kendi dosyasına erişme hakkı;
 - (c) İdarenin, verdiği kararların nedenlerini bildirme yükümlülüğü.
3. Herkes, Birlik kurumlarının veya görevlilerinin işlerini yaparken neden oldukları zararların Birlik tarafından, Üye Devletlerin yasalarında ortak olan genel ilkelere göre Birlik tarafından telafi edilmesi hakkına sahiptir.
4. Herkes, Birlik kurumlarına, Birlik'in resmi dillerinden birini kullanarak yazabilir ve aynı dilde yanıt almalıdır.

MADDE II-102

Belgelere Erişim Hakkı

Herhangi bir Birlik vatandaşı ve Üye Devletlerden birinde ikamet eden ya da kayıtlı işyeri Üye Devletlerden birinde bulunan bütün gerçek ya da tüzel kişiler, Birlik kurumları, teşkilatları ve dairelerinin belgelerine, bu belgelerin oluşturuldukları biçimde ulaşma hakkına sahiptir.

MADDE II-103

Avrupa Ombudsmanı

Herhangi bir Birlik vatandaşı ve Üye Devletlerden birinde ikamet eden ya da kayıtlı işyeri Üye Devletlerden birinde bulunan bütün gerçek ya da tüzel kişiler, Avrupa Adalet Divanı ve Yüksek Mahkemelerinin kendi yetkilerindeki çalışmaları dışında, Birlik kurumlarının, teşkilatlarının veya dairelerinin etkinliklerinde kötü yönetim durumlarına rastlamaları halinde, Avrupa Ombudsman'larına başvurma hakkına sahiptir.

MADDE II-104

Dilekçe Hakkı

Herhangi bir Birlik vatandaşı ve Üye Devletlerden birinde ikamet eden ya da kayıtlı işyeri Üye Devletlerden birinde bulunan bütün gerçek ya da tüzel kişiler, Avrupa Parlamentosu'na dilekçe verme hakkına sahiptir.

MADDE II-105

Hareket ve İkamet Etme Özgürlüğü

1. Her Birlik vatandaşı, Üye Devletlerin topraklarında özgürce hareket ve ikamet etme hakkına sahiptir.
2. Üye Devletlerden birinin topraklarında yasal olarak ikamet eden üçüncü ülke vatandaşlarına, Anayasa'ya uygun olarak hareket ve ikamet etme özgürlüğü tanınabilir.

MADDE II-106

Diplomatik Korunma ve Konsolosluk Koruması

Her Birlik vatandaşı, yurttaşı bulunduğu Üye Ülkenin temsil edilmediği üçüncü bir ülkenin topraklarında, Üye Devletlerden herhangi birinin diplomatik makamları veya konsolosluk makamlarınca, o Üye Ülkenin yurttaşlarıyla aynı şartlar altında korunma hakkına sahiptir.

BAŞLIK VI ADALET

MADDE II-107

İhlalin etkin bir şekilde giderilmesini talep etme ve adil yargılanma hakkı

Birlik yasalarınca garanti altına alınan hakları ve özgürlükleri ihlal edilen herhangi bir kişi, bu Maddede belirtilen koşullara uygun olarak, bir mahkeme önünde etkin bir şekilde giderilmesini talep etme hakkına sahiptir.

Herkes, daha önce yasalarca oluşturulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkemede, makul bir süre içinde, adil ve açık bir duruşma yapılması hakkına sahiptir. Herkes, tavsiye alma, savunulma ve temsil edilme olanağına sahip olacaktır.

Yeterli kaynaklardan yoksun kişilere, adalete etkin bir biçimde erişim için, gerekli oranda adli yardım yapılacaktır.

MADDE II-108

Masumiyet karinesi ve savunma hakkı

1. Suçlanan herkesin, yasa tarafından suçu kanıtlanana kadar masum olduğu varsayılır.
2. Suçlanan herhangi bir kişinin savunma haklarına saygı gösterileceği garanti edilecektir.

MADDE II-109

Suçların ve cezaların meşruluğu ve oransallığı ilkeleri

1. İşlendiği sırada ulusal veya uluslararası yasalar kapsamında suç oluşturmayan herhangi bir eylem veya ihmâl nedeniyle, hiç kimse herhangi bir suçla suçlanmayacaktır. Hiç kimseye, suç işlendiği sırada uygulanabilir olan cezadan daha ağır bir ceza verilmeyecektir. Belirlenen bir suçun ardından, yasa ile daha hafif bir ceza getirilirse, hafif olan ceza uygulanacaktır.
2. Bu Madde, suç işlendiği sırada devletler topluluğu tarafından kabul edilen genel ilkelere göre suç oluşturan herhangi bir eylem ya da ihmâl için, herhangi bir kişinin yargılanması ve cezalandırılması konusunu ihlâl etmeyecektir.
3. Cezaların şiddeti, suçların şiddetiyle orantısız olmayacaktır.

MADDE II-110

Cezai kovuşturmada aynı suçtan iki kez yargılanmama veya cezalandırılmama hakkı

Hiç kimse, daha önce yargılandığı ve beraat ettiği ya da hüküm giydiği bir suçtan dolayı tekrar yargılanamaz ve cezalandırılmaz.

BAŞLIK VII
ANTLAŞMANIN YORUMLANMASINI VE UYGULANMASINI
DÜZENLEYEN GENEL HÜKÜMLER

MADDE II-111

Kapsam

1. Bu Antlaşmanın hükümleri, tamamlayıcılık ilkesi göz önüne alınarak Birlik'in kurumlarına, teşkilatlarına ve dairelerine ve yalnızca Birlik yasasını uyguladıkları durumlarda Üye Devletlere hitap eder. Dolayısıyla bunlar, kendi yetkileri uyarınca ve Anayasanın diğer kısımlarında Birlik'e verilen Birlik yetkilerinin sınırlarına saygı göstererek, haklara saygı göstermeli, ilkelere uymalı ve hükümlerin uygulanmasını teşvik etmelidirler.
2. Bu Antlaşma, Birlik yasasının uygulanma kapsamını Birlik yetkileri dışında genişletmez veya Birlik için yeni bir yetki ya da görev oluşturmaz veya Anayasanın diğer kısımlarında tanımlanan yetkilerde ve görevlerde değişiklik yapmaz.

MADDE II-112

İlkelerin ve Hakların Kapsamı ve Yorumlanması

1. Bu Antlaşmayla kabul edilen hakların ve özgürlüklerin kullanılması konusundaki sınırlamalar, yasalar kapsamında olmalı ve bu haklarla özgürlüklerin özüne saygı göstermelidir. Sınırlandırmalar orantılılık ilkesine tabi olarak, yalnızca gerekli olduklarında ve Birlik tarafından kabul edilen genel çıkar amaçlarını gerçekten karşıladıklarında veya başkalarına ait hakların ve özgürlüklerin korunması gerektiğinde getirilebilir.

2. Anayasanın diğer kısımlarında daha ayrıntılı düzenlemelerinin yapıldığı bu Antlaşma tarafından kabul edilen haklar, bu ilgili kısımlar tarafından tanımlanan koşullar ve sınırlamalar dahilinde uygulanacaktır.
3. Bu Antlaşma, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına dair Avrupa Konvansiyonu tarafından garanti edilen haklara karşılık gelen haklar içerir; bu hakların anlamı ve kapsamı, adı geçen Konvansiyonda belirlendiği şekilde olacaktır. Bu hüküm, daha kapsamlı korunma sağlayan Birlik yasalarını engellemeyecektir.
4. Bu Antlaşmanın, Üye Devletlerde ortak olan anayasal geleneklerden kaynaklanan temel hakları kabul ettiği ölçüde; bu haklar, sözü edilen geleneklere uygun olarak yorumlanacaktır.
5. Bu Antlaşmanın ilkeler içeren hükümleri, Birlik kurumları ve teşkilatları tarafından gerçekleştirilen yasal ve idari uygulamalar ile Birlik yasasını uyguladıkları durumlarda Üye Devletlerin uygulamaları tarafından kendi yetkilerini kullanırken uygulanabilir. Bunlar, yalnızca söz konusu uygulamaların yorumlanması ve meşrulukları konusunda karar verilmesinde hukuki olarak tanınabilir hale gelir.
6. Bu Antlaşmada belirtildiği şekliyle, ulusal yasalar ve uygulamalar, tam olarak dikkate alınmalıdır.
7. Temel Haklar Anlaşmasının yorumlanmasına yönelik olmak üzere ana ilkelerin oluşturacak açıklamalar, Üye Devletler'in mahkemeleri ve Birlik mahkemeleri tarafından dikkate alınacaktır.

MADDE II-113

Korunmanın Düzeyi

Birlik yasaları, uluslararası yasalar ve Birlik'in veya Üye Devletlerin tümünün tarafı olduğu İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına dair Avrupa Konvansiyonunu da içeren uluslararası antlaşmalar ve Üye Devletlerin anayasaları tarafından ilgili uygulama alanlarında kabul edildiği şekliyle, bu Antlaşmada bulunan hiçbir madde, insan haklarını ve temel özgürlükleri kısıtlayıcı veya olumsuz yönde etkileyici olarak yorumlanamaz.

MADDE II-114

Hakların Kötüye Kullanılmasının Yasaklanması

Bu Antlaşmada bulunan hiçbir madde, bu Antlaşmada kabul edilen hakların ve özgürlüklerin herhangi birinin yok edilmesini veya burada belirtilenden daha büyük oranda sınırlandırılmasını hedefleyen herhangi bir etkinliğe girişilmesi veya herhangi bir işlemde bulunulması anlamında şekilde yorumlanamaz.

BÖLÜM – III

BİRLİĞİN POLİTİKALARI VE İŞLEYİŞİ

BÖLÜM III BİRLİĞİN POLİTİKALARI VE İŞLEYİŞİ

BAŞLIK I GENEL UYGULAMA MADDELERİ

MADDE III-115

Birlik, Birlik'in tüm hedeflerini göz önüne alarak ve yetki devretme ilkesine uygun olarak, bu bölümde belirtilen politikalar ve faaliyetler arasındaki ahengi temin eder.

MADDE III-116

Birlik, bu bölümde belirtilen tüm faaliyetlerde, eşitsizlikleri ortadan kaldırma ve kadın-erkek eşitliğini teşvik etme amacını güder.

MADDE III-117

Bu bölümde belirtilen politika ve faaliyetlerin tanımlanması ve uygulanmasında Birlik, cinsiyet, ırk veya etnik köken, din ya da inanç, özürlülük, yaş veya cinsel tercihe dayalı ayrımcılığa karşı savaşmayı amaçlayacaktır.

MADDE III-118

Bu bölümde belirtilen politika ve faaliyetlerin tanımlanması ve uygulanmasında Birlik, yüksek istihdam seviyesinin desteklenmesi, yeterli sosyal korumanın teminat altına alınması, sosyal dışlanma ile mücadele ve

yüksek eğitim ve öğretim seviyesinin desteklenmesi ve insan sağlığının korunmasına yönelik gereklilikleri dikkate alır.

MADDE III-119

Çevre koruma gereklilikleri, Birlik politikalarının tanımı ve uygulanmasıyla, özellikle sürdürülebilir kalkınmanın teşvik edilmesi düşüncesiyle, bu bölümde belirtilen faaliyetlere dahil edilmelidir.

MADDE III-120

Diğer Birlik politikaları ve faaliyetlerinin tanımlanması ve uygulanmasında, tüketicinin korunması ile ilgili gereklilikler dikkate alınmalıdır.

MADDE III-121

Birlik'in tarım, balıkçılık, ulaştırma, iç pazar, araştırma teknolojik gelişim ve uzay politikalarının belirlenmesi ve uygulanması bağlamında, Birlik ve Üye Devletler, hayvanların duyuşal varlıklar olmasını dikkate alarak, bir yandan Üye Ülkelerin özellikle dini ritüelleri, kültürel gelenekleri ve dini mirası ile ilgili yasal ve idari düzenlemelerine saygı gösterirken öte yandan hayvan refahına yönelik gerekliliklere tam bir özen gösterir.

MADDE III-122

Madde I-5, III-166, III-167 ve III-238'i ihlal etmeksizin ve toplumsal ve bölgesel uyumu teşvik etme yönündeki rollerinin yanı sıra, Birlik içinde tümüne değer atfedilen

hizmetler olarak genel ekonomik çıkar hizmetlerinin kapladığı alan göz önünde bulundurulduğunda, Birlik ve Üye Devletler, her biri kendi yetkileri ve Anayasa'yı uygulama kapsamı içinde, söz konusu hizmetlerin, üstlendikleri özel görevleri yerine getirmelerini sağlayan ilkeler ve koşullar, özellikle de ekonomik ve mali ilkeler ve koşullar esasına dayanarak işlemesini sağlarlar. Avrupa yasaları, bu ilkeleri tesis eder ve koşullarını Üye Devletler'in yetkisine hâle getirmeksizin ve Anayasa'ya uygun olarak, bu tür hizmetlerin temini, havale edilmesi ve fonlanmasına yönelik olarak oluşturur.

BAŞLIK II

AYRIM YAPMAMA VE VATANDAŞLIK

MADDE III-123

Madde I-4 (2)'de belirtildiği şekilde, milliyete dayalı ayrımcılığı yasaklayan kuralları, Avrupa yasası veya çerçeve yasası belirleyebilir.

MADDE III-124

1. Anayasa'nın diğer hükümlerini ihlal etmeyecek şekilde ve Anayasa tarafından Birlik'e verilen yetkiler dahilinde, bir Avrupa yasası veya Konsey çerçeve yasası, cinsiyet, ırksal ya da etnik köken, din veya inanç, özürlülük, yaş veya cinsel tercih gerekçelerine dayanan ayrımcılıkla savaşılmaması için gereken tedbirleri alabilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'nun rızasını aldıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.
2. Birinci paragrafın bir istisnası olarak, Avrupa yasaları veya çerçeve yasalar, yasalarla tüzüğün herhangi bir şekilde uyumlulaştırılması dışında, birinci paragrafta belirtilen hedefleri gerçekleştirmeye katkıda bulunacak Üye Devletler tarafından yapılan faaliyetleri desteklemek amacıyla, Birlik'in teşvik edici tedbirleri için temel ilkeleri belirleyebilir ve bu teşvik edici tedbirleri tanımlayabilir.

MADDE III-125

1. Birlik'in bir faaliyetinin, Madde I-10(2)'de belirtilen şekilde, tüm Birlik vatandaşlarının serbest hareket ve ikamet hakkının uygulanmasını kolaylaştırmak için

gerekli olması ve Anayasa'nın gerekli yetkileri vermemiş olması durumunda, Avrupa yasaları veya çerçeve yasalar bu amaçla tedbirler belirleyebilir.

2. Aynı amaçla ve birinci paragrafta ifade edildiği gibi Anayasa bu alanda hareket yetkisi sağlamadığı sürece, pasaportlar, nüfus cüzdanları, oturma izinleri veya diğer benzeri belgelere ilişkin tedbirlerle sosyal güvenlik veya sosyal korumaya ilişkin tedbirler, bir Avrupa yasası veya Konsey çerçeve yasası ile belirlenebilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliğiyle harekete eder.

MADDE III-126

Bir Avrupa yasası veya Konsey çerçeve yasası, Madde I-10 (2) (b)'de belirtilen, tüm Birlik vatandaşlarının, o ülke vatandaşı olmadan ikamet ettikleri Üye Ülkede belediye seçimleri ile Avrupa Parlamentosu seçimlerinde oy verme ve aday olma haklarının uygulanmasına ilişkin ayrıntılı düzenlemeleri belirler. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket eder. Bir Üye Ülkeye özel olan sorunlar açısından haklı neden gösterilen durumlarda, bu düzenlemelerde istisnai uygulamaya gidilebilir.

Avrupa Parlamentosu seçimlerinde oy verme ve aday olma hakkı, Madde III-330(1)'i ve bu maddenin uygulanması yönünde alınan tedbirleri ihlal etmeksizin uygulanır.

MADDE III-127

Üye Devletler, Madde I-10(2)(c)'ye göre Birlik vatandaşlarının üçüncü ülkelerdeki diplomatik ve konsolosluk korunmasını sağlayacak gerekli hükümleri kabul eder.

Üye Devletler, bu korumayı güvence altına almak için gerekli uluslararası müzakerelere başlarlar.

Bir Konsey Avrupa yasası, söz konusu korumanın kolaylaştırılması için gereken tedbirleri belirleyebilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra hareket eder.

MADDE III-128

Her Birlik vatandaşının Madde I-10(2)(d) kapsamındaki kurumlara veya organlara başvuruda bulunma ve aynı şekilde yanıt alma hakkına sahip olduğu diller, Madde IV-448(1)'de sıralanan dillerdir. Madde I-10(2)(d)'de belirtilen kurumlar ve organlar, Madde I-19(1), ikinci paragraf, I-30, I-31 ve I-32'de sıralananlar ve aynı zamanda Avrupa Ombudsman'ıdır.

MADDE III-129

Komisyon, her üç yılda bir, Madde I-10 ile bu başlık hükümlerinin uygulanması hakkında, Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye rapor verir. Söz konusu rapor, Birlik'in gelişmelerini dikkate alır.

Bu esasa göre ve Anayasa'nın diğer hükümlerini ihlal etmeyecek şekilde, Bakanlar Konseyi'nin Avrupa yasası veya çerçeve yasası, Madde I-10'da belirlenen hakları tamamlayabilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'nun rızasını aldıktan sonra oybirliğiyle hareket eder. Söz konusu yasa ya da çerçeve yasa, Üye Devletler tarafından kendi anayasa gerekliliklerine göre onaylanıncaya kadar yürürlüğe girmez.

BAŞLIK III İÇ POLİTİKALAR VE FAALİYETLER

KISIM I İÇ PAZAR

BÖLÜM 1 İÇ PAZARIN OLUŞTURULMASI VE İŞLEYİŞİ

MADDE III-130

1. Birlik, iç pazar oluşturmak veya iç pazarın işleyişini sağlamak amacıyla, Anayasa'nın ilgili hükümleri gereğince tedbirleri kabul eder.
2. İç pazar, malların, kişilerin, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımının Anayasa'ya göre sağlandığı, iç sınırları olmayan bir alanı kapsar.
3. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, ilgili tüm sektörlerde dengeli bir ilerleme sağlanması için gereken ana hatları ve koşulları belirleyen Avrupa tüzükleri ve kararlarını kabul eder.
4. Birinci ve ikinci paragrafta öngörülen hedeflere ulaşmaya yönelik tekliflerini oluşturduğunda Komisyon, gelişme açısından farklılıklar gösteren bazı ekonomilerin iç pazarın tesisi açısından kuvvetlenmek zorunda olduğu hususunu azami gayretle dikkate alır ve bu konuda uygun tedbirleri önerir.

Eğer bu tedbirler istisnaî olarak alınırlarsa, geçici içerikli olmalı ve iç pazarın işleyişini minimum düzeyde etkilememelidir.

MADDE III-131

Üye Devletler, bir Üye Ülkenin, kamu düzenini etkileyen iç sorunların varlığında, savaş durumunda, savaş tehdidi oluşturan ciddi iç gerilim durumlarında veya barış ve uluslararası güvenliği sürdürmek amacıyla üstlendiği yükümlülükleri yürütmek için alması gereken önlemler nedeniyle, iç pazarın işleyişinin etkilenmesini engelleyecek gerekli adımları birlikte atmak amacıyla, birbirleriyle istişarede bulunurlar.

MADDE III-132

Madde III-131 ve III-436'da belirtilen hallerde alınan önlemler iç pazardaki rekabet koşullarını bozma yönünde etki gösterirse, Komisyon, söz konusu Ülkeyle birlikte, bu önlemlerin Anayasa'da belirlenen kurallara nasıl uygun hale getirileceğini araştırır.

Komisyon veya herhangi bir Üye Ülke, başka bir Üye Ülkenin Madde III-131 ve III-436'da belirtilen yetkileri kötüye kullandığı görüşünü taşırsa, Madde III-360 ve III-361'de belirtilen prosedüre istisna olarak, konuyu doğrudan Adalet Divanı'na götürebilir. Adalet Divanı kararını kapalı oturumla verir.

BÖLÜM 2

KİŞİLERİN VE HİZMETLERİN SERBEST DOLAŞIMI

Alt Bölüm 1

Çalışanlar

MADDE III-133

1. Çalışanlar, Birlik içerisinde serbestçe dolaşma hakkına sahiptirler.
2. Üye Devletlerin çalışanları arasında, istihdam, ücret ve diğer iş ve istihdam koşulları açısından, milliyete dayanan herhangi bir ayırım yapılması yasaktır.
3. Çalışanlar, kamu politikası, kamu güvenliği veya kamu sağlığı gerekçeleriyle oluşan kısıtlamalara tabi olarak, aşağıdaki haklara sahiptirler:
 - (a) fiili olarak yapılan iş tekliflerini kabul etme hakkı;
 - (b) bu amaçla Üye Devletlerin topraklarında serbestçe dolaşabilme hakkı;
 - (c) istihdam amacıyla, bir Üye Ülkede, o Ülkenin vatandaşlarının istihdamını düzenleyen yasa, tüzük veya idari tedbir hükümleriyle uygun olarak ikamet etme hakkı;
 - (d) Komisyon tarafından kabul edilen Avrupa tüzüklerinde belirtilen koşullar dahilinde, bir Üye Ülkede işe alındıktan sonra, o Ülkenin topraklarında kalma hakkı.

4. Bu Madde, kamu hizmetindeki istihdam için geçerli değildir.

MADDE III-134

Avrupa yasaları veya çerçeve yasalar, Madde III-133'de tanımlandığı gibi, çalışanlara serbest dolaşım özgürlüğü getirmek için ihtiyaç duyulan tedbirleri belirler. Bunlar, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra kabul edilir.

Bu tür Avrupa yasaları veya çerçeve yasalar, özellikle aşağıdakileri amaçlar:

- (a) ulusal istihdam hizmetleri arasında yakın işbirliğinin sağlanması;
- (b) ulusal yasalardan ya da Üye Devletler arasında önceden yapılmış anlaşmalardan kaynaklanan ve sürdürülmesi çalışanların dolaşımının özgürleşmesine karşı bir engel oluşturan idari prosedür ve uygulamalar ile mevcut istihdamın uygunluğuyla ilgili kısıtlayıcı sürelerin kaldırılması;
- (c) diğer Üye Devletlerin çalışanlarına, serbest istihdam seçimi koşulları hakkında, ilgili Ülkenin çalışanlarına uygulananlardan farklı koşullar getiren ulusal yasalar ya da Üye Devletler arasında önceden yapılmış anlaşmalar kapsamında belirtilen tüm kısıtlayıcı sürelerin ve diğer sınırlamaların kaldırılması;
- (d) çeşitli bölgelerde ve sektörlerde, yaşam standardı ve istihdam düzeyine karşı ciddi tehditler oluşmasına

engel olacak şekilde, iş tekliflerinin iş başvurularıyla eşleştirilmesi ve istihdam pazarında arz ve talep arasında denge sağlanmasının kolaylaştırılması için uygun sistemin kurulması.

MADDE III-135

Üye Devletler, ortak bir program çerçevesinde, genç çalışanların değişimini teşvik ederler.

MADDE III-136

1. Sosyal güvenlik alanında, bir Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, özellikle de maaşlı veya maaşsız göçmen çalışanları ve onlara bağımlı olan kişileri korumak üzere bir sistem oluşturarak, çalışanlara dolaşım serbestisi sağlamak için gerekli olan şu tedbirleri alır:
 - (a) çeşitli ülkelerin yasaları çerçevesinde dikkate alınan tüm sürelerin, sosyal yardım hakkını kazanmak ve korumak ve sosyal yardım miktarını hesaplamak amacıyla bir araya getirilmesi;
 - (b) Üye Devletlerin topraklarında yaşayan kişilere sosyal yardım ödenmesi.
2. Bir Konsey üyesinin, birinci paragrafta ifade edilen, sosyal güvenlik sisteminin kapsam, maliyet veya mali yapısını içeren temel yönlerini etkileyebilecek ya da bu sistemin mali dengesini etkileyebilecek tasarı halindeki bir Avrupa yasası veya çerçeve yasayı mülahaza etmesi halinde, bu meselenin Avrupa Konseyi'ne havale edilmesi talebinde bulunabilir. Bu durumda, Madde III-396'da

belirtilen prosedür askıya alınabilir. Tartışmadan sonra, Avrupa Konseyi askıya alma ile ilgili olarak dört ay içerisinde;

- (a) Madde III-396'da ifade edilen prosedürün askıya alınmasını sona erdirecek olan söz konusu taslağı geri çekmesini Konsey'den ister, veya
- (b) Komisyon'dan yeni bir tasarı hazırlamasını ister, bu durumda, ilk olarak hazırlanmış olan tasarının kabul edilmemiş olduğu varsayılır.

Alt Bölüm 2

İş Kurma Özgürlüğü

MADDE III-137

Bu Alt Bölüm çerçevesinde, bir Üye Ülkenin vatandaşlarının başka bir Üye Ülkenin topraklarında iş kurma özgürlüğüne kısıtlama getirilmesi yasaktır. Bu yasaklama, aynı zamanda herhangi bir Üye Ülkenin vatandaşları tarafından, başka bir Üye Ülkenin topraklarında daireler, şubeler veya yan kuruluşlar kurulmasına kısıtlama getirilmesi için de geçerlidir.

Bir Üye Ülkenin vatandaşları, başka bir Üye Ülkenin topraklarında, serbest çalışanlar olarak, sermaye ile ilgili Bölüm hükümleri dahilinde, o Üye Ülkenin kendi yasalarında kendi vatandaşları için belirlenen koşullar çerçevesinde, çeşitli faaliyetler sürdürme, iş ve özellikle de Madde III-142'nin ikinci paragrafı kapsamında şirketler ve firmalar kurma ve yönetme hakkına sahiptirler.

MADDE III-138

1. Avrupa çerçeve yasaları, belirli bir faaliyetle ilgili olarak iş kurma özgürlüğü elde etme konusunda tedbirler alır. Bu yasalar, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.
2. Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon, özellikle aşağıdakiler yoluyla, 1. paragraf kapsamında kendilerine düşen görevleri gerçekleştirirler:
 - (a) genel bir kural olarak, iş kurma özgürlüğünün, üretimin ve ticaretin gelişmesine özellikle faydalı bir katkıda bulunduğu faaliyetleri öncelikli olarak değerlendirerek;
 - (b) Birlik içinde çeşitli faaliyetlerin özel konumunu belirlemek üzere, Üye Devletlerdeki yetkili makamlar arasında yakın işbirliği sağlayarak;
 - (c) sürdürülmeleri iş kurma özgürlüğü karşısında bir engel oluşturacak olan ulusal yasalardan ya da Üye Devletler arasında önceden yapılmış anlaşmalardan kaynaklanan idari prosedürleri kaldırarak;
 - (d) bir Üye Ülkenin topraklarında işe alınmış olan ve başka bir Üye Ülkeden gelen kişilerin, bu Ülkeye kendi işlerini kurmak amacıyla girselerdi kendilerinden gerçekleştirmeleri beklenecek olan koşulları karşılamaları halinde, serbest çalışanlar olarak faaliyette bulunmak üzere bu topraklarda kalmalarını sağlayarak;

- (e) Madde III-227(2)'de belirtilen ilkelerle ters düşmemek koşuluyla, bir Üye Ülke vatandaşının, başka bir Üye Ülkenin topraklarında bulunan arazileri ve binaları edinebilmesini ve kullanabilmesini sağlayarak;
- (f) bir Üye Ülkenin topraklarında birimlerin, şubelerin veya yan kuruluşların kurulma koşulları ve ana kuruluşa ait personelin bu birimlerde, şubelerde veya yan kuruluşlarda idari veya denetçi görevlerine girişini yönlendiren koşullar hakkında, söz konusu tüm faaliyet dallarında, iş kurma özgürlüğü karşısındaki kısıtlamaların kademeli olarak kaldırılmasını sağlayarak;
- (g) üyelerin ve diğerlerinin çıkarlarının korunması için, Madde III-142'nin ikinci paragrafına göre, Üye Devletler'deki şirketler veya firmalar tarafından ihtiyaç duyulan korumaları, bu tür korumaların Birlik çapında eşdeğer olmasına çalışarak, gerekli ölçüde koordine ederek;
- (h) iş kurma koşullarının, Üye Devletler tarafından verilen yardımlarla çarpıtılmadığı konusunda ikna olarak.

MADDE III-139

Bir Üye ülkedeki faaliyetlerin ara sıra da olsa resmi yetkinin uygulanmasıyla bağlantılı olması halinde, bu Alt Bölüm o ülke için geçerli olmaz.

Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, belirli faaliyetleri bu Alt Bölümün uygulanmasından muaf tutabilir.

MADDE III-140

1. Bu Alt Bölüm ve onun kapsamında kabul edilen tedbirler, Üye Devletlerde yabancı vatandaşlar için kamu politikası, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açılarından özel muamele içeren yasa, tüzük ve idari tedbirlerin hükümlerinin uygulanabilirliğini ihlal etmez.
2. Avrupa çerçeve yasaları, 1. paragrafta anılan ulusal hükümleri koordine eder.

MADDE III-141

1. Avrupa yasaları, kişilerin serbest meslek faaliyetlerine başlamalarını ve bu faaliyetleri yürütmelerini kolaylaştırır ve aşağıdakileri kapsar:
 - (a) diplomaların, sertifikaların ve diğer resmi vasıf kanıtlarının karşılıklı olarak tanınması;
 - (b) Üye Devletlerde, kişilerin serbest meslek faaliyetlerine başlamalarını ve bu faaliyetleri yürütmeleri ile ilgili yasa, tüzük veya idari tedbirlerdeki hükümlerin koordinasyonu.
2. Tıbbi, tıbbı yakın ve farmasötik mesleklerle ilgili olarak, kısıtlamaların kademeli olarak kaldırılması, bunların çeşitli Üye Devletlerde uygulanmaları için koşulların koordinasyonuna bağlıdır.

MADDE III-142

Bir Üye Ülkenin yasalarına uygun olarak oluşturulan ve kayıtlı işyerleri, yönetim merkezleri veya asıl iş yerleri Birlik içinde bulunan şirketlere veya firmalara, bu Alt Bölüm amaçları doğrultusunda, Üye Devletlerin vatandaşları olan gerçek kişilerle aynı şekilde davranılır.

"Şirketler veya firmalar" ifadesi, kâr amaçlı olmayanlar haricinde, kooperatif birlikleri ile kamu hukuku ya da özel hukuk tarafından yönlendirilen diğer tüzel kişiler de dahil olmak üzere, kamu veya ticaret hukuku kapsamında kurulan şirketler veya firmalar anlamına gelir.

MADDE III-143

Üye Devletler, Anayasa'nın diğer hükümlerinin uygulanmasına hâle getirmeksizin, Madde III-142'nin ikinci paragrafı kapsamında kalan, şirketlerin veya firmaların sermayelerine katılım açısından, diğer Üye Devletlerin vatandaşlarına kendi vatandaşları ile aynı muameleyi gösterirler.

Alt Bölüm 3

Hizmet Sunma Özgürlüğü

MADDE III-144

Bu Alt Bölüm çerçevesinde, Üye Devletlerin, hizmetlerin hedef aldığı kişilerin yaşadıkları Üye Ülke dışındaki bir Üye Ülkede yerleşik vatandaşlarının Birlik içinde hizmet sunma özgürlüğünün kısıtlanması yasaktır.

Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, bu Alt Bölümü, hizmet sunan ve Birlik içinde yerleşmiş üçüncü bir ülkenin vatandaşlarını kapsayacak şekilde genişletebilir.

MADDE III-145

Malların, sermayenin ve insanların serbest dolaşım özgürlüğüyle ilgili hükümler tarafından yönlendirilmedikleri ölçüde ve normal olarak kâr için sunuldukları durumda hizmetler, Anayasa anlamındaki "hizmetler" olarak ele alınırlar.

"Hizmetler" özellikle aşağıdakileri içerir:

- (a) endüstriyel nitelikteki faaliyetler;
- (b) ticari nitelikteki faaliyetler;
- (c) zanaatkarların faaliyetleri;
- (d) serbest meslek faaliyetleri.

İş kurma hakkıyla ilgili Alt Bölüm 2'yi ihlal etmeksizin, bir hizmet sunan kişi, bu amaçla, hizmetin sunulduğu Üye Ülkede, o Ülkenin kendi vatandaşlarına uyguladığı koşulların aynısı altında faaliyetini geçici olarak gerçekleştirebilir.

MADDE III-146

1. Ulaşım alanında hizmet sağlama özgürlüğü, ulaşım ile ilgili Kısım III'ün 7.Bölümü tarafından düzenlenir.

2. Sermaye hareketleriyle bağlantılı olarak bankacılık ve sigortacılık hizmetlerinin serbestleşmesi, sermaye hareketinin serbestleşmesine paralel olarak gerçekleşecektir.

MADDE III-147

1. Avrupa çerçeve yasaları, belirli bir hizmetin serbestleşmesine ulaşma tedbirlerini belirler. Bu yasalar, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.
2. Genel bir kural olarak, 1. paragrafta belirtilen Avrupa çerçeve yasalarıyla ilgili öncelik, üretim maliyetlerini doğrudan etkileyen veya serbestleşmesi malların ticaretine yardımcı olan hizmetlere tanınır.

MADDE III-148

Üye Devletler, genel ekonomik durumun ve ilgili ekonomik sektörün durumunun izin vermesi halinde, hizmetlerin Madde III-147(1)'e göre kabul edilen Avrupa çerçeve yasasının gerektirdiği ölçünün ötesinde serbestleşmesini üstlenmeye yönelik azami gayret sarfederler

Bu amaçla, Komisyon, ilgili Üye Devletlere tavsiyelerde bulunur.

MADDE III-149

Hizmet sunma özgürlüğü hakkındaki kısıtlamalar kaldırılmadığı sürece, her Üye Ülke, Madde III-147(1)'in

ilk paragrafı çerçevesinde, hizmeti sağlayan kimseler arasında milliyete veya ikamete dayanan ayrımlara girmeden, bu tür kısıtlamaları uygular.

MADDE III-150

Madde III-139 ilâ Madde III-142, bu Alt Bölümün kapsadığı hususlar için geçerlidir.

BÖLÜM 3

MALLARIN SERBEST DOLAŞIMI

Alt Bölüm 1

Gümrük Birliği

MADDE III-151

1. Birlik, malların her türlü ticaretini kapsayacak ve Üye Devletler arasında ithalat ve ihracat için alınan gümrük vergilerinin ve eşdeğer etkiye sahip tüm vergilerin yasaklanmasını ve Üye Devletlerin üçüncü ülkelerle olan ilişkilerinde ortak bir gümrük tarifesinin kabul edilmesini içerecek bir gümrük birliğini kapsamına alır.
2. Miktar sınırlamalarının yasaklanmasına dair Alt Bölüm 3 ve dördüncü paragraf, Üye Devletler menşeli ürünler ve Üye Devletlerde serbest dolaşımda olan üçüncü ülkelerden gelen ürünler için geçerlidir.
3. İthalat formaliteleri yerine getirilmiş ve gümrük resimleri ile eşdeğer etkiye sahip ödenmesi gereken tüm vergiler ve harçlar söz konusu Üye Ülkede tahsil edilmiş ve bu tür vergilerin veya harçların toplam veya kısmi iadesinden faydalanılmamışsa, Üçüncü bir ülkeden gelen ürünlerin, bir Üye Ülkede serbest dolaşımda olduğu düşünülür
4. İhracat ve ithalata uygulanan gümrük resimleri ve eşdeğer etkiye sahip gümrük vergileri, Üye Devletler arasında yasaktır. Bu yasaklama, aynı zamanda mali yapıya sahip gümrük vergileri için de geçerlidir.

5. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, Ortak Gümrük Tarife vergilerini kararlaştıran Avrupa tüzüğünü ve kararlarını kabul eder.
6. Komisyon, bu Alt Bölüm altında kendisine emanet edilen görevleri, aşağıdakilerin rehberliğinde yürütür:
 - (a) Üye Devletler ile üçüncü ülkeler arasında ticareti teşvik etme ihtiyacı;
 - (b) Girişimlerin rekabet kapasitesinde gelişmeye yol açtıkları ölçüde, Birlik içindeki rekabet koşullarının gelişmesi;
 - (c) Hammadde ve yarı mamullerin tedarikiyle ilgili Birlik'in ihtiyaçları; bu konuyla ilgili olarak, Komisyon, Üye Devletler arasında mamul malların rekabet koşullarını çarpıtmaktan kaçınmaya dikkat eder;
 - (d) Üye Devletlerin ekonomilerinde ciddi sıkıntıları önleme ve Birlik içinde üretimin mantıklı gelişimini ve tüketiminin genişlemesini sağlama ihtiyacı.

Alt Bölüm 2

Gümrük İşbirliği

MADDE III-152

Anayasa'nın uygulanması kapsamında, Avrupa yasaları veya çerçeve yasalar, Üye Devletler arasında ve Üye Devletlerle Komisyon arasında gümrük işbirliğinin geliştirilmesi yönünde tedbirler alır.

Alt Bölüm 3

Nicelik Kısıtlamalarının Yasaklanması

MADDE III-153

İthalat ve ihracat üzerindeki niceliksel kısıtlamalar ile eşdeğer etkiye sahip tüm tedbirler, Üye Devletler arasında yasaktır.

MADDE III-154

Madde III-153, kamu ahlakı, kamu düzeni ve kamu güvenliği; insanların, hayvanların veya bitkilerin sağlığının ve yaşamının korunması; sanatsal, tarihsel veya arkeolojik değere sahip ulusal hazinelerin korunması; endüstriyel ve ticari malların korunması gerekçelerinin haklı çıkardığı ithalat, ihracat veya ulaşım halindeki mallar üzerinde bulunan yasaklamaları veya kısıtlamaları engellemez. Ancak bu tür yasaklamalar veya kısıtlamalar, Üye Devletler arasında ticaret konusunda keyfi ayırım veya örtülü kısıtlama için bir araç oluşturmaz.

MADDE III-155

1. Üye Devletler, ticari yapıdaki her türlü tekeli, Üye Devletlerin vatandaşları arasında malların sağlandığı ve pazarlanma koşulları kapsamında herhangi bir ayırım yapılmamasını sağlayacak şekilde düzenlerler.

Bu Madde, bir Üye Ülkenin kanunen veya fiilen, doğrudan veya dolaylı olarak Üye Devletler arasındaki ithalatı veya ihracatı denetlediği, belirlediği veya büyük ölçüde etkilediği her türlü teşkilat için geçerlidir. Bu

Madde aynı zamanda Devlet tarafından devredilen tekeller için de geçerlidir.

2. Üye Devletler, [paragraf 1]'de belirtilen ilkelere ters düşen veya Üye Devletler arasında gümrük vergilerinin yasaklanmasıyla ve niceliksel kısıtlamalarla ilgili Maddelerin kapsamını kısıtlayan herhangi bir yeni önlemden kaçınırlar.
3. Ticari yapıdaki bir Devlet tekelinin, tarım ürünlerinin elden çıkarılmasını veya onlar için en iyi getirinin elde edilmesini kolaylaştırmak üzere tasarlanmış kuralları bulunuyorsa, bu Maddenin uygulanmasında ilgili üreticilerin istihdamı ve yaşam standartları için eşdeğer koruma sağlamak yönünde adımlar atılmalıdır.

BÖLÜM 4

SERMAYE VE ÖDEMELER

MADDE III-156

Bu Bölüm çerçevesinde, sermayenin dolaşımı ve Üye Devletlerin kendi aralarındaki ödemeler ile Üye Devletler ve üçüncü ülkeler arasındaki ödemeler üzerindeki kısıtlamalar yasaklanmıştır.

MADDE III-157

1. Madde III-156, doğrudan yatırım -gayrimenkul de dahil olmak üzere- yapılmasını, mali hizmetler sağlanmasını veya menkul kıymetlerin sermaye pazarlarına girmesini içeren, üçüncü ülkelere veya üçüncü ülkelerden sermayenin dolaşımı ile ilgili ulusal veya Birlik hukuku dahilindeki 31 Aralık 1993 tarihinde mevcut kısıtlamaların üçüncü ülkelere uygulanmasına halel getirmez. Estonya ve Macaristan ulusal hukuklarında mevcut olan kısıtlamalarla ilgili olarak söz konusu tarih 31 Aralık 1999 olacaktır.
2. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, doğrudan yatırım -gayrimenkul de dahil olmak üzere- yapılmasını, mali hizmetler sağlanmasını veya menkul kıymetlerin sermaye pazarlarına girmesini içeren, üçüncü ülkelere veya üçüncü ülkelerden sermaye dolaşımı ile ilgili tedbirleri belirler.

Avrupa Parlamentosu ve Konsey, Üye Devletler ve üçüncü ülkeler arasında sermayenin serbest dolaşımı hedefini olabilecek en yüksek ölçüde gerçekleştirmek için,

Anayasa'nın diğer hükümlerini ihlal etmeksizin, çaba gösterir.

3. 2. paragrafa rağmen, yalnızca bir Konsey Avrupa yasası veya çerçeve yasası, üçüncü ülkelere veya üçüncü ülkelerden olan sermaye dolaşımının serbestleştirilmesiyle ilgili Birlik yasasında bir geri adım oluşturacak tedbirleri kanunlaştırabilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.

MADDE III-158

1. Madde III-45, aşağıdakileri gerçekleştirmek için, Üye Devletlerin haklarına hâlel getirmez:
 - a) ikamet yerlerine veya sermayelerini yatırdıkları yere göre aynı durumda bulunmayan vergi mükellefleri arasında ayırım yapmak için, ulusal vergi yasalarının ilgili hükümlerinin uygulanması;
 - b) özellikle vergilendirme ve mali kurumların tedbirli bir biçimde denetlenmesi alanında, yasalarda veya tüzükte belirtilen ulusal hükümlerin ihlallerinin önlenmesi amacıyla gereken tüm adımların atılması; idari veya istatistik bilgi amacıyla sermaye dolaşımının beyan edilmesi için prosedürlerin belirtilmesi; kamu düzeni veya kamu güvenliği gerekçesine sahip önlemlerin alınması.
2. Bu Bölüm, iş kurma hakkı üzerinde Anayasaya uygun kısıtlamaların uygulaması olasılığına hâlel getirmez.

3. 1. ve 2. paragraflarda belirtilen önlemler ve prosedürler, Madde III-156'da tanımlandığı üzere, sermayenin serbest dolaşımı ve ödemeler üzerinde bir keyfi ayırım veya örtülü kısıtlama aracı oluşturmaz.
4. Madde III-157(3) için öngörülen Avrupa yasası veya çerçeve yasanın olmaması halinde veya ilgili ye Devlet'in talebinden sonra 3 ay geçmiş olmasına rağmen bir Avrupa Komisyon kararının olmaması halinde Komisyon, bir ye Devletin bir ya da daha üçüncü ülkeyla ilgili kabul edeceği kısıtlayıcı vergi tedbirlerinin ifade eden bir Avrupa kararı alabilir

MADDE III-159

İstisnai durumlarda, üçüncü ülkelere veya üçüncü ülkelerden olan sermaye dolaşımı, ekonomik ve parasal birliğin işleyişi açısından ciddi güçlüklerle neden olduğunda veya neden olma tehdidi oluşturduğunda, tedbir alınmasının çok gerekli olması halinde, Bakanlar Konseyi, Komisyon'un teklifi üzerine altı ayı geçmeyen bir süre boyunca üçüncü ülkelerle ilgili koruma tedbirleri getiren Avrupa tüzüğü veya kararları kabul edebilir. Bakanlar Konseyi, Avrupa Merkez Bankası'na danıştıktan sonra hareket eder.

MADDE III-160

Madde III-257'de belirtilen hedeflere ulaşılması için gerektiğinde, özellikle organize suçun, terörizmin ve insan ticaretinin önlenmesi ve bunlara karşı savaş açısından, Avrupa yasaları, sermaye dolaşımları ve ödemelerle ilgili olarak gerçek veya tüzel kişilere, gruplara ya da sivil varlıklara ait olan veya bunların sahip

oldukları ya da ellerinde bulundurdukları fonların, mali varlıkların veya ekonomik kazançların dondurulması gibi tedbirler için bir çerçeve tanımlayabilir.

Konsej, Komisyon'un teklifi üzerine 1. paragrafta belirtilen yasaların uygulanması için Avrupa tüzüğü veya Avrupa kararları kabul eder.

Bu maddede belirtilen eylemler, hukuki güvencelere dair zorunlu tedbirleri içerir

BÖLÜM 5

REKABET KURALLARI

Alt Bölüm 1

Girişimlere Uygulanan Kurallar

MADDE III-161

1. Girişimler arasındaki tüm anlaşmalar, girişim birliklerinin kararları ve Üye Devletler arasındaki ticareti etkileyebilecek olan ve iç pazarda rekabeti önleme, kısıtlama veya çarpıtma hedefi veya etkisi bulunan ve özellikle de aşağıdaki özelliklere sahip anlaşmalı uygulamalar iç pazarla uyumlu olmadıklarından yasaklanır:
 - (a) doğrudan veya dolaylı olarak satın alma ya da satış fiyatlarını veya diğer ticaret koşullarını sabitleyen;
 - (b) üretimi, pazarları, teknik gelişimi veya yatırımı sınırlandıran ya da kontrol eden;
 - (c) pazarları veya tedarik kaynaklarını paylaşan;
 - (d) farklı ticaret taraflarıyla, eşdeğer işlere farklı koşullar uygulayan ve böylece onları rekabete dayalı dezavantajlı bir konuma sokan;
 - (e) sözleşmelerin akdedilmesini, yapıları gereği veya ticari kullanıma göre bu tür sözleşmelerin konusuyla hiçbir bağlantısı bulunmayan ek yükümlülüklerin karşı tarafça kabul edilmesine tabi kılan.

Ankara Barosu Yayınları

2. Bu Maddeye göre yasaklanan tüm anlaşmalar veya kararlar, kendiliğinden hükümsüz olur.
3. Ancak, aşağıdakilerin olması halinde, 1. paragraf uygulanamaz kabul edilebilir:
 - girişimler arasında herhangi bir anlaşma veya anlaşmalar kategorisi;
 - girişim birliklerinin herhangi bir kararı veya kararlar kategorisi;
 - ortaya çıkan faydadan tüketicilerin adil bir pay almalarına izin verirken, malların üretimini ya da dağıtımını iyileştirmeye veya teknik ya da ekonomik ilerlemeyi teşvik etmeye katkıda bulunan herhangi bir anlaşmalı uygulama veya anlaşmalı uygulamalar kategorisi;
- (a) bu hedeflere ulaşılması için vazgeçilmez olmayan girişimlere, söz konusu kısıtlamaların uygulanması;
- (b) bu tür girişimlere söz konusu ürünlerin büyük bir kısmıyla ilgili olarak rekabeti ortadan kaldırma olasılığı tanınmaması.

MADDE III-162

İç pazarla uyumlu olmaması nedeniyle ve Üye Ülkeler arasındaki ticareti etkileyebileceği ölçüde, iç pazarda veya onun büyük bir kısmında, bir veya daha çok girişim tarafından hakim bir konumun istismarı yasaklanmıştır.

Bu tür bir istismar özellikle aşağıdakilere dayanabilir:

- (a) doğrudan ya da dolaylı olarak haksız satın alma veya satış fiyatları ya da haksız ticaret koşulları uygulanması;
- (b) üretimin, pazarların veya teknik gelişimin, tüketicilerin zararına olacak şekilde kısıtlanması;
- (c) farklı ticaret taraflarıyla, eşdeğer işlere farklı koşullar uygulanması ve böylece onların rekabete dayalı dezavantajlı bir konuma sokulması;
- (d) sözleşmelerin akdedilmesini, yapıları gereği veya ticari kullanıma göre bu tür sözleşmelerin konusuyla hiçbir bağlantısı bulunmayan ek yükümlülüklerin karşı tarafça kabul edilmesine tabi kılması.

MADDE III-163

1. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, Madde III-161 ve III-162'de belirtilen ilkeleri yürürlüğe koymak için Avrupa tüzükleri kabul eder. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra hareket eder.
2. Bu tür Avrupa tüzükleri, özellikle aşağıdaki amaçlarla tasarlanır:
 - (a) para cezaları ve periyodik ceza ödemeleri için tedbir olarak, Madde III-161(1) ile Madde III-162'de belirtilen yasaklamalara uymanın sağlanması;

- (b) bir yandan etkili denetim sağlama, öte yandan ise olası en yüksek ölçüde idareyi basitleştirme ihtiyacını göz önünde bulundurarak, Madde III-161(3)'ün uygulanması için ayrıntılı kuralların belirlenmesi;
- (c) gerek duyulduğunda, ekonominin çeşitli dallarında, Madde III-161 ve III-162 hükümlerinin kapsamının tanımlanması;
- (d) bu paragrafta belirtilen hükümlerin uygulanmasında, Komisyon'un ve Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın kendi işlevlerinin tanımlanması;
- (e) ulusal yasalar ve bu Bölüme veya bu Maddeye göre kabul edilen Avrupa tüzüğü arasındaki ilişkinin belirlenmesi.

MADDE III-164

Madde III-163'e göre kabul edilen Avrupa tüzüğünün yürürlüğe girmesine kadar, Üye Devletlerdeki yetkililer, iç yasalarına ve Madde III-161'in özellikle 3. paragrafı ve Madde III-162'ye uygun olarak, anlaşmaların, kararların ve anlaşmalı uygulamaların kabul edilebilirliği ve iç pazardaki hakim bir konumun istismarı konusunda karar veriler.

MADDE III-165

1. Madde III-164'ü ihlal etmeksizin, Komisyon, Madde III-161 ve Madde III-162'de belirtilen ilkelerin uygulanmasını sağlar. Komisyon, bir Üye Ülke'nin başvurusu üzerine veya kendi inisiyatifiyle ve kendisine

yardımda bulunacak olan Üye Devletlerin yetkili makamlarıyla işbirliği içinde, bu ilkelerin ihlalinin şüphelenilen durumları incelemeye alır. Bir ihlal olduğunu fark ederse, bu durumu sonlandırmak için uygun tedbirleri alır.

2. Birinci paragrafta işaret edilen ihlalin sona ermemesi halinde, Komisyon, ilkelerin ihlalinin kaydını tutan bir gerekçeli Avrupa kararı kabul eder. Komisyon, kararını yayımlayabilir ve durumu düzeltmek üzere, koşullarını ve ayrıntılarını kendisinin belirleyeceği adımların atılması yönünde, Üye Devletleri yetkilendirebilir.
3. Komisyon, Konsey'in Madde III-163'ü ikinci paragrafı, b alt paragrafına uygun olarak hareket ettiği anlaşma kategorileri ile ilgili Avrupa tüzüğü kabul edebilir.

MADDE III-166

1. Kamu girişimleri ve Üye Devletlerin özel veya münhasır haklar verdikleri girişimler konusunda, Üye Devletler, Anayasa hükümleriyle ve özellikle de Madde I-4'ün 2. paragrafı ve Madde III-161 ilâ Madde III-169 arasındaki hükümlerle çelişen herhangi bir önlemi kanunlaştırmazlar veya yürürlükte bırakmazlar.
2. Genel ekonomik çıkara yönelik hizmetlerin işletilmesi emanet edilen veya gelir üreten tekel niteliğine sahip girişimler, Anayasa hükümlerine ve bu kurallar kanunen veya fiilen kendilerine atanan özel görevlerin yerine getirilmesini engellemedikleri sürece özellikle de rekabetle ilgili kurallara, tabidir. Ticaretin gelişmesi, Birlik çıkarlarına aykırı olacak ölçüde etkilenmemelidir.

3. Komisyon, bu Maddenin uygulanmasını sağlar ve gereken hallerde uygun Avrupa tüzüğü veya kararlarını kabul eder.

Alt Bölüm 2

Üye Devletler Tarafından Yapılan Yardımlar

MADDE III-167

1. Anayasa'da aksi bir hüküm bulunmadığı sürece, bir Üye Ülke tarafından veya Devlet kaynakları yoluyla yapılan, belli girişimler ya da belli malların üretimi lehinde bir durum oluşturarak rekabeti çarpıtan veya çarpıtma tehdidi oluşturan herhangi bir biçimdeki her türlü yardım, Üye Devletler arasındaki ticareti etkilediği ölçüde, iç pazarla uyumsuzdur.
2. Aşağıdakiler iç pazarla uyumludur:
 - (a) yardımın, ilgili ürünlerin menşeiyle ilgili ayırım yapılmadan sağlanması koşuluyla, bireysel tüketicilere yapılan sosyal nitelikli yardımlar
 - (b) doğal afetlerin veya istisnai olayların yol açtığı hasarı düzeltme amaçlı yardımlar;
 - (c) yardıma Almanya'nın bölünmesinin yol açtığı ekonomik dezavantajları telafi etmek için gereksinim duyulduğu ölçüde, Federal Almanya Cumhuriyeti'nin bölünmeden etkilenen belli bölgelerinin ekonomisi için yapılan yardımlar.
3. Aşağıdakilerin, iç pazarla uyumlu olduğu düşünülebilir:

- (a) yaşam standardının anormal ölçüde düşük olduğu veya işsizliğin ciddi boyutlarda yüksek olduğu ve Madde III-424' belirtilen bölgelerde, yapısal, ekonomik ve sosyal kalkınmanın teşvik edilmesi için yapılan yardımlar;
- (b) ortak Avrupa çıkarına yönelik önemli bir projenin gerçekleştirilmesinin teşvik edilmesi veya bir Üye Ülkenin ekonomisindeki ciddi bir rahatsızlığın düzeltilmesi için yapılan yardımlar;
- (c) belirli ekonomik faaliyetlerin veya yardımın ticaret koşullarını ortak çıkara aykırı olacak şekilde ters yönde etkilemediği durumlarda, belirli ekonomik bölgelerin kalkınmalarını kolaylaştırmak üzere yapılan yardımlar;
- (d) yardımın ticaret koşullarını ve Birlik içindeki rekabeti ortak çıkara aykırı olacak şekilde ters yönde etkilemediği durumlarda, kültürün ve mirasın korunmasını teşvik etmek üzere yapılan yardımlar;
- (e) Komisyon'un teklifi üzerine Konsey tarafından kabul edilen Avrupa tüzüğüyle veya kararlarıyla belirlenebilen diğer bazı yardım kategorileri.

MADDE III-168

1. Üye Devletlerle işbirliği içinde, Komisyon, bu Ülkelerdeki mevcut yardım sistemlerini sürekli incelemeye tabi tutar. İç pazarın aşamalı gelişimi veya işleyişi için gerek duyulan her türlü tedbiri Üye Devletlere teklif eder.

2. İlgili taraflara yorumlarını göndermeleri için bildirimde bulunduktan sonra, Komisyon, bir Üye Ülke tarafından veya Ülke kaynakları yoluyla yapılan bir yardımın, Madde III-167'ye göre iç pazarla uyumlu olmadığını veya bu yardımın kötüye kullanıldığını görürse, ilgili Ülkenin bu yardımı Komisyon tarafından belirlenecek olan bir süre dahilinde sona erdirmesini ya da değiştirmesini gerektiren bir Avrupa kararı kabul eder.

Belirlenen süre içinde ilgili Ülke bu Avrupa kararına uygun davranmazsa, Komisyon veya konuyla ilgili herhangi bir Üye Ülke, Madde III-360 ve III-361'e istisna oluşturacak şekilde, bu meseleyi doğrudan Avrupa Birliği Adalet Divanı'na götürebilir.

Bir Üye Ülkenin başvurusu üzerine, Bakanlar Konseyi, Madde III-167'ye veya Madde III-169'da belirtilen Avrupa tüzüğüne istisna oluşturacak şekilde, oybirliğiyle bu Ülkenin yaptığı veya yapmayı tasarladığı yardımın iç pazarla uyumlu olduğunun düşünüldüğü yönünde bir Avrupa Kararını, bu karar istisnai olaylarla doğrulanırsa kabul edebilir. Söz konusu yardımla ilgili olarak, Komisyon, bu paragrafın ilk alt paragrafında belirtilen prosedürü önceden başlatmışsa, ilgili Ülkenin Konsey'e fiilen başvuru yapmasının, Konsey tutumunu belli edene kadar bu prosedürü geçici olarak durdurmaya etkisi olur.

Ancak, Konsey söz konusu başvurunun ardından üç ay içinde tutumunu belli etmezse, Komisyon bu durumla ilgili olarak harekete geçer.

3. Komisyon, yardım yapma veya değiştirme hakkındaki planlarla ilgili yorumlarını göndermesine yetecek sürede, Üye Devletler'in bu planları hakkında Üye Devletler

tarafından bilgilendirilir. Komisyon, bu tür bir planın Madde III-167'ye göre iç pazarla uyumlu olmadığını düşünürse, gecikmeden 2. paragrafta belirtilen prosedürü başlatır. Bu prosedür nihai bir karara bağlanmadan, ilgili Üye Ülke teklif edilen tedbirleri yürürlüğe koyamaz.

4. Komisyon, Konsey'in Madde III-169'a göre 3. paragrafta belirtilen prosedürden muaf olabileceğini belirlediği Devlet yardımı kategorileri ile ilgili Avrupa tüzüğü kabul edebilir.

MADDE III-169

Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine Madde III-167 ve III-168'in uygulanması ve özellikle Madde III-168(3)'ün geçerli olacağı koşulların ve bu prosedürden muaf tutulan yardım kategorilerinin belirlenmesi yönünde Avrupa tüzüğü kabul edebilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra hareket eder.

BÖLÜM 6 **MALİ HÜKÜMLER**

MADDE III-170

1. Doğrudan ya da dolaylı olarak, hiçbir Üye Ülke, herhangi bir biçimde diğer Üye Devletlerin ürünlerine, benzer ülke içi ürünlere doğrudan veya dolaylı olarak uygulanandan daha fazla iç vergilendirme uygulayamaz.

Ayrıca, hiçbir Üye Ülke, diğer Üye Devletlerin ürünlerine, diğer ürünlere dolaylı olarak koruma sağlayacak yapıda herhangi bir iç vergilendirme uygulayamaz.

2. Ürünlerin bir Üye Ülke tarafından başka bir Üye Ülkenin topraklarına ihraç edildiği durumlarda, iç vergilendirmenin geri ödemesi, doğrudan veya dolaylı olarak bu ürünlere uygulanan iç vergilendirmeyi geçemez.
3. Tasarlanan hükümler daha önceden sınırlı bir süre için Komisyon'un teklifi üzerine Bakanlar Konseyi tarafından kabul edilen bir Avrupa kararıyla onaylanmadığı sürece, satış hasılatı üzerinden alınan vergilerde, tüketim vergilerinde ve diğer dolaylı vergilendirme biçimleri hariç harçlarda, diğer Üye Devletlere yapılan ihracatla ilgili olarak indirim ve geri ödeme yapılması kabul edilemez ve Üye Devletlerden yapılan ithalatla ilgili olarak telafi edici ücretler uygulanamaz.

MADDE III-171

Konseyi'in bir Avrupa yasası veya çerçeve yasası, satış hasılatı üzerinden alınan vergilerle, tüketim vergileriyle ve diğer dolaylı vergilendirme biçimleriyle ilgili yasaların

uyumlulaştırılması için gereken tedbirleri, bu uyumlulaştırmanın iç pazarın işleyişi ve rekabetin çarpıtılmasının engellenmesi için gerekli olması şartıyla belirler. Konsey, Avrupa yasası veya çerçeve yasasını, Avrupa Parlamentosu'na ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra oybirliğiyle kabul eder.

BÖLÜM 7 ORTAK HÜKÜMLER

MADDE III-172

1. Anayasa'da aksi belirtilmediği sürece, bu Madde, Madde III-130'da belirtilen hedeflere ulaşmak için geçerlidir. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, hedefleri iç pazarın kurulması ve işleyişi olan Üye Devletlerde yasa, tüzük veya idari tedbirlerdeki hükümlerin birbirine yakınlaştırılması için alınması gereken tedbirleri tespit eder. Bunlar, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra kabul edilir.
2. Birinci paragraf, istihdam edilen kişilerin hakları ve çıkarları ile kişilerin serbest dolaşımına yönelik mali hükümlere uygulanmaz.
3. Komisyon, 1. paragraf çerçevesinde sağlıkla, güvenlikle, çevrenin korunmasıyla ve tüketicinin korunmasıyla ilgili olarak belirtilen hükümlerde, özellikle bilimsel gerçeklere dayanan tüm yeni gelişmeleri dikkate alarak, yüksek bir koruma düzeyini taban olarak alır. Ayrıca, Avrupa Parlamentosu ve Bakanlar Konseyi, kendi yetkileriyle bu hedefe ulaşmaya çabalarlar.
4. Komisyon'un bir Avrupa yasası, çerçeve yasası veya tüzüğü yoluyla bir uyumlulaştırma tedbirinin kabul edilmesinin ardından, bir Üye Ülke, Madde III-154'de anılan ana ihtiyaçları veya çevrenin ya da çalışma ortamının korunmasını gerekçe olarak göstererek ulusal hükümlerini sürdürmeyi gerekli görürse, bu hükümlerle ve bunların sürdürülme nedenleriyle ilgili olarak Komisyon'u bilgilendirir.

5. Ayrıca, 4. paragrafı ihlal etmeksizin, bir uyumlulaştırma tedbirinin, Komisyon'un bir Avrupa kanunu, çerçeve kanunu veya tüzüğü yoluyla kabul edilmesinin ardından, bir Üye Ülke, uyumlulaştırma tedbirinin kabul edilmesinden sonra ortaya çıkan kendisine özel bir sorunu gerekçe olarak göstererek, çevrenin veya çalışma ortamının korunmasıyla ilgili yeni bilimsel kanıtlara dayanarak ulusal hükümler başlatmayı gerekli görürse, öngörülen hükümlerle ve bunların nedenleri ile ilgili Komisyon'u bilgilendirir.
6. 4. ve 5. paragraflarda belirtilen bildirimden sonraki altı ay içinde, Komisyon, ilgili ulusal hükümlerin Üye Devletler arasındaki ticaretle ilgili bir keyfi ayırım veya örtülü kısıtlama aracı teşkil etmediğini ve bunların iç pazarın işleyişine karşı bir engel oluşturmadığını doğruladıktan sonra, bunları onaylayan veya reddeden bir Avrupa kararı kabul eder.

Bir Komisyon kararının olmaması halinde, bu süre içinde 4. ve 5. paragraflarda anılan ulusal hükümler onaylanmış olarak kabul edilir.

Meselenin karmaşıklığı ispat edilmişse ve durum insan sağlığı için herhangi bir tehlike arz etmiyorsa, Komisyon, bu paragrafta belirtilen sürenin altı aya kadar bir süre daha uzatılabileceği konusunda ilgili Üye Ülkeyi bilgilendirebilir.

7. Bir Üye Ülke, 6. paragrafa göre, uyumlulaştırma tedbirine istisna oluşturan ulusal hükümleri sürdürme veya başlatma konusunda yetkilendirilmişse, Komisyon hemen bu tedbir karşısında bir uyarılama teklif edip etmeme konusunu inceler.

8. Bir Üye Ülke, önceki uyumlulaştırma tedbirlerinin konusunu oluşturan bir alanda kamu sağlığıyla ilgili özel bir sorunu gündeme getirdiğinde bunu, uygun tedbirleri teklif edip etmeme konusunu anında inceleyecek olan Komisyon'un dikkatine sunar.
9. Madde III-360 ve III-361'de belirtilen prosedüre istisna oluşturacak şekilde, Komisyon ve herhangi bir Üye Ülke, başka bir Üye Ülkenin bu Maddede belirtilen yetkileri uygunsuz bir biçimde kullandığını düşünürse, meseleyi doğrudan Avrupa Birliği Adalet Divanı'na götürebilir.
10. Bu Maddede belirtilen uyumlulaştırma tedbirleri, uygun olan durumlarda, Madde III-154'de belirtilen ve ekonomik olmayan bir veya daha fazla nedenden ötürü, Birlik denetim prosedürüne tabi olan geçici önlemler alma konusunda Üye Devletleri yetkilendiren bir koruma şartı içerir.

MADDE III-173

Konsey'in bir Avrupa çerçeve yasası, Madde III-172'ye hâlel getirmeden, Üye Devletlerin, iç pazarın kurulmasını veya işleyişini doğrudan etkileyen ulusal yasalarının, tüzüklerinin veya idari hükümlerinin birbirine yakınlaştırılması için alınması gereken tedbirleri tespit eder. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.

MADDE III-174

Komisyon, Üye Devletlerde yasa, tüzük veya idari tedbirlerdeki hükümler arasındaki bir farkın, iç pazarın

rekabet koşullarını çarpıttığını ve ortaya çıkan çarpıklığın ortadan kaldırılması gerektiğini görürse, ilgili Üye Devletlerle görüşür.

Bu görüşme istenilen sonucu vermezse, söz konusu çarpıklığı Avrupa çerçeve yasaları ortadan kaldırır. Anayasa'da öngörülen diğer uygun tedbirler de kabul edilebilir.

MADDE III-175

1. Yasa, tüzük veya idari tedbir tarafından belirtilen ulusal bir hükmün kabul edilmesinin ya da değiştirilmesinin Madde III-174'e göre bir çarpıklığa neden olmasından korkmak için yeterli neden mevcutsa, bu yönde ilerlemek isteyen bir Üye Ülke Komisyon'a danışır. Komisyon, Üye Devletlerle görüştüktan sonra, ilgili Üye Devletlere söz konusu çarpıklığa engel olmak için uygun olabilecek tedbirler hakkında bir tavsiyede bulunur.
2. Kendi hükümlerini başlatmak veya değiştirmek isteyen bir Üye Ülke, Komisyon tarafından kendisine yöneltilen tavsiyeye uygun şekilde davranmazsa, Madde III-174'e göre, bu çarpıklığı gidermek için diğer Üye Devletlerin kendi ulusal hükümlerini değiştirmeleri istenmez. Komisyon tavsiyesini göz ardı eden Üye Ülke, yalnızca kendisine zarar veren bir çarpıklığa neden oluyorsa, Madde III-174 geçerli olmaz.

MADDE III-176

İç pazarın kurulması ve işleyişi çerçevesinde, tüm Birlik'te birörnek fikri mülkiyet hakları sağlamak üzere Avrupa araçlarının tanıtılması ve Birlik çapında

merkezileştirilmiş yetkilendirme, koordinasyon ve denetim düzenlemelerinin kurulması için gereken tedbirler, Avrupa yasaları veya çerçeve yasalarıyla belirlenir.

Konsej'in bir Avrupa yasası, araçların dille ilgili düzenlemelerini belirler. Konsey, oybirliğiyle ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra hareket eder.

KISIM II
EKONOMİ VE PARA POLİTİKASI

MADDE III-177

Madde I-3'te belirtilen amaçlar doğrultusunda, Üye Devletlerin ve Birlik'in gerçekleştirdikleri faaliyetler, Anayasa'da öngörülen koşullara uygun olarak, Üye Devletlerin ekonomi politikalarının yakın bir şekilde koordinasyonuna, iç pazara ve ortak hedeflerin tanımına dayanan ve serbest rekabeti içeren, açık pazar ekonomisi ilkesine göre yürütülen bir ekonomi politikasının kabul edilmesini içerir.

Yukarıda belirtilenlerin yanı sıra, Anayasa'da öngörüldüğü şekilde ve Anayasa'da belirtilen prosedürlere uygun olarak, her ikisinin de birincil hedefi fiyat istikrarının sağlanması ve bu hedefe ters düşmeyecek şekilde, Birlik içindeki genel ekonomi politikalarını serbest rekabeti içeren bir açık pazar ekonomisi ilkesine göre desteklenmesi olacak şekilde, söz konusu faaliyetler tek para birimi olan Euro'yu ve tek para politikası ve kur oranı politikası yürütülmesini içerir.

Üye Devletlerin ve Birlik'in faaliyetleri, şu kılavuz ilkelere uyulmasını beraberinde getirir: istikrarlı fiyatlar, sağlıklı kamu finansmanı ve para koşulları ile istikrarlı bir ödemeler dengesi.

BÖLÜM 1 EKONOMİ POLİTİKASI

MADDE III-178

Üye Devletler ekonomi politikalarını, Madde I-3'te tanımlandığı şekilde ve Madde III-179(2)'de öngörülen geniş ana hatlar bağlamında, Birlik'in hedeflerine ulaşmasına katkıda bulunmak amacıyla yürütürler. Üye Devletler ve Birlik, serbest rekabeti içeren bir açık pazar ilkesine göre, kaynakların verimli tahsisini gözeterek ve Madde III-177'de belirlenen ilkelere uygun şekilde hareket eder.

MADDE III-179

1. Üye Devletler, ekonomi politikalarını bir ortak çıkar konusu olarak ele alırlar ve bu politikaları Konsey ile birlikte Madde III-178'in hükümlerine göre koordine ederler.
2. Konsey, Komisyon'un tavsiyesi üzerine, Üye Devletlerin ve Birlik'in ekonomi politikalarının geniş ana hatlarının taslağını oluşturur ve bulgularını Avrupa Konseyine sunar.

Avrupa Konseyi, Konsey raporuna dayanarak, Üye Devletlerin ve Birlik'in ekonomi politikalarının geniş ana hatları hakkında bir sonuç çıkarmak üzere tartışır. Bu sonuca göre, Konsey, söz konusu geniş ana hatları belirleyen bir tavsiye kabul eder. Konsey, tavsiyesi konusunda Avrupa Parlamentosu'nu bilgilendirir.

3. Konsey, ekonomi politikalarının daha yakın bir şekilde koordine edilmesini ve Üye Devletlerin ekonomik uygulamalarının birbirine yakınlaşmasının sürdürülmesini sağlamak amacıyla, Komisyon tarafından sunulan rapora dayanarak, Üye Devletlerin tümündeki ve Birlik içindeki ekonomik kalkınmayı ve ekonomi politikalarının 2. paragrafta belirtilen geniş ana hatlarla tutarlılığını izler, düzenli olarak genel değerlendirmeler yürütür.

Bu çok taraflı izlemenin amaçları açısından, Üye Devletler, ekonomi politikası alanında attıkları önemli adımlar hakkında ve gerekli gördükleri diğer konularda Komisyon'u bilgilendirirler.

4. 3. paragrafta belirtilen prosedür kapsamında, bir Üye Ülkenin ekonomi politikasının 2. paragrafta belirtilen sürülen geniş ana hatlarla tutarlı olmadığı veya ekonomik ve parasal birliğin düzgün şekilde işleyişini tehlikeye atacak şekilde risk oluşturduğu tespit edildiğinde, Komisyon söz konusu Üye Ülkeye uyarıda bulunabilir. Konsey, Komisyon'un tavsiyesi üzerine, söz konusu Üye Ülkeye gerekli tavsiyelerde bulunabilir. Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine, tavsiyelerini kamuoyuna açma kararı alabilir.

Bu paragraf kapsamında, Konsey, söz konusu Üye Ülkenin oyunu göz önünde bulundurmadan hareket eder.

Nitelikli çoğunluk, nüfuslarının en az % 65'inin temsil edecek şekilde, diğer Üye Devletlerin en az % 55'i olarak tanımlanır.

Nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için gereken bloke edici azınlık, bir üye ilaveten, diğer Üye devletlerin en az % 35'inden fazlasını içermelidir.

5. Konsey Başkanı ve Komisyon, Avrupa Parlamentosu'na çok taraflı izlemenin sonuçlarına ilişkin rapor verir. Konsey'in tavsiyelerini kamuoyuna açması durumunda, Konsey Başkanı, Avrupa Parlamentosu'nun yetkili komitesine davet edilebilir.
6. Avrupa yasaları, 3. ve 4. paragraflarda belirtilen çok taraflı izlemenin ayrıntılı kurallarını belirleyebilir.

MADDE III-180

1. Anayasa tarafından belirtilen herhangi başka bir prosedürü ihlal etmeksizin, Komisyon'un teklifiyle Konsey, özellikle bazı ürünlerin tedarikinde ciddi güçlükler çıkması halinde, ekonomik duruma uygun tedbirleri belirleyen bir Avrupa kararı alabilir.
2. Bir Üye Ülkenin güçlük yaşaması veya doğal felaketler ya da denetimi dışındaki olağanüstü olayların neden olduğu ciddi bir güçlük açısından tehdit altında olması durumunda, Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine belirli koşullar altında Birlik'in söz konusu Üye Ülkeye mali yardımda bulunması hakkını tanıyan bir Avrupa kararı kabul edebilir. Konsey Başkanı, alınan karar konusunda Avrupa Parlamentosu'nu bilgilendirir.

MADDE III-181

1. Avrupa Merkez Bankasının ya da Üye Devletlerin merkez bankalarının (bundan sonra “ulusal merkez bankaları” olarak anılacaktır), Birlik kurumları, organları veya daireleri, merkezi hükümetler, bölgesel, yerel veya diğer kamu makamları, kamu hukukuyla yönetilen diğer teşkilatlar veya Üye Devletlerin kamu girişimleri lehine, hesapta mevcut olandan daha çok para çekme olanağı veya herhangi başka bir türdeki kredi kolaylığı tanınmasının yanı sıra, Avrupa Merkez Bankası veya ulusal merkez bankalarının borç araçlarını doğrudan söz konusu kurumlardan alması da yasaktır.
2. 1. paragraf, merkez bankaları tarafından rezerv sağlanması bağlamında, ulusal merkez bankaları ve Avrupa Merkez Bankası tarafından özel kredi kurumlarıyla aynı muameleyi görecektir olan kamu kredi kurumları için geçerli değildir.

MADDE III-182

Birlik kurumları, organları, görevlileri veya dairelerinin, merkezi hükümetlerin, bölgesel, yerel veya diğer kamu makamları, kamu hukuku tarafından yönlendirilen diğer organlar veya daireler ya da Üye Devletlerin kamu girişimlerinin mali kurumlara ayrıcalıklı erişime sahip olmasını sağlayan, sağduyulu görüşleri temel almayan tüm tedbirler ya da hükümler yasaktır.

MADDE III-183

1. Birlik, belirli bir projenin ortak yürütülmesi için karşılıklı mali garantiler hariç, merkezi hükümetlerin, bölgesel,

yerel veya diğer kamu makamlarının, kamu hukuku tarafından yönlendirilen diğer organları veya herhangi bir Üye Ülkenin kamu girişimlerinin taahhütlerinden yükümlü olmaz ve bunları üstlenmez. Bir Üye Ülke, belirli bir projenin ortak yürütülmesi için karşılıklı mali garantiler hariç, başka bir Üye Ülkenin merkezi hükümetlerinin, bölgesel, yerel veya diğer kamu makamlarının, kamu hukuku tarafından yönlendirilen diğer organlarının veya kamu girişimlerinin taahhütlerinden yükümlü olmaz ve bunları üstlenmez.

2. Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine, Madde III-181, Madde III-182 ve bu Maddede belirtilen yasaklamaların uygulamalarının tanımlanması için Avrupa tüzüğü veya kararları kabul edebilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra hareket eder.

MADDE III-184

1. Üye Devletler yüksek miktarlarda devlet bütçesi açığından kaçınırlar.
2. Komisyon, göze batan hataları belirlemek amacıyla, Üye Devletlerdeki bütçe durumunu ve hükümetlerin borç stokunu izler. Komisyon, özellikle aşağıdaki iki ölçüte göre bütçe disiplinine uyulup uyulmadığını inceler:
 - (a) aşağıdaki durumlar dışında, planlanan veya gerçek hükümet bütçesi açığının gayri safi yurt içi hasılaya oranının belirli bir referans değerini aşıp aşmadığı:
 - i) oran önemli ölçüde ve sürekli olarak düşer ve referans değerine yakın bir düzeye ulaşırsa;

ii) ya da farklı şekilde, referans değerinin üzerinde kalan fazla kısım yalnızca olağanüstü ve geçiciyse ve oran referans değerine yakın olarak kalırsa;

(b) oranın önemli ölçüde azalması ve tatmin edici bir ilerleyişle referans değere yaklaşması dışında, hükümet borcunun gayri safi yurt içi hasılaya oranının bir referans değeri geçip geçmediği.

Referans değerler, aşırı bütçe açığı prosedürü hakkındaki Protokol'de belirlenir.

3. Bir Üye Ülke bu ölçütlerden biri ya da ikisinin gerekliliklerini yerine getirmezse, Komisyon bir rapor hazırlar. Komisyon'un raporu aynı zamanda hükümet bütçe açığının, hükümet yatırım harcamalarını aşp aşmadığını ve Üye Ülkenin orta vadeli ekonomik ve bütçesel konumu da dahil olmak üzere, diğer ilgili etkenlerin tümünü göz önünde bulundurur.

Komisyon, aynı zamanda ölçüt gerekliliklerinin yerine getirilmesine karşın, bir Üye Ülkede aşırı bütçe açığı meydana gelmesi riski olduğu görüşünü taşıdığı anda da rapor hazırlayabilir.

4. Ekonomik ve Mali Komite, Komisyon raporu hakkında görüş bildirir.

5. Komisyon, bir Üye Ülkede aşırı bütçe açığı olduğu görüşünü taşırsa, söz konusu Üye Ülkeye görüşünü bildirir.

6. Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine, söz konusu Üye Ülkenin yapmayı dileyeceği tüm gözlemleri göz önünde bulundurarak ve yapılan genel değerlendirmeden sonra, aşırı bütçe açığı olup olmadığına karar verir. Bu durumda, aynı prosedürler uyarınca, durumu belirli bir sürede sona erdirmeye düşüncesiyle, söz konusu Üye Ülkeye bildirilecek tavsiyeleri kabul eder. 8. paragrafa tabi olarak, söz konusu tavsiyeler kamuoyuna duyurulmaz.

Konsey, bu paragraf kapsamında, ilgili Üye Ülkenin temsilcisinin oyunu dikkate almadan hareket eder.

Nitelikli çoğunluk, katılan Üye Devletlerin nüfuslarının en az % 65'inin temsil edecek şekilde, diğer Üye Devletlerin en az % 55'i olarak tanımlanır.

Nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için gereken bloke edici azınlık, bir üye ilaveten, diğer Üye devletlerin en az % 35'inden fazlasını içermelidir.

7. Bakanlar Konseyi, Komisyon'un tavsiyesi üzerine, 8 ile 11 arasındaki paragraflarda belirtilen Avrupa kararlarını ve tavsiyelerini kabul eder.

Konsey, ilgili Üye Ülkenin temsilcisinin oyunu dikkate almadan hareket eder.

Nitelikli çoğunluk, katılan Üye Devletlerin nüfuslarının en az % 65'inin temsil edecek şekilde, diğer Üye Devletlerin en az % 55'i olarak tanımlanır.

Nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için gereken bloke edici azınlık, bir üye ilaveten, diğer Üye devletlerin en az % 35'inden fazlasını içermelidir.

8. Konsey, belirlenen süre zarfında tavsiyelerine karşılık olarak hiçbir etkili faaliyette bulunulmadığını tespit ederse, tavsiyelerini kamuoyuna açabilir.
9. Bir Üye Ülkenin, Konsey'in tavsiyelerini uygulamaya koymamakta ısrar etmesi halinde; Bakanlar Konseyi, belirlenen süre içinde durumun giderilmesi amacıyla Bakanlar Konseyi tarafından gerekli olduğu yargısına varılmış açığı azaltma yönündeki tedbirleri alması konusunda Üye Ülkeye bildirimde bulunulmasını sağlayan bir Avrupa kararı kabul edebilir.

Böyle bir durumda Konsey, ilgili Üye Ülkenin uyum sağlama çabalarını incelemek amacıyla o Üye Ülkeden belirli bir programa göre rapor vermesini talep edebilir.

10. Bir Üye Ülke, 9. paragrafa göre kabul edilen bir Avrupa kararına uymazsa, Konsey aşağıdaki tedbirlerden birini uygulama veya duruma göre sıkılaştırma kararı alabilir:
 - (a) söz konusu Üye Ülkenin, hisse senetleri ve menkul kıymetler çıkarmadan önce Bakanlar Konseyi tarafından belirlenen ek bilgileri yayınlamasının talep edilmesi;
 - (b) Avrupa Yatırım Bankası'nın söz konusu Üye Ülkeye kredi verme politikasını gözden geçirmeye davet edilmesi;

(c) Bakanlar Konseyi aşırı bütçe açığı durumunun düzeldiği görüşünü taşıyana kadar, söz konusu Üye Ülkeden, faiz getirisi olmayan uygun miktarda mevduatı Birlik'e yatırmasının talep edilmesi;

(d) uygun miktarda para cezasının verilmesi.

Konsey Başkanı, kabul edilen tedbirler konusunda Avrupa Parlamentosu'nu bilgilendirir.

11. Konseyi, 6. paragraf ile 8 ve 10 arasındaki paragraflarda belirtilen tedbirlerin bir kısmını ya da tamamını, söz konusu Üye Ülkenin aşırı miktardaki bütçe açığının düzeltildiğini düşündüğü durumda Bakanlar Konseyi'nin daha önce tavsiyelerini kamuoyuna açması halinde, 8. paragraf kapsamındaki karar feshedilir edilmez, söz konusu Üye Ülkede artık aşırı miktarda bütçe açığı olmadığını kamuya duyurur.

12. Madde III-360 ve III-361'de öngörülen dava açma hakları, 1 ile 6 arasındaki paragraflar veya 8. ve 9. paragraflar çerçevesinde uygulanmayabilir.

13. Bu Maddede açıklanan prosedürün uygulanmasına ilişkin diğer hükümler, aşırı bütçe açığı prosedürü hakkındaki Protokol'de belirtilmiştir.

Konsey'in bir Avrupa kararı, anılan Protokol'ün yerini almak üzere uygun tedbirleri belirler. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na ve Avrupa Merkez Bankası'na danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.

Konsej, Komisyon'un teklifi üzerine, bu paragrafın diğer hükümlerine tabi olarak, adı geçen Protokol'ün uygulanması için ayrıntılı kuralları ve tanımları belirleyen Avrupa tüzüklerini veya kararlarını kabul eder. Komisyon Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra hareket eder.

BÖLÜM 2 PARA POLİTİKASI

MADDE III-185

1. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi'nin birincil hedefi, fiyat istikrarını korumaktır. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi, bu hedefi ihlal etmeksizin, Madde I-3'te belirtilen hedeflerine ulaşmaya katkıda bulunmak amacıyla, Birlik içindeki genel ekonomi politikalarını destekler. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi, serbest rekabete sahip bir açık pazar ekonomisi ilkesine göre, kaynakların verimli tahsisini gözeterek ve Madde III-177'de belirlenen ilkelere uygun olarak hareket eder.
2. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi yoluyla gerçekleştirilecek temel görevler aşağıdakilerdir:
 - (a) Birlik'in para politikasını tanımlamak ve uygulamak;
 - (b) Madde III-326 ile tutarlı biçimde yabancı para işlemlerini yürütmek;
 - (c) Üye Devletlerin resmi yabancı para rezervlerini bulundurmak ve yönetmek;
 - (d) ödeme sistemlerinin sorunsuz işleyişini teşvik etmek.
3. 2. paragrafın (c) alt paragrafı, döviz işletme dengesinin Üye Devletlerin hükümetleri tarafından tutulmasını ve yönetilmesini ihlal etmez.

4. Aşağıdaki durumlarda Avrupa Merkez Bankası'na danışılır:

(a) kendi yetki alanına giren ve teklif edilen herhangi bir Birlik tasarrufu hakkında;

(b) ulusal makamlarca, kendi yetki alanında olan ancak Madde III-187(4)'de belirtilen prosedüre göre Konsey tarafından belirlenen sınırlar ve koşullar altında herhangi bir kanun tasarısı hükmü hakkında.

Avrupa Merkez Bankası, Birlik kurumlarına, organlarına veya dairelerine ya da ulusal makamlara kendi yetki alanına giren konulardaki görüşlerini sunabilir.

5. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi, kredi kurumlarının sağduyulu gözetimi ve mali sistemin istikrarına ilişkin yetkili makamlarca izlenen politikaların sorunsuz yürütülmesine katkıda bulunur.

6. Konsey Avrupa yasaları Avrupa Merkez Bankası'na, sigorta kurumlar dışında kredi kurumlarının ve diğer mali kurumların sağduyulu gözetimine ilişkin politikalarla ilgili özel görevler verebilir. Söz konusu Avrupa yasaları, Avrupa Merkez Bankası'na danışıldıktan sonra kabul edilir.

MADDE III-186

1. Avrupa Merkez Bankası, Birlik içinde Euro banknotlarının tedavüle çıkarılmasına yetki verme konusunda münhasır hakka sahiptir. Avrupa Merkez Bankası ve ulusal merkez bankaları, söz konusu

banknotları tedavüle çıkarabilir. Yalnızca Avrupa Merkez Bankası ve ulusal merkez bankaları tarafından tedavüle çıkarılan banknotlar, Birlik içinde kanuni para statüsüne sahiptir.

2. Üye Devletler, tedavüle çıkarılan paranın hacmi konusunda Avrupa Merkez Bankası tarafından onaya tabi olacak şekilde, Euro madeni paralarını tedavüle çıkarabilir. Komisyon'un teklifi üzerine Konsey, dolaşım amacı güden tüm madeni paraların, Birlik içinde sorunsuz dolaşımlarına izin verecek ölçüde itibari değerini ve teknik özelliklerini uyumlulaştıracak olan tedbirleri belirleyen Avrupa tüzükleri kabul edebilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Merkez Bankası'na danıştıktan sonra hareket eder.

MADDE III-187

1. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi, Avrupa Merkez Bankası'nın karar alma teşkilatları, yani Yönetim Kurulu ve İcra Kurulu tarafından idare edilir.
2. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi'nin Tüzüğü, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Tüzüğü hakkında Protokol'de belirlenmiştir.
3. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Tüzüğünde Madde 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1(a) ve 36 Avrupa yasalarıyla aşağıdaki gibi değiştirilebilir:
 - (a) Avrupa Merkez Bankası'na danıştıktan sonra Komisyon önerisiyle;

- (b) ya da Komisyon'a danışıldıktan sonra Avrupa Merkez Bankası'nın tavsiyesi üzerine.
4. Konsey, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Tüzüğünde Madde 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 ve 34.3'te anılan tedbirleri belirleyen Avrupa tüzüklerini ve kararlarını kabul eder. Konseyi, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra:
- (a) Avrupa Merkez Bankası'na danıştıktan sonra Komisyonun teklifiyle;
- (b) ya da Komisyon'a danışılmasının ardından Avrupa Merkez Bankası'nın tavsiyesi üzerine hareket eder.

MADDE III-188

Avrupa Merkez Bankası, ulusal merkez bankalarından biri veya bunların karar alma teşkilatlarının herhangi bir üyesi, Anayasa ve Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ile Avrupa Merkez Bankası Tüzüğü tarafından kendilerine verilen yetkileri kullanırken ve görevlerle ödevleri yerine getirirken, Birlik kurumlarından, organlarından veya dairelerinden, hiçbir Üye Ülkenin hükümetinden veya herhangi başka bir teşkilattan talimat almaz veya istemez. Birlik kurumları, organları ve daireleriyle Üye Devletlerin hükümetleri, bu ilkeye saygı göstermeyi ve görevlerini yerine getirirken Avrupa Merkez Bankası ile ulusal merkez bankalarının karar alma teşkilatlarını etkilemeye çalışmamayı taahhüt ederler.

MADDE III-189

Üye Devletlerin tümü, merkez bankası tüzüğü de dahil olmak üzere, ulusal yasalarının Anayasa ve Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ile Avrupa Merkez Bankası Tüzüğü ile uyumlu olmasını sağlarlar.

MADDE III-190

1. Avrupa Merkez Bankası, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi'ne yüklenen görevleri yerine getirmek amacıyla, Anayasa'ya göre ve Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ile Avrupa Merkez Bankası Tüzüğünde belirtilen koşullar altında aşağıdakileri kabul eder:
 - (a) Madde III-187(4)'de belirtilen Avrupa tüzüğü ve kararlarında belirlenen durumlarda ve Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Tüzüğü Madde 3(1)(a), Madde 19(1), 22 ve 25(2)'de tanımlanan görevlerin gerçekleştirilmesi için gereken ölçüde Avrupa tüzüğü;
 - (b) Anayasa ve Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Tüzüğü kapsamında, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi'ne verilen görevlerin yürütülmesi için gerekli Avrupa kararları;
 - (c) tavsiyeler ve görüşler.
2. Avrupa Merkez Bankası, Avrupa kararlarını, tavsiyelerini ve görüşlerini yayınlama kararı alabilir.

3. Konsey, Madde III-187(4)'de belirtilen prosedür kapsamında Avrupa Merkez Bankası'nın, Avrupa tüzükleri ve kararları kapsamındaki yükümlülöklere uyulmaması halinde girişimlere para cezaları veya süreli ceza ödemeleri verme hakkına sahip olacağı sınırlar ve koşulları belirleyen Avrupa tüzüğü kabul eder.

MADDE III-191

Bir Avrupa yasası veya çerçeve yasası, Avrupa Merkez Bankası'nın yetkilerini ihlal etmeksizin, Euro'nun Üye Devletlerde tek para birimi olarak kullanılması için gerekli tedbirleri belirleyebilir. Söz konusu yasa veya çerçeve yasalar, Avrupa Merkez Bankası'na danıştıktan sonra kabul edilir.

BÖLÜM 3

KURUMLARLA İLGİLİ HÜKÜMLER

MADDE III-192

1. Üye Devletlerin politikalarının koordinasyonunun, iç pazarın işleyişi için gerekli olan düzeyde teşvik edilmesi amacıyla, bu vesileyle bir Ekonomik ve Mali Komite kurulmuştur.
2. Komite'nin görevleri aşağıdakilerdir:
 - (a) Konsey'in veya Komisyon'un talebi üzerine ya da kendi inisiyatifiyle, söz konusu kurumlara sunulmak üzere görüşler sağlamak;
 - (b) Üye Devletlerin ve Birlik'in ekonomik ve mali durumunu izlemek ve özellikle üçüncü ülkeler ve uluslararası kurumlarla girilen mali ilişkiler hakkında olmak üzere, bu konu hakkında Konsey'e ve Komisyon'a düzenli rapor vermek;
 - (c) Madde III-344'ü ihlal etmeyecek şekilde, Konsey'in [Madde III-159 - III-179(2), (3), (4) ve (6), Madde III-180, III-183, III-184 ve III-185(6), Madde III-186(2), Madde III-187(3), (4), Madde III-191, III-196, Madde III-198(2), ve (3), Madde III-201, Madde III-202(2) ve (3) ve Madde III-322 ve Madde III-326'da belirtilen çalışmalarının hazırlanmasına katkıda bulunmak ve Konsey tarafından kendisine verilen diğer danışma ve hazırlık görevlerini yürütmek;
 - (d) En az yılda bir kez, Anayasa'nın ve Birlik faaliyetlerinin uygulanmasından dolayı ortaya

çıktıkları şekilde, sermayenin hareketine ve ödemelerin serbestliğine ilişkin durumu incelemek; söz konusu inceleme, sermaye hareketleri ve ödemelere ilişkin tüm tedbirleri kapsar; Komite, bu incelemenin sonucu hakkında Komisyon'a ve Konsey'e rapor verir.

Üye Devletler, Komisyon ve Avrupa Merkez Bankası'ndan her biri, ikiden fazla Komite üyesi atayamaz.

3. Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine, Ekonomik ve Mali Komite'nin bileşimine ilişkin ayrıntılı hükümleri belirleyen bir Avrupa kararı kabul eder. Konsey, Avrupa Merkez Bankası'na ve Komite'ye danıştıktan sonra hareket eder. Konsey Başkanı, bu kararlar ilgili olarak Avrupa Parlamentosu'nu bilgilendirir.
4. 2. paragraftaki görevlere ek olarak, Madde III-197'de belirtildiği şekilde, istisnai uygulamaya tabi Üye Devletler varsa ve olduğu sürece, Komite, parasal ve mali durum ile söz konusu Üye Devletlerin genel ödeme sistemini denetler ve konu hakkında Konsey'e ve Komisyon'a düzenli olarak rapor verir.

MADDE III-193

Madde III-179(4), 13. paragraf hariç Madde III-191, Madde III-196, III-198(3) ve III-326 kapsamındaki konular hakkında, Konsey ya da Üye Devletlerden biri, Komisyon'dan uygun olduğu şekilde bir tavsiyede veya teklifte bulunmasını talep edebilir. Komisyon bu talebi inceler ve gecikmeden sonuçlarını Bakanlar Konseyi'ne verir.

BÖLÜM 4

EURO BÖLGESİNE DAHİL ÜYE DEVLETLERE YÖNELİK HÜKÜMLER

MADDE III-194

1. Ekonomik ve parasal birliğin düzgün ve Anayasa'nın ilgili hükümlerine uygun şekilde işleyişine katkıda bulunmak amacıyla, ekonomik politikaları ve bütçe disiplinlerinin koordinasyonunu güçlendirmek üzere, euro bölgesine dahil olan Üye Devletlere yönelik tedbirler kabul edilir. Bu tedbirler:
 - (a) bütçe disiplinin koordinasyonunu güçlendirmeyi ve denetlemeyi;
 - (b) bunlar için ekonomik politika ilkeleri belirlenirken, Birlik'in tamamı için kabul edilen tedbirlerle uyumlu olmalarının sağlanmasını ve denetlenmelerini amaçlar.
2. Birinci paragrafta belirtilen tedbirler için, sadece euro bölgesine dahil olan Üye Devletleri temsil eden Bakanlar Konseyi üyeleri oy verir.

Nitelikli çoğunluk, katılan Üye Devletlerin nüfuslarının en az % 65'inin temsil edecek şekilde, diğer Üye Devletlerin en az % 55'i olarak tanımlanır.

Nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için gereken bloke edici azınlık, bir üye ilaveten, diğer Üye devletlerin en az % 35'inden fazlasını içermelidir.

MADDE III-195

Euro bölgesine dahil olan Üye Devletlerin bakanları arasındaki toplantılarla ilgili düzenlemeler hükümler Euro Grup Hakkında Protokolde belirtilmiştir.

MADDE III-196

1. Euro'nun uluslararası para sistemindeki yerini güvenceye almak amacıyla, Komisyon'un teklifiyle Konsey, Avrupa Merkez Bankası'na danıştıktan sonra, yetkili uluslararası mali kurumlar ve konferanslarda ekonomik ve parasal birliği özellikle ilgilendiren konularda ortak tutumları belirleyen bir Avrupa kararını kabul eder.
2. Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine, uluslararası mali kurumlar ve konferanslarda birleştirilmiş bir temsili sağlamak amacıyla, uygun tedbirleri kabul edebilir. Konsey, Avrupa Merkez Bankası'na danıştıktan sonra hareket eder.
3. Birinci ve ikinci paragrafta anılan tedbirler için, sadece euro bölgesine dahil olan Üye Devletleri temsil eden Konsey üyeleri oy verir.

Nitelikli çoğunluk, katılan Üye Devletlerin nüfuslarının en az % 65'inin temsil edecek şekilde, diğer Üye Devletlerin en az % 55'i olarak tanımlanır.

Nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için gereken bloke edici azınlık, bir üye ilaveten, diğer Üye devletlerin en az % 35'inden fazlasını içermelidir.

BÖLÜM 5

GEÇİŞLİ HÜKÜMLER

MADDE III-91

1. Bakanlar Konseyi'nin, Euro'nun kabul edilmesi için gereken koşulları yerine getirmediklerine karar verdiği Üye Devletler, bundan sonra "istisnai uygulamaya tabi Üye Devletler" olarak anılacaktır.
2. Anayasa'nın aşağıda belirtilen hükümleri istisnai uygulamaya tabi Üye Devletlere uygulanmayacaktır:
 - (a) Genel olarak euro alanını ilgilendiren geniş ekonomi politikası ana hatlarının kısımlarının kabul edilmesi (Madde III-179(2));
 - (b) Aşırı bütçe açıklarının giderilmesi konusunda zorlayıcı yöntemler (Madde III-184(9), (10));
 - (c) Avrupa Merkez Bankaları Sistemi'nin hedefleri ve görevleri (Madde III-185(1), (2), (3));
 - (d) Euro emisyonu (Madde III-186);
 - (e) Avrupa Merkez Bankası'nın tasarrufları (Madde III-190);
 - (f) Euro kullanımını yönlendiren tedbirler (Madde III-191);

- (g) Parasal anlaşmalar ve döviz kuru politikası ile ilgili diğer tedbirler (Madde III-326);
- (h) Avrupa Merkez Bankası Yönetim Kurulu üyelerinin tayin edilmesi (Madde III-382(2));
- (i) Yetkili uluslar arası mali kurumlar ve konferanslar içerisinde ekonomik ve parasal birliğe yönelik özel maddelere ilişkin ortak hükümler tesis eden Avrupa kararları (Madde III-196(1))
- (j) Uluslar arası mali kurumlar ve konferanslar içerisinde ittifak edilmiş temsili sağlamaya yönelik tedbirler (Madde 196(2))

Yukarıda belirtilen maddelerde (a)'dan (j)'ye belirtilen "Üye Devletler" bu durumda, istisnai uygulamaya tabi olmayan Üye Devletler anlamına gelecektir.

3. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Tüzüğü'nün IX. Bölümü kapsamında, istisnai uygulamaya tabi Üye Devletler ve bunların ulusal merkez bankaları, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi dahilindeki hakların ve yükümlülüklerin dışında bırakılacaktır.
4. İstisnai uygulamaya tabi Üye Devletleri temsil eden Bakanlar Konseyi üyelerinin oy hakları, 2. paragrafta listelenen maddelerde belirtilen tedbirler ile aşağıda sayılan durumlarda Konsey tarafından kabul edilmesiyle geçici olarak askıya alınır.

- (a) İstikrar programları ve uyarılarını içeren çok taraflı denetim çerçevesinde para birimi euro olan Üye Devletler için yapılan tavsiyeler (Madde III-179(4))
- (b) Para birimi euro olan Üye Devletlerin aşırı bütçe açıkları ile ilgili tedbirler (Madde III-184 (6), (7), (8) ve (11)).

Nitelikli çoğunluk, katılan Üye Devletlerin nüfuslarının en az % 65'inin temsil edecek şekilde, diğer Üye Devletlerin en az % 55'i olarak tanımlanır.

Nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için gereken bloke edici azınlık, bir üye ilaveten, diğer Üye devletlerin en az % 35'inden fazlasını içermelidir.

MADDE III-198

1. Komisyon ve Avrupa Bankası, en az iki yılda bir veya istisnai uygulamaya tabi bir Üye Ülkenin talebi üzerine, istisnai uygulamaya tabi Üye Ülkenin ekonomik ve parasal birliğe ulaşma yönündeki yükümlülüklerini yerine getirme konusunda gösterdiği ilerleme hakkında Konsey'e rapor verir. Bu raporlar, özellikle ulusal merkez bankasının tüzüğü dahil olmak üzere, söz konusu Üye Devletlerin ulusal yasaları ile Madde III-188 ve Madde III-189 ile Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Tüzükleri arasındaki uyumun incelenmesini içerir. Raporlar, aynı zamanda anılan Üye Devletlerin her birinin aşağıdaki ölçütleri ne derecede yerine getirdiklerini analiz ederek, yüksek seviyede bir sürdürülebilir yakınlığa ulaşıp ulaşılmadığını inceler:

- (a) yüksek düzeyde bir fiyat istikrarına ulaşılması; bu, fiyat istikrarı açısından en iyi performansı gösteren en çok üç Üye Ülkenin enflasyonuna yaklaşan bir enflasyon oranından anlaşılacaktır;
- (b) hükümetin mali pozisyonunun sürdürülebilirliği; bu, Madde III-184(6)'ya göre aşırı olarak belirlenen bir bütçe açığı bulunmayan bir bütçe pozisyonuna ulaşmakla anlaşılacaktır;
- (c) Euro karşısında değer kaybına uğramaksızın, en az iki yıl süreyle kur oranı mekanizmasının sağladığı normal dalgalanma sınırlarına uyulması;
- (d) istisnai uygulamaya tabi Üye Ülke tarafından ulaşılan yakınlaşmanın sürekliliği ve uzun vadeli faiz oranı seviyeleriyle belirlenecek şekilde, kur oranı mekanizmasına katılımı.

Bu paragrafta belirtilen dört ölçüt ile bu ölçütlere uyulması gereken ilgili dönemler, yakınlaşma ölçütleri hakkındaki Protokol'de daha da geliştirilmiştir. Komisyon'un ve Avrupa Merkez Bankası'nın raporları, ayrıca pazarların bütünleştirilmesinin sonuçlarını, cari hesaplardaki ödeme bakiyelerinin durumu ve gelişimi ile birim işgücü maliyetleri ve diğer fiyat endekslerinin gelişiminin incelemesini göz önünde bulundurur.

2. Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan ve Avrupa Konseyi'nde tartıştıktan sonra, Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine, istisnai uygulamaya tabi Üye Devletlerden hangilerinin 1. paragrafta belirtilen ölçütleri temel alan gerekli koşulları yerine getirdiğine ve söz

konusu Üye Devletlerin istisnai uygulamalarının iptal edilmesini belirleyen bir Avrupa kararını kabul eder.

Konsey, para birimi euro olan Üye Devletleri temsil eden üyelerinin nitelikli çoğunluğunun tavsiyesini aldıktan sonra hareket eder. Bu üyeler Komisyon'un teklifini alan Konsey ile 6 ay içerisinde hareket eder.

İkinci paragrafta belirtilen nitelikli çoğunluk, katılan Üye Devletlerin nüfuslarının en az % 65'inin temsil edecek şekilde, diğer Üye Devletlerin en az % 55'i olarak tanımlanır.

Nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için gereken bloke edici azınlık, bir üye ilaveten, diğer Üye devletlerin en az % 35'inden fazlasını içermelidir.

3. 2. paragrafta belirtilen prosedür gereğince, bir istisnai uygulamanın kaldırılmasına karar verilmesi halinde; Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine, istisnai uygulamaya tabi olmayan Üye Devletleri ve ilgili Üye Ülkeyi temsil eden üyelerin oybirliğiyle, Euro'nun söz konusu Üye Ülkenin para biriminin yerini alacağı oranı değiştirilemez şekilde sabitler ve o Üye Ülkede Euro'nun tek para birimi olarak uygulanması için gerekli olan diğer tedbirleri belirler. Konsey, Avrupa Merkez Bankası'na danıştıktan sonra hareket eder.

MADDE III-199

1. İstisnai uygulamaya tabi Üye Devletler varsa ve olduğu sürece ve Madde III-187(1)'e hâlel getirmeksizin, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Tüzüğü Madde 45'te belirtilen Avrupa Merkez Bankası

Genel Konseyi, Avrupa Merkez Bankası'nın üçüncü karar alma teşkilatı olarak oluşturulur.

2. İstisnai uygulamaya tabi Üye Devletler varsa ve olduğu sürece, Avrupa Merkez Bankası bu Üye Devletlerle ilgili olarak:

- (a) ulusal merkez bankaları arasındaki işbirliğini güçlendirir;
- (b) fiyat istikrarını sağlamak hedefiyle, Üye Devletlerin para politikalarının koordinasyonunu güçlendirir;
- (c) kur oranı mekanizmasını işleyişini izler;
- (d) ulusal merkez bankalarının yetki alanına giren ve mali kurumlarla piyasaların istikrarını etkileyen konulara ilişkin istişarelerde bulunur;
- (e) Avrupa Parasal İşbirliği Fonu'nun, daha önce Avrupa Para Enstitüsü'nün üstlendiği görevlerini yürütür.

MADDE III-200

İstisnai uygulamaya tabi Üye Devletlerden her biri, kendi kur oranı politikasını ortak çıkar konusu olarak ele alır. Bunu yaparken, kur oranı mekanizması çerçevesinde işbirliğinden edinilen deneyimi göz önünde bulundurur.

MADDE III-201

1. İstisnai uygulamaya tabi bir Üye Ülkenin, gerek ödemeler dengesindeki genel dengesizliğin, gerekse kullanımdaki para birimi türünün bir sonucu olarak, ödemeler dengesiyle ilgili güçlük içinde olması veya söz konusu güçlüklerin ciddi tehdidi altında bulunması halinde ve söz konusu güçlüklerin özellikle iç pazarın işleyişini veya ortak ticari politikanın gerçekleştirilmesini tehlikeye atacak düzeyde olduğu hallerde; Komisyon, derhal söz konusu Ülkenin pozisyonunu ve Ülkenin kendi tasarrufundaki tüm yolları kullanarak aldığı tedbirleri veya Anayasa'ya göre alabileceği tedbirleri araştırır. Komisyon, ilgili Üye Ülkenin kabul etmesini tavsiye ettiği tedbirleri bildirir.

İstisnai uygulamaya tabi bir Üye Ülke tarafından alınan tedbirlerle Komisyon tarafından önerilen tedbirlerin, meydana gelen veya tehdit eden güçlüklerin üstesinden gelmek için yeterli olmadığının ortaya çıkması durumunda; Komisyon, Ekonomik ve Mali Komite'ye danıştıktan sonra, Konsey'e ortak yardım yapılmasını ve uygun yöntemleri tavsiye eder.

Komisyon, durum konusunda ve durumun gelişmesi hakkında Konsey'i düzenli olarak bilgilendirir.

2. Konsey, söz konusu karşılıklı yardımı yapar; aşağıdaki biçimlerde olabilecek söz konusu yardımın koşullarını ve ayrıntılarını belirleyen Avrupa tüzüğünü veya kararlarını kabul eder:

(a) istisnai uygulamaya tabi Üye Devletlerin başvurabileceği herhangi başka bir uluslararası

kuruluş veya bu kuruluş çerçevesinde bir ortak yaklaşım;

(b) güçlük yaşayan istisnai uygulamaya tabi Üye Ülkenin üçüncü ülkelere karşı niceliksel kısıtlamaları sürdürmesi veya yeniden uygulaması durumunda, ticareti saptırmaktan kaçınmak için gereken tedbirler;

(c) diğer Üye Devletler tarafından, aralarındaki anlaşmalara tabi olarak sınırlı krediler verilmesi.

3. Komisyon tarafından tavsiye edilen karşılıklı yardımın Konsey tarafından verilmemesi veya verilen karşılıklı yardımın ve alınan tedbirlerin yetersiz olması durumunda, Komisyon, güçlük yaşayan istisnai uygulamaya tabi Üye Ülkeye, koşullarını ve ayrıntılarını Komisyon'un belirleyeceği koruyucu tedbirler alma yetkisi tanır.

Söz konusu yetki geri alınabilir ve söz konusu koşullarla ayrıntılar Bakanlar Konseyi tarafından değiştirilebilir.

MADDE III-202

1. Ödemeler dengesinde ani bir krizin ortaya çıktığı ve Madde III-201(2)'ye göre derhal bir faaliyete geçilmediği hallerde, istisnai uygulamaya tabi Üye Ülke önlem olarak gerekli koruyucu tedbirleri alabilir. Söz konusu tedbirler, iç pazarın işleyişi üzerinde mümkün olan en az karışıklığa neden olmalı ve ortaya çıkmış olan ani güçlüklerin giderilmesi bulunması için gerekenden kesinlikle daha geniş kapsamlı olmamalıdır.

2. Komisyon ve diğer Üye Devletler, söz konusu koruyucu tedbirler hakkında, tedbirlerin yürürlüğe girmesinden daha geç olmayacak şekilde bilgilendirilir. Komisyon, Konsey'e Madde III-201 kapsamında karşılıklı yardım yapılması tavsiyesinde bulunabilir.
3. Komisyon görüş bildirdikten ve Ekonomik ve Mali Komite'ye danışıldıktan sonra, Konsey, ilgili Üye Ülkenin yukarıda anılan koruyucu tedbirleri değiştirmesi, askıya alması ya da lağvetmesini belirten bir kararı kabul edebilir.

KISIM III
DİĞER BAZI ALANLARDAKİ POLİTİKALAR

BÖLÜM 1
İSTİHDAM

MADDE III-203

Birlik ve Üye Devletler, bu Bölüm uyarınca, istidam için koordine edilmiş bir strateji geliştirilmesi yönünde ve özellikle vasıflı, eğitilmiş ve uyum sağlayabilen bir işgücünü ve ekonomik değişikliğe yanıt verebilen işgücü piyasalarını, Madde I-3'te tanımlanan hedeflere ulaşılması düşüncesiyle teşvik etmek amacıyla çalışırlar.

MADDE III-204

1. Üye Devletler, istihdam politikaları yoluyla, Üye Devletlerin ve Birlik'in ekonomi politikalarının Madde III-179(2)'ye göre kabul edilen geniş ana hatları ile tutarlı biçimde, Madde III-203'de belirtilen hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunurlar.
2. Sosyal ortaklarla ilgili ulusal uygulamalar konusunda; Üye Devletler, istihdamın teşvik edilmesini ortak çıkar konusu olarak ele alırlar ve Bakanlar Konseyi içinde bu konuyla ilgili faaliyetlerini Madde III-206'ya uygun olarak koordine ederler.

MADDE III-205

1. Birlik, Üye Devletler arasındaki işbirliğini teşvik ederek ve gerektiğinde faaliyetlerini tamamlayarak, yüksek

düzeyde bir istihdam sağlanmasına katkıda bulunur. Bu yapılırken, Üye Devletlerin yetkilerine saygı gösterilir.

2. Yüksek düzeyde istihdam hedefi, Birlik politikaları ile faaliyetlerinin oluşturulması ve gerçekleştirilmesi sırasında göz önünde bulundurulur.

MADDE III-206

1. Konsey, her yıl Birlik içindeki istihdam durumunu ele alır ve Konsey ile Komisyon tarafından hazırlanan ortak yıllık rapora göre bu konu hakkında sonuçlar kabul eder.
2. Konsey, Avrupa Konseyi'nin sonuçlarına dayanarak ve Komisyon'un teklifi üzerine, her yıl Üye Devletlerin kendi istihdam politikalarında göz önünde bulunduracakları ana hatları kabul eder. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na, Bölgeler Komitesi'ne, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye ve İstihdam Komitesi'ne danıştıktan sonra hareket eder.

Bu ana hatlar, Madde III-179(2)'ye göre kabul edilen geniş ana hatlarla tutarlıdır.

3. Her Üye Ülke, 2. paragrafta belirtilen istihdam ana hatlarının ışığında, kendi istihdam politikasını gerçekleştirme yönünde attığı temel adımlar hakkında Konsey'e ve Komisyon'a yıllık rapor sunar.
4. Konsey, 3. paragrafta belirtilen raporlara dayanarak ve İstihdam Komitesi'nin görüşlerini aldıktan sonra, istihdam ana hatları ışığında, her yıl Üye Devletlerin istihdam politikalarının uygulanması hakkında bir

inceleme yürütür. Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine, Üye Devletlere vereceği tavsiyeleri kabul edebilir.

5. Konsey ve Komisyon, bu incelemeye dayanarak, Avrupa Konseyi'ne Birlik içindeki istihdam durumu ve istihdam ana hatlarının uygulanması hakkında ortak yıllık rapor verir.

MADDE III-207

Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Üye Devletler arasındaki işbirliğinin teşvik edilmesi ve istihdam alanındaki faaliyetlerinin, bilgi ve en iyi uygulama alışverişinin geliştirilmesi, karşılaştırmalı analiz ve tavsiye sağlanmasının yanı sıra, özellikle pilot projelere başvurarak, girişimci yaklaşımların teşvik edilmesi ve deneyimlerin değerlendirilmesi yoluyla desteklenmesi için hazırlanmış teşvik tedbirlerini saptayabilir. Söz konusu Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra kabul edilir.

Bu tür Avrupa yasaları veya çerçeve yasalar, Üye Devletlerin yasalarının ve tüzüğünün uyumlulaştırılmasını içermez.

MADDE III-208

Konsey, istihdam ve işgücü piyasası politikaları hakkında, Üye Devletler arasındaki koordinasyonun teşvik edilmesi için, danışman statüsünde bir İstihdam Komitesi'ni oluşturma yönündeki bir Avrupa kararını salt çoğunlukla kabul eder. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra hareket eder.

Komite'nin görevleri:

- (a) Üye Devletlerdeki ve Birlik içindeki istihdam durumunun ve istihdam politikalarının gelişimini izlemek;
- (b) Madde III-344'e hâlel getirmeksizin, Bakanlar Konseyi veya Komisyon'un talebi üzerine ya da kendi inisiyatifiyle, görüşler oluşturmak ve Madde III-206'da belirtilen Konsey işlemlerinin hazırlanmasına katkıda bulunmak.

Komite, görevini yerine getirirken, sosyal ortaklara danışır.

Her Üye Ülke ve Komisyon, Komite'nin iki üyesini tayin ederler.

BÖLÜM 2

SOSYAL POLİTİKA

MADDE III-209

18 Ekim 1961 tarihinde Torino'da imzalanan Avrupa Sosyal Haklar Antlaşması'nda ve 1989'da imzalanan İşçilerin Temel Sosyal Haklarına İlişkin Topluluk Antlaşması'nda belirtilen temel sosyal hakları göz önünde bulunduran Birlik ve Üye Devletler; ilerleme sürdürülürken uyumlulaşmayı mümkün kılmak için istihdamın teşvik edilmesi, gelişmiş yaşama ve çalışma koşulları, uygun sosyal koruma, sosyal ortaklar arasındaki diyalog, sürekli yüksek istihdam ve işten çıkarmalarla savaş görüşü doğrultusunda insan kaynaklarının geliştirilmesi konularını hedef alırlar

Birlik ve Üye Devletler, bu amaçla, özellikle sözleşmeli ilişkiler alanında, farklı ulusal uygulama biçimlerini ve Birlik ekonomisinin rekabetçi yeteneğinin korunması, gereğini göz önünde bulundurarak hareket ederler.

Böyle bir kalkınmanın, sosyal sistemlerin uyumlulaştırılmasının lehine olacak şekilde yalnızca iç pazarın işleyişinden değil, aynı zamanda Anayasa'da belirtilen prosedürlerden ve yasa, tüzük veya idari tedbirlerce belirlenen hükümlerin yakınlaştırılmasından doğacağına inanmaktadırlar.

MADDE III-210

1. Birlik, Madde III-103'de belirtilen hedeflere ulaşma düşüncesi içinde, aşağıdaki alanlarda Üye Devletlerin faaliyetlerini destekler ve tamamlar:

- (a) çalışanların sağlığının ve güvenliğinin korunması için özellikle çalışma ortamının iyileştirilmesi;
- (b) çalışma koşulları;
- (c) çalışanların sosyal güvenliği ve sosyal koruma;
- (d) çalışanların, iş akitlerinin sona ermesi durumunda korunması;
- (e) çalışanlara bilgi ve danışma sağlanması;
- (f) 6. paragrafa tabi olacak şekilde, ortak belirleme de dahil olmak üzere, çalışanların ve işverenlerin temsil edilmesi ve çıkarlarının topluca savunulması;
- (g) Birlik topraklarında yasal olarak ikamet eden üçüncü ülkelerin vatandaşları için istihdam koşulları;
- (h) işgücü piyasasının dışında bırakılmış kişilerin Madde III-183'ü ihlal etmeyecek şekilde geri kazandırılması;
- (i) işgücü piyasası fırsatları ve işte karşılaştıkları muamele açısından kadın-erkek eşitliği;
- (j) toplumsal dışlamayla savaşıma;
- (k) (c) maddesini ihlal etmeyecek şekilde, sosyal koruma sistemlerinin çağdaşlaştırılması.

2. Birinci paragrafta öngörülen amaçla:

- (a) Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Üye Devletlerin yasalarının ve tüzüğünün uyumlulaştırılması dışında, bilginin iyileştirilmesi, bilgi ve iyi uygulamalar alışverişinin geliştirilmesi, yenilikçi girişimlerin teşvik edilmesi ve deneyimlerin değerlendirilmesini hedef alan girişimler yoluyla, Üye Devletler arasındaki işbirliğinin teşvik edilmesini amaçlayan tedbirler alabilir;
- (b) Avrupa çerçeve yasaları, Üye Devletlerin her birinde geçerli olan koşullar ve teknik kurallara dikkat ederek, 1. paragrafın (a) ile (i) arasındaki alt paragraflarında belirtilen alanlarda, aşamalı uygulama için asgari gereklilikleri belirleyebilir. Söz konusu Avrupa çerçeve yasaları, küçük ve orta ölçekli girişimlerin oluşmasını ve gelişmesini durduracak bir şekilde idari, mali ve yasal sınırlamalar getirmekten kaçınır.

Her durumda, bu Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra kabul edilir.

- 3. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, 2. paragrafa istisna olarak, Avrupa Parlamentosu'na, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket eden Konsey tarafından 1. paragrafın (c), (d), (f) ve (g) alt paragraflarında belirtilen alanlarda kabul edilir.

Konsey, Komisyon'un teklifiyle, olağan yasal prosedürü 1. paragrafın (d), (f) ve (g) alt paragrafları için geçerli kılacak bir Avrupa kararını kabul edebilir. Konsey,

Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.

4. Bir Üye Ülke, 2. paragrafa göre kabul edilen Avrupa çerçeve yasalarının gerçekleştirilmesini, ortak talepleri üzerine, sosyal ortaklara emanet edebilir.

Bu durumda, söz konusu Üye Ülke, Avrupa çerçeve yasasının değiştirilmesi gerektiği tarihten daha geç olmamak kaydıyla, sosyal ortakların anlaşma yoluyla gerekli önlemleri uygulamasını sağlar ve Üye Ülkenin, her zaman bu çerçeve yasasının zorunlu kıldığı sonuçları garanti edebilecek bir konumda olmasını sağlayacak gerekli tüm tedbirleri alması gerekir.

5. Bu Maddeye göre kabul edilen Avrupa yasaları ve çerçeve yasaları:

- (a) Üye Devletlerin kendi sosyal güvenlik sistemlerinin temel ilkelerini tanımlama hakkını etkilemez ve söz konusu sistemin mali dengesini önemli ölçüde etkilememelidir;

- (b) Hiçbir Üye Ülkenin, Anayasa'ya uygun daha sıkı koruyucu tedbirler sürdürmesini veya uygulamasını engellemez.

6. Bu Madde, ücret, örgütlenme hakkı, grev hakkı veya lokavt hakkına uygulanmaz.

MADDE III-211

1. Komisyon, sosyal ortakların Birlik düzeyinde istişarede bulunmasını teşvik etme görevini üstlenir ve tarafların dengeli destek almasını sağlayarak aralarındaki diyaloga yardımcı olmak amacıyla ilgili tüm tedbirleri kabul eder.
2. Komisyon, bu amaçla, sosyal politika alanında teklif vermeden önce, Birlik faaliyetinin olası yönü hakkında sosyal ortaklara danışır.
3. Bu danışmanın ardından, Komisyon, Birlik faaliyetinin makul olduğu görüşünü taşırsa, öngörülen teklifin içeriği hakkında sosyal ortaklarla görüşür. Sosyal ortaklar, Komisyon'a bir görüş veya uygun olduğu yerde bir tavsiye iletir.
4. İkinci ve üçüncü paragraflarda belirtilen görüşme olması durumunda, sosyal ortaklar, Madde III-212(1)'de belirtilen süreci başlatma yönündeki arzularını Komisyon'a bildirebilirler. İlgili sosyal ortaklar ile Komisyon, sürenin uzatılması konusunda ortak bir karar almadıkça, prosedürün süresi dokuz ayı geçemez.

MADDE III-212

1. Sosyal ortakların istemeleri halinde, aralarında Birlik düzeyinde kurulan diyalog, anlaşmalar da dahil olmak üzere, sözleşmeye dayalı ilişkileri yönlendirebilir.
2. Birlik düzeyinde akdedilen anlaşmalar, sosyal ortaklarla Üye Devletlere özel prosedürlere ve uygulamalara göre veya Madde III-210 kapsamındaki konularda, imzalayan

tarafların ortak talebi üzerine, Konsey tarafından Komisyon'un teklifi üzerine kabul edilen Avrupa tüzüğü veya kararları ile gerçekleştirilir. Avrupa Parlamentosu bilgilendirilir.

Söz konusu anlaşmanın Madde III-210(3) gereği oybirliği gerektiren alanlardan biriyle ilgili bir ya da daha çok hüküm içermesi durumunda, Bakanlar Konseyi oybirliğiyle hareket eder.

MADDE III-213

Komisyon, Madde III-209'da belirtilen hedeflere ulaşma düşüncesiyle ve Anayasa'nın diğer hükümlerini ihlal etmeksizin, bu Bölüm kapsamındaki tüm sosyal politika alanlarında, özellikle aşağıdaki konularla ilgili olarak, Üye Devletler arasındaki işbirliğini teşvik eder ve faaliyetlerinin koordinasyonunu kolaylaştırır:

- (a) istihdam;
- (b) iş yasası ve çalışma koşulları;
- (c) temel ve ileri mesleki eğitim;
- (d) sosyal güvenlik;
- (e) meslek kazalarının ve hastalıklarının önlenmesi;
- (f) işyeri hijyeni;

- (g) örgütlenme hakkı ve işverenlerle çalışanlar arasındaki toplu iş sözleşmeleri.

Komisyon, bu amaçla, ulusal düzeyde ortaya çıkan sorunlarla uluslararası kuruluşları ilgilendiren konularda, özellikle de ana hatlar ve göstergelerin belirlenmesini, en iyi uygulama alışverişinin düzenlenmesini ve düzenli izleme ve değerlendirme için gerekli öğelerin hazırlanmasını amaçlayan inisiyatiflerle görüşler sunarak ve istişareler düzenleyerek, Üye Devletlerle yakın temas içinde hareket eder. Avrupa Parlamentosu sürekli olarak bilgilendirilecektir.

Komisyon, bu Maddede belirtilen görüşleri sunmadan önce, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışır.

MADDE III-214

1. Tüm Üye Devletler, erkek ve kadın çalışanlara eşit veya eşit değerde iş karşılığında eşit ücret ilkesinin uygulanmasını sağlar.
2. Bu Maddede geçen "ücret" sözcüğü, çalışması karşılığında çalışanın işvereninden doğrudan ya da dolaylı olarak aldığı, normal temel veya en asgari ücret ya da maaş ile diğer ücretlerin tümü anlamına gelir.

Cinsiyet ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret:

- (a) parça başı fiyatlandırılan aynı işler için ücretin aynı ölçü birimine göre hesaplanması;

- (b) zamana göre fiyatlandırılan işlerde, aynı iş için aynı ücret uygulanması anlamına gelir.
3. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, eşit işe veya eşit değerdeki işe eşit ücret ilkesi de dahil olmak üzere, istihdam ve meslek konularında erkeklerle kadınların eşit fırsatlara sahip olmaları ve eşit muamele görmeleri ilkesinin uygulanmasını sağlayacak tedbirleri alır. Söz konusu yasalar veya çerçeve yasaları, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra kabul edilir.
4. Eşit muamele ilkesi, çalışma hayatında erkeklerle kadınlar arasında uygulamada tam eşitliğin sağlanması düşüncesiyle, hiçbir Üye Ülkeyi, yeterli ölçüde temsil edilmeyen cinsiyetin mesleki bir faaliyette bulunmasını veya mesleki kariyerlerin dezavantajlarına karşı korunmasını veya tazmin edilmesini kolaylaştırmak amacıyla bazı avantajlar sağlayan tedbirleri sürdürmekten ya da benimsemekten alıkoymaz.

MADDE III-215

Üye Devletler, ücretli izin programları arasında mevcut eşitliği koruma yönünde çaba gösterirler.

MADDE III-216

Komisyon, Birlik'in demografik durumu da dahil olmak üzere, Madde III-209'da belirtilen hedeflere ulaşılması konusundaki ilerlemeler hakkında her yıl bir rapor hazırlar. Komisyon, raporu Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye iletir.

MADDE III-217

Konsey, Üye Devletlerle Komisyon arasındaki sosyal koruma politikaları hakkında yapılan işbirliğini teşvik etmek amacıyla, salt çoğunlukla danışman statüsünde bir Sosyal Koruma Komitesi kuran bir Avrupa kararını kabul eder. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra harekete geçer.

Komite'nin görevleri:

- (a) Üye Devletler ve Birlik içindeki sosyal durumu ve sosyal koruma politikalarının gelişimini izlemek;
- (b) Üye Devletler ve Komisyon arasındaki bilgi, deneyim ve iyi uygulama alışverişini teşvik etmek;
- (c) Madde III-344'e hâle getirmeksizin, Konsey'in veya Komisyon'un talebi üzerine ya da kendi inisiyatifiyle, yetki alanına giren konularda raporlar hazırlamak, görüş oluşturmak veya diğer işleri üstlenmektir.

Komite, görevini yerine getirirken, sosyal ortaklarla uygun temaslarda bulunur.

Üye Devletlerin her biri ve Komisyon, Komite'nin iki üyesini tayin eder.

MADDE III-218

Komisyon, Avrupa Parlamentosu'na hazırladığı yıllık raporuna, ayrıca Birlik içindeki sosyal gelişmelere ilişkin bir bölüm ekler.

Avrupa Parlamentosu, Komisyon'u, sosyal konuları ilgilendiren herhangi bir sorun hakkında rapor hazırlamaya davet edebilir.

MADDE III-219

1. İç pazardaki çalışanların istihdam fırsatlarının iyileştirilmesi ve bu şekilde yaşam standartlarının yükseltilmesine katkıda bulunmak amacıyla, bu belgeyle bir Avrupa Sosyal Fonu kurulmuştur; söz konusu Fon, Birlik içinde çalışanların işe alınmasını kolaylaştırmak ve Birlik içindeki coğrafi ve mesleki hareketliliklerini artırmak, özellikle mesleki eğitim ve meslek içi eğitim yoluyla, endüstriyel değişikliklere ve üretim sistemlerindeki değişimlere uyum sağlamalarını kolaylaştırmak amacını güder.
2. Komisyon, Fon'u yönetir. Komisyon'a bu görevinde, Komisyon Üyelerinden birinin başkanlık ettiği ve Üye Devletlerin, sendikaların ve işveren örgütlerinin temsilcilerinden oluşan bir Komite yardımcı olur.
3. Avrupa Sosyal Fonu ile ilgili uygulama tedbirleri, bir Avrupa yasalarıyla kanunlaştırılır. Söz konusu yasalar, Bölgeler Komitesi ile Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra kabul edilir.

BÖLÜM 3

EKONOMİK, SOSYAL VE BÖLGESEL UYUM

MADDE III-220

Birlik genelinde uyumlu kalkınmayı teşvik etmek amacıyla Birlik, ekonomik, toplumsal ve bölgesel uyumunu güçlendirme yönündeki faaliyetlerini geliştirir ve takip eder.

Birlik, özellikle, daha az gözde bölgelerin geri kalmışlığı ve farklı bölgelerin gelişim düzeyleri arasındaki eşitsizlikleri gidermeyi amaçlar.

Sözkonusu bölgeler arasında, kırsal bölgelere, sanayiye geçişten etkilenen bölgelere ve daha ziyade kuzey bölgelerdeki düşük yoğunluklu nüfus, ada, sınır ve dağlık bölgeler gibi sürekli olarak doğal ve demografik handikaplardan muzdarip olan bölgelere daha fazla ihtimam gösterilir.

MADDE III-221

Üye Devletler, kendi ekonomi politikalarını yürütürler ve buna ek olarak bu politikaları, Madde III-220’de belirtilen hedeflere ulaşacak şekilde koordine ederler. Birlik politikalarının ve faaliyetlerinin oluşturulması ve gerçekleştirilmesi ile iç pazarın uygulamaya konması, söz konusu hedefleri göz önünde bulundurur ve bu hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunur. Birlik ayrıca, Yapısal Fonlar (Avrupa Tarımsal Yönlendirme ve Garanti Fonu, Yönlendirme Birimi; Avrupa Sosyal Fonu; Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu), Avrupa Yatırım Bankası ve

diğer mevcut mali araçlar yoluyla aldığı tedbirlerle, söz konusu hedeflere ulaşılmasını destekler.

Komisyon, ekonomik, toplumsal ve bölgesel uyuma ulaşma yönünde gerçekleştirilen ilerlemeler ve bu Maddede belirtilen çeşitli araçların bu konuya katkı sağlama biçimleri hakkında, Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye her üç yılda bir rapor verir. Gereken hallerde, bu rapora uygun teklifler eşlik eder.

Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Birlik'in diğer politikaları çerçevesinde kabul edilen tedbirleri ihlal etmeyecek şekilde, Fonlar dışında herhangi bir özel tedbir alabilir. Söz konusu yasalar, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra kabul edilir.

MADDE III-222

Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu, kalkınmada geri kalmış bölgelerin kalkınması ve yapısal ayarlaması ile düşüş gösteren endüstriyel bölgelerin dönüştürülmesine katılma yoluyla, Birlik içindeki temel bölgesel dengesizliklerin düzeltilmesine yardımcı olma niyetini taşır.

MADDE III-223

1. Avrupa yasaları, Madde III-224'e hâlel getirmeksizin, (Fonların gruplandırılmasını içerebilecek şekilde) Yapısal Fonların görevlerini, öncelikli hedeflerini ve yapısını, bunlara uygulanabilecek genel kuralları, Fonların etkililiğinin ve birbirleri ve diğer mevcut mali araçlarla

koordinasyonunun sağlanması için gerekli olan hükümleri tanımlar.

Bir Avrupa yasası tarafından oluşturulan Uyum Fonu, nakliye altyapısı alanında çevre ve Avrupa çapındaki şebekeler konusundaki projelere mali katkı sağlar.

2. Avrupa için bir Anayasa oluşturan Antlaşma'nın yürürlüğe girmesini takiben kabul edilecek Yapısal Fonlar ve Uyum Fonu hakkındaki ilk düzenlemeler bir Konsey Avrupa yasası tarafından tesis edilecektir. Konsey Avrupa Parlamentosu'nun rızasını aldıktan sonra oybirliği ile hareket eder.

MADDE III-224

Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu'na ilişkin uygulama tedbirleri, Avrupa yasalarıyla kanunlaştırılır. Söz konusu yasalar, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra kabul edilir.

Avrupa Tarımsal Yönlendirme ve Garanti Fonu, Yönlendirme Birimi ve Avrupa Sosyal Fonu'na ilişkin olarak sırasıyla Madde III-231 ve III-219(3) uygulanır.

BÖLÜM 4

TARIM VE BALIKÇILIK

MADDE III-225

Birlik, ortak bir tarım ve balıkçılık politikası tanımlar ve uygular.

"Tarım ürünleri", topraktan, hayvan yetiştiriciliğinden ve balıkçılıktan elde edilen ürünler ve bu ürünlerle doğrudan ilgili olan birinci aşama işlemlerden elde edilen ürünler anlamına gelir. Ortak tarım politikasından veya tarımdan söz edildiğinde ve "tarımsal" terimi kullanıldığında, bu sektörün özel karakteristiklerine bağlı olarak, aynı zamanda balıkçılıktan söz edildiği anlaşılır.

MADDE III-226

1. İç pazar, tarımı ve tarım ürünlerinin ticaretini de kapsar.
2. Aksi Madde III-227 ile Madde III-232 arası maddelerde belirtilen haller dışında, iç pazarın oluşturulması için belirlenen kurallar tarım ürünlerine uygulanır.
3. Ek I'de listelenen ürünler, Madde III-227 ile III-232 arasındaki maddelere tabidir.
4. Tarım ürünleri açısından, iç pazarın işleyişine ve gelişimine, ortak bir tarım politikasının oluşturulması eşlik eder.

MADDE III-227

1. Ortak tarım politikasının hedefleri:

- (a) teknik ilerlemenin teşvik edilmesi ile tarım üretiminin ve özellikle emek olmak üzere, üretim etkenlerinin en uygun düzeyde kullanılmasının sağlanması yoluyla tarımsal üretkenliğin artırılması;
- (b) böylece, özellikle tarımla uğraşan kişilerin bireysel kazançlarının artırılması yoluyla, çiftçilerin adil bir yaşam standardına ulaşmasının sağlanması;
- (c) piyasalarda istikrar sağlanması;
- (d) kaynakların güvenceye alınması;
- (e) malların tüketicilere makul fiyatlarla ulaştırılmasının sağlanmasıdır.

2. Ortak tarım politikasının ve bu politikanın uygulanması için özel yöntemlerin oluşturulması sırasında aşağıdakiler göz önünde bulundurulur:

- (a) tarımın toplumsal yapısından ve çeşitli tarım bölgeleri arasındaki yapısal ve doğal eşitsizliklerden kaynaklanan, tarım faaliyetinin kendine özgü doğası;
- (b) uygun ayarlamaların kademeli olarak gerçekleştirilmesi gerekliliği;

- (c) Üye Devletlerde tarımın, bir bütün olarak ekonomiyle yakın bağlantıya sahip bir sektör oluşturduğu gerçeği.

MADDE III-228

1. Madde III-227’de belirtilen hedeflere ulaşılması için, ortak bir tarım piyasaları örgütü kurulur.

Bu örgüt, ilgili ürüne bağlı olarak, aşağıdaki biçimlerden birini alır:

- (a) ortak rekabet kuralları;
- (b) çeşitli ulusal piyasa örgütlerinin zorunlu koordinasyonu;
- (c) bir Avrupa piyasası örgütü.
2. 1. paragrafa göre oluşturulan ortak örgüt, özellikle fiyatların düzenlenmesi, çeşitli ürünlerin üretimi ve pazarlanması için sübvansiyonlar, depolama ve erteleme düzenlemeleri ile ithalat veya ihracatın istikrara kavuşturulması için ortak mekanizmalar olmak üzere, Madde III-227’de belirtilen hedeflere ulaşılması için gereken tüm tedbirleri içerir.

Ortak örgüt, Madde III-227’de belirtilen hedefleri izlemekle sınırlıdır ve Birlik içindeki üreticilerle tüketiciler arasında herhangi bir ayırım yapmaz.

Tüm ortak fiyat politikaları, ortak ölçütlere ve aynı hesaplama yöntemlerine dayanacaktır.

3. 1. paragrafta anılan ortak örgütün hedeflerine ulaşmasını sağlamak amacıyla, bir ya da daha çok tarımsal yönlendirme ve garanti fonu oluşturulabilir.

MADDE III-229

Madde III-123'te belirtilen hedeflere ulaşılmasını sağlamak amacıyla, ortak tarım politikası çerçevesinde aşağıdaki gibi tedbirler alınabilir:

- (a) mesleki eğitim, araştırma ve tarım bilgisinin yayılması alanlarında gösterilen çabaların etkili koordinasyonu; bu, projelere veya kurumlara ortak para sağlanmasını gerektirebilir;
- (b) bazı ürünlerin tüketiminin teşvik edilmesi için ortak tedbirler.

MADDE III-230

1. Rekabet kurallarıyla ilgili Bölüm, tarım ürünlerinin üretimine ve ticaretinin yapılmasına

Madde III-227'DE belirtilen amaçlarla ilgili olarak, yalnızca Madde III-231(2)'ye göre Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları tarafından belirlendiği oranda uygulanır.

2. Komisyon'un bir teklifi üzerine Konsey, aşağıdaki konularda yardım yapılmasını yetkilendiren bir Avrupa tüzüğü veya kararı kabul edebilir:

- a) yapısal veya doğal koşullar tarafından elverişsiz duruma gelmiş olan işletmelerin korunması için;
- b) ekonomik kalkınma programları çerçevesinde.

MADDE III-231

1. Komisyon, ulusal örgütlerin Madde III-228(1)'de yer alan ortak örgüt biçimlerinden biriyle değiştirilmesi dahil olmak üzere, ortak tarım politikasının hazırlanması ve uygulanması ve bu Bölüm'de anılan tedbirlerin uygulanması için teklifler verebilir.

Bu teklifler, bu Bölümde belirtilen tarımla ilgili konuların karşılıklı bağımlılığını göz önünde bulundurur.

2. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Madde III-228(1)'de yer alan ortak örgütü ve ortak tarım politikası ile ortak balıkçılık politikası hedeflerine ulaşılması için gerekli olan diğer hükümleri belirler. Bu yasalar veya çerçeve yasalar Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.
3. Komisyon'un bir teklifi üzerine Konsey, fiyatların sabitlenmesi, vergiler, yardımlar ve miktar sınırlamaları, balık avlama olanaklarının sabitlenmesi ve tahsisi hakkındaki Avrupa tüzüğünü veya kararlarını kabul eder.
4. 2. paragraf'a göre, ulusal pazar örgütleri aşağıdaki hallerde, Madde III-228(1)'de yer alan ortak örgütle değiştirilebilir:
 - (a) ortak örgüt, bu tedbire karşı olan ve anılan üretim için kendi örgütüne sahip olan Üye Devletlere, söz konusu üreticilerin istihdamı ve yaşam standartları için, olası ayarlamalar ve zaman içinde gerekecek uzmanlık göz önünde bulundurularak, eşit düzeyde koruma sunar;

- (b) bu gibi bir örgüt, Birlik içindeki ticaret koşullarının, bir ulusal pazarda mevcut olanlara benzer olmasını sağlar.
5. İlgili işlenmiş ürünler için ortak bir örgüt varolmadan önce belirli hammaddeler için ortak bir örgüt kurulursa, üçüncü ülkelere ihraç edilmek istenen işlenmiş ürünler için kullanılan söz konusu hammaddeler, Birlik dışından ithal edilebilir.

MADDE III-232

Bir Üye Ülkede bir ürünün, ulusal pazar örgütlerinden birine veya başka bir Üye Ülkedeki benzer bir üretimin rekabetçi konumunu etkileyen eş etkili iç kurallara tabi olduğu hallerde, o Ülkenin ihracata telafi edici bir vergi uygulamaması koşuluyla, Üye Devletler tarafından söz konusu örgütün veya kuralların mevcut olduğu Üye Ülkeden gelen bu ürünün ithalatına Üye Devletler tarafından telafi edici bir vergi uygulanır.

Komisyon bu vergilerin miktarını dengenin sağlar nası için gereken seviyede sabitleyen Avrupa tüzüğü veya kararları kabul eder; ayrıca, saptadığı diğer tedbirleri, koşulları ve ayrıntıları da yetkilendirebilir.

BÖLÜM 5 ÇEVRE

MADDE III-233

1. Birlik'in çevre politikası, aşağıdaki hedeflerin gerçekleştirilmesine katkıda bulunur:

- (a) çevre kalitesinin muhafaza edilmesi, korunması ve geliştirilmesi;
- (b) insan sağlığının korunması;
- (c) doğal kaynaklardan sağgörü ve makul biçimde faydalanılması;
- (d) bölgesel veya dünya çapında çevre sorunlarının üstesinden gelebilmek için uluslararası düzeyde tedbirlerin teşvik edilmesi.

2. Birlik'in çevre politikası, Birlik'in çeşitli bölgelerindeki durumların farklılığının dikkate alarak, yüksek düzeyde bir koruma hedefler. Bu politika, ihtiyati ilkeye ve önleyici tedbirlerin alınması, çevre hasarının bir öncelik olarak kaynağında düzeltilmesi ve kirletici unsurun cezasını çekmesi gerektiği ilkelerine dayanır

Bu bağlamda, çevre koruma gerekliliklerine yanıt veren uyumlulaştırma tedbirleri, uygun olan durumlarda, Üye Devletlerin ekonomik olmayan çevreyle ilgili nedenlerle, Birlik tarafından bir denetim prosedürüne tabi olan geçici adımlar atmalarına izin veren bir koruma şartı içerir.

3. Çevre politikasını hazırlarken, Birlik aşağıdakileri göz önünde bulundurur:
 - (a) mevcut bilimsel ve teknik veriler;
 - (b) Birlik'in çeşitli bölgelerindeki çevre koşulları;
 - (c) faaliyetin veya faaliyetsizliğin potansiyel faydaları ve maliyetleri;
 - (d) Birlik'in bir bütün olarak ekonomik ve sosyal gelişimi ve bölgelerinin dengeli gelişimi.
4. Kendi yetki alanlarında, Birlik ve Üye Devletler, üçüncü ülkelerle ve yetkili uluslararası kuruluşlarla işbirliği yaparlar. Birlik'in işbirliği düzenlemeleri, Birlik ve ilgili üçüncü ülkeler arasındaki anlaşmaların konusu olabilir.

Birinci alt paragraf, Üye Devletlerin uluslararası teşkilatlarla müzakereye oturma ve uluslararası anlaşmalar akdetme yetkilerine hâlel getirmez.

MADDE III-234

1. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Madde III-233'de öngörülen hedeflere ulaşmak için gerekli faaliyetleri belirler. Bunlar, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.
2. 1. paragrafa istisna olarak ve Madde III-172'ye hâlel getirmeksizin, Konsey aşağıdakileri belirleyen Avrupa yasalarını ve çerçeve yasalarını oybirliğiyle kabul eder:

- (a) daha çok mali niteliğe sahip tedbirler;
- (b) aşağıdakileri etkileyen tedbirler:
 - (i) şehir ve ülke planlamayı;
 - (ii) su kaynaklarının niceliksel yönetimini ya da doğrudan veya dolaylı olarak bu kaynakların kullanılabilirliğini;
 - (iii) çöp yönetimi haricinde, arazi kullanımını;
- (c) bir Üye Ülkenin farklı enerji kaynakları arasından tercihini ve enerji kaynağının genel yapısını büyük ölçüde etkileyen tedbirler.

Konsey, oybirliğiyle, bu paragrafın ilk alt paragrafında belirtilen meselelere uygulanabilen olağan yasama prosedürünü gerçekleştiren bir Avrupa kararını oybirliğiyle alabilir.

Her durumda, Konsey, Avrupa Parlamentosu'na, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra harekete geçer.

3. Ulaşılabacak öncelik hedeflerini belirleyen genel faaliyet programları, Avrupa yasaları veya çerçeve yasalarıyla kanunlaştırılır. Bunlar, Bölgeler Komitesi'ne ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.

Bu programların uygulanması için gereken tedbirler, duruma göre, 1. paragraf veya 2. paragraf altında kabul edilir.

4. Birlik tarafından kabul edilen belli tedbirleri ihlal etmeksizin, Üye Devletler çevre politikasını finanse eder ve uygular.
5. Kirletici unsurun cezasını çekmesi ilkesini ihlal etmeksizin, 1. paragrafa dayanan bir tedbir bir Üye Ülkenin kamu yetkilileri açısından oransız maliyetler içeriyorsa, bu tedbir uygun biçimde aşağıdakileri sağlayacaktır:
 - (a) geçici istisnai uygulamalar ve/veya
 - (b) Uyum Fonu'ndan mali destek.
6. Bu Madde gereğince kabul edilen önleyici tedbirler, herhangi bir Üye Devlet'in daha sıkı önleyici tedbirleri sürdürmesini ya da kabul etmesini engellemez. Bu tür tedbirler, Anayasa'ya uygun olmalıdır. Tedbirler Komisyon'a bildirilir.

BÖLÜM 6 **TÜKETİCİNİN KORUNMASI**

MADDE III-235

1. Tüketicilerin çıkarlarının desteklenmesi ve yüksek tüketici korumasının sağlanması için, Birlik, tüketici sağlığının, güvenliğinin ve ekonomik çıkarlarının korunmasının yanı sıra, tüketicilerin bilgiye, eğitime erişmelerini ve çıkarlarını korumak üzere örgütlenmelerini desteklemeye de katkıda bulunur.
2. Birlik, aşağıdakiler yoluyla, 1. paragrafta belirtilen hedeflere ulaşmaya katkıda bulunur:
 - (a) iç pazarın tamamlanması bağlamında Madde III-172'e göre kabul edilen tedbirler;
 - (b) Üye Devletlerin izledikleri politikayı destekleyen, eksikliklerini gideren ve gözleyen tedbirler.
3. 2(b) paragrafında belirtilen tedbirler, Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları ile kanunlaştırılır. Bunlar, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.
4. Üçüncü paragrafa göre kabul edilen faaliyetler, herhangi bir Üye Ülkeyi daha ağır koruyucu hükümler sürdürmekten veya başlatmaktan alıkoymaz. Bu tür hükümler, Anayasa ile uyumlu olmalıdır. Bunlar, Komisyon'a bildirilir.

BÖLÜM 7

ULAŞIM

MADDE III-236

1. Bu Başlık tarafından yönlendirilen meselelerde, Anayasa'nın hedefleri, ortak bir ulaşım politikası çerçevesinde izlenir.
2. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, nakliyatın farklı özelliklerini göz önünde bulundurarak birinci paragrafı uygular. Bunlar, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.

Bu tür Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, aşağıdakileri tesis eder:

- (a) bir Üye Ülkenin topraklarına veya topraklarından gerçekleştirilen ya da bir veya daha çok Üye Ülkenin topraklarından geçen uluslararası ulaşım için uygulanabilen genel kurallar;
 - (b) yerleşik olmayan nakliyat şirketlerinin bir Üye Ülke içinde ulaşım hizmetleri sunabilme koşulları;
 - (c) ulaşım güvenliğinin artırılması için tedbirler;
 - (d) başka herhangi uygun bir tedbir.
3. İkinci paragrafta işaret edilen Avrupa yasaları veya çerçeve yasalar kabul edilirken bu yasaların uygulamalarının ciddi şekilde hayat standardını ve bazı

bölgelerde istihdam düzeyini ve ulaşım imkanlarının işlemesini etkileyeceği hususları dikkate alınır.

MADDE III-237

Madde III-236(2)'de belirtilen Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları kabul edilene kadar, Bakanlar Konseyi bir istisnai uygulamayı kabul eden bir Avrupa kararını oybirliğiyle kabul etmedikçe, hiçbir Üye Ülke, 1 Ocak 1958 veya yeni katılan Ülkeler için kabul edildikleri tarih itibarıyla, o Ülkenin vatandaşları olan taşıyıcılara kıyasla, diğer Üye Devletlerin taşıyıcıları üzerinde doğrudan veya dolaylı etkileri daha az tercih edildiği şeklinde olan çeşitli hükümlerde bulunamaz.

MADDE III-238

Yardımlar, ulaşım koordinasyonu ihtiyaçlarını karşılarlar ve kamu hizmeti kavramına özgü belli yükümlülüklerden kurtulmak için tazmin etmeye karşılık gelirlerse, Anayasa'ya uygun olurlar.

MADDE III-239

Ulaşım ücretleri ve koşulları açısından Anayasa çerçevesinde kabul edilen tüm tedbirler, ulaşım şirketlerinin ekonomik durumlarını göz önünde bulundururlar.

MADDE III-240

1. Birlik içi ulaşımda, aynı malların aynı ulaştırma yolları üzerinden taşınması karşılığında, söz konusu malların

çıktığı Üye Ülke veya malların gideceği Üye Ülke nedeniyle ulaştırma şirketleri tarafından farklı ücretler alınması ve farklı koşullar dayatılması şeklinde bir ayırım yasaktır.

2. 1. paragraf, Madde III-236(2)'ye göre diğer Avrupa yasalarının veya çerçeve yasalarının kabul edilmesini hariç tutmaz.
3. Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine 1. paragrafın uygulanması için Avrupa yasaları veya kararları kabul eder. Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra harekete geçer.

Konsey, özellikle kurumların 1. paragrafta belirtilen kuralla uyumluluğu güvence altına almaları ve kullanıcıların bundan tam anlamıyla faydalanmalarını sağlamaları için gereken Avrupa tüzüğünü ve kararlarını kabul edebilir.

4. Komisyon, kendi inisiyatifiyle hareket ederek veya bir Üye Ülkenin başvurusu üzerine, 1. paragrafta belirtilen ayırım durumlarını inceler ve ilgili Üye Ülke ile görüştüktan sonra, 3. paragrafta belirtilen Avrupa tüzüğü ve kararları çerçevesinde gerekli Avrupa kararlarını alır.

MADDE III-241

1. Birlik içinde gerçekleştirilen ulaştırma işlemleriyle ilgili olarak, bir Üye Ülkenin bir veya daha çok özel girişimin ya da sektörün çıkarını gözetten destek veya koruma ögesi içeren ücretler ve koşullar dayatması, Komisyon'un Avrupa kararı ile yetkilendirilmediği sürece yasaktır.

2. Komisyon, kendi inisiyatifiyle hareket ederek veya bir Üye Ülkenin başvurusu üzerine, bir yandan özellikle uygun bir bölgesel ekonomi politikasının gerekliliklerini, az gelişmiş bölgelerin ihtiyaçlarını ve siyasi durumlardan ciddi ölçüde etkilenen bölgelerin sorunlarını, öte yandan ise bu tür ücretlerle koşulların farklı nakliyat biçimleri arasındaki rekabet üzerinde yarattığı etkileri dikkate alarak, 1. paragrafta belirtilen ücretleri ve koşulları inceler.

Komisyon, ilgili Üye Devletlerin tümüyle görüştüktan sonra gerekli Avrupa kararlarını kabul eder.

3. 1. paragrafta belirtilen yasaklama, rekabeti karşılamak üzere sabitlenmiş tarifeler için geçerli değildir.

MADDE III-242

Ulaştırma ücretlerine ek olarak taşıtırma şirketi tarafından sınır geçişıyle ilgili olarak alınan ücretler veya vergiler, ilgili gerçek maliyetler dikkate alındıktan sonra makul bir düzeyin üzerine geçemez.

Üye Devletler, bu maliyetleri düşürmeye gayret ederler.

Komisyon, bu Maddenin uygulanması için Üye Devletlere tavsiyede bulunabilir.

MADDE III-243

Bu Bölümün hükümleri, Almanya'nın bölünmesinden etkilenen Federal Almanya Cumhuriyeti'nin belli bölgelerinin ekonomisinde, bu bölünmenin neden olduğu

ekonomik zararları telafi etmek için bu tedbirlere ihtiyaç duyulduğu ölçüde, Federal Almanya Cumhuriyeti'nde alınan tedbirlerin uygulanmasına herhangi bir engel oluşturmaz. Avrupa için Anayasa oluşturan Antlaşma'nın yürürlüğe girmesinden beş yıl sonra Komisyon'un önerisi üzerine tasarrufta bulunan Konsey, bu maddeyi ilga edici bir Avrupa kararı kabul edebilir.

MADDE III-244

Üye Devletlerin hükümetleri tarafından atanmış uzmanlardan oluşan bir Danışma Kurulu, Komisyon nezdinde kurulur. Komisyon, faydalı olduğunu düşündüğü her durumda, nakliyat meseleleriyle ilgili olarak Kurul'a danışır.

MADDE III-245

1. Bu Bölüm, demiryolu, karayolu ve iç denizyolu ulaşımı için geçerlidir.
2. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, deniz ve hava nakliyatı için uygun tedbirleri belirleyebilir. Bunlar, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.

BÖLÜM 8

AVRUPA ÇAPINDAKİ AĞLAR

MADDE III-246

1. Madde III-130 ve III-2206'de belirtilen hedeflere ulaşmaya yardımcı olmak ve Birlik vatandaşlarının, ekonomik işletmecilerin ve bölgesel ve yerel komitelerin, iç sınırlar olmadan bir bölgenin kurulmasından tam anlamıyla faydalanmalarını sağlamak için, Birlik, Avrupa çapında ulaşım, telekomünikasyon ve enerji altyapıları alanlarında şebekelerin kurulmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunur.
2. Açık ve rekabete dayalı bir pazar sistemi çerçevesinde, Birlik faaliyeti, ulusal şebekeler arasındaki bağlantı ve karşılıklı çalışmanın yanı sıra, bu şebekelere erişimi de teşvik etmeyi hedefler. Özellikle, ada, kara ile kuşatılmış ve çevre bölgelerin merkezi bölgelerle bağlantı ihtiyacını göz önünde bulundurur.

MADDE III-247

1. Madde III-144'te belirtilen hedeflere ulaşabilmek için, Birlik aşağıdakileri gerçekleştirir:
 - (a) Avrupa çapındaki şebekeler alanında öngörülen tedbirlerin hedeflerini, önceliklerini ve geniş hatlarını kapsayan birtakım ana hatlar oluşturur; bu ana hatlar, ortak çıkar projelerini belirler;
 - (b) özellikle teknik standartlaştırma alanında, şebekeler arası karşılıklı çalışmayı sağlamak için gerekli olabilecek tüm tedbirleri uygular;

(c) özellikle fizibilite çalışmaları, borç teminatları veya faiz oranı tahsisatları yoluyla, (a) maddesinde anılan ana hatlar çerçevesinde belirlenen ve Üye Devletler tarafından desteklenen ortak çıkar projelerini destekleyebilir; aynı zamanda Birlik, Uyum Fonu yoluyla, Üye Devletlerde nakliyat altyapısı alanında gerçekleştirilen özel projelerin finansmanına da katkıda bulunabilir.

Birlik'in faaliyetleri, projelerin ekonomik fizibilitesini dikkate alır.

2. 1. paragrafta belirtilen ana hatlar ve diğer tedbirler, Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları ile kanunlaştırılır. Bunlar, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.

Bir Üye Ülkenin topraklarını ilgilendiren ortak çıkar ana hatları ve projeleri, ilgili Üye Ülkenin kabulünü gerektirir.

3. Üye Devletler, Komisyon'la irtibat halinde, ulusal düzeyde izledikleri ve Madde III-246'da anılan hedeflere ulaşma açısından önemli bir etkiye sahip olabilecek politikaları kendi aralarında koordine ederler. Komisyon, Üye Ülke ile yakın işbirliği içerisinde, bu tür bir koordinasyonu teşvik etmek için faydalı olabilecek her türlü girişimde bulunur.
4. Birlik, ortak çıkar projelerini teşvik etmek ve şebekelerin karşılıklı çalışmasını sağlamak üzere üçüncü ülkelerle işbirliği yapabilir.

BÖLÜM 9

ARAŞTIRMA, TEKNOLOJİK GELİŞİM VE UZAY

MADDE III-248

1. Birlik, Anayasa'nın diğer kısımlarına dayanarak gerekli gördüğü araştırma faaliyetlerini teşvik etmenin yanı sıra, Birlik endüstrisinin bilimsel ve teknolojik üslerini güçlendirmeyi ve uluslararası düzeyde daha rekabetçi hale gelmek üzere bunları teşvik etmeyi hedefler.
2. Bu amaçla Birlik, yüksek kaliteye sahip araştırma ve teknolojik gelişim faaliyetlerinde, küçük ve orta ölçekli girişimler, araştırma merkezleri ve üniversiteler de dahil olmak üzere, Birlik çapındaki girişimleri teşvik eder; özellikle ulusal devlet ihalelerinin açılması, ortak standartların tanımlanması ve işbirliği karşısındaki yasal ve mali engellerin ortadan kaldırılması yoluyla araştırmacıların sınırların ötesinde serbestçe işbirliği yapabilmelerini, girişimlerin iç pazar potansiyelini kullanmalarını sağlamayı hedefleyerek, bunların birbirleriyle işbirliği çabalarını destekler.
3. Gösteri projeleri de dahil olmak üzere, araştırma ve teknolojik gelişim alanında Birlik'in Anayasa çerçevesindeki tüm faaliyetleri, bu Bölüme uygun olarak kararlaştırılır ve uygulanır.

MADDE III-249

Bu hedeflere ulaşmak amacıyla, Üye Devletlerde yürütülen faaliyetleri tamamlayıcı biçimde, Birlik aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirir:

- (a) girişimler, araştırma merkezleri ve üniversiteler ile birlikte ve bunlar arasında işbirliğini teşvik ederek, araştırma, teknolojik gelişim ve gösteri programlarının uygulanması;
- (b) Üçüncü ülkelerle ve uluslararası kuruluşlarla, Birlik'in araştırma, teknolojik gelişim ve gösteri alanındaki işbirliğinin teşvik edilmesi;
- (c) Birlik'in araştırma, teknolojik gelişim ve gösteri faaliyetlerinin sonuçlarının yayılması ve etkili kılınması;
- (d) Birlik içinde araştırmacıların eğitimlerinin ve hareket kabiliyetlerinin teşvik edilmesi.

MADDE III-250

1. Birlik ve Üye Devletler, kendi araştırma ve teknolojik gelişim faaliyetlerini, ulusal politikalarla Birlik politikasının karşılıklı tutarlı olmalarını sağlayacak şekilde koordine ederler.
2. Komisyon, Üye Devletlerle yakın işbirliği içerisinde, 1. paragrafta belirtilen bu tür bir koordinasyonu teşvik etmek için faydalı olabilecek, özellikle de ana hatlar ve göstergelerin belirlenmesini, en iyi uygulama alışverişinin düzenlenmesini ve düzenli izleme ve değerlendirme için gerekli öğelerin hazırlanmasını amaçlayan girişimler olmak üzere her türlü girişimde bulunur. Avrupa Parlamentosu sürekli olarak bilgilendirilecektir.

MADDE III-251

1. Birlik'in tüm faaliyetlerini belirleyen çok yıllık bir çerçeve programı Avrupa yasalarıyla kanunlaştırılacaktır. Bu yasalar, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.

Çerçeve programı:

- (a) Madde III-249'da belirtilen faaliyetlerle ulaşılması gereken bilimsel ve teknolojik hedefleri oluşturur ve uygun öncelikleri kararlaştırır;
 - b) bu tür faaliyetlerin geniş hatlarını belirtir;
 - c) Birlik'in çerçeve programına mali katılımı ve belirtilen faaliyetlerin her birindeki hisseleri için gereken maksimum toplam miktarı ve ayrıntılı kuralları kararlaştırır.
2. Çerçeve programı, değişen durumlarla birlikte uyarlanır veya eksiklikleri tamamlanır.
 3. Bir Konsey Avrupa yasası, her bir etkinlik için çok yıllık çerçeve programı yürütmek için özel programlar tesis eder. Her özel program, bunu uygulamak için gereken ayrıntılı kuralları tanımlar, süresini kararlaştırır ve gerekli görülen araçları öngörür. Özel programlarda kararlaştırılmış olan gerekli görülen miktarların toplamı, sonuç olarak çerçeve programı ve her bir faaliyet için kararlaştırılan maksimum miktarı geçemez.

4. Avrupa yasaları, çok yıllık çerçeve program içerisinde planlanmış faaliyetleri tamamlamak üzere Avrupa araştırma alanının uygulanmasına yönelik zorunlu tedbirleri tesis eder. Bu tür yasalar, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir..

MADDE III-252

1. Çok yıllık çerçeve programının uygulanması için Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları aşağıdakileri belirler:

- (a) girişimlerin, araştırma merkezlerinin ve üniversitelerin katılma kurallarını;
- (b) araştırma sonuçlarının yayılmasını yönlendiren kuralları.

Bu Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.

2. Çok yıllık çerçeve programını uygularken, Avrupa yasaları, yalnızca belli Üye Devletlerin katılımını içeren ve onları Birlik tarafından olası katılıma bağlı olarak finanse edecek olan tamamlayıcı programlar belirleyebilir.

Yasalar, özellikle bilginin yayılması ve bu bilgiye diğer Üye Devletlerin erişebilmeleriyle ilgili olarak, tamamlayıcı programlar için uygulanabilir olan kuralları belirler. Bunlar, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra ve Üye Ülkenin kabulüyle kabul edilir.

3. Çok yıllık çerçeve programını uygularken, Avrupa yasaları, ilgili Üye Devletlerle anlaşma içerisinde, programların gerçekleştirilmesi için oluşturulan yapılara katılım da dahil olmak üzere, çeşitli Üye Devletlerin üstlendikleri araştırma ve geliştirme programlarına katılımını öngörebilir.

Bu yasalar, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.

4. Çok yıllık çerçeve programını uygularken, Birlik araştırmada, teknolojik gelişimde ve gösteride üçüncü ülkelerle veya uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapılmasını öngörebilir.

Bu tür bir işbirliğinin ayrıntılı düzenlemeleri, Birlik ile söz konusu üçüncü şahıslar arasındaki, anlaşmaların konusunu oluşturabilir.

MADDE III-253

Konsej, Komisyon'un teklifi üzerine ortak girişimler ya da Birlik'in araştırma, teknolojik gelişim ve gösteri programlarının verimli bir şekilde yürütülmesi için gereken başka herhangi bir yapı kurmak üzere, Avrupa tüzüğü ve kararları kabul edebilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra harekete geçer.

MADDE III-254

1. Bilimsel ve teknolojik ilerlemeyi, sınai rekabeti ve politikalarının uygulanmasını teşvik etmek için, Birlik bir

Avrupa uzay politikası tasarlar. Bu amaçla, Birlik, ortak girişimleri teşvik edebilir, araştırmayı ve teknolojik gelişimi destekleyebilir ve uzayın keşfedilmesi ve kullanılması için gerekli çabaları koordine eder.

2. 1. paragrafta belirtilen hedeflere ulaşma konusuna katkıda bulunmak için, Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, ileride Avrupa uzay programı biçimini alabilecek olan gerekli tedbirleri belirler.
3. Birlik, Avrupa Uzay Ajansı ile her türlü uygun ilişkiyi tesis eder.

MADDE III-255

Her yılın başında, Komisyon Avrupa Parlamentosu'na ve Bakanlar Konseyi'ne bir rapor gönderir. Rapor, araştırma ve teknolojik gelişim faaliyetleri ile önceki yılda sonuçların yayılması ve mevcut yılın çalışma programı hakkında bilgiler içerir.

BÖLÜM 10 ENERJİ

MADDE III-256

1. Bir iç pazar kurulması ve işleyişi çerçevesinde ve çevrenin korunması ve iyileştirilmesi gereğini göz önüne alarak, Birlik'in enerji politikası aşağıdakileri hedefler:

- (a) enerji pazarının işleyişinin sağlanmasını,
- (b) Birlik içinde enerji kaynağının güvenliğinin sağlanmasını ve
- (c) enerji verimliliği ve tasarrufu ile yeni ve yenilenebilir enerji biçimleri geliştirilmesinin teşvik edilmesini.

2. Anayasa'nın diğer hükümlerine hâlel getirmeksizin, 1. paragraftaki hedeflere ulaşabilmek için gerekli olan tedbirler, Avrupa yasaları veya çerçeve yasalarıyla kanunlaştırılır. Bu yasalar, Bölgeler Komitesi'ne ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.

Madde III-234(2)(c)'ye hâlel gelmeden, bu tür Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, bir Üye Ülkenin farklı enerji kaynakları arasındaki tercihini ve enerji kaynağının genel yapısını ve bu ülkenin enerjiyi kullanma koşullarını etkilemez.

3. İkinci paragrafın istisnası olmak üzere, bir Konsey Avrupa yasası veya çerçeve yasası öncelikli olarak mali içerikli olduklarında burada zikredilen tedbirleri tesis eder.. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliği ile hareket eder.

KISIM IV
ÖZGÜRLÜK, GÜVENLİK VE ADALET ALANI

BÖLÜM 1
GENEL HÜKÜMLER

MADDE III-257

1. Birlik, Üye Devletlerin farklı hukuk gelenekleri ve sistemleri ile temel hakları göz önünde bulundurarak bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı oluşturur.
2. Kişiler için iç sınır denetimlerinin kaldırılmasını sağlar ve sığınma, göç ve dış sınır denetimleri konusunda, Üye Devletler arasındaki dayanışmayı esas alan, üçüncü ülkelerin vatandaşlarına karşı adil bir ortak politika geliştirir. Bu kısmın amaçları için vatansız kişiler, üçüncü ülke vatandaşı olarak ele alınacaktır.
3. Birlik, suç, ırkçılık ve yabancı düşmanlığının önlenmesi ve bu konularda savaş verilmesi ve polis, adli merciler ve diğer yetkili merciler arasında koordinasyon ve işbirliği sağlanması yönündeki tedbirlerin yanı sıra, cezai konularda yargıların karşılıklı tanınması ve gerekirse ceza yasalarının yakınlaştırılması yoluyla, yüksek düzeyli bir güvenlik sağlama yönünde gayret gösterir.
4. Birlik, özellikle medeni konularda adli ve diğer kararların karşılıklı tanınması ilkesi yoluyla, adalete erişimi kolaylaştırır.

MADDE III-258

Avrupa Konseyi, özgürlük, güvenlik ve adalet alanı dahilinde mevzuat ve uygulama planlamasının stratejik ana hatlarını tanımlar.

MADDE III-259

Üye Devletlerin ulusal Parlamentoları, bu Kısım'da Bölüm 4 ve 5 kapsamında verilen teklif mevzuat inisiyatiflerinin, ikincillik ve oransallık ilkelerinin uygulanması hakkındaki Protokol'deki düzenlemelere göre, ikincillik ilkesine uygun olmasını sağlar.

MADDE III-260

Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine ve III-360 ile III-362 arasındaki Maddeleri ihlal etmeksizin, Üye Devletlerin Komisyonla işbirliği içinde, özellikle karşılıklı tanıma ilkesinin tam olarak uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla, bu Kısım'da anılan Birlik politikalarının Üye Devletlerin makamlarınca uygulanmasının nesnel ve tarafsız biçimde değerlendirilmesini yürüttüğü, düzenlemeleri belirleyen Avrupa tüzüklerini veya kararlarını kabul eder. Avrupa Parlamentosu ve Üye Devletlerin ulusal parlamentoları, bu değerlendirmenin içeriği ve sonuçları konusunda bilgilendirilirler.

MADDE III-261

İç güvenlik konusunda girişilen operasyonel işbirliğinin Birlik içinde teşvik edilmesi ve güçlendirilmesini sağlamak için Konsey bünyesinde bir daimi komite kurulur. Bu daimi komite, Madde III-344'e hâlel getirmeksizin, Üye

Devletlerin yetkili makamlarının faaliyetlerinin koordinasyonunu kolaylaştırır. İlgili Birlik'in organları, ofisleri ve dairelerinin temsilcileri, bu komitenin çalışmalarında yer alabilirler. Avrupa Parlamentosu ve Üye Devletlerin ulusal parlamentoları çalışmalar hakkında bilgilendirilir.

MADDE III-262

Bu Kısım, yasa ve düzenin sürdürülmesi ve iç güvenliğin korunması konusunda Üye Devletlere yüklenmiş sorumlulukların uygulanmasını etkilemez.

MADDE III-263

Konsey, bu Kısım'da ele alınan alanlarda Üye Devletlerin ilgili birimlerinin yanı sıra, bu birimlerle Komisyon arasındaki idari işbirliği sağlamak amacıyla, Avrupa tüzüklerini kabul eder. Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine, Madde III-264'e hâlel getirmeksizin ve Avrupa Parlamentosu'na danışıldıktan sonra hareket eder.

MADDE III-264

Bu Kısım'da Bölüm 4 ve 5'te belirtilen tasarruflar ile birlikte bu Bölümlerin kapsadığı alanlarda idari işbirliğini temin eden Madde III-263'de belirtilen tasarruflar;

- (a) Komisyon'un bir teklifi üzerine veya
- (b) Üye Devletlerin dörtte birinin inisiyatifiyle kabul edilir.

BÖLÜM 2
SINIR DENETİMLERİ, SİĞİNMA VE GÖÇ HAKKINDAKİ
POLİTİKALAR

MADDE III-265

1. Birlik, aşağıdakileri gerçekleştirme düşüncesiyle, bir politika geliştirir:
 - (a) milliyetleri ne olursa olsun, iç sınırları geçen kişilere denetim uygulanmaması;
 - (b) dış sınır geçişlerinde kişiler üzerinde kontrol yapılması ve bu geçişlerin izlenmesi;
 - (c) dış sınırlar için bütünleştirilmiş bir yönetim sisteminin kademeli olarak uygulanması.
2. Birinci paragrafta öngörülen amaçla, Avrupa yasaları veya çerçeve yasalar aşağıdakilerle ilgili tedbirleri alır:
 - (a) vizeler ve diğer kısa süreli oturma izinleri hakkında ortak politika;
 - (b) dış sınırları geçen kişilerin tabi olacağı denetimler;
 - (c) üçüncü ülkelerin vatandaşlarının Birlik içinde kısa bir süre seyahat etme özgürlüğüne sahip olacağı koşullar;

- (d) dış sınırlar için bütünleştirilmiş bir yönetim sisteminin kademeli olarak oluşturulması için gereken tüm tedbirler;
 - (e) milliyetleri ne olursa olsun, iç sınırları geçen kişilere denetim uygulanmaması.
3. Bu Madde, uluslararası yasa gereğince Üye Devletlerin sınırlarının coğrafi hudutlarına ilişkin yetkilerini etkilemez.

MADDE III-266

1. Birlik, uluslararası koruma gerektiren herhangi bir üçüncü ülke vatandaşına uygun statü sunma ve geri göndermeme ilkesine uyulmasını sağlama düşüncesiyle, sığınma ve geçici koruma hakkında ortak bir politika geliştirir. Bu politika, 28 Temmuz 1951 tarihli Cenevre Sözleşmesi ve 31 Ocak 1967 tarihli mültecilerin statüsüne ilişkin Protokol ile diğer ilgili antlaşmalara uygun olacaktır.
2. Birinci paragrafta öngörülen amaçla, Avrupa yasaları veya çerçeve yasalar, aşağıdakileri kapsayan ortak bir Avrupa sığınma sistemi için gereken tedbirleri belirler:
 - (a) üçüncü ülkelerin vatandaşları için tüm Birlik'te geçerli, yeknesak bir sığınma statüsü;
 - (b) Avrupa'ya sığınmadan uluslararası korunma ihtiyacında olan üçüncü ülkelerin vatandaşları için yeknesak bir yardımcı koruma statüsü;

- (c) kitlesel iç akış durumunda yerleri değiştirilen kişiler için ortak geçici koruma sistemi;
 - (d) yeknesak bir sığınma veya yardımcı koruma statüsünün verilmesi ve iptal edilmesi için ortak prosedürler;
 - (e) hangi Üye Ülkenin sığınma veya yardımcı koruma başvurularını ele almakla sorumlu olduğunun belirlenmesi için ölçütler ve mekanizmalar;
 - (f) sığınma veya yardımcı koruma için başvuran kişilerin kabul edilmesi koşullarına ilişkin standartlar;
 - (g) sığınma veya yardımcı ya da geçici koruma için başvuran kişilerin iç akışının yönetilmesi amacıyla, üçüncü ülkelerle ortaklık ve işbirliğinde bulunulması.
3. Bir ya da daha çok Üye Ülkenin, üçüncü ülkelerin vatandaşlarının ani iç akışıyla nitelenen bir acil durumla karşı karşıya kalması durumunda, Konsey, Komisyon'un bir teklifi üzerine, ilgili Üye Ülkenin/Ülkelerin yararına geçici önlemleri içeren Avrupa tüzüğü veya kararlarını kabul edebilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra hareket eder.

MADDE III-267

1. Birlik, göç akışlarının her aşamada etkili yönetilmesini, yasal olarak Üye Devletlerde ikamet eden üçüncü ülke vatandaşlarına adil muamelede bulunulmasını ve yasadışı göç ile insan ticaretine karşı savaşılmaması için alınan

tedbirlerin artırılmasını sağlama hedefini güden ortak bir göç politikası geliştirir.

2. Bu amaçla, Avrupa yasaları veya çerçeve yasalar aşağıdaki alanlarda alınacak tedbirleri oluşturur:

- (a) giriş ve ikamet koşulları ile aile birleşmesi amacıyla olanlar dahil olmak üzere, uzun süreli vizeler ve oturma izinlerinin Üye Devletler tarafından verilmesi konusundaki standartlar;
 - (b) diğer Üye Devletlerde ikamet özgürlüğü ile dolaşım özgürlüğünü yönlendiren koşullar dahil olmak üzere, bir Üye Ülkede yasal olarak ikamet eden üçüncü ülke vatandaşlarının haklarının tanımlanması;
 - (c) izinsiz ikamet eden kişilerin ihraç veya iade edilmesi dahil olmak üzere, yasadışı göç ve izinsiz ikamet;
 - (d) özellikle de kadın ve çocuklar olmak üzere insan ticaretine karşı savaş.
3. Birlik, izinsiz ikamet eden üçüncü ülke vatandaşlarının kendi menşei ülkelerine veya geldikleri yerlere yeniden kabul edilmeleri için üçüncü ülkelerle yeniden kabul anlaşmaları akdedebilir.
4. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Üye Devletlerin yasalarının ve tüzüğünün herhangi bir şekilde uyumlulaştırılması dışında, yasal olarak kendi topraklarında ikamet eden üçüncü ülke vatandaşlarının topluma kazandırılmasını teşvik etmek düşüncesiyle,

Üye Devletlerin faaliyetleri için teşvikler ve destek sağlayacak tedbirler alabilir.

5. Bu Madde, Üye Devletler'in üçüncü ülkelerden maaşlı veya serbest iş aramak üzere ülkelerine kabul edilecek üçüncü ülke vatandaşlarının sayısını belirleme hakkını etkilemez.

MADDE III-268

Birlik'in bu Bölüm'de belirtilen politikaları ve bu politikaların uygulanması, Üye Devletler arasındaki mali sonuçları da dahil olmak üzere, sorumluluğun adil paylaşımı ilkesine göre idare edilir. Gerekli olduğu hallerde, bu Bölüm'e göre kabul edilen Birlik faaliyetleri, bu ilkeyi uygulamak için uygun hükümleri içerir.

BÖLÜM 3

MEDENİ KONULARDA ADLİ İŞBİRLİĞİ

MADDE III-269

1. Birlik, adli olmayan davalarda hüküm ve kararların karşılıklı tanınması ilkesine dayanarak, sınır ötesi sonuçlara sahip olan medeni konularda adli işbirliği geliştirir. Söz konusu işbirliği, Üye Devletlerin yasalarının ve tüzüklerinin yakınlaştırılması yönünde tedbirlerin kabul edilmesini içerebilir.
2. Bu amaçla, yasalar veya çerçeve yasalar diğerlerinin yanı sıra aşağıdakileri sağlama yönündeki tedbirleri belirler:
 - (a) Adli olmayan davalarda hüküm ve kararların Üye Devletler tarafından karşılıklı tanınması ve uygulanması;
 - (b) Adli ve gayri adli belgelerin sınır ötesi tebliği;
 - (c) Üye Devletlerde yasa ve yargılama yetkisi uyumazlıklarına ilişkin olarak uygulanan kuralların uyumluluğu;
 - (d) Kanıt toplanması konusunda işbirliği;
 - (e) Yargıya etkili erişim;
 - (f) Gerektiğinde Üye Devletlerde uygulanan sivil prosedür hakkındaki kuralların uyumluluğunun teşvik edilmesi yoluyla sivil işlemlerin düzgün şekilde yürütülmesi;

(g) Anlaşmazlıkların giderilmesi konusunda farklı yöntemlerin geliştirilmesi;

(h) Mahkeme personeli ve adli personelin eğitimi için destek.

3. 2. paragrafa rağmen, sınır ötesi sonuçlara sahip aile hukukuna ilişkin tedbirler, Konsey'in bir Avrupa yasası veya çerçeve yasası tarafından belirlenir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.

Konsey, Komisyon'un bir teklifi üzerine, olağan hukuki usule göre kabul edilen tasarrufların konusu olabilecek, sınır ötesi sonuçlara sahip aile hukuku konularını belirleyen bir Avrupa kararını kabul edebilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.

BÖLÜM 4

CEZAI KONULARDA ADLİ İŞBİRLİĞİ

MADDE III-270

1. Birlik içinde cezai konularda adli işbirliği, hüküm ve adli kararların karşılıklı tanınması ilkesine dayanır ve 2. paragraf ile Madde III-271'de anılan alanlardaki Üye Devletlerin yasalarının ve tüzüklerinin yakınlaştırılmasını içerir.

Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, aşağıdakiler için gereken tedbirleri belirler:

- (a) Tüm hüküm ve adli karar biçimlerinin Birlik içinde tanınması sağlayan kuralların ve prosedürlerin oluşturulması;
 - (b) Üye Devletler arasındaki yargılama yetkisi uyuşmazlıklarının önlenmesi ve giderilmesi;
 - (c) Mahkeme personeli ile adli personelin eğitiminin teşvik edilmesi;
 - (d) Adli mercilerle Üye Devletlerin diğer eşdeğer makamları arasında, cezai konulardaki işlemler ve kararların uygulanmasına ilişkin işbirliğinin kolaylaştırılması.
2. Hüküm ve adli kararların karşılıklı tanınmasının ve sınır ötesi bir boyuta sahip cezai konularda polis ve adli işbirliğinin kolaylaştırılması için, Avrupa çerçeve yasaları aşağıdakilere ilişkin asgari kuralları belirler. Bu kurallar,

Üye Devletler'in hukuk sistemleri ve hukuk gelenekleri arasındaki farklılıkları dikkate alır.

- (a) Üye Devletler arasında kanıtların karşılıklı kabul edilebilirliği;
- (b) Bireylerin cezai prosedürdeki hakları;
- (c) Suç kurbanlarının hakları;
- (d) Bakanlar Konseyi'nin önceden bir Avrupa kararıyla belirlediği diğer tüm özel cezai prosedür konuları. Konsey, Avrupa Parlamentosu'nun rızasını aldıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.

Söz konusu asgari kuralların kabul edilmesi, Üye Devletlerin cezai prosedürde bireylerin haklarının daha yüksek düzeyde korumayı sürdürmelerini ve böyle bir koruma uygulamalarını engellemez.

3. İkinci paragrafta belirtildiği şekli ile, bir Konsey üyesinin bir Avrupa çerçeve yasası tasarısının ceza hukuku sisteminin temel yönlerini etkilediğini mütalaa etmesi halinde, bu tasarının Avrupa Konseyi'ne havalesini talep edebilir. Bu durumda, Madde III-396'da öngörülen prosedür askıya alınmış olur. Müzakerelerden sonra, askıya alınma tarihinden itibaren dört ay içerisinde, Avrupa Konseyi aşağıdaki kararlardan birini verir:

- (a) Madde III-396'da geçici olarak öngörülen askıya alam prosedürünü tamamen sona erdirme sonucunu doğuracak olan Konsey'e tasarımı geri çekmesini işaret eder,

- (b) Komisyon veya ilk tasarıyı hazırlayan Üye Devletler grubundan yeni bir tasarı hazırlamasını talep eder; ki bu durumda, ilk olarak hazırlanan tasarı kabul edilmemiş addedilir.
4. Üçüncü paragrafta belirtilen sürenin dolmuş olmasına rağmen Avrupa Konseyi tarafından hiçbir karar alınmazsa veya üçüncü paragraf 3(b)'ye göre yeni bir tasarinin tesliminden itibaren 12 ay geçmiş olmasına rağmen Avrupa çerçeve yasası kabul edilmezse ya da ilgili taslak çerçeve yasası temelinde Üye Devletlerin en az üçte biri işbirliğinin zenginleştirilmesini isterlerse, gerçekleşen ihtimale göre Konsey ya da Komisyon durumu Avrupa Parlamentosu'na bildirirler.

Böylesi bir durumda, Madde I-44(2) ve III-419(1)'de işaret edilen zenginleştirilmiş işbirliğini yürütme konusundaki yetki verilmiş sayılır ve zenginleştirilmiş işbirliği hakkındaki düzenlemeler uygulanır.

MADDE III-271

1. Avrupa çerçeve yasaları, söz konusu suçların doğasından veya etkilerinden ya da ortak bir temelde bunlarla savaşılmaması özel ihtiyacından kaynaklanan sınır ötesi boyutları olan özellikle ciddi suç alanlarında cezai suçların ve yaptırımların tanımına ilişkin asgari kuralları belirleyebilir.

Bu suç alanları aşağıdakilerdir: terörizm, insan ticareti ve kadınlarla çocukların cinsel istismarı, yasadışı uyuşturucu ticareti, yasadışı silah ticareti, para aklama, yolsuzluk, ödeme araçları kalpazanlığı, bilgisayar suçları ve örgütlü suçlar.

Konsey, suç konusundaki gelişmelere dayanarak, bu paragrafta belirtilen ölçütlere uyan başka suç alanlarını saptayan bir Avrupa kararı kabul edebilir. Konsey, Avrupa Parlamentosu'nun rızasını aldıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.

2. Tedbirlerin uyumlulaştırılmasına tabi bir alanda bir Birlik politikasının etkili biçimde uygulanmasını sağlamak amacıyla, ceza yasalarının yakınlaştırılmasının gerekli olduğunun ortaya çıkması halinde, Avrupa çerçeve yasaları, ilgili alanda cezai suçların ve yaptırımların tanımına ilişkin asgari kuralları belirler. Madde III-264'ü ihlal etmeyecek şekilde, söz konusu çerçeve yasaları, önceki alt paragrafta anılan tedbirlerin uyumlulaştırılmasının kabul edilmesinde izlenen prosedürün aynısıyla kabul edilir.
3. İkinci paragrafta belirtildiği şekli ile, bir Konsey üyesinin bir Avrupa çerçeve yasası tasarısının ceza hukuku sisteminin temel yönlerini etkilediğini mütalaa etmesi halinde, bu tasarının Avrupa Konseyi'ne havalesini talep edebilir. Bu durumda, Madde III-396'da öngörülen prosedür askıya alınmış olur. Müzakerelerden sonra, askıya alınma tarihinden itibaren dört ay içerisinde, Avrupa Konseyi aşağıdaki kararlardan birini verir:
 - (a) Madde III-396'da geçici olarak öngörülen askıya alam prosedürünü tamamen sona erdirme sonucunu doğuracak olan Konsey'e tasarıyı geri çekmesini işaret eder,
 - (b) Komisyon veya ilk tasarıyı hazırlayan Üye Devletler grubundan yeni bir tasarı hazırlamasını talep eder; ki

bu durumda, ilk olarak hazırlanan tasarı kabul edilmemiş addedilir.

4. Üçüncü paragrafta belirtilen sürenin dolmuş olmasına rağmen Avrupa Konseyi tarafından hiçbir karar alınmazsa veya üçüncü paragraf 3(b)'ye göre yeni bir tasarinin tesliminden itibaren 12 ay geçmiş olmasına rağmen Avrupa çerçeve yasası kabul edilmezse ya da ilgili taslak çerçeve yasası temelinde Üye Devletlerin en az üçte biri işbirliğinin zenginleştirilmesini isterlerse, gerçekleşen ihtimale göre Konsey ya da Komisyon durumu Avrupa Parlamentosu'na bildirirler.

Böylesi bir durumda, Madde I-44(2) ve III-419(1)'de işaret edilen zenginleştirilmiş işbirliğini yürütme konusundaki yetki verilmiş sayılır ve zenginleştirilmiş işbirliği hakkındaki düzenlemeler uygulanır.

MADDE III-272

Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Üye Devletlerin suçların önlenmesi alanındaki faaliyetlerini teşvik etmek ve desteklemek amacıyla tedbirler oluşturabilir. Söz konusu tedbirler, Üye Devletlerin yasal ve tüzüğe ilişkin hükümlerinin yakınlaştırılmasını içermez.

MADDE III-273

1. Eurojust'ın özel görevi, Üye Devletlerin makamları ve Europol tarafından yürütülen operasyonlara ve sağlanan bilgilere dayanarak, iki ya da daha çok Üye Ülkeyi etkileyen veya ortak tabanlı bir takibat gerektiren ciddi suçlar hakkında ulusal cezai takibat makamları

arasındaki koordinasyonu ve işbirliğini desteklemek ve güçlendirmektir.

Bu bağlamda, Avrupa yasaları Eurojust'ın yapısını, işleyişini, eylem ve görev alanlarını tespit eder. Bu görevler aşağıdakileri içerebilir:

- (a) özellikle Birlik'in mali çıkarlarına karşı işlenen suçlarla ilgili olarak, yetkili ulusal makamlarca yürütülen cezai soruşturma ve başlatmak ve koordine etmek;
- (b) (a) paragrafında belirtilen soruşturma ve kovuşturmaların koordinasyonu
- (c) yargılama yetkisi uyuşmazlıklarının giderilmesi ve Avrupa Yargı Ağı ile işbirliği yoluyla, adli işbirliğini güçlendirmek.

Avrupa yasaları aynı zamanda, Avrupa Parlamentosu'nun ve Üye Devletlerin ulusal Parlamentolarının, Eurojust'ın faaliyetlerinin değerlendirilmesinde yer alması yönündeki düzenlemeleri belirler.

2. Bu Maddede anılan takibatlarda ve Madde III-274'ü hâlel getirmeksizin, adli prosedürün resmi tasarrufları yetkili ulusal memurlarca yürütülür.

MADDE III-274

1. Konsey'in bir Avrupa yasası, sınır ötesi boyuta sahip ciddi suçların yanı sıra, Birlik'in çıkarlarını etkileyen

suçlarla savaşılmaması amacıyla, Eurojust'tan bir Avrupa Savcılığı tesis eder. Konsey, Avrupa Parlamentosu'nun rızasını aldıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.

2. Avrupa Savcılığı, uygun olan hallerde Eurojust ile bağlantılı olarak, 1. paragrafta belirtilen Avrupa yasası tarafından belirlendiği şekilde, birden çok Üye Ülkeyi etkileyen ciddi suçlarla Birlik'in mali çıkarlarına karşı işlenen suçları işleyenlerin ve suç ortaklarının soruşturulması, kovuşturulması ve adalet önüne çıkarılmasından sorumludur. Avrupa Savcılığı, söz konusu suçlarla ilgili olarak savcılık görevlerini Üye Devletlerin yetkili mahkemelerinde yerine getirir.
3. 1. paragrafta belirtilen Avrupa yasası, Avrupa Savcılığı'na uygulanan genel kuralları, görevlerini yerine getirmesini yönlendiren koşulları, faaliyetlerine uygulanan prosedür kurallarıyla kanıtların kabul edilebilirliğini yönlendiren kuralları ve görevlerini yerine getirirken kendisi tarafından alınan prosedüre ilişkin tedbirlerin adli gözden geçirilmesi konusunda uygulanan kuralları belirler.
4. Aynı zamanda ya da sonuç olarak Avrupa Konseyi, Avrupa Savcılığının yetkilerini sınırlayan boyutu haiz ağır suçları ihtiva edecek biçimde birinci paragrafı tadil eden ve yine ikinci paragrafta göre birden çok Üye Devleti etkileyen ağır suçların asli ve feri faillerinin cezalandırılmasını öngörecektir biçimde tadile eden bir Avrupa kararını kabul edebilir. Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu'nun rızasını alıp Komisyon'da danıştıktan sonra oybirliği ile hareket eder.

BÖLÜM 5 POLİS İŞBİRLİĞİ

MADDE III-275

1. Birlik; suçların önlenmesi, saptanması ve soruşturulması konularında, polis, gümrük ve diğer uzmanlaşmış yasa uygulama birimleri dahil olmak üzere, tüm Üye Devletlerin yetkili mercilerinin dahil olduğu bir polis işbirliği oluşturur.
2. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları bu amaçla, aşağıdaki konularda tedbirler alabilir:
 - (a) ilgili bilgilerin toplanması, saklanması, işlenmesi, çözümlenmesi ve alışverişi;
 - (b) personel eğitimi ve personel değişimi işbirliği konusunda, donanım konusunda ve suç tespiti hakkındaki araştırmalar konusunda desteği;
 - (c) örgütlü suçların ciddi biçimlerinin saptanmasıyla ilgili ortak soruşturma teknikleri.
3. Bakanlar Konseyi'nin bir Avrupa yasası veya çerçeve yasası, bu Maddede anılan makamlar arasında eylemsel işbirliğine ilişkin tedbirler alabilir. Bakanlar Konseyi, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.

MADDE III-276

1. Europol'ün özel görevi, Üye Devletlerin polis makamları ve diğer yasa uygulama birimlerinin faaliyetlerini ve bunların, iki ya da daha çok Üye Ülkeyi etkileyen ciddi suçlar, terörizm ve Birlik politikası kapsamındaki bir ortak çıkarı etkileyen suç biçimlerinin önlenmesi ve bu suçlarla savaşılmaması konusundaki işbirliğinin desteklenmesi ve güçlendirilmesidir.
2. Avrupa yasaları, Europol'ün yapısını, çalışmasını, faaliyet alanını ve görevlerini belirler. Bu görevler aşağıdakileri içerebilir:
 - (a) özellikle Üye Devletlerin veya üçüncü ülkelerin makamlarınca veya teşkilatlarınca iletilen bilgilerin toplanması, saklanması, işlenmesi, çözümlenmesi ve alışverişinde bulunulması;
 - (b) Üye Devletlerin yetkili makamlarıyla ortak olarak veya ortak soruşturma ekipleri bağlamında yürütülen soruşturma ve operasyon faaliyetlerinin, uygun olan hallerde Eurojust ile bağlantılı olarak, koordine edilmesi, örgütlenmesi ve gerçekleştirilmesi.

Avrupa yasaları aynı zamanda, Europol'ün faaliyetlerinin, Üye Devletlerin ulusal parlamentoları ile Avrupa Parlamentosu tarafından incelenmesi prosedürlerini belirler.

3. Europol'ün tüm operasyonları, toprakları söz konusu olan Üye Devletlerin makamlarıyla bağlantılı olarak ve bu makamlarla anlaşma içinde yürütülür. Zorlayıcı

tedbirlerin uygulanması, yetkili ulusal makamların münhasır sorumluluğundadır.

MADDE III-277

Bakanlar Konseyi'nin bir Avrupa yasası veya çerçeve yasası, Madde III-270 ve III-275'de belirtilen Üye Devletlerin yetkili mercilerinin, başka bir Üye Ülkenin topraklarında, o Üye Ülkenin makamlarıyla bağlantılı olarak ve anlaşma içinde operasyon yapabileceği koşulları ve sınırlamaları belirler. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket eder.

KISIM V
BİRLİK'İN KOORDİNE EDİCİ, TAMAMLAYICI VEYA
DESTEKLEYİCİ ŞEKİLDE FAALİYET
GÖSTEREBİLECEĞİ ALANLAR

BÖLÜM 1
HALK SAĞLIĞI

MADDE III-278

1. Birlik'in tüm politikalarının ve faaliyetlerinin tanımlanması ve uygulanmasında, yüksek düzeyde insan sağlığı koruması sağlanacaktır.

Birlik tarafından ulusal politikaları tamamlayan faaliyetler, halk sağlığının iyileştirilmesi, insan rahatsızlıklarının ve hastalıklarının önlenmesi ile fiziksel ve zihinsel sağlığa yönelik tehlikelerin önüne geçilmesi yönündedir. Söz konusu faaliyetler şunlardır:

- (a) nedenleri, yayılmaları ve önlenmeleri üzerine araştırmaların yanı sıra, sağlık bilgileri ve eğitimin teşvik edilmesi yoluyla, tüm temel sağlık felaketlerine karşı savaşım verilmesi,
- (b) ciddi boyutlu sınıraşan sağlık tehditlerinin izlenmesi, erken uyarı ve bunlarla mücadele.

Birlik, bilgilendirme ve önleme dahil olmak üzere, Üye Devletlerin uyuşturucuyla ilgili sağlık bozulmalarını azaltma yönündeki faaliyetlerini tamamlar.

2. Birlik, bu Maddede anılan alanlarda Üye Devletler arasındaki işbirliğini teşvik eder ve faaliyetlerine destek

verir. Sınır aşan alanlarda tamamlayıcı sağlık hizmetlerini geliştirmek için Üye Devletler arasında, özellikle işbirliğini teşvik eder.

Üye Devletler, Komisyon'la bağlantılı olarak, 1. paragrafta belirtilen alanlardaki politikalarını ve programlarını kendi aralarında koordine ederler. Komisyon, Üye Devletlerle yakın temas halinde, söz konusu koordinasyonun teşvik edilmesi için özellikle de ana hatlar ve göstergelerin belirlenmesini, en iyi uygulama alışverişinin düzenlenmesini ve düzenli izleme ve değerlendirme için gerekli öğelerin hazırlanmasını amaçlayan girişimler olmak üzere tüm faydalı girişimlerde bulunur. Avrupa Parlamentosu sürekli olarak bilgilendirilir.

3. Birlik ve Üye Devletler, üçüncü ülkelerle ve halk sağlığı alanında yetkili uluslararası örgütlerle işbirliğinde bulunur.
4. Madde I-12(5) ve Madde I-17(a)'ya istisna olmak kaydı ve Madde I-14(2)(k) mucibince, Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, ortak güvenlik konularının yerine getirilmesi için aşağıdaki tedbirleri oluşturarak, bu Maddede belirtilen hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunur:
 - (a) insan kökenli organlar ve maddelerin, kan ve kan türevlerinin kalitesi ve güvenliği konularında yüksek standartlar getiren tedbirler; söz konusu tedbirler herhangi bir Üye Ülkenin daha sıkı koruyucu tedbirleri sürdürmesini ya da bu tedbirleri uygulamasını engellemez;

- (b) doğrudan hedefleri halk sağlığının korunması olan veterinerlik ve bitki sağlığı alanlarındaki tedbirler;
- (c) Tıbbi kullanıma yönelik tıp ürünleri ve aygıtları için yüksek güvenlik ve kalite standartları oluşturan tedbirler;
- (d) ciddi boyutlu sınıraşan sağlık tehditlerinin izlenmesi, erken uyarı ve bunlarla mücadele hususlarında alınacak tedbirler

Bu tür Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Bölgeler Komitesi ile Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.

5. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları aynı zamanda, Üye Devletlerin yasalarının ve tüzüğünün herhangi bir şekilde uyumlulaştırılması dışında, insan sağlığının korunması ve iyileştirilmesi ile sınırlar ötesi büyük sağlık felaketleri için tasarlanan teşvik edici tedbirleri alır. Söz konusu yasa veya çerçeve yasası, Bölgeler Komitesi ile Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.
6. Konsey, bu Maddede belirtilen amaçlar açısından, Komisyon'un bir teklifi üzerine, tavsiyeler de kabul edebilir.
7. Halk sağlığı alanındaki Birlik faaliyetleri, Üye Devletlerin sağlık hizmetlerinin ve tıbbi bakımın organize edilmesi ve ulaştırılması konularındaki sorumluluklarına saygı gösterir. Üye Devletlerin sorumlulukları, sağlık hizmetleri ve tıbbi tedavilerin yönetimi ve kendilerine havale edilen kaynakların tahsisini içerir. 4(a) alt paragrafında belirtilen tedbirler, organların ve kanın bağışı ve tıbbi kullanımı hakkındaki ulusal hükümleri etkilemez.

BÖLÜM 2 ENDÜSTRİ

MADDE III-279

1. Birlik ve Üye Devletler, Birlik endüstrisinin rekabet edebilme yeteneği için gerekli koşulların mevcut olmasını sağlarlar.

Bu amaçla, açık ve rekabetçi piyasa sistemine göre faaliyetleri:

- (a) endüstrinin yapısal değişikliklere uyum sağlamasının hızlandırılmasını;
 - (b) özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler olmak üzere, Birlik içindeki işletmelerin girişimlerinin ve gelişmelerinin lehine bir ortamın teşvik edilmesini;
 - (c) işletmeler arasında işbirliği kurulmasının lehinde bir ortamın teşvik edilmesini;
 - (d) yenilik, araştırma ve teknolojik kalkınma politikalarının endüstriyel potansiyelinden daha iyi yararlanmasını hedefler.
2. Üye Devletler, Komisyonla bağlantılı olarak birbirleriyle istişarede bulunur ve gerekli hallerde faaliyetlerini koordine ederler. Komisyon, söz konusu koordinasyonun teşvik edilmesi için özellikle de ana hatlar ve göstergelerin belirlenmesini, en iyi uygulama alışverişinin düzenlenmesini ve düzenli izleme ve değerlendirme için

gerekli ögelerin hazırlanmasını amaçlayan girişimler olmak üzere tüm faydalı girişimlerde bulunabilir.

3. Birlik, Anayasa'nın diğer hükümleri kapsamında izlediği politikalar ve faaliyetleriyle 1. paragrafta belirtilen hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunur. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Üye Devletlerin yasalarının ve tüzüğün uyumlulaştırılması hariç, Üye Devletlerin 1. paragrafta belirtilen hedeflere ulaşma yönündeki faaliyetlerini destekleme konusunda özel tedbirler alabilir. Söz konusu yasalar, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.

Bu bölüm, rekabetin bozulmasına yol açan veya vergi hükümleri ya da istihdam edilen kişilerin hakları ve çıkarlarına ilişkin hükümler içeren herhangi bir tedbirin Birlik tarafından uygulanması için herhangi bir temel oluşturmaz.

BÖLÜM 3 KÜLTÜR

MADDE III-280

1. Birlik, ulusal ve bölgesel çeşitliliğe saygı duyarak ve aynı zamanda ortak kültürel mirası öne çıkararak, Üye Devletlerin kültürlerinin zenginleşmesine katkıda bulunur.
2. Birlik'in faaliyetleri, Üye Devletler arasındaki işbirliğinin teşvik edilmesi ve gerektiğinde, aşağıdaki alanlardaki faaliyetlerinin desteklenmesi ve tamamlanması hedeflerini taşır:
 - (a) Avrupa halklarının kültürünün ve tarihinin bilinmesinin ve yayılmasının artırılması;
 - (b) Avrupa için önem taşıyan kültürel mirasın muhafaza edilmesi ve korunması;
 - (c) Ticari olmayan kültürel alışverişler;
 - (d) İşitsel-görsel sektör de dahil olmak üzere, sanatsal ve edebi yaratım.
3. Özellikle Avrupa Konseyi olmak üzere, Birlik ve Üye Devletler, kültür alanında üçüncü ülkelerle ve yetkili uluslararası örgütlerle işbirliğinde bulunur.
4. Birlik, bu Anayasa'nın hükümleri kapsamındaki faaliyetlerinde, özellikle kültürlerinin çeşitliliğine saygı

duymak ve bu çeşitliliği teşvik etmek amacıyla, kültürel açıları göz önünde bulundurur.

5. Bu Maddede belirtilen hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunmak amacıyla:

(a) Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Üye Devletlerin yasalarının ve tüzüğünün herhangi bir şekilde uyumlulaştırılması dışında, teşvik edici faaliyetleri oluşturur. Bu yasalar, Bölgeler Komitesi'ne danışıldıktan sonra kabul edilir;

(b) Komisyon'un bir teklifi üzerine Konsey, tavsiyeler kabul eder.

BÖLÜM 4 TURİZM

MADDE III-281

1. Birlik, Üye devletlerin turizm sektöründeki tasarrufları ile özellikle bu sektördeki Birlik teşebbüslerinin rekabetini teşvik etmek suretiyle iyi bir uyum gösterir.

Bu amaçla Birlik, aşağıdaki hususları hedefler:

- (a) bu sektördeki girişimlerin gelişimine yönelik daha hoş bir çevrenin yaratılmasını teşvik,
 - (b) özellikle güzel örneklerin değişimi yolu ile Üye Devletler arasındaki işbirliğini teşvik.
2. Avrupa yasaları ya da çerçeve yasaları, Üye Devletler arasında bu Maddede belirtilen amaçlara ulaşmaya yönelik tasarruflarla iyi bir uyum gösterecek özel tedbirleri tesis eder. Bu yasalar Üye Devletlerin yasaları ve tüzüklerinin yakınlaştırılmasını içermez.

BÖLÜM 5
EĞİTİM, GENÇLİK, SPOR VE MESLEKİ EĞİTİM

MADDE III-282

1. Birlik, Üye Devletler arasında işbirliğini teşvik ederek ve gerektiğinde faaliyetleri destekleyerek ve tamamlayarak, eğitim kalitesinin geliştirilmesine katkıda bulunur. Birlik, eğitimin içeriği ve eğitim sistemlerinin örgütlenmesi ile kültürel ve dil çeşitlilikleri açısından Üye Devletlerin sorumluluklarına tam olarak saygı gösterir.

Birlik, sporun toplumsal ve eğitici işlevini göz önünde bulundurarak, Avrupa'da sporla ilgili konulara katkıda bulunur.

Birlik faaliyetleri aşağıdakileri hedefler:

- (a) özellikle Üye Devletlerin dillerinin öğretimi ve yayılması yoluyla, eğitimde Avrupa boyutunun geliştirilmesi;
- (b) diğer konuların yanı sıra, diplomaların ve öğrenim dönemlerinin akademik olarak tanınmasının teşvik edilmesiyle, öğrencilerin ve öğretmenlerin hareketliliğinin teşvik edilmesi;
- (c) eğitim kurumları arasındaki işbirliğinin ilerletilmesi;
- (d) Üye Devletlerin eğitim sistemlerinde ortak olan hususlarda bilgi ve deneyim alışverişinin geliştirilmesi;

- (e) gençlerin değişimleri ile sosyo-eğitimsel eğitmen değişimlerinin geliştirilmesinin ve gençlerin Avrupa demokratik yaşamına katılımlarının teşvik edilmesi;
 - (f) uzaktan eğitimin geliştirilmesinin teşvik edilmesi;
 - (g) müsabakalarda kurallara uygunluğun ve sporla ilgili teşkilatlar arasındaki işbirliğinin teşvik edilmesi ve özellikle gençler olmak üzere, sporcuların bedensel ve ahlaki bütünlüğünün korunması yoluyla, sporda Avrupa boyutu geliştirilmesi.
2. Özellikle Avrupa Konseyi olmak üzere, Birlik ve Üye Devletler, eğitim alanında üçüncü ülkelerle ve yetkili uluslararası örgütlerle işbirliğinde bulunur.
3. Bu Maddede belirtilen hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunmak amacıyla,
- (a) Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Üye Devletlerin yasalarının ve tüzüğünün herhangi bir şekilde uyumlulaştırılması dışında, teşvik edici tedbirler alır. Söz konusu yasalar, Bölgeler Komitesi ile Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.
 - (b) Komisyon'un bir teklifi üzerine Konsey, tavsiyeler kabul eder.

MADDE III-283

1. Birlik, mesleki eğitimin içeriği ve örgütlenmesi konusunda Üye Devletlerin sorumluluklarına tam olarak

saygı göstererek, Üye Devletlerin faaliyetlerini destekleyen ve tamamlayan bir mesleki eğitim politikası uygular.

Birlik faaliyeti aşağıdakileri hedefler:

- (a) Özellikle mesleki eğitim ve meslek içi eğitim yoluyla, endüstriyel değişimlere uyumun kolaylaştırılması;
 - (b) İşgücü piyasasına mesleki bütünleşmenin ve yeninden bütünleşmenin kolaylaştırılması amacıyla, ilk ve sürekli mesleki eğitimin iyileştirilmesi;
 - (c) Mesleki eğitime erişimin kolaylaştırılması ve özellikle gençler olmak üzere, öğretmenlerin ve eğitim alanların hareketliliğinin teşvik edilmesi;
 - (d) Öğretim ve eğitim kurumları ve şirketleri arasında eğitim hakkındaki işbirliğinin teşvik edilmesi;
 - (e) Üye Devletlerin eğitim sistemlerinde ortak olan konularda bilgi ve deneyim alışverişinin geliştirilmesi.
2. Birlik ve Üye Devletler, mesleki eğitim alanında üçüncü ülkelerle ve yetkili uluslararası örgütlerle işbirliğinde bulunur.
3. Bu maddede belirtilen amaçlara ulaşmaya katkıda bulunmak için;
- (a) Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Üye Devletlerin yasalarının ve tüzüğünün herhangi bir şekilde uyumlulaştırılması dışında, bu Maddede

belirtilen hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunur. Söz konusu yasalar, Bölgeler Komitesi ile Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldıktan sonra kabul edilir.

- (b) Konsey, Komisyon'un teklifi üzerine, tavsiyelerde bulunabilir..

BÖLÜM 6

SİVİL SAVUNMA

MADDE III-284

1. Birlik, kendi içinde meydana gelen doğal ya da insan kaynaklı felaketlere karşı önleme ve koruma sistemlerinin etkisinin artırılması amacıyla, Üye Devletler arasında işbirliğini teşvik eder.

Birlik faaliyetleri aşağıdakileri hedefler:

- (a) risk önleme, sivil savunma personelinin hazırlanması ve doğal ya da insan kaynaklı felaketlere yanıt verme konularında Üye Devletlerin ulusal, bölgesel ve yerel düzeydeki faaliyetlerinin desteklenmesi ve tamamlanması;
 - (b) ulusal sivil savunma birimleri arasında operasyon düzeyinde hızlı ve etkili işbirliğinin teşvik edilmesi;
 - (c) uluslararası sivil savunma çalışmalarında tutarlılığın teşvik edilmesi.
2. 1. paragrafta belirtilen hedeflere ulaşılmasına yardımcı olunması için gereken Üye Devletlerin yasalarının ve tüzüğün uyumlulaştırılması hariç tedbirler, Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları tarafından belirlenir.

BÖLÜM 7 **İDARİ İŞBİRLİĞİ**

MADDE III-285

1. Birlik'in düzgün şekilde işlemesi için zorunlu olan, Birlik yasalarının Üye Devletler tarafından etkili biçimde ulusal olarak uygulanması, ortak çıkar konusu olarak ele alınır.
2. Birlik, Üye Devletlerin, Birlik yasasını uygulama yönündeki idari kapasitelerini artırma konusunda gösterdikleri çabaları destekleyebilir. Böyle bir faaliyet, bilgi ve idari memur değişiminin yanı sıra, eğitim programlarının desteklenmesinin kolaylaştırılmasını içerebilir. Üye Devletlerden hiçbiri, söz konusu destekten yararlanmakla yükümlü değildir. Avrupa yasaları, bu amaçla Üye Devletlerin kanunları ve tüzüğün uyumlulaştırılması hariç, gerekli tedbirleri alır.
3. Bu Madde, Üye Devletlerin Birlik yasalarını uygulama yükümlülüklerini veya Komisyon'un imtiyazlarını ve ödevlerine hanel getirmez. Bu Madde aynı zamanda, Anayasa'nın Üye Devletler arasındaki ve Üye Devletlerle Birlik arasındaki idari işbirliğini içeren diğer hükümlerini de ihlal etmez.

BAŞLIK IV
DENİZAŞIRI ÜLKELER VE BÖLGELERLE ORTAKLIK

MADDE III-286

1. Danimarka, Fransa, Hollanda ve İngiltere ile özel ilişkileri olan, Avrupa'da bulunmayan ülkeler ve bölgeler, Birlik'le ortaklık içinde olur. Bu ülkeler ve bölgeler (buradan sonra "ülkeler ve bölgeler" olarak anılır) Ek II'de listelenmiştir.

Bu başlık altındaki hükümler, Grönland'a özel düzenlemeler hakkındaki Protokol'de belirlenen özel hükümlere tabi olarak, Grönland'a uygulanır.

2. Ortaklığın amacı, bu ülkelerin ve bölgelerin ekonomik ve sosyal kalkınmasının teşvik edilmesi ve söz konusu ülkeler ve bölgelerle bir bütün olarak Birlik arasında yakın ekonomik ilişkiler kurulmasıdır.

Ortaklık, amaçladıkları ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmada onlara yol gösterilmesi için, temel olarak söz konusu ülkelerin ve bölgelerin sakinlerinin çıkarlarını ve refahını artırmaya hizmet eder.

MADDE III-287

Ortaklık aşağıdaki hedefleri güder:

- (a) Üye Devletler, söz konusu ülkeler ve bölgelerle ticaretlerinde, Anayasa'ya uygun olarak birbirlerine gösterdikleri muamelenin aynısını gösterirler,

- (b) Söz konusu ülke veya bölgelerden her biri, Üye Devletlerle ve diğer ülkeler ve bölgelerle ticaretlerinde, özel ilişkiye sahip oldukları Avrupa Ülkesine uyguladıkları muamelelerin aynısını uygular,
- (c) Üye Devletler, söz konusu ülkeler ve bölgelerin giderek artan şekilde kalkınması için gereken yatırımlara katkıda bulunurlar,
- (d) Birlik tarafından finanse edilen yatırımlar konusunda, ihalelere ve alımlara katılım, bir Üye Ülkenin ya da söz konusu ülkeler ve bölgelerden birinin vatandaşı olan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit şartlarla açıktır,
- (e) Üye Devletlerle söz konusu ülkeler ve bölgeler arasındaki ilişkilerde, vatandaşların ve şirketlerin veya kuruluşların iş kurma hakkı, iş kurma hakkına ilişkin Başlık III Kısım 2 Bölüm 2 Alt Bölüm 2'nin hükümlerine uygun bu Alt Bölüm'de düzenlenen usule göre ve Madde III-291'e göre kabul edilen tüm özel tedbirlere tabi olarak düzenlenir.

MADDE III-288

1. Menşei söz konusu ülkeler ve bölgeler olan malların Üye Devletlere ithalatı sırasındaki gümrük resimleri, Anayasa'da belirtildiği şekilde gümrük resimlerinin Üye Devletler arasında yasaklanmasına uygun olarak yasaklanır.
2. Üye Devletlerden veya söz konusu ülkeler ve bölgelerden, bu ülkelerin ve bölgelerin birine yapılan ihracatlar

sırasındaki gümrük resimleri, Madde III-151(4)'e uygun olarak yasaklanır.

3. Ancak, söz konusu ülkeler ve bölgeler, kalkınma ve endüstriyelleşme konularındaki gereksinimlerini karşılayan veya bütçeleri için gelir oluşturan gümrük resimlerini toplarlar.

Birinci alt paragrafta belirtilen resimler, söz konusu ülke veya bölgelerden her birinin özel ilişkileri olduğu Üye Ülkeden gelen ürünlerin ithalatına uygulanan seviyeyi aşamaz.

4. 2. paragraf, bağlı oldukları özel uluslararası yükümlülükler nedeniyle önceden ayırım gözetmeyen gümrük tarifeleri uygulayan ülkeler ve bölgelere uygulanmaz.
5. Söz konusu ülkeler ve bölgelere ithal edilen mallara gümrük resmi uygulanması veya uygulanan resimlerin değiştirilmesi, gerek yasal, gerek fiili olarak, farklı Üye Devletlerden yapılan ithalatlar arasında doğrudan veya dolaylı herhangi bir ayrıma yol açmaz.

MADDE III-289

Üçüncü bir ülkeden gelen malların söz konusu bir ülkeye veya bölgeye girişi sırasında uygulanan resim seviyesi, Madde III-288(1) uygulandığında, Üye Devletlerden herhangi birinin zararına olacak şekilde ticaretin saptırılmasına neden olabilecek şekildeyse, ilgili Üye Ülke diğer Üye Devletlere durumu gidermek için gereken adımları atmaları yönünde teklif vermesini Komisyon'dan talep edebilir.

MADDE III-290

Halk sağlığı, kamu güvenliği veya kamu çıkarı ile ilgili hükümlere tabi olacak şekilde, söz konusu ülkeler ve bölgelerden gelen çalışanların ye Devletler içindeki hareket serbestisi ve ye Devletlerden gelen çalışanların söz konusu ülkeler ve bölgeler içindeki hareket serbestisi, Madde III-291'e göre kabul edilen tedbirler tarafından düzenlenir.

MADDE III-291

Konsej, Komisyon'dan gelen teklif üzerine, söz konusu ülkeler ve bölgelerin Birlik'le ortaklıkları kapsamında edinilen deneyime dayanarak, söz konusu ülkeler ve bölgelerin Birlik'le ortaklığının ayrıntılı kuralları ve prosedürüne ilişkin Avrupa tüzüğü ve kararlarını oybirliğiyle kabul eder. Bu yasalar ve ereve yasalar, Avrupa Parlamentosu'na danışıldıktan sonra kabul edilirler.

**BAŞLIK V
BİRLİK'İN DIŞ FAALİYETLERİ**

**KISIM I
GENEL UYGULAMA HÜKÜMLERİ**

MADDE III-292

1. Birlik'in uluslararası alandaki faaliyetleri, kendi kuruluşu, gelişimi ve genişlemesi sırasında esinlenilen ilkeler olan demokrasi, hukuk devleti, insan haklarının ve temel özgürlüklerinin evrenselliği ve bölünmezliği, insanlık onuru, eşitlik ve dayanışma ile Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın ilkelerine göre uluslararası yasaya saygı ilkeleri tarafından yönlendirilir ve dış dünyada bu ilkeleri daha ileri götürecek şekilde tasarlanır.

Birlik, bu değerleri paylaşan üçüncü ülkeler ve bölgesel ya da küresel uluslararası örgütlerle ilişkiler geliştirmeye ve ortaklıklar kurmaya çabalar. Özellikle Birleşmiş Milletler çerçevesinde, ortak sorunlara çok taraflı çözümler bulunmasını teşvik eder.

2. Birlik, ortak politikaları ve faaliyetlerini tanımlar ve izler ve aşağıdaki amaçlara ulaşmak için uluslararası ilişkilerin tüm alanlarında yüksek derecede işbirliği için çalışır:
 - (a) Birlik'in ortak değerlerini, temel çıkarlarını, güvenliğini, bağımsızlığını ve bütünlüğünü korumak;
 - (b) demokrasi, hukuk devleti, insan hakları ve uluslararası hukuku pekiştirmek ve desteklemek;

- (c) Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın ilkelerine, Helsinki Nihai Senedi'ndeki ilkelere ve Paris Şartı'nın amaçlarına uygun olarak, barışı sürdürmek, çatışmaları önlemek ve uluslararası güvenliği güçlendirmek;
 - (d) Yoksulluğun yok edilmesi temel amacıyla, kalkınmakta olan ülkelerin sürdürülebilir, ekonomik, sosyal ve çevresel kalkınmasını teşvik etmek;
 - (e) Uluslararası ticaretteki sınırlamaların giderek artan şekilde kaldırılması yolu da dahil olmak üzere, tüm ülkeleri dünya ekonomisiyle bütünleşmeye teşvik etmek;
 - (f) Sürdürülebilir kalkınma sağlamak için, çevre kalitesinin ve küresel doğal kaynakların sürdürülebilir yönetiminin korunması ve iyileştirilmesi amacıyla uluslararası tedbirler geliştirmeye yardımcı olmak;
 - (g) Hakların, ülkelerin ve bölgelerin doğal ya da insan kaynaklı felaketlerle başa çıkmasına yardımcı olmak;
 - (h) Daha güçlü bir çok taraflı işbirliğine ve iyi küresel yönetime dayanan bir uluslararası sistemi teşvik etmek.
3. Birlik, bu Başlıkta ele alınan dış faaliyetlerinin ve diğer Birlik politikalarının dış yönlerinin farklı alanlarının geliştirilmesi ve uygulanmasında 1. ve 2. paragraflarda sıralanan ilkelere saygı gösterir ve bu hedeflere ulaşmaya çalışır.

Birlik, dış faaliyetlerinin farklı alanları arasında ve bunlarla diğer politikaları arasında tutarlılık olmasını sağlar. Birlik Dışışleri Bakanı'nın yardımıyla Bakanlar Konseyi ve Komisyon, sözkonusu tutarlılığı sağlarlar ve bu anlamda işbirliğinde bulunurlar.

MADDE III-293

1. Konsey, Madde III-292'de anılan ilkeler ve hedeflere dayanarak, Birlik'in stratejik çıkarlarını ve hedeflerini saptar.

Avrupa Konseyi'nin Birlik'in stratejik çıkarları ve hedefleri hakkındaki Avrupa kararları, ortak dış ve güvenlik politikası ile Birlik'in dış faaliyetlerinin diğer alanlarıyla ilgilidir. Söz konusu kararlar, Birlik'in belirli bir ülke veya bölgeyle ilişkilerini kapsayabilir veya tematik bir yaklaşım söz konusu olabilir. Söz konusu kararlar, geçerlilik sürelerini ve Birlik ile Üye Devletler tarafından kullanılabilir kılınacak araçları tanımlar.

Avrupa Konseyi, Konsey tarafından her alanda belirlenen düzenlemeler kapsamında kabul edilen bir tavsiyesi üzerine, oybirliğiyle hareket eder. Avrupa Konseyi'nin Avrupa kararları, Anayasa'daki prosedürlere uygun olarak icra edilir.

2. Ortak dış politika ve güvenlik politikası alanında, Birlik Dışışleri Bakanı ve dış faaliyetin diğer alanlarında Komisyon, Konsey'e ortak teklifler verebilir.

KISIM II ORTAK DIŞ POLİTİKA VE GÜVENLİK POLİTİKASI

BÖLÜM 1 ORTAK HÜKÜMLER

MADDE III-294

1. Dış faaliyetlerinin ilkeleri ve hedefleri bağlamında Birlik, dış politikanın ve güvenlik politikasının tüm alanlarını kapsayan bir ortak dış politika ve güvenlik politikası tanımlar ve uygular.
2. Üye Devletler ortak dış politika ve güvenlik politikasını etkin bir biçimde ve şartsız olarak, karşılıklı dayanışma ve sadakat ruhu içinde desteklerler.

Üye Devletler, karşılıklı siyasi dayanışmalarını artırmak ve geliştirmek için birlikte çalışırlar. Birlik'in çıkarlarına ters düşecek veya uluslararası ilişkilerde birleştirici bir güç olarak etkililiğini zayıflatacak herhangi bir faaliyetten kaçınırlar.

Konseylar ve Birlik Dışişleri Bakanı, bu ilkelere uyulmasını sağlar.

3. Birlik, ortak dış politikayı ve güvenlik politikasını aşağıdakileri gerçekleştirerek yürütür:

(a) genel ana hatların tanımlanması;

(b) aşağıdaki konularda Avrupa kararlarının kabul edilmesi:

- (i) Birlik'in faaliyetleri,
 - (ii) Birlik'in tutumları,
 - (iii) Faaliyetlerin ve tutumların uygulanması;
- (c) politikanın yürütülmesinde Üye Devletler arasındaki sistematik işbirliğinin güçlendirilmesi.

MADDE III-295

1. Avrupa Konseyi, savunma konuları da dahil olmak üzere, ortak dış politikanın ve güvenlik politikasının genel ana hatlarını tanımlar.

Uluslararası gelişmelerin gerektirdiği hallerde Avrupa Konseyi Başkanı, söz konusu gelişmeler karşısında Birlik politikasının stratejik hatlarını tanımlamak amacıyla Avrupa Konseyi'ni olağanüstü toplantıya çağırır.

2. Konsey, Avrupa Konseyi tarafından tanımlanan genel ana hatlar ve stratejik hatlar temelinde, ortak dış politikanın ve güvenlik politikasının tanımlanması ve uygulanması için gerekli Avrupa kararlarını kabul eder.

MADDE III-296

1. Dışişleri Bakanlar Konseyi'ne başkanlık eden Birlik Dışişleri Bakanı, ortak politikanın ve güvenlik politikasının hazırlanması yönünde verdiği tekliflerle katkıda bulunur ve Avrupa Konseyi ile Bakanlar Konseyi tarafından kabul edilen Avrupa kararlarının uygulanmasını sağlar.

2. Birlik, ortak dış politika ve güvenlik politikasını ilgilendiren konularda Birlik Dışışleri Bakanı tarafından temsil edilir. Dışışleri Bakanı, Birlik adına siyasi diyalogu yürütür ve Birlik'in tutumunu uluslararası örgütlerde ve uluslararası konferanslarda ifade eder.
3. Görevini ifa ederken, Birlik Dışışleri Bakanı'na, Avrupa Dış Faaliyetler Servisi yardımcı olacaktır. Bu servis, Üye Devletlerin diplomatik servisleriyle işbirliği halinde çalışır ve Üye Devletlerin ulusal diplomatik servislerince gönderilmiş personelin yanı sıra Konsey ve Komisyon'un Genel Sekreterlilerinin ilgili bölümlerinden gelen görevlileri kapsar.

MADDE III-297

1. Uluslararası durumun Birlik tarafından bir operasyon faaliyetinde bulunulmasını gerektirdiği hallerde, Konsey gerekli Avrupa kararlarını kabul eder. Böyle bir karar, faaliyetin hedeflerini, kapsamını, Birlik'in kullanabileceği araçları, gerektiğinde süresini ve uygulama koşullarını belirler.

Söz konusu Avrupa kararıyla ilgili bir konuda önemli etkilere yol açacak şekilde durumda bir değişiklik olması halinde Konsey, faaliyetin ilkelerini ve hedeflerini gözden geçirir ve gerekli Avrupa kararlarını kabul eder. Konsey tasarrufta bulunmadığı sürece, Birlik tarafından faaliyet konusunda alınan Avrupa kararı geçerlidir.

2. Söz konusu Avrupa kararları, benimsedikleri tutumda ve faaliyetlerinin yürütülmesinde Üye Devletleri bağlar.

3. 1. paragrafta belirtilen Avrupa kararına göre bir ulusal tutum kabul edilmesi veya ulusal faaliyette bulunulması için herhangi bir plan söz konusu olduğunda, gerektiğinde Konsey içinde öncesinde yapılacak istişarelere izin verecek şekilde zamanında bilgi sağlanır. Önceden bilgi sağlanması yükümlülüğü, Avrupa kararlarının yalnızca ulusal düzeye aktarımı olan düzenlemeler için geçerli değildir.
4. Durumdaki değişikliklerden ve yeni bir Avrupa kararı alınamamasından kaynaklanan zorunlu ihtiyaç hallerinde Üye Devletler, 1. paragrafta anılan Avrupa kararının genel hedeflerine ilişkin, acil bir konu olarak gerekli düzenlemeleri yapabilirler. İlgili Üye Ülke, söz konusu tedbirler hakkında Konsey'i derhal bilgilendirir.
5. Bu Maddede anıldığı şekilde bir Avrupa kararının uygulanması konusunda herhangi bir büyük güçlük yaşanması durumunda, bir Üye Ülke söz konusu güçlükleri, onları tartışıp uygun çözümler arayacak olan Konsey'e bildirir. Bu çözümler, faaliyetin hedeflerine karşı olmaz veya etkililiğini zayıflatmaz.

MADDE III-298

Konsey, Birlik'in belirli bir coğrafi veya özel temaya yapıya sahip bir meseleye yönelik yaklaşımını tanımlayan Avrupa kararlarını kabul eder. Üye Devletler, ulusal politikalarının Birlik'in tutumlarına uygun olmasını sağlarlar.

MADDE III-299

1. Herhangi bir Üye Ülke, Birlik Dışışleri Bakanı veya Komisyon'un desteğiyle bu Bakan, ortak dış politika ve güvenlik politikasıyla ilgili herhangi bir soruyu Konsey'e götürebilir ve Konsey'e inisiyatif veya teklif verebilir.
2. Hızlı karar alınması gereken hallerde Birlik Dışışleri Bakanı, Bakanın kendi önerisiyle veya bir Üye Ülkenin talebi üzerine, kırk sekiz saat içinde veya acil durumlarda daha kısa bir süre içinde Bakanlar Konseyi'ni olağanüstü toplantıya çağırır.

MADDE III-300

1. Bu kısımda anılan Avrupa kararları, oybirliğiyle hareket eden Bakanlar Konseyi tarafından kabul edilir.

Bakanlar Konseyi'nin herhangi bir üyesi, bir oylamada çekimser kalırken, resmi bir beyanda bulunarak, çekimserliğinin belirtebilir. Bu durumda, Avrupa kararını uygulamakla yükümlü değildir, ancak bunun Birlik'i bağladığını kabul eder. Karşılıklı dayanışma ruhu içinde ilgili Üye Ülke, söz konusu karara dayanan Birlik faaliyetiyle çelişen veya bu faaliyeti engelleyen herhangi bir faaliyetten kaçınır ve diğer Üye Devletler bu Ülkenin tutumuna saygı gösterir. Çekimserliklerini bu şekilde bildiren Konsey üyelerinin, Birlik nüfusunun en az üçünü temsil edecek şekilde Üye Devletlerin en az üçte birini temsil etmesi durumunda, karar benimsenmez.

2. 1. paragrafa istisna olarak, Bakanlar Konseyi aşağıdaki durumlarda nitelikli çoğunlukla hareket eder:

- (a) Madde III-293(1)'de anıldığı şekilde, Birlik'in stratejik çıkarlarına ve hedeflerine ilişkin Konsey'in bir kararına dayanan Birlik faaliyetleri ve tutumları hakkındaki Avrupa kararlarını kabul ederken;
- (b) Konsey'in kendi inisiyatifiyle Dışişleri Bakanı'ndan yaptığı belli bir talep veya Dışişleri Bakanı'nın kendi inisiyatifiyle verdiği bir öneriye göre Birlik faaliyetleri ve tutumları hakkında bir karar kabul edilirken;
- (c) Bir Birlik faaliyeti veya tutumunun uygulanması hakkındaki herhangi bir Avrupa kararı kabul edilirken;
- (d) Madde III-302'de göre özel bir temsilci tayin edilmesi ile ilgili bir Avrupa kararı kabul edilirken.

Bir Konsey üyesinin, hayati ve beyan edilmiş ulusal politika gerekçeleriyle, nitelikli çoğunluk tarafından alınacak bir Avrupa kararının kabul edilmesine karşı olma niyetinde olduğunu bildirmesi halinde, oylama yapılmaz. Birlik Dışişleri Bakanı, ilgili Üye Ülke ile yakın istişare halinde bu ülke için kabul edilebilir bir çözüm bulmaya çalışacaktır. Dışişleri Bakanı başarılı olamazsa, nitelikli çoğunlukla hareket eden Konsey, konunun oybirliğiyle karara bağlanması için Avrupa Konseyi'ne götürülmesini talep edebilir.

3. Madde I-40(7)'ye göre, Avrupa Konseyi, Konsey'in 2. paragrafta belirtilenler dışındaki durumlarda nitelikli çoğunlukla harekete geçmesine oybirliğiyle karar verebilir.

4. 2. ve 3. paragraflar, askeri veya savunmayla ilgili sonuçlara sahip kararlara uygulanmaz.

MADDE III-301

1. Birlik, Madde I-40(5) anlamında ortak bir yaklaşım tanımladığında, Birlik Dışışleri Bakanı ve Üye Devletlerin Dışışleri Bakanları Bakanlar Konseyi içindeki faaliyetlerini koordine ederler.
2. Üye Devletlerin heyetleri ve Birlik delegasyonları, üçüncü ülkelerle ve uluslararası örgütlerle işbirliğinde bulunur ve ortak bir yaklaşım oluşturulmasına ve uygulanmasına katkıda bulunurlar.

MADDE III-302

Konsey, gerekli olduğuna kanaat getirdiği hallerde, Birlik Dışışleri Bakanı'nın inisiyatifiyle, özel politika konularına ilişkin bir göreve sahip özel bir temsilci tayin eder. Özel temsilci görevini, Birlik Dışışleri Bakanı'nın yetkisi altında yürütür.

MADDE III-303

Birlik, bu kısma uygun olarak bir ya da daha çok Ülkeyle veya uluslararası örgütlerle anlaşmalar akdedebilir.

MADDE III-304

1. Birlik Dışışleri Bakanı, ortak güvenlik ve savunma politikası dahil olmak üzere, ortak dış politika ve güvenlik politikalarının ana özellikleri ve temel

seçenekleri hakkında Avrupa Parlamentosu'na danışır ve Avrupa Parlamentosu'nun görüşlerinin gerektiği gibi göz önünde bulundurulmasını sağlar. Avrupa Parlamentosu, ortak güvenlik ve savunma politikası dahil olmak üzere, ortak dış politika ve güvenlik politikasının gelişimi hakkında Birlik Dışişleri Bakanı tarafından düzenli olarak bilgilendirilir. Özel temsilciler de Avrupa Parlamentosu'na bilgi verebilirler.

2. Avrupa Parlamentosu, Konsey'e ve Birlik Dışişleri Bakanı'na sorular sorabilir veya tavsiyelerde bulunabilir. Avrupa Parlamentosu, yılda iki kez, ortak güvenlik ve savunma politikası dahil olmak üzere, ortak dış politika ve güvenlik politikasının ilerleyişi hakkında bir tartışma yürütür.

MADDE III-305

1. Üye Devletler, uluslararası örgütlerdeki ve uluslararası konferanslardaki faaliyetlerini koordine ederler. Bu gibi forumlarda Birlik'in tutumlarını savunurlar. Birlik Dışişleri Bakanı bu koordinasyonu düzenler.

Tüm Üye Devletlerin katılmadığı uluslararası örgütler ve uluslararası konferanslarda, katılan Üye Devletler Birlik'in tutumlarını savunur.

2. Madde I-16(2)'ye göre, tüm Üye Devletlerin katılmadığı uluslararası örgütlerde veya uluslararası konferanslarda temsil edilen Üye Devletler, diğer Üye Devletleri ve Birlik Dışişleri Bakanı'nı ortak çıkar konularında bilgilendirir.

Aynı zamanda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin de üyesi olan Üye Devletler, diğer Üye Devletler ve Birlik

Dışışleri Bakanı ile birlikte hareket eder ve onları tam olarak bilgilendirirler. Güvenlik Konseyi'nin üyesi olan Üye Devletler, görevlerini yerine getirirken, Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın hükümleri kapsamındaki sorumluluklarını ihlal etmeyecek şekilde, Birlik'in tutumlarını ve çıkarlarını savunurlar.

Birlik, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi gündeminde bulunan bir konuda bir tutum belirlerse, Güvenlik Konseyi'nde yer alan Üye Devletler, Birlik Dışışleri Bakanı'ndan Birlik'in tutumunu sunmasını talep ederler.

MADDE III-306

Üçüncü ülkelerdeki ve uluslararası konferanslardaki Üye Ülkerlerin diplomatik ve konsolosluk heyetleri ve Birlik delegasyonları ile bunların uluslararası örgütlerdeki temsilcileri, Birlik'in Konsey tarafından kabul edilen tutumları ve faaliyetleriyle ilgili Avrupa kararlarına uyulmasını ve bu kararların uygulanmasını sağlama konusunda işbirliğinde bulunurlar. Bilgi alışverişinde bulunarak ve ortak değerlendirmeler yürüterek işbirliğini ilerletirler.

Avrupa vatandaşlarının üçüncü bir ülkenin topraklarındaki korunma hakları hakkındaki Madde I-10(2)(c)'de belirtilen hükümlerin gerçekleştirilmesine ve Madde III-127'de kabul edilen tedbirlere katkıda bulunurlar.

MADDE III-307

1. Madde III-344'ü ihlal etmeksizin, bir Politika ve Güvenlik Komitesi, ortak dış politika ve güvenlik politikası

kapsamındaki alanlardaki uluslararası durumu izler ve Konsey'in veya Dışışleri Bakanı'nın talebi üzerine ya da kendi inisiyatifiyle, Konsey'e görüşlerini sunarak politikaların tanımlanmasına katkıda bulunur. Ayrıca, Birlik Dışışleri Bakanı'nın sorumluluklarını ihlal etmeksizin, üzerinde anlaşılan politikaların uygulanmasını da izler.

2. Bu Kısım kapsamında, Bakanlar Konseyi'nin ve Birlik Dışışleri Bakanının sorumluluğunda bu Komite, Madde III-210'da tanımlandığı şekilde, kriz yönetimi operasyonlarının siyasi denetimini ve stratejik yönlendirmesini gerçekleştirir.

Konsey, Konsey tarafından belirlendiği şekilde, kriz yönetimi operasyonu amacıyla ve bu operasyon süresince Komite'ye operasyonun siyasi denetimi ve stratejik yönlendirmesini içeren ilgili tedbirleri alma yetkisi verebilir.

MADDE III-308

Ortak dış politikanın ve güvenlik politikasının uygulanması, Madde I-13 - I-15 ve I-17'de sıralanan yetkileri etkilemez. Benzer şekilde, bu maddelerde sıralanan politikaların uygulanması, Madde I-17'de belirtilen yetkiyi etkilemez.

Benzer şekilde, bu maddelerde listelenen politikaların yürütülmesi bu Kısım'a göre Birlik yetkilerinin yürütülmesi için Anayasa tarafından öngörülen kurumların yetkileri ve prosedürlerin uygulanmasını etkilemez.

BÖLÜM 2

ORTAK GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI

MADDE III-309

1. Birlik'in askeri ve sivil araçları kullanabilmesi durumunda, Madde I-41(1)'de belirtilen görevler, uzlaştırma ve anlaşmazlık sonrası istikrar dahil olmak üzere, ortak silahsızlandırma operasyonlarını, insani görevleri ve kurtarma görevlerini, askeri tavsiye ve yardım görevlerini, anlaşmazlıkların önlenmesi ve barışı koruma görevleri ile kriz yönetiminde muharip güçlerin görevlerini içerir. Bu görevlerin tümü, üçüncü ülkelere kendi topraklarında terörizmle savaşıma konusunda destek vermek de dahil olmak üzere, terörizme karşı savaşa katkıda bulunabilir.
2. Konsey, hedeflerini ve kapsamı ile uygulanmaları için genel koşulları tanımlayarak, bu paragrafta belirtilen görevlere ilişkin Avrupa kararları kabul eder. Konsey'in yetkisi altında ve Politika ve Güvenlik Komitesi ile yakın ve sürekli temas içinde hareket eden Birlik Dışişleri Bakanı, söz konusu görevlerin sivil ve askeri yönlerinin koordine edilmesini sağlar.

MADDE III-310

1. Bu Başlıkta Madde III-309'a göre kabul edilen Avrupa kararları çerçevesinde Konsey, bir görevin uygulanmasını, yeterli kapasiteye ve görevi alma arzusuna sahip bir Üye Devletler grubuna verebilir. Bu Üye Devletler, Birlik'in Dışişleri Bakanı ile ilişki içinde kendi aralarında görevin yönetimi konusunda anlaşır.

2. Göreve katılan Üye Devletler, kendi inisiyatifleri veya diğer Üye Devletin talebi üzerine görevin ilerleyişi konusunda Konsey'i düzenli olarak bilgilendirirler. Görevin tamamlanmasının yeni büyük sonuçlar içermesi veya Konsey tarafından birinci paragrafta belirtilen Avrupa kararlarının uygulama hedefinde, kapsamında ve koşullarında değişiklik yapılmasını gerektirmesi durumunda, katılan Üye Devletler konuyu derhal Konsey'e götürür. Bu gibi durumlarda, Konsey gerekli Avrupa kararlarını alır.

MADDE III-311

1. Konsey'in yetkisine tabi olan ve savunma kabiliyetinin geliştirilmesi, araştırılması, kazanılması ve silah alanlarında Madde I-41(3)' e göre kurulan (Avrupa Savunma Dairesi) Daire, aşağıdaki görevlere sahiptir:
 - (a) Üye Devletlerin askeri imkan ve kabiliyet hedeflerinin saptanması ve Üye Devletler tarafından verilen imkan ve kabiliyet taahhütlerinin yerine getirilip getirilmediğinin değerlendirilmesi;
 - (b) Operasyonel ihtiyaçların uyumlulaştırılmasının ve etkili, uyumlu tedarik yöntemlerinin kabul edilmesinin teşvik edilmesi;
 - (c) Askeri imkan ve kabiliyetler açısından hedeflerin yerine getirilmesi için çok taraflı projeler önerilmesi, Üye Devletler tarafından uygulanan programların koordinasyonun sağlanması ve özel işbirliği programlarının yönetilmesi;

- (d) Savunma teknolojisi araştırmalarının desteklenmesi ve gelecekteki operasyonel ihtiyaçların yerine getirilmesini sağlayan teknik çözümler hakkındaki ortak araştırma faaliyetleriyle çalışmaların koordine edilmesi ve planlanması;
 - (e) Savunma sektörünün endüstriyel ve teknolojik tabanının güçlendirilmesi ve askeri harcamaların etkililiğinin artırılması yönündeki tüm yararlı tedbirlerin belirlenmesine ve gerektiğinde uygulanmasına katkıda bulunulması.
2. Avrupa Savunma Dairesi, yer almak isteyen tüm Üye Devletlere açıktır. Nitelikli çoğunlukla hareket eden Konsey, Daire'nin statüsünü, merkezini ve operasyonel kurallarını tanımlayan bir Avrupa kararını kabul eder. Bu karar, Daire faaliyetlerine etkili katılım düzeyini göz önünde bulundurur. Daire içinde, ortak projelere girişmiş Üye Devletleri bir araya getiren özel gruplar oluşturulur. Daire, görevlerini gerektiğinde Komisyon'la bağlantılı olarak yürütür.

MADDE III-312

1. Daimi yapısal işbirliğine dair Protokol'de öngörülen kriterleri yerine getirip askeri kabiliyetleri konusunda taahhütlerde bulunduktan sonra Madde I-41(6)'da belirtilen daimi yapısal işbirliğine katılmak isteyen Üye Devletler niyetlerini Konsey'e ve Birlik Dışişleri Bakanına bildirir.
2. Birinci paragrafta belirtilen bildirimden itibaren üç ay içerisinde Konsey, katılımcı Üye Devletlerin listesini belirleyen ve daimi yapısal işbirliğini tesis eden bir

Avrupa kararı kabul eder. Konsey, Birlik Dışışleri Bakanına danıştıktan sonra nitelikli oy çokluğu ile hareket eder.

3. Bir Üye Ülke daimi yapısal işbirliğine ileriki bir aşamada katılmak isterse niyetini Konsey'e ve Birlik Dışışleri Bakanına bildirir.

Konsey, daimi yapısal işbirliği hakkındaki Protokol'ün Madde 1 ve Madde 2'de belirtilen taahhütleri ve kriterleri yerine getiren ilgili Üye Devletin katılımını teyit eden bir Avrupa kararı kabul eder. Konsey, Birlik Dışışleri Bakanına danıştıktan sonra nitelikli oy çokluğu ile hareket eder. Oylamaya sadece katılımcı Üye Devletlerin Konsey'deki temsilcileri katılır.

Nitelikli çoğunluk, nüfuslarının en az % 65'inin temsil edecek şekilde, katılan Üye Devletleri temsil eden Konsey üyelerinin en az % 55'i olarak tanımlanır.

Nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için gereken bloke edici azınlık, bir üye ilaveten, katılan Üye Devletlerin nüfusunun % 35'inden fazlasını temsil eden Konsey üyelerinin asgari sayısını içermelidir.

4. Şayet, katılımcı bir Üye Devlet, daimi yapısal işbirliği hakkındaki Protokol'ün Madde 1 ve Madde 2'de belirtilen taahhütleri ve kriterleri artık karşılayamazsa, Konsey, ilgili Üye Devletin katılımın geçici olarak askıya alan bir Avrupa kararı kabul edebilir.

Konsey, nitelikli çoğunlukla hareket eder. Söz konusu ülke dışında, sadece diğer katılımcı Üye Devletler oylamaya katılır.

Nitelikli çoğunluk, nüfuslarının en az % 65'inin temsil edecek şekilde, katılan Üye Devletleri temsil eden Konsey üyelerinin en az % 55'i olarak tanımlanır.

Nitelikli çoğunluğun gerçekleşmemiş sayılması için gereken bloke edici azınlık, bir üye ilaveten, katılan Üye Devletlerin nüfusunun % 35'inden fazlasını temsil eden Konsey üyelerinin asgari sayısını içermelidir.

5. Daimi yapısal işbirliğinden çekilmek isteyen herhangi bir katılımcı Üye Devlet, bu niyetini Konsey'e bildirir. Konsey, söz konusu ülkenin katılımının bittiğini bildirir.
6. İkinci ve beşinci paragraflarda öngörülenlerden başka, daimi yapısal işbirliği çerçevesi içerisinde Konseyi oybirliği ile Konsey Avrupa kararları ve tavsiyelerini kabul eder. Bu paragrafın amaçları doğrultusunda, oybirliği sadece katılımcı ülkelerin temsilcilerinin oyları ile oluşur.

BÖLÜM 3

MALİ HÜKÜMLER

MADDE III-313

1. Bu Kısım'da bulunan hükümlerin kurumlar için gerektirdiği idari harcamalar, Birlik bütçesinden karşılanır.
2. Askeri veya savunmayla ilgili konulardan ve Konsey'in aksi yönde karar verdiği durumlardan kaynaklananlar dışında, söz konusu hükümlerin uygulanmasından doğan işletme harcamaları da Birlik bütçesinden karşılanır.

Harcamanın Birlik bütçesinden karşılanmadığı hallerde, oybirliğiyle hareket eden Konsey aksi yönde karar almadıkça harcama, gayri safi yurtiçi hasıla ölçeğine göre Üye Devletler tarafından karşılanır. Askeri ve savunmayla ilgili sonuçlar doğuran operasyonlardan kaynaklanan harcamalar konusunda, Konsey'deki temsilcileri Madde III-300(1), ikinci alt paragrafı kapsamında resmi bir bildiride bulunan Üye Devletler, bu konunun finansmanına katkıda bulunmakla yükümlü değildir.

3. Konsey, ortak dış politika ve güvenlik politikası çerçevesinde girişimler ile özellikle Madde I-41(1) ve Madde III-309'da belirtilen görevler için hazırlık faaliyetleri için, acil para sağlanması amacıyla Birlik bütçesindeki ödeneklere hızla erişilmesinin garanti edilmesi yönünde özel prosedürleri belirleyen bir Avrupa kararını kabul eder. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra harekete geçecektir.

Birlik bütçesinden karşılanmayan, Madde I-41(1) ve Madde III-309'da belirtilen görevler için hazırlık faaliyetlerine, Üye Devletlerin katkılarından oluşan bir başlangıç fonundan para sağlanır.

Konsey, Birlik Dışışleri Bakanı'ndan gelen bir teklif üzerine nitelikli çoğunlukla aşağıdakileri belirleyen Avrupa kararları kabul eder:

- (a) özellikle fona tahsis edilen miktarlar ve geri ödeme prosedürleri olmak üzere, başlangıç fonunun oluşturulması ve fona para sağlanması prosedürleri;
- (b) başlangıç fonunun yönetim prosedürleri;
- (c) mali denetim prosedürleri.

Konsey, Madde I-41(1) ve Madde III-309'da belirtilen ve Birlik bütçesinden karşılanmayan bir görevi planlarken, Birlik Dışışleri Bakanı'na fonu kullanma yetkisi verir. Birlik Dışışleri Bakanı, para kullanma işleminin uygulanması konusunda Konsey'e rapor verir.

KISIM III ORTAK TİCARET POLİTİKASI

MADDE III-314

Madde III-151 gereğince bir gümrük birliği oluşturarak Birlik, ortak çıkara, dünya ticaretinin uyumlu gelişimine, uluslararası ticaret ve dışarıdan doğrudan yatırım konularındaki kısıtlamaların giderek artan şekilde kaldırılmasına ve gümrüklerle diğer duvarların indirilmesine katkıda bulunmayı hedefler.

MADDE III-315

1. Ortak ticaret politikası, özellikle ithalat/ihracat vergi oranlarındaki değişiklikler, malların ve hizmetlerin ticaretinin yapılmasına ve fikri mülkiyetin ticari yönlerine ilişkin vergi ve ticaret anlaşmalarının akdedilmesi, dışarıdan doğrudan yatırım, liberalleşme tedbirlerinde birörneklige ulaşılması, ihracat politikası ve damping ya da sübvansiyon durumunda yapılacak ticaretin korunması yönündeki tedbirler ile ilgili olarak, birörnek ilkelere dayanır. Ortak ticaret politikası, Birlik'in dış faaliyet ilkeleri ve hedefleri bağlamında yürütülür.
2. Avrupa yasaları, ortak ticaret politikasının uygulanması için gereken tedbirleri oluşturur.
3. Bir ya da daha çok Ülkeyle veya uluslararası örgütlerle anlaşmaların görüşülmesi ve akdedilmesi gereken hallerde, Madde III-227'nin ilgili hükümleri uygulanır.

Komisyon, kendisine gerekli görüşmeleri açmak üzere yetki verecek olan Konsey'e tavsiyelerde bulunur. Konsey

ve Komisyon, görüşülen anlaşmaların Birlik'in iç politikaları ve kurallarıyla uyumlu olmasını sağlamakla sorumludurlar.

Komisyon, Bakanlar Konseyi tarafından bu görevde ve Bakanlar Konseyi'nin verebileceği söz konusu direktifler çerçevesinde Komisyon'a yardımcı olmak üzere görevlendirilen özel bir komiteyle istişarede bulunarak bu görüşmeleri yürütür. Komisyon, özel komiteye ve Avrupa Parlamentosu'na görüşmelerin ilerleyişi hakkında düzenli olarak rapor verir.

4. Üçüncü paragrafta belirtilen anlaşmaların müzakeresi ve akdi açısından Konsey nitelikli çoğunlukla hareket eder.

Kişilerin taşınmasını ve fikri mülkiyetin ticari yönlerini içeren hizmetlerin ticareti alanlarındaki anlaşmaların görüşülmesi ve akdedilmesinde Konsey, anılan anlaşmaların iç kuralların kabul edilmesi için oybirliğini gerektiren hükümleri içermesi halinde oybirliğiyle hareket eder.

Konsey, aşağıdaki konularda anlaşmaların müzakeresi ve akdi açısından oybirliği ile hareket eder:

- (a) Kültürel ve odyovizüel servislerin Birlik'in kültürel ve dil çeşitliliğine zarar verme riski olduğu durumlarda;
- (b) Sosyal, eğitim ve sağlık hizmetleri alanında bu konudaki anlaşmaların söz konusu hizmet alanlarındaki ulusal teşkilatları ciddi şekilde rahatsız etmesi ve Üye Devletlerin sorumluluğuna halel getirmesi durumunda.

5. Ulaştırma alanındaki uluslararası anlaşmaların görüşülmesi ve akdedilmesi Başlık III, Kısım III, Bölüm 7'nin ve Madde III-325'in hükümlerine tabi olacaktır.
6. Bu Madde tarafından ticaret politikası alanında verilen yetkilerin kullanılması, Birlik ile Üye Devletler arasındaki iç yetkilerin sınırlandırılmasını etkilemez ve Anayasa'nın söz konusu uyumlulaştırmayı dışarıda bıraktığı ölçüde, Üye Devletlerin yasal ve tüzüğe ilişkin hükümlerinin uyumlulaştırılmasına yol açmaz.

KISIM IV
ÜÇÜNCÜ ÜLKELERLE İŞBİRLİĞİ VE
İNSANİ YARDIM

BÖLÜM 1
KALKINMA İŞBİRLİĞİ

MADDE III-316

1. Kalkınma işbirliği alanındaki Birlik politikası, Birlik'in dış faaliyet ilkeleri ve hedefleri çerçevesinde yürütülür. Birlik'in kalkınma işbirliği politikası ile Üye Devletlerin politikaları birbirini tamamlar ve güçlendirir.

Birlik kalkınma işbirliği politikasının temel hedefi, yoksulluğun azaltılması ve uzun vadede, ortadan kaldırılmasıdır. Birlik, kalkınmakta olan ülkeleri etkileme olasılığı olan uyguladığı politikalarda kalkınma işbirliği hedeflerini göz önünde bulundurur.

2. Birlik ve Üye Devletler, Birleşmiş Milletler ve diğer yetkili uluslararası örgütler bağlamında onayladıkları taahhütlere uyar ve hedefleri göz önünde bulundururlar.

MADDE III-317

1. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, kalkınmakta olan ülkelerle çok yıllık işbirliği programları veya konuyla ilgili yaklaşıma sahip programlarla ilgili olabilecek şekilde, kalkınma işbirliği politikasının uygulanması için gerekli tedbirleri belirler.

2. Birlik, üçüncü ülkelerle ve yetkili uluslararası örgütlerle, Madde III-292 ve III-316'da anılan hedeflere ulaşılmasına yardımcı olacak tüm anlaşmaları akdedebilir.

İlk alt paragraf, Üye Devletlerin uluslararası teşkilatlarla görüşme yapma ve uluslararası anlaşmaları akdedilmesi yetkisini ihlal etmez.

3. Avrupa Yatırım Bankası, Tüzüğünde belirtilen şartlar dahilinde, 1. paragrafta belirtilen tedbirlerin uygulanmasına katkıda bulunur.

MADDE III-318

1. Faaliyetlerinin tamamlayıcılığını ve verimliliğini teşvik etmek amacıyla, Birlik ve Üye Devletler, kalkınma işbirliği hakkındaki politikalarını koordine ederler ve uluslararası örgütlerde ve uluslararası konferanslar dahil olmak üzere, kendi yardım programları hakkında birbirlerine danışırlar. Ortak faaliyette bulunabilirler. Üye Devletler gerektiğinde Birlik yardım programlarının uygulanmasına katkıda bulunabilirler.
2. Komisyon, 1. paragrafta belirtilen koordinasyonun teşvik edilmesi amacıyla her türlü yararlı girişimde bulunabilir.
3. Birlik ve Üye Devletler, ilgili yetki alanları dahilinde, üçüncü ülkelerle ve yetkili uluslararası örgütlerle işbirliğinde bulunabilirler.

BÖLÜM 2
ÜÇÜNCÜ ÜLKELERLE
EKONOMİK, MALİ VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ

MADDE III-319

1. Özellikle Madde III-316 ilâ III-318 olmak üzere, Anayasa'nın diğer hükümlerini ihlal etmeksizin Birlik, özellikle mali yardım olmak üzere, kalkınmakta olan ülkeler dışında üçüncü ülkelerle ekonomik, mali ve teknik işbirliği tedbirlerini uygulamaya koyabilir. Söz konusu tedbirler, Birlik'in kalkınma politikasıyla tutarlı olacak ve Birlik'in dış faaliyet ilkeleri ve hedefleri çerçevesinde uygulanacaktır. Birlik'in ve Üye Devletlerin tedbirleri, birbirini tamamlar ve güçlendirir.
2. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, 1. paragrafın uygulanması için gerekli tedbirleri belirler.
3. Birlik ve Üye Devletler, ilgili yetki alanları dahilinde, üçüncü ülkelerle ve yetkili uluslararası örgütlerle işbirliğinde bulunur. Birlik işbirliği düzenlemeleri, Birlik ile ilgili üçüncü taraflar arasındaki anlaşmalara tabi olabilir.

İlk alt paragraf, Üye Devletlerin uluslararası teşkilatlarla görüşmeler yapma ve uluslararası anlaşmalar akdetme yetkisini ihlal etmez.

MADDE III-320

Üçüncü bir ülkedeki durum Birlik'in acil mali yardım yapmasını gerektirdiğinde Konsey, Komisyon'un bir teklifi üzerine, gerekli Avrupa kararlarını kabul eder.

BÖLÜM 3

İNSANİ YARDIM

MADDE III-321

1. Birlik'in insani yardım alanındaki operasyonları, Birlik'in dış faaliyet ilkeleri ve hedefleri çerçevesinde yürütülür. Söz konusu operasyonlar, bu farklı durumlardan kaynaklanan insani gereksinimlerin karşılanması amacıyla, doğal ya da insan kaynaklı felaketlerin kurbanları ile üçüncü ülkelerdeki halklara geçici yardım, kurtarma ve koruma sağlamak niyetini taşır. Birlik'in ve Üye Devletlerin operasyonları, birbirini tamamlar ve güçlendirir.
2. İnsani yardım operasyonları, uluslararası insani hukukun ilkelerine, özellikle tarafsızlık ve ayırım yapmama ilkelerine uygun olarak yürütülür.
3. Avrupa yasaları veya çerçeve yasaları, Birlik'in insani yardım operasyonlarının uygulanacağı çerçeveyi tanımlayan tedbirleri oluşturur.
4. Birlik, üçüncü ülkelerle ve yetkili uluslararası örgütlerle, birinci paragrafta ve Madde III-292'de belirtilen hedeflere ulaşılmasına yardımcı olacak tüm anlaşmaları akdedebilir.

İlk alt paragraf, Üye Devletlerin uluslararası teşkilatlarla görüşme yapma ve uluslararası anlaşmaları akdetme yetkisini ihlal etmez.

5. Genç Avrupalılardan Birlik'in insani faaliyetlerine gelen ortak katkılar için bir çerçeve oluşturulması amacıyla, bir Avrupa Gönüllü İnsani Yardım Kuruluş kurulur. Bu Kuruluş'un kurallarını ve işleyişini Avrupa yasaları belirler.
6. Komisyon, Birlik'in ve ulusal insani yardım tedbirlerinin verimliliğini ve tamamlayıcılığını artırmak için, Birlik ile Üye Devletlerin faaliyetleri arasında koordinasyonun teşvik edilmesi amacıyla her türlü yararlı girişimde bulunur.
7. Birlik, insani yardım operasyonlarının, özellikle Birleşmiş Milletler sisteminin parçasını oluşturanlar dahil olmak üzere, uluslararası örgütler ve teşkilatların insani yardım operasyonlarıyla koordineli ve tutarlı olmasını sağlar.

KISIM V
KISITLAYICI TEDBİRLER

MADDE III-322

1. Bir Birlik tutumu veya faaliyeti hakkında bu Başlıkta Kısım II'deki ortak dış politika ve güvenlik politikası hükümlerine göre alınan bir Avrupa kararının, bir veya daha çok üçüncü ülke ile ekonomik ve mali ilişkilerin kısmen ya da tamamen kesilmesi veya azaltılmasını öngörmesi halinde, Birlik Dışişleri Bakanı ve Komisyon'un ortak teklifi üzerine nitelikli çoğunlukla hareket eden Konsey, gerekli Avrupa tüzüklerini veya kararlarını kabul eder. Konsey, bu konuyla ilgili olarak Avrupa Parlamentosu'nu bilgilendirir.
2. Kısım II'de öngörüldüğü şekli ile bir Avrupa kararının kabul edilmesi halinde, 1. paragrafta belirtilen alanlarda Konsey, gerçek veya tüzel kişilere ve Ülke olmayan gruplara ya da teşkilatlara karşı aynı prosedür kapsamında kısıtlayıcı tedbirler kabul edebilir.
3. Bu maddede belirtilen tasarruflar, hukukî güvencelere dair gerekli hükümleri içerir.

KISIM VI

ULUSLARARASI ANTLAŞMALAR

MADDE III-323

1. Birlik, Anayasa'nın uygun gördüğü veya bu Anayasa'yla belirlenen hedeflerinden birine Birlik'in politikaları çerçevesinde ulaşılması için bir anlaşmanın akdedilmesi gereken hallerde, Birlik'in yasama faaliyetlerinde bu konuda bağlayıcı bir hüküm bulunduğunda veya Birlik'in iç faaliyetlerini etkileyen hallerde, bir ya da daha çok üçüncü ülkeyle veya uluslararası örgütlerle antlaşmalar akdedebilir.
2. Birlik tarafından akdedilen antlaşmalar, Birlik kurumları ve Üye Devletler üzerinde bağlayıcıdır.

MADDE III-324

Birlik, bir ya da daha çok üçüncü ülkeyle veya uluslararası örgütle ortaklık anlaşmaları akdedebilir. Söz konusu anlaşmalar, karşılıklı hakları ve yükümlülükleri, ortak icraatları ve özel prosedürleri içeren bir ortaklık kurar.

MADDE III-325

1. Madde III-315'de belirlenen özel hükümleri ihlal etmeksizin Birlik ile üçüncü Ülkeler veya uluslararası örgütler arasındaki anlaşmalar, aşağıdaki prosedüre göre görüşülür ve akdedilir.

2. Konsey, görüşmelerin açılmasını, görüşme yönerilerinin kabul edilmesini ve anlaşmaların sonuçlanmasını yetkilendirir.
3. Komisyon veya anlaşmanın münhasıran veya esasen ortak dış politika ve güvenlik politikasıyla ilgili olduğu hallerde Birlik Dışişleri Bakanı, görüşmelerin başlatılmasını yetkilendiren bir Avrupa kararını benimseyen Konsey'e tavsiyelerde bulunur. Görüşmeleri yetkilendiren Avrupa kararıyla bağlantılı olarak, gelecekteki anlaşmanın konusuna göre, Konsey görüşmeciyi veya Birlik'in görüşme ekibinin liderini görevlendirir.
4. Bakanlar Konseyi, görüşme yönerilerini Birlik görüşmecisine gönderebilir ve görüşmelerin birlikte sürdürüleceği özel bir istişare komitesi tayin edebilir.
5. Konsey, görüşmecinin bir teklifi üzerine, anlaşmaların imzalanmasına ve gerektiğinde, yürürlüğe girmeden önce geçici olarak uygulanmasına yetki veren bir Avrupa kararını kabul eder.
6. Bakanlar Konseyi, anlaşma görüşmecisinin teklifi üzerine anlaşmaları akdeden bir Avrupa kararını kabul eder.

Anlaşmaların münhasıran ortak dış politika ve güvenlik politikası ile ilgili olduğu durumlar dışında Konsey, anlaşma akdeden Avrupa kararını kabul eder:

- (a) Aşağıdaki durumlarda Avrupa Parlamentosu'nun rızası gerekir:

- (i) ortaklık anlaşmaları,
 - (ii) İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerinin Korunması Hakkındaki Avrupa Konvansiyonu'na Birlik katılımı,
 - (iii) işbirliği prosedürlerini düzenleyerek özel kurumsal bir çerçeve oluşturan anlaşmalar,
 - (iv) Birlik açısından önemli bütçesel sonuçlar doğuran anlaşmalar,
 - (v) ya olağan yasal prosedürün uygulandığı ya da Avrupa Parlamentosu'nun rızasının gerekli olduğu özel yasal prosedürün uygulandığı alanları kapsayan anlaşmalar.
- (b) Diğer durumlarda Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra hareket eder. Avrupa Parlamentosu durumun aciliyetine göre Konsey tarafından belirlenecek belli bir zaman dilimi içerisinde görüşünü verir.
7. Konsey, bir anlaşmayı akdederken, 5, 6 ve 9. paragraflara istisna olarak, anlaşmanın sadeleştirilmiş bir prosedürle veya anlaşma tarafından oluşturulan bir teşkilatla kabul edilmesini içerdiği hallerde, görüşmeciye Birlik adına değişiklikleri onaylama yetkisi verebilir; Konsey, söz konusu yetkiye özel koşullar ekleyebilir.
8. Konsey, prosedür boyunca nitelikli çoğunlukla hareket eder.

Ancak, anlaşma, bir Birlik faaliyetinin kabul edilmesi için oybirliği gereken bir alanı kapsadığında, ortaklık anlaşmalarında ve Madde III-319'da belirtilen katılıma aday olan Devletlerle yapılan anlaşmalarda oybirliğiyle hareket eder.

9. Konsey, Birlik'in Dışişleri Bakanı'nın veya Komisyon'un bir teklifi üzerine, bir anlaşmanın uygulanmasını askıya alma yönünde bir Avrupa kararını kabul eder ve anlaşma tarafından oluşturulan teşkilat, anlaşmanın kurumsal çerçevesine ekleme yapan ya da değiştiren tasarruflar dışında, yasal yürürlüğe sahip tasarrufları benimsemek üzere davet edildiğinde, söz konusu teşkilatta Birlik adına benimsenecek tutumları oluşturur.
10. Avrupa Parlamentosu, prosedürün tüm aşamalarında derhal ve tam olarak bilgilendirilir.
11. Bir Üye Ülke, Avrupa Parlamentosu, Konsey veya Komisyon, öngörülen anlaşmanın Anayasa hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda Adalet Divanı'nın görüşünü alabilir. Adalet Divanı'nın görüşünün olumsuz olduğu hallerde, anlaşma değiştirilene veya Anayasa incelenene dek öngörülen anlaşma yürürlüğe girmeyebilir.

MADDE III-326

1. Konsey, Madde III-325'e istisna olarak, Avrupa Merkez Bankası'nın veya Komisyon'un bir teklifi üzerine oybirliğiyle hareket ederek, fiyat istikrarı hedefine uygunluk konusunda bir uzlaşmaya varma düşüncesiyle Avrupa Merkez Bankası ile istişarede bulunmasının ardından Birlik içerisinde yasal olarak geçerli olanlar

dışındaki para birimleriyle ilgili olarak Euro için bir kur oranları sistemi hakkındaki resmi anlaşmaları akdedebilir. Konsey, 3. paragrafta belirtilen prosedür uyarınca Avrupa Parlamentosu ile istişarede bulunduktan sonra, oybirliği ile hareket eder.

Bakanlar Konseyi, Komisyon'un bir teklifi üzerine Avrupa Merkez Bankası ile istişarede bulunduktan sonra veya Avrupa Merkez Bankası'nın bir teklifi üzerine ve fiyat istikrarı hedefiyle tutarlı bir uzlaşmaya varma çabası içinde, nitelikli çoğunlukla hareket ederek, kur oranı sistemi içinde Euro'nun merkez oranlarını kabul edebilir, ayarlayabilir veya serbest bırakabilir. Konsey Başkanı, Avrupa Parlamentosu'nu Euro'nun merkez oranlarının söz konusu kabul edilmesi, ayarlanması veya serbest bırakılması konusunda bilgilendirir.

2. 1. paragrafta belirtildiği şekilde Birlik içerisinde yasal olarak geçerli olanlar dışında bir ya da daha çok para birimiyle ilişkili olarak bir kur oranı sisteminin olmaması halinde Konsey, Komisyon'un bir tavsiyesi üzerine ve Avrupa Merkez Bankası ile istişarede bulunduktan sonra veya Avrupa Merkez Bankası'nın bir tavsiyesi üzerine hareket ederek, söz konusu para birimleriyle ilgili kur oranı politikasının genel yönelimlerini oluşturabilir. Bu genel yönelimler, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi'nin fiyat istikrarını koruma yönündeki birincil hedefini ihlal etmez.
3. Madde III-325'e istisna olarak, para veya kur oranı sistemine ilişkin konulardaki anlaşmaların, Birlik ile bir ya da daha çok Ülke veya uluslararası örgütler arasındaki görüşmelere tabi olması durumunda, Komisyon'un bir teklifi üzerine ve Avrupa Merkez Bankası ile istişarede bulunduktan sonra hareket eden Konsey, anlaşmaların

görüölmesi ve akdedilmesi için düzenlemelere karar verir. Bu düzenlemeler, Birlik'in tek bir tutum göstermesini sağlar. Komisyon, görüşmelerle tam olarak ilgilidir.

4. Üye Devletler, ekonomik ve parasal işbirliği konusunda Birlik'in yetkilerini ve anlaşmalarını ihlal etmeksizin, uluslararası teşkilatlarla görüşmeler yapabilir ve uluslararası anlaşmaları akdedebilir.

KISIM VII
BİRLİK'İN ULUSLARARASI ÖRGÜTLER,
ÜÇÜNCÜ ÜLKELER VE
BİRLİK DELEGASYONLARI İLE İLİŞKİLERİ

MADDE III-327

1. Birlik; Birleşmiş Milletler ve onun özel daireleri, Avrupa Konseyi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü ile Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü ile uygun biçimlerde işbirliği kurar.

Birlik ayrıca, uygun olduğu şekilde diğer uluslararası örgütlerle de söz konusu ilişkileri sürdürür.

2. Birlik Dışişleri Bakanı ile Komisyon'a, bu Maddeyi uygulama talimatı verilir.

MADDE III-328

1. Birlik'in üçüncü ülkelerdeki ve uluslararası örgütlerdeki delegasyonları, Birlik'i temsil eder.
2. Birlik delegasyonları, Birlik Dışişleri Bakanı'nın yetkisi altında ve Üye Devletlerin diplomatik heyetleriyle yakın işbirliği içinde çalışır.

KISIM VIII
DAYANIŞMA MADDESİNİN UYGULANMASI

MADDE III-329

1. Bir Üye Ülkenin, terörist saldırı veya insan kaynaklı ya da doğal bir felaketin kurbanı olması durumunda diğer Üye Devletler, siyasi makamlarının talebi üzerine söz konusu Üye Ülkeye yardım ederler.
2. Konsey, Komisyon ile Birlik Dışişleri Bakanı'nın ortak teklifiyle, Madde I-43'de anılan dayanışma maddesinin uygulanması için düzenlemeleri tanımlayan bir Avrupa kararını kabul eder. Konsey, Madde III-300(1)'e göre hareket eder. Avrupa Parlamentosu bilgilendirilir.

Bu Maddenin amaçları doğrultusunda ve Madde III-344'e hâlel gelmeksizin, Konsey'e, gerektiğinde ortak görüşler veren, ortak güvenlik ve savunma politikası bağlamında geliştirilen yapıların desteğinde Politika ve Güvenlik Komitesi ile Madde III-261'de belirtilen Komite yardımcı olur. Gerektiğinde b uluslararası iki komite ortak görüşler verir.

4. Avrupa Konseyi, Birlik'in etkili tedbirleri almasını sağlamak amacıyla, Birlik'in karşısında duran tehditleri düzenli olarak değerlendirir.

BAŞLIK VI BİRLİK'İN İŞLEYİŞİ

KISIM I KURUMLARLA İLGİLİ HÜKÜMLER

BÖLÜM 1 KURUMLAR

Alt Bölüm 1 Avrupa Parlamentosu

MADDE III-330

1. Konsey'in bir Avrupa yasası veya çerçeve yasası , tüm Üye Devletlerdeki birörnek prosedüre uygun olarak veya tüm Üye Devletlerde ortak olan prosedüre uygun olarak, doğrudan evrensel oy hakkı ile Üyelerinin seçimi için gerekli tedbirleri belirler.

Konseyi, üyelerinin çoğunluğuyla hareket eden Avrupa Parlamentosu'nun inisiyatifi üzerine ve rızasını aldıktan sonra oybirliğiyle hareket eder. Bu yasa veya çerçeve yasası Üye Devletler tarafından kendi anayasal gerekliliklerine uygun olarak onaylanmadıkça yürürlüğe girmez.

2. Avrupa Parlamentosu'nun bir Avrupa yasası, Üyelerinin görevlerinin yerine getirilmesini düzenleyen tüzükleri ve genel koşulları belirler. Avrupa Parlamentosu, Komisyon'un görüşünü aldıktan sonra ve Konsey onayı üzerine kendi inisiyatifiyle harekete geçer. Konsey, Üyelerin veya eski Üyelerin vergilendirilmesiyle ilgili tüm kurallar ve koşullar için oybirliğiyle hareket eder.

MADDE III-331

Avrupa yasaları, Avrupa düzeyinde siyasi partileri yönlendiren ve özellikle bu partilere fon sağlanmasıyla ilgili olarak Madde I-46(4)'de anılan tüzüğü belirler.

MADDE III-332

Üyelerinin çoğunluğuyla hareket eden Avrupa Parlamentosu, Anayasa'nın uygulanması amacına yönelik olarak bir Birlik tasarrufu gerektiğini düşündüğü meseleler hakkında Komisyon'dan herhangi uygun bir teklif göndermesini talep edebilir. Komisyon bir teklif göndermezse, bunun nedenleri hakkında Avrupa Parlamentosu'nu bilgilendirir.

MADDE III-333

Avrupa Parlamentosu, görev akışı içinde, Üyelerinin dörtte birinin talebi üzerine, Anayasa tarafından diğer kurumlar veya organlara verilen yetkileri ihlal etmeksizin, Birlik yasasının uygulanmasındaki ihlal iddialarını veya kötü yönetimi araştırmak üzere, iddia edilen gerçeklerin bir mahkeme huzurunda inceleniyor olması ve davanın halihazırda yasal işleme tabi olması durumları haricinde, geçici bir İnceleme Komitesi kurabilir.

Geçici İnceleme Komitesi, raporunu gönderdikten sonra sona erer.

Avrupa Parlamentosu'nun bir Avrupa yasası, inceleme hakkının uygulanmasını düzenleyen ayrıntılı hükümler

belirler. Avrupa Parlamentosu, Konsey'in ve Komisyon'un rızasını aldıktan sonra kendi inisiyatifiyle harekete geçer.

MADDE III-334

Madde I-10(2)(d) gereğince, Birlik'in herhangi bir vatandaşının ve Üye Devletlerden birinde ikamet eden veya kayıtlı işyeri bulunan herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin, tek başına veya diğer vatandaşlarla işbirliği içinde, Birlik'in faaliyet alanı içinde bulunan ve bu kişiyi doğrudan etkileyen bir mesele hakkında, Avrupa Parlamentosu'na dilekçe verme hakkı vardır.

MADDE III-335

1. Avrupa Parlamentosu, bir Avrupa Ombudsman'ı atar. Madde I-10(2)(d) gereğince, Avrupa Ombudsman'ına, Birlik'in herhangi bir vatandaşından veya Üye Devletlerden birinde ikamet eden veya kayıtlı işyeri bulunan herhangi bir gerçek veya tüzel kişiden, kendi yargısal rolünü yerine getiren Avrupa Birliği Adalet Divanı dışındaki Birlik kurumlarının, organlarının veya dairelerinin faaliyetleriyle ilgili kötü yönetim durumları hakkında şikayet alma yetkisi verilir.

Avrupa Ombudsman'ı, görevlerine uygun olarak, iddia edilen gerçeklerin halihazırda bir yasal işlem konusu oluşturması veya eskiden oluşturmuş olması durumu haricinde, kendi inisiyatifiyle veya kendisine ya da doğrudan bir Avrupa Parlamentosu Üyesine yöneltilen şikayetlere dayanarak, haklı bulduğu konuları inceleme altına alır. Avrupa Ombudsman'ı, bir kötü yönetim durumu tespit ettiğinde, bu meseleyi ilgili kuruma,

organa veya daireye bildirir; bunlara görüşlerini Ombudsman'ına bildirmek için üç ay süre verilir. Daha sonra, Avrupa Ombudsman'ı Avrupa Parlamentosu'na ve ilgili kuruma, teşkilata veya daireye bir rapor iletir. Şikayette bulunan kişi, bu tür incelemelerin sonuçlarıyla ilgili olarak bilgilendirilir.

Avrupa Ombudsman'ı, incelemelerinin sonuçları hakkında, Avrupa Parlamentosu'na yıllık rapor gönderir.

2. Her Avrupa Parlamentosu seçiminden sonra, Parlamento'nun görevde bulunma süresi için Avrupa Ombudsman'ı atanır. Avrupa Ombudsman'ı, yeniden atanabilir.

Görevlerinin yerine getirilmesi için gereken koşulları artık karşılamaması halinde veya ciddi bir kötü yönetimle suçlanıyorsa, Avrupa Ombudsman'ı, Avrupa Parlamentosu'nun talebi üzerine, Adalet Divanı tarafından görevden alınabilir.

3. Avrupa Ombudsman'ı, görevlerinin yerine getiri' nesi konusunda tamamen bağımsızdır. Bu görevleri yerine getirirken, herhangi bir kimseden talimat istemez ya da almaz. Avrupa Ombudsman'ı, görevde bulunduğu süre boyunca, kazançlı olsun ya da olmasın, herhangi başka bir görevde bulunamaz.
4. Avrupa Parlamentosu'nun bir Avrupa yasası, Ombudsman'ın görevlerinin yerine getirilmesini yönlendiren tüzüğü ve genel koşulları belirler. Avrupa Parlamentosu, Komisyon'un görüşünü ve Bakanlar Konseyi'nin onayını aldıktan sonra kendi inisiyatifiyle hareket eder.

MADDE III-336

Avrupa Parlamentosu, yıllık oturum düzenler. Avrupa Parlamentosu, duyuru yapılmasına gerek kalmaksızın, Mart ayının ikinci Salı gününde toplanır.

Avrupa Parlamentosu, Üyelerinin çoğunluğunun talebi üzerine ya da Konsey'in veya Komisyon'un talebi üzerine, olağanüstü kısım oturumu için bir araya gelebilir.

MADDE III-337

1. Konseyi usul kuralları ve Bakanlar Konseyi Usul Kuralları'nda belirtilen koşullara uygun olarak, Avrupa Konseyi ve Konsey, Avrupa Parlamentosu tarafından dinlenebilir.
2. Komisyon, Avrupa Parlamentosu'nun tüm toplantılarına katılabilir ve talepte bulunursa, dinlenebilir. Komisyon, Avrupa Parlamentosu veya onun Üyeleri tarafından yöneltilen soruları sözlü veya yazılı olarak yanıtlar.
3. Avrupa Parlamentosu, Komisyon tarafından verilen yıllık genel raporu açık oturumda müzakere eder.

MADDE III-338

Anayasa'da aksi belirtilmedikçe, Avrupa Parlamentosu, verilen oyların çoğunluğuyla hareket eder. Yeter sayıyı Usul Kuralları belirler.

MADDE III-339

Avrupa Parlamentosu, Üyelerinin çoğunluğuyla hareket ederek, kendi Usul Kurallarını kabul eder.

Avrupa Parlamentosu'nun işlemleri, Anayasa'da ve kendi Usul Kurallarında belirtilen şekilde yayımlanır.

MADDE III-340

Avrupa Parlamentosu'na, Komisyon faaliyetleri hakkında bir gensoru sunulursa, Avrupa Parlamentosu gensoru sunulduktan en az üç gün sonra ve yalnızca açık oylamayla bunun üzerinde oylama yapabilir.

Gensoru, Avrupa Parlamentosu Üyelerinin çoğunluğunu temsil edecek şekilde, atılan oyların üçte ikisinin desteğini kazanırsa, bir bütün olarak Komisyon ve Birlik Dışişleri Bakanı istifa eder. Madde I-26 ve I-27'ye uygun olarak, Komisyon, yerlerine başkaları atanana dek mevcut görevlerine devam eder. Bu durumda, bu Komisyon'un yerine geçmek üzere atanan Komisyon'un görev süresi, görevden istifa etmek zorunda kalan Komisyon'un görev süresinin normalde sona erecek olduğu tarihte biter.

Alt Bölüm 2
Avrupa Konseyi

MADDE III-341

1. Bir oylama yapıldığında, Avrupa Konseyi üyelerinden herhangi biri, aynı zamanda, bir kişiden daha fazla

olmamak kaydıyla, bir üyenin yerine daha hareket edebilir.

Şahsen hazır bulunan veya temsil edilen üyelerin çekimser oyları, Avrupa Konseyi'nin oybirliği gerektiren kararları benimsemesine engel olmaz.

2. Avrupa Parlamentosu Başkanı, Avrupa Konseyi tarafından dinlenmek üzere davet edilebilir.
3. Avrupa Konseyi, kendi usulî meselelerini ve Usul Kurallarının kabulünü salt çoğunlukla belirler.
4. Avrupa Konseyi'ne, Konsey Genel Sekreterlik'i yardımcı olur.

Alt Bölüm 3

Bakanlar Konseyi

MADDE III-342

Konsey, Başkanı tarafından toplantıya çağrıldığında veya kendi inisiyatifiyle ya da üyelerinden veya Komisyon'un isteği üzerine toplanır.

MADDE III-343

1. Bir oylama yapıldığında, Konsey üyelerinden herhangi biri, aynı zamanda, bir kişiden daha fazla olmamak kaydıyla, bir üyenin yerine daha hareket edebilir.

2. Salt çoğunlukla hareket etmesi gereken durumlarda, Bakanlar Konseyi kendi üyelerinin çoğunluğuyla hareket eder.
3. Şahsen hazır bulunan veya temsil edilen üyelerin çekimser oyları, Bakanlar Konseyi'nin oybirliği gerektiren kararları benimsemesine engel olmaz.

MADDE III-344

1. Üye Devletlerin Daimi Temsilcilerinden oluşan bir komite, Konsey çalışmalarını hazırlamaktan ve Konsey tarafından kendisine verilen görevleri gerçekleştirmekten sorumlu olur. Komite, Konsey'in Usul Kurallarında belirtilen durumlarda, usule ait kararlar kabul edebilir.
2. Konsey'e, Konsey tarafından atanan Genel Sekreter'in sorumluluğu altında bulunan Genel Sekreterlik yardımcı olur.

Konsey, genel Sekreterlik'in örgütlenmesi hakkında salt çoğunlukla karar varır.

3. Konsey, prosedür konularında salt çoğunlukla hareket eder ve Usul Kurallarını salt çoğunlukla kabul eder.

MADDE III-345

Salt çoğunlukla hareket eden Konsey, Komisyon'dan, ortak hedeflere ulaşma doğrultusunda Konsey'in istenebilir bulduğu tüm çalışmaları üstlenmesini ve bunu tüm uygun tekliflerde ileri sürmesini talep edebilir.

Komisyon bir teklif göndermezse, bunun nedenleri hakkında Konsey'i bilgilendirir.

MADDE III-346

Konsey, Anayasa'da belirtilen komiteleri düzenleyen kuralları belirleyen Avrupa kararlarını kabul eder. Konsey, Komisyon'a danıştıktan sonra salt çoğunlukla, harekete geçer.

Alt Bölüm 4

Avrupa Komisyonu

MADDE III-347

Komisyon Üyeleri, kendi görevleriyle uyumlu olmayan herhangi bir faaliyette bulunmaktan kaçınırlar. Her Üye Ülke, bu ilkeye saygı göstermeyi ve görevlerini yerine getirirken Komisyon Üyelerini etkilemeye çalışmamayı taahhüt eder.

Görevde bulundukları süre boyunca, Komisyon Üyeleri, kazançlı olsun ya da olmasın, herhangi başka bir görevde bulunamazlar. Komisyon Üyeleri, görevlerini devralırken görev süreleri boyunca ve daha sonrasında da görevlerinden kaynaklanan yükümlülüklerle ve özellikle görev süreleri sona erdikten sonra belirli atamaları veya faydaları kabul etme konusunda dürüst ve ihtiyatlı davranma ödevlerine saygı göstereceklerini resmi bir biçimde taahhüt ederler. Bu yükümlülüklerin ihlali durumunda, Adalet Divanı, Konsey'in başvurusu üzerine, salt çoğunlukla hareket ederek, ilgili kişinin mevcut koşullar altında Madde III-349'a uygun şekilde zorunlu olarak emekli edilmesine veya bunun yerine emekli

aylığından veya diğer kazançlardan faydalanma hakkından mahrum bırakılmasına hükmedebilir.

MADDE III-348

1. Normal değişiklik veya ölüm durumlarının yanında, bir Komisyon Üyesinin görevi, istifa ettiğinde veya zorunlu olarak emekli edildiğinde sona erer.
2. İstifa, zorunlu emeklilik veya ölüm nedeniyle boşalan bir yer, Komisyon Üyesi'nin geriye kalan görev süresi için, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra Konsey tarafından Komisyon Başkanı'nın uygun görmesi ile Madde I-26(4)'de belirtilen kriterler gereğince yeni bir Komisyon Üyesi tarafından doldurulur.

Komisyon Başkanı'ndan gelen teklif üzerine oybirliği ile hareket eden Konsey, özellikle yeni üyenin çok kısa bir zaman dilimi için seçilmesi gereken durumlarda boşalan üyenin yerini doldurmamaya karar verebilir.

3. İstifa, zorunlu emeklilik veya ölüm durumunda Başkan'ın yerine görev süresinin geriye kalanı için Madde I-27(1)'e uygun olarak yeni bir Başkan seçilir.
4. İstifa, zorunlu emeklilik veya ölüm durumunda Birlik Dışişleri Bakan'ın yerine görev süresinin geriye kalanı için Madde I-28(1)'e uygun olarak yeni bir Başkan seçilir.
5. Komisyon Üyelerinin tümünün istifa etmesi durumunda, Madde I-26 ve I-27'ye uygun olarak, görev sürelerinin sonuna kadar yerleri doldurulana dek, görevde kalacaklardır.

MADDE III-349

Herhangi bir Komisyon Üyesi, görevlerini yerine getirmek için gereken koşulları artık karşılayamıyorsa veya ciddi anlamda yetkisini kötüye kullanma ile suçlanıyorsa, salt çoğunlukla hareket eden Konsey'in veya Komisyon'un başvurusu üzerine, Adalet Divanı bu Üyeyi zorunlu olarak emekli edebilir.

MADDE III-350

Madde I-28(4)'e hâlel getirmeksizin, Komisyon'a verilen sorumluluklar, Madde I-27(3)'e göre, Başkan tarafından Komisyon üyeleri arasında yapılandırılır ve dağıtılır. Başkan, Komisyon'un görev süresi boyunca, bu sorumlulukların dağıtımını yeniden düzenleyebilir. Avrupa Komisyonu Üyeleri ve Komisyon Üyeleri, Başkan'ın kendi yetkisine dayanarak, aralarında birbirlerine devrettiği görevleri yürütürler.

MADDE III-351

Komisyon, üyelerinin çoğunluğuyla hareket eder. Yeter sayı Usul Kuralları tarafından belirlenir.

MADDE III-352

1. Komisyon, hem kendi çalışması, hem de birimlerinin çalışmasını garantilemek için kendi Usul Kurallarını kabul eder. Komisyon, bu kuralların yayımlanmasını sağlar.

2. En geç Avrupa Parlamentosu'nun açılış oturumundan bir ay önce, Komisyon, Birlik'in faaliyetleri hakkında yıllık olarak genel bir rapor yayımlar.

Alt Bölüm 5

Avrupa Birliği Adalet Divanı

MADDE III-353

Avrupa Birliği Adalet Divanı Tüzüğü'ne uygun olarak, Adalet Divanı, tam bir Mahkeme olarak veya bir Büyük Kurul olarak heyet halinde oturum yapar.

MADDE III-354

Adalet Divanı'na, sekiz Genel Savcı yardımcı olur. Adalet Divanı'nın bu yönde bir talebi olması halinde, oybirliğiyle hareket eden Konsey, Genel Savcılarının sayısını artıran bir Avrupa kararını kabul edebilir.

Avrupa Birliği Adalet Divanı Tüzüğü'ne uygun olarak katılımını gerektiren davalar hakkında, açık oturumda gerekçeli sunuşlar yapmak, tam tarafsızlık ve bağımsızlıkla hareket eden Genel Savcının görevidir.

MADDE III-355

Adalet Divanı'nın Hâkimleri ve Genel Savcıları, bağımsızlıkları şüphe götürmeyen ve kendi ülkelerindeki en yüksek yasal makama atanmak için gerekli vasıfları taşıyan tanınmış yeterlikte hukukçular arasından seçilir; bu kişiler, Madde III-357'de belirtilen jüri heyetine

danışıldıktan sonra, Üye Devletlerin hükümetlerinin ortak uzlaşmaları yoluyla atanırlar.

Her üç yılda bir, Avrupa Birliği Adalet Divanı Tüzüğü'nde belirtilen koşullara uygun olarak, Hâkimler ve Genel Savcılar kısmen değiştirilirler.

Hâkimler, Adalet Divanı Başkanı'nı, üç yıllık bir dönem için kendi aralarından seçerler. Başkan yeniden seçilebilir.

Adalet Divanı, kendi Usul Kurallarını kabul eder. Bu Kurallar, Konsey'in onayını gerektirir.

MADDE III-356

Genel Mahkeme Hâkimlerinin sayısı, Avrupa Birliği Adalet Divanı Tüzüğü ile belirlenir. Tüzük, Genel Mahkeme'ye Genel Savcıların yardımcı olacaklarını belirtebilir.

Genel Mahkeme üyeleri, bağımsızlıkları şüphe götürmeyen ve en yüksek adli makama atanmak için gerekli beceriye sahip kişiler arasından seçilir. Üyeler, Madde III-357'de belirtilen jüri heyetine danışıldıktan sonra, Üye Devletlerin hükümetlerinin ortak uzlaşmaları yoluyla atanırlar.

Genel Mahkeme üyeleri, her üç yılda bir kısmen değiştirilir.

Hâkimler, Genel Mahkeme Başkanı'nı, üç yıllık bir dönem için kendi aralarından seçerler. Başkan yeniden seçilebilir.

Genel Mahkeme, Adalet Divanı'yla mutabakat halinde kendi Usul Kurallarını belirler. Bu Kurallar, Konsey'in onayına tabidir.

Tüzük aksini belirtmediği sürece, Adalet Divanı'yla ilgili Anayasa hükümleri, Genel Mahkeme için de geçerlidir.

MADDE III-357

Üye Devletler [Madde III-355 ve III-356'da anılan kararları almadan önce, Adalet Divanı ve Genel Mahkeme Hâkimliği ve Genel Savcılığı görevlerini yerine getirme konusunda, adayların uygunluğuyla ilgili fikir beyan etmek üzere, bir jüri heyeti kurulur.

Jüri heyeti, eski Adalet Divanı ve Genel Mahkeme üyeleri, ulusal anayasa mahkemeleri üyeleri ve tanınmış yeterliğe sahip avukatlar arasından seçilen ve biri Avrupa Parlamentosu tarafından aday gösterilen yedi kişiden oluşur. Konsey, heyeti ve çalışma kurallarını belirleyen bir Avrupa kararı ile heyet üyelerini atayan bir Avrupa kararını kabul eder. Konsey, Adalet Divanı Başkanı'nın inisiyatifi üzerine hareket eder.

MADDE III-358

1. Avrupa Birliği Adalet Divanı Tüzüğü'nde Adalet Divanı için saklı tutulan ve Madde III-359'a göre oluşturulan özel bir mahkemenin yetkisine bırakılan davalar dışında, Genel Mahkeme, Madde III-365, III-367, III-370, III-372 ve III-374'de belirtilen davalara veya takibatlara ilk derece mahkemesi olarak bakma ve bunları belirleme konularında yargılama yetkisine sahiptir. Tüzük, Genel

Mahkeme'ye diğer dava veya takibatlar için yargılama yetkisi verebilir.

Bu paragraf kapsamında Genel Mahkeme tarafından verilen kararlar, Adalet Divanı Tüzüğü ile belirlenen koşullar altında ve sınırlar çerçevesinde, yalnızca hukuksal hususlarla ilgili olarak Avrupa Adalet Divanı'na temyize götürülebilir.

2. Genel Mahkeme, özel mahkemelerin kararlarına karşı açılan davalara veya takibatlara bakma ve bunları belirleme konularında yargılama yetkisine sahiptir.

Bu paragraf kapsamında Genel Mahkeme tarafından verilen kararlar, Birlik yasasının bütünlüğünün ve tutarlılığının ciddi anlamda etkilenme riski bulunduğu, Avrupa Birliği Adalet Divanı Tüzüğü ile belirlenen koşullar altında ve sınırlar çerçevesinde, istisnai olarak Adalet Divanı tarafından inceleme altına alınabilir.

3. Genel Mahkeme'nin, Adalet Divanı Tüzüğü ile belirlenen özel alanlarda Madde III-369 kapsamındaki bir ön kararda anılan soruları sorma ve yanıtlar tespit etme konusunda yargılama yetkisi vardır.

Genel Mahkeme, Birlik yasasının bütünlüğünü veya tutarlılığını etkileme olasılığı bulunan davanın bir ilke kararı gerektirdiğini düşünürse, davayı karar için Avrupa Adalet Divanı'na götürebilir.

Genel Mahkeme'nin ön kararlar ilgili yöneltilen sorular hakkında verdiği kararlar, Birlik yasasının bütünlüğünün ve tutarlılığının ciddi anlamda etkilenme riski

bulduğunda, Tüzük'le belirlenen koşullar altında ve sınırlar çerçevesinde, istisnai olarak Avrupa Adalet Divanı tarafından inceleme altına alınabilir.

MADDE III-359

1. Avrupa yasaları, belirli alanlardaki belli davalara veya takibatlara birinci derecede bakmak ve bunları belirlemek üzere, Genel Mahkeme'ye bağlı uzmanlaşmış özel mahkemeler kurulabilir. Bu yasalar, Adalet Divanı'na danışıldıktan sonra Komisyon'un talebi üzerine veya Komisyon'a danışıldıktan sonra Adalet Divanı'nın talebi üzerine kabul edilir.
2. Özel bir mahkeme kuran Avrupa yasası, mahkemenin örgütlenmesi ve mahkemeye verilen yargılama yetkisi ile ilgili kuralları belirler.
3. Özel mahkemeler tarafından verilen kararlar, yalnızca hukuksal hususlarda temyiz hakkına tabidir; uzmanlaşmış mahkemeyi kuran Avrupa yasasında belirtildiğinde, aynı zamanda sıradan konularla ilgili de Genel Mahkeme huzurunda temyiz hakkına tabidir.
4. Özel mahkemelerin üyeleri, bağımsızlıkları şüphe götürmeyen ve yasal makama atanmak için gerekli vasıfları taşıyan kişiler arasından seçilir. Bu kişiler, oybirliğiyle hareket eden Konsey tarafından atanırlar.
5. Özel mahkemeler, kendi Usul Kurallarını, Adalet Divanı ile mutabakat halinde oluştururlar. Bu kurallar için, Konsey'in onayı gerekir.

6. Özel mahkemeyi kuran Avrupa yasasında aksi belirtilmediği sürece, özel mahkemeler için, Avrupa Birliği Adalet Divanı'yla ilgili Anayasa hükümleri ve Avrupa Birliği Adalet Divanı Tüzüğü'nün hükümleri geçerlidir. Tüzüğün Başıl I'ı ve Madde 64'ü her halde özel mahkemeler için uygulanır.

MADDE III-360

Komisyon'un, bir Üye Ülkenin Anayasa çerçevesinde herhangi bir yükümlülüğü yerine getirmediğini düşünmesi halinde, ilgili Ülkeye kendi gözlemlerini gönderme fırsatı verdikten sonra, Komisyon bu mesele hakkında bir gerekçeli görüş bildirir.

İlgili ülkenin Komisyon tarafından belirlenen süre dahilinde bu görüşe uymaması halinde, Komisyon bu meseleyi Avrupa Birliği Adalet Divanı'na götürebilir.

MADDE III-361

Bir Üye Ülke, başka bir Üye Ülke'nin Anayasa çerçevesinde herhangi bir yükümlülüğü yerine getirmediğini düşünürse, bu meseleyi Avrupa Birliği Adalet Divanı'na götürebilir.

Bir Üye Ülke, başka bir Üye Ülke aleyhinde Anayasa çerçevesinde bir ihlal iddiası nedeniyle dava açmadan önce, bu meseleyi Komisyon'a götürür.

Komisyon, ilgili Ülkelerin her birine, diğer tarafın davası hakkında kendi davasını ve gözlemlerini sözlü ve yazılı

olarak göndermesi için fırsat tanındıktan sonra, bir gerekçeli görüş bildirir.

Komisyon bu meselenin kendisine getirildiği tarihten itibaren üç ay içinde bir görüş bildirmezse, bu durum meselenin Divan'a götürülmesine engel olmaz.

MADDE III-362

1. Avrupa Birliği Adalet Divanı, bir Üye Ülkenin Anayasa çerçevesinde herhangi bir yükümlülüğü yerine getirmediğine karar verirse, söz konusu Ülkenin, Divan'ın kararına uymak için gerekli tedbirleri alması gerekir.
2. Komisyon, ilgili Üye Ülkenin, Divan kararına uymak için gerekli tedbirleri almadığını düşünürse, bu Ülkeye kendi görüşlerini gönderme fırsatı tanındıktan sonra, davayı Avrupa Birliği Adalet Divanı'na götürebilir. Komisyon, duruma göre uygun gördüğü şekilde, Üye Ülke tarafından yapılacak olan götürü ödemenin veya ceza ödemesinin miktarını belirler.

Divan, ilgili Üye Ülkenin Divan kararına uymadığını görürse, bu Ülkeye bir götürü ceza veya para cezası ödemesi uygulayabilir.

Bu prosedür, Madde III-361'i ihlal etmez.

3. Komisyon, Madde III-360'a göre, ilgili Ülkenin bir çerçeve yasasını değiştiren tedbirleri bildirme konusundaki yükümlülüklerini yerine getirmediği gerekçesiyle bir davayı Avrupa Birliği Adalet Divanı'na getirdiğinde, uygun gördüğü durumlarda, Divan bu tür bir ihmal

olduğuna karar verirse, Adalet Divanı'ndan, aynı takibat seyrinde bir götürü veya para cezası ödemesi uygulamasını talep edebilir.

Divan bir ihlal olduğu fikrine varırsa Komisyon tarafından belirlenen miktarı aşmayacak meblağda ilgili Üye Devlet için bir götürü ceza veya cezaî ödeme hükmü verebilir. Ödeme yükümlülüğü, Mahkemenin kararında belirtilen tarihte başlar.

MADDE III-363

Konsey'in Avrupa yasaları ve Avrupa tüzüğü, belirtilen para cezaları açısından Avrupa Birliği Adalet Divanı'na sınırsız yargılama yetkisi verebilir.

MADDE III-364

Anayasa'nın diğer hükümlerini ihlal etmeksizin, bir Avrupa yasası, kendi belirleyeceği ölçüde, Avrupa Birliği Adalet Divanı'na, Avrupa fikri mülkiyet hakları ile ilgili konulardaki ihtilaf durumlarda Anayasa'yı temel alarak kabul edilen tasarrufların uygulanmasına ilişkin yargılama yetkisi verebilir.

MADDE III- 365

1. Avrupa Birliği Adalet Divanı, Avrupa yasalarının ve çerçeve yasalarının, tavsiyeler ve görüşler haricindeki Konsey, Komisyon ve Avrupa Merkez Bankası tasarruflarının ve üçüncü şahıslar karşısında yasal sonuçlar elde etmeyi hedefleyen Avrupa Parlamentosu tasarruflarının yasaya uygunluğunu inceler. Avrupa

Birliği Adalet Divanı, aynı zamanda üçüncü şahıslar karşısında yasal sonuçlar doğurmayı amaçlayan Birlik organları, ofisleri veya dairelerinin tasarruflarının yasaya uygunluğunu inceler.

2. Bu amaçla, Avrupa Birliği Adalet Divanı, bir Üye Ülke, Avrupa Parlamentosu, Konsey veya Komisyon tarafından temel usul hukuku şartlarının ihlali, Anayasa'nın veya onun uygulanmasıyla ilgili herhangi bir hukuk ilkesinin ihlali veya yetkilerin kötüye kullanılması gerekçeleriyle açılan davalarda, yargılama yetkisine sahiptir.
3. Avrupa Birliği Adalet Divanı, Sayıştay, Avrupa Merkez Bankası ve Bölgeler Komitesi tarafından kendi imtiyazlarının korunması amacıyla açılan davalarda, 1. ve 2. paragraflarda öngörülen koşullar altında yargılama yetkisine sahiptir.
4. 1. ve 2. paragraflarda öngörülen koşullar altında, herhangi bir gerçek veya tüzel kişi, kendisine yöneltilen veya kendisini doğrudan etkileyen ya da kişisel olarak ilgilendiren bir tasarruf ve kendisini doğrudan ilgilendiren bir düzenleyici tasarruf aleyhinde, takibat başlatabırsa de bu durum icraî bir tedbir almayı gerektirmez.
5. Birlik organlarını, ofislerini ve dairelerini kuran tasarruflar, gerçek veya tüzel kişilerce, bu organların, ofislerin veya dairelerin yasal sonuçlar doğurmayı hedefleyen tasarrufları aleyhinde açılan davalarla ilgili özel koşullar ve düzenlemeler belirleyebilir.
6. Bu Maddede belirtilen takibatlar, tasarrufun yayımlanmasını veya davacıya bildirilmesini izleyen iki

ay içinde ya da bunun yokluğunda, duruma göre davacının bilgilendirildiği günde yapılır.

MADDE III-366

Dava yerinde ise, Avrupa Birliği Adalet Divanı ilgili tasarrufun geçersiz olduğunu ilan eder.

Ancak, gerekli görmesi halinde, Divan, geçersiz olduğunu ilan ettiği tasarrufun hangi kısmının hangi sonuçlarının kesin olarak geçersiz kılındığını beyan eder.

MADDE III-367

Avrupa Parlamentosu, Avrupa Konseyi, Konsey, Komisyon ya da Avrupa Merkez Bankası, Anayasa'nın ihlali durumunda harekete geçmezlerse, Üye Devletler ve Birlik'in diğer Kurumları, ihlalin tespit edilmesini sağlamak üzere Avrupa Birliği Adalet Divanı'na dava açabilirler. Bu hüküm, aynı koşullar altında, Birlik'in harekete geçmeyen organları, ofisleri ve daireleri için de geçerlidir.

İlk olarak ilgili kurum, organ, ofis veya daire harekete geçmeye davet edilirse, dava kabul edilebilir olur. Bu davet üzerine iki ay içinde, ilgili kurum, organ, ofis veya daire henüz görüş bildirmemişse, dava sonraki iki ay içinde açılabilir.

Önceki paragraflarda belirtilen koşullar altında, herhangi bir gerçek veya tüzel kişi, bir Birlik kurumunun, organının, ofisinin veya dairesinin, bir tavsiye veya görüş

haricinde kendisine herhangi bir tasarrufta bulunmadığına ilişkin Divan'a şikayette bulunabilir.

MADDE III-368

Tasarrufu geçersiz ilan edilen veya harekete geçmemesinin Anayasa'ya aykırı olduğu ilan edilen kurum, organ, ofis veya dairenin, Avrupa Birliği Adalet Divanı kararına uyma konusunda gerekli tedbirleri alması gerekir.

Bu yükümlülük, Madde III-431'in 2. paragrafından kaynaklanabilecek herhangi bir yükümlülüğü etkilemez.

MADDE III-369

Adalet Divanı, aşağıdakilerle ilgili ön karar verme konusunda yargılama yetkisine sahiptir:

- (a) Anayasa'nın yorumlanması;
- (b) Birlik kurumlarının, organlarının, ofislerinin ve dairelerinin, tasarruflarının geçerliliği ve yorumlanması.

Bir Üye Ülkenin herhangi bir mahkemesi veya hâkimliği huzurunda bu tür bir soru öne sürüldüğünde, bu mahkeme veya hâkimlik, soru üzerinde verilecek bir kararın hüküm kurmayı sağlamak için gerekli olduğunu düşünürse, Avrupa Birliği Adalet Divanı'ndan konuyla ilgili karar vermesini talep edebilir.

Bir Üye Ülkenin, ulusal yasa çerçevesinde kararlarına karşı yargı yolu bulunmayan bir mahkemesinde veya hâkimliğinde derdest olan bir davada, bu tür bir soru öne sürüldüğünde, bu mahkeme veya hâkimlik, meseleyi Divan'a götürür.

Bir Üye Ülkenin mahkemesinde veya hâkimliğinde derdest olan bir davada, tutuklu bir kişi hakkında bu tür bir soru öne sürülürse, Divan, gecikmeden harekete geçer.

MADDE III-370

Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın, Madde III-341'in 2. ve 3. paragrafında belirtilen zararın telafisiyle ilgili ihtilaflarda yargılama yetkisini haizidir.

MADDE III-371

Avrupa Konseyi veya Konsey tarafından Madde I-59'a uygun olarak yapılan bir tespitin ilgili olduğu Üye Ülkenin isteği üzerine, Adalet Divanı sadece bu Maddede bulunan usule ait şartlar üzerinde salahiyet sahibi olacaktır.

Bu tür bir talep tespit tarihinden itibaren bir aylık zaman dilimi içerisinde gerçekleştirilmelidir. Divan, talep tarihinden itibaren bir ay içinde karara varır.

MADDE III-372

Resmi Görevliler için Personel Tüzüğü ve Birlik'in diğer memurları için İstihdam Koşullarında belirtilen sınırlar dahilinde veya koşullar altında, Birlik ile onun memurları

arasındaki herhangi bir ihtilaf durumunda, Avrupa Birliği Adalet Divanı yargılama yetkisini haizdir.

MADDE III-373

Avrupa Birliği Adalet Divanı, aşağıda belirlenen sınırlar dahilinde, aşağıdaki konuları kapsayan anlaşmazlıklarda yargılama yetkisine sahiptir:

- (a) Avrupa Yatırım Bankası Tüzüğü kapsamındaki yükümlülüklerin Üye Devletler tarafından yerine getirilmesi. Bu bağlamda, Bankanın Yönetim Kurulu, Madde III-360 tarafından Komisyon'a verilen yetkileri kullanır;
- (b) Avrupa Yatırım Bankası İdareciler Kurulu tarafından kabul edilen tedbirler. Bu bağlamda, herhangi bir Üye Ülke, Komisyon veya Bankanın Yönetim Kurulu Madde III-365'te belirtilen koşullar kapsamında takibatta bulunur;
- (c) Avrupa Yatırım Bankası Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen tedbirler. Söz konusu tedbirlere karşı takibat, yalnızca Üye Devletler veya Komisyon tarafından, Madde III-365'te belirtilen koşullar altında ve salt Banka Tüzüğü'nde Madde 19(2), (5) (6) ve (7)'de belirtilen prosedüre uygun olmama gerekçesine dayanılarak yapılabilir;
- (d) ulusal merkez bankalarının Anayasa ve Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Tüzükleri kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmeleri. Bu bağlamda, Avrupa Merkez Bankası Konseyi'nin ulusal merkez bankalarına ilişkin

yetkileri, Madde III-360 tarafından Üye Devletlere ilişkin olarak Komisyon'a verilen yetkilerin aynısıdır. Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın bir ulusal merkez bankasının Anayasa kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmediğini bulması halinde, o bankadan Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın kararına uyacak şekilde gerekli tedbirleri alması talep edilir.

MADDE III-374

Avrupa Birliği Adalet Divanı, ister kamu hukuku tarafından, ister özel hukuk tarafından düzenlensin, Birlik tarafından veya Birlik adına akdedilen bir sözleşmede bulunan herhangi bir tahkim şartı uyarınca yargıda bulunma hakkına sahiptir.

MADDE III-375

1. Yargı yetkisinin Adalet Divanı'na Anayasa tarafından verildiği haller dışında, Birlik'in taraf olduğu anlaşmazlıklar, bu gerekçeyle Üye Devletlerin mahkemelerinin hâkimliklerinin yargılama yetkisi dışında bırakılmaz.
2. Üye Devletler, Anayasa'nın uygulanması ve yorumlanması ile ilgili her hangi bir ihtilafı, Anayasada öngörülen çözüm metotlarının dışında kalan bir çözüm metoduna götüremezler.
3. Adalet Divanı, anlaşmazlığın taraflar arasında özel bir anlaşma kapsamında kendisine sunulması durumunda, Anayasa ile ilgili konularda Üye Devletler arasında çıkan her türlü anlaşmazlıkta yargı yetkisine sahiptir.

MADDE III-376

Avrupa Birliği Adalet Divanı, Madde I-40 ve I-41 ile Başlık V'te Kısım II'nin ortak dış politika ve güvenlik politikasını ilgilendiren hükümlerine ilişkin yargılama yetkisine sahip değildir.

Ancak, Divan, Konsey tarafından özel veya tüzel kişilere karşı alınan Madde III-308 esas alınarak kabul edilen ve Madde III-365(4)'e uygun hale getirilmiş kısıtlayıcı tedbirlerin yasallığını gözden geçirme takibatlarını düzenleme salahiyetine sahiptir.

MADDE III-377

Adalet Divanı, özgürlük, güvenlik ve adalet alanını içeren Başlık III'te Kısım IV'te Bölüm 4 ve 5'in hükümlerine ilişkin yetkilerini kullanırken, bir Üye Ülkenin polis teşkilatı veya diğer yasa uygulayıcı hizmetleri tarafından yürütülen operasyonların geçerliliğini ve oransallığını veya söz konusu faaliyetin ulusal hukukun konusu olduğu hallerde, yasa ve düzeni sürdürmek ve iç güvenliği korumaya ilişkin Üye Devletlerin yükümlü oldukların sorumlulukların uygulanmasını inceleme konusunda yargılama yetkisine sahip değildir.

MADDE III-378

Madde III-365(6)'da belirtilen sürenin sona ermesine karşın, taraflardan herhangi biri, Konsey'in, Komisyon'un veya Avrupa Merkez Bankası'nın bir Avrupa yasası veya bir Avrupa tüzüğünün konu edildiği takibatta, Avrupa Birliği Adalet Divanı huzurunda tasarrufun

uygulanamayışını savunmak amacıyla, Madde III-365(2)'de belirlenen gerekçeleri ileri sürebilir.

MADDE III-379

1. Avrupa Birliği Adalet Divanı'nda açılan davalar, yürütmeyi durdurma etkisini haiz değildir. Ancak Avrupa Adalet Divanı, durumların gerektirdiği kanaatini taşırsa, itiraz edilen tasarrufun askıya alınmasını emredebilir.
2. Avrupa Birliği Adalet Divanı, açılan davalarda, alınması zorunlu geçici tedbirler belirleyebilir.

MADDE III-380

Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın kararları, Madde III-401'de belirlenen koşullar kapsamında uygulanabilir.

MADDE III-381

Avrupa Birliği Adalet Divanı Tüzüğü, bir Protokol ile belirlenir.

Bir Avrupa yasası, Tüzüğün Başlık I ve Madde 64 dışındaki hükümlerini değiştirebilir. Söz konusu yasa, Adalet Divanı'nın teklifi üzerine Komisyon'la istişarede bulunulduktan sonra veya Komisyon'un talebi üzerine Adalet Divanı ile istişarede bulunulduktan sonra kabul edilir.

Alt bölüm 6
Avrupa Merkez Bankası

MADDE III-382

1. Avrupa Merkez Bankası İdare Konseyi, Madde III-197’de işaret edilen istisnai durum haricinde Üye Devletlerin merkez bankalarının Başkan’ları ve Avrupa Merkez Bankası Yönetim Kurulu üyelerinden oluşur.
2. Yönetim Kurulu, Başkan, Başkan Yardımcısı ve dört diğer üyeden oluşur.

Yönetim Kurulu’nun Başkan, Başkan Yardımcısı ve diğer üyeleri, Konsey’in tavsiyesi üzerine ve Avrupa Parlamentosu ile Avrupa Merkez Bankası İdare Konseyi’ne danıştıktan sonra, para veya banka konularında mesleki deneyimi olan tanınmış kişiler arasından, nitelikli çoğunlukla hareket eden Avrupa konseyi tarafından atanırlar.

Görev süreleri sekiz yıldır, tekrar aynı göreve atanamazlar.

Sadece Üye Devletler’in tabiiyetine mensup olan kişiler Yönetim Kurulu üyesi olabilirler.

MADDE III-383

1. Konsey Başkanı ve bir Komisyon üyesi, oy hakkını haiz olmaksızın Avrupa Merkez Bankası İdare Konseyi’nin toplantılarına katılabilirler.

Ankara Barosu Yayınları

Konsey Başkanı, Avrupa Merkez Bankası İdare Konseyi'ne öneride bulunabilir.

2. Avrupa Merkez Bankası'nın Başkanı, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi'nin görevleri ve hedefleri ile ilgili konuları tartışılırken Konsey toplantılarına davet edilir.
3. Avrupa Merkez Bankası, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi'nin faaliyetleri ve hem önceki hem de içerisinde bulunulan yılın para politikası hakkında Avrupa Parlamentosu'na, Avrupa Konseyi'ne, Konsey'e ve Komisyon'a yıllık rapor verir. Raporu, bu konu temelinde genel bir müzakerenin yapılabileceği Avrupa Parlamentosu'na ve Konsey'e Avrupa Merkez Bankası'nın Başkanı sunar.

Avrupa Merkez Bankası'nın Başkanı ve diğer Yönetim Kurulu üyeleri, Avrupa Parlamentosu'nun talebi üzerine veya re'sen, Avrupa Parlamentosu'nun yetkileri organları tarafından dinlenebilir.

Alt bölüm 7

Sayıştay

MADDE III-384

1. Sayıştay, Birlik'in tüm gelir ve gider hesaplarını inceler. Ayrıca, bütünü oluşturan ilgili aracın söz konusu incelemeyi imkansızlaştırmadığı ölçüde, Birlik tarafından kurulan organ, ofis veya dairelerin tüm gelir ve gider hesaplarını da inceler.

Sayıştay, Avrupa Parlamentosu ve Bakanlar Konseyi'ne, hesapların güvenilirliği ve temeli oluşturan işlemlerin yasallığı ve kurallara uygunluğu hakkında Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayınlanacak olan bir güvence beyanı verir. Bu beyan, Birlik faaliyetlerinin başlıca alanlarının her birine özel değerlendirmelerle desteklenebilir.

2. Sayıştay, tüm gelirlerin toplanıp toplanmadığını ve tüm harcamaların yasal ve kurallara uygun biçimde yapılıp yapılmadığını, mali yönetimin sağlıklı olup olmadığını araştırır. Bunu yaparken, özellikle tüm usulsüzlük durumları hakkında rapor verir.

Gelir denetimi, hem ödenecek tutarlar, hem de Birlik'e fiilen ödenmiş tutarlar esasına göre yürütülür.

Harcama denetimi, taahhüt edilen vaatler ve yapılan ödemeler esasına göre gerçekleştirilir.

Bu denetimler, söz konusu mali yıl için hesaplar kapanmadan önce gerçekleştirilebilir.

3. Denetim kayıtlara dayanır ve gerektiğinde diğer Kurumlarda yerinde, Birlik adına gelirleri ve giderleri yöneten herhangi bir organ, ofis veya daire tesislerinde ve bütçeden ödeme alan herhangi gerçek ya da tüzel kişinin tesisleri dahil olmak üzere Üye Devletlerde gerçekleştirilir. Üye Devletlerde denetim, ulusal denetim teşkilatlarıyla veya söz konusu organlar gerekli yetkilere sahip değilse, yetkili ulusal dairelerle bağlantılı olarak yürütülür. Sayıştay ve Üye Devletlerin ulusal denetim organları, bağımsızlıklarını korurken, bir güven ruhu içinde işbirliğinde bulunurlar. Bu organlar ve daireler,

denetimde yer alma niyetinde olup olmadıkları konusunda Sayıştay'ı bilgilendirirler.

Diğer Kurumlar, Birlik adına gelir ve gider yönetimi yapan tüm organ, ofis veya daireler, bütçeden ödeme alan tüm gerçek veya tüzel kişiler ve ulusal denetim teşkilatları ya da bunların gerekli yetkiye sahip olmadığı hallerde, yetkili ulusal daireler, kendi talebi üzerine Sayıştay'a görevini gerçekleştirmesi için gerekli tüm belge ve bilgileri iletirler.

Avrupa Yatırım Bankası'nın Birlik giderlerini ve gelirlerini yönetimi konusunda faaliyetlerine ilişkin, Sayıştay'ın Banka tarafından saklanan bilgilere erişim hakları, Sayıştay, Banka ve Komisyon arasında yapılan bir anlaşmayla yönlendirilir. Anlaşma olmayan hallerde, Sayıştay yine de Banka tarafından yönetilen Birlik gider ve gelirlerinin denetimi için gerekli bilgilere erişebilir.

4. Sayıştay, her mali yılın bitişinden sonra bir yıllık rapor hazırlar. Bu rapor, diğer Kurumlara iletilir ve söz konusu Kurumların Sayıştay'a yanıtlarıyla birlikte Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayınlanır.

Sayıştay ayrıca, istediği zaman, özellikle özel raporlar biçiminde olmak üzere belirli konulardaki gözlemlerini sunabilir ve diğer Kurumlardan birinin talebi üzerine görüş bildirebilir.

Yıllık raporlarını, özel raporlarını veya görüşlerini, Üyelerinin çoğunluğuyla kabul eder. Ancak, bazı kategorilerdeki raporları veya görüşleri Usul Kuralları tarafından belirlenen koşullar altında benimsemek amacıyla iç kurullar oluşturabilir.

Bütçenin uygulanması konusundaki denetim yetkilerini kullanmalarında Avrupa Parlamentosu'na ve Konsey'e yardımcı olur.

Sayıştay, Usul Kurallarını kabul eder. Bu kurallar için, Konsey'in onayı gereklidir.

MADDE III-385

1. Sayıştay Üyeleri, ilgili ülkelerinde dış denetim teşkilatlarında bulunan veya bulunmuş olan kişilerden ya da özellikle bu teşkilata yönelik vasıflara sahip kişiler arasından seçilir. Bağımsızlıkları şüphe götürmezdir.

2. Sayıştay Üyeleri, altı yıllık bir dönem için tayin edilir. Görev süreleri, yenilenebilir. Konsey, her bir Üye Ülke tarafından yapılan tekliflere göre hazırlanan Üye listesini belirleyen bir Avrupa kararını kabul eder. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra hareket eder.

Sayıştay Üyeleri, Başkanlarını üç yıllık bir dönem için kendi aralarından seçerler. Başkan yeniden seçilebilir.

3. Sayıştay Üyeleri, Birlik'in genel çıkarı için, görevlerini icra ederken tamamen bağımsızdır. Söz konusu görevleri icra ederken, herhangi bir hükümetten veya herhangi başka teşkilattan talimat istemezler ve almazlar. Görevlerine uygun olmayan herhangi bir faaliyetten kaçınırlar.

4. Sayıştay Üyeleri, görev süreleri boyunca, kâr getirsin getirmesin, herhangi başka bir işle uğraşamazlar. Görevlerini üstlenirken, görev sürelerinin öncesinde ve sonrasında, görevlerinden doğan yükümlülöklere ve

özellikle, makamlarından ayrıldıktan sonra, bazı atamaların veya avantajların kabulü konusunda dürüstlük ve sağduyu içinde davranma ödevlerine saygı göstereceklerine dair resmi bir taahhütte bulunurlar.

5. Normal değişiklik veya ölüm dışında, Sayıştay Üyelerinin ödevleri görevden ayrıldıklarında veya 6. paragraf gereğince Adalet Divanı'nın bir kararıyla zorunlu olarak emekli edildiklerinde sona erer.

Boşalan görev yeri, söz konusu Üyenin görev süresinin kalan kısmı için doldurulur.

Zorunlu emeklilik halleri dışında, Sayıştay Üyeleri, değiştirilene kadar görevde kalırlar.

6. Sayıştay'ın bir Üyesi, yalnızca Sayıştay'ın talebi üzerine Adalet Divanı'nın söz konusu Üyenin artık gerekli koşullara ve görevinden doğan yükümlülüklerle uygun olmadığını saptaması halinde görevinden veya emeklilik hakkından ya da kendi namına olan diğer avantajlardan yoksun bırakılabilir.

BÖLÜM 2

BİRLİK'İN DANIŞMA ORGANLARI

Alt bölüm 1

Bölgeler Komitesi

MADDE III-386

Bölgeler Komitesi üyelerinin sayısı üç yüz elliyi geçmez. Komisyon'un teklifi üzerine oybirliği ile hareket eden Konsey, Komite'nin bileşimini belirleyen bir Avrupa kararı benimser.

Komite üyeleri ve eşit sayıdaki yedek üyeler, beş yıllık bir süre için atanır. Bu üyelerin görev süreleri yenilenebilir. Hiçbir Komite üyesi aynı zamanda Avrupa Parlamentosu'nun üyesi olamaz.

Konsey, Üye Devletlerin her biri tarafından verilen tekliflere göre hazırlanan üye ve yedek üye listesini oluşturan Avrupa kararını kabul eder.

Teklif edildikleri esası oluşturan, Madde I-32(2)'de anılan görev sona erdiğinde, Komite üyelerinin görev süreleri otomatik olarak sona erer ve bunun ardından, aynı prosedür gereğince anılan görev süresinin kalan kısmı için değiştirilirler.

MADDE III-387

Bölgeler Komitesi, başkanını ve görevlilerini üyeleri arasından iki buçuk yıllık bir süre için seçer.

Komite, Avrupa Parlamentosu'nun, Konsey'in veya Komisyon'un talebi üzerine başkanı tarafından toplantıya çağırılır. Komite aynı zamanda, kendi inisiyatifiyle de toplanabilir.

Bölgeler Komitesi, kendi Usul Kurallarını kabul eder.

MADDE III-388

Avrupa Parlamentosu, Konsey veya Komisyon; Bölgeler Komitesi'ne, Anayasa'nın uygun gördüğü hallerde veya özellikle söz konusu Kurumlardan birinin uygun gördüğü, sınır ötesi işbirliğini gerektiren konular olmak üzere, diğer tüm konularda danışır.

Avrupa Parlamentosu, Konsey veya Komisyon, gerekli olduğunu düşündüğü takdirde, başkanın bu konudaki bildirimini aldığı tarihten itibaren bir aydan az olmayacak bir süre içinde Komite'nin görüşünü bildirmesini ister. Söz konusu sürenin dolmasından sonra görüş bildirilmemesi, konunun gereğinin yapılmasını engellemez.

Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışılan hallerde, Avrupa Parlamentosu, Konsey veya Komisyon tarafından görüş talebiyle Bölgeler Komitesi'ne bilgi verilir. Bölgeler Komitesi, söz konusu hareketin uygun olduğunu düşündüğü hallerde kendi inisiyatifiyle bir görüş bildirebilir.

Komite'nin görüşü, takibatların kaydıyla birlikte, Avrupa Parlamentosu'na, Bakanlar Konseyi'ne ve Komisyon'a iletilir.

Alt bölüm 2
Ekonomik ve Sosyal Komite

MADDE III-389

Ekonomik ve Sosyal Komite üyelerinin sayısı üç yüz elliye geçmez. Komisyon'un teklifi üzerine oybirliği ile hareket eden Konsey, Komite'nin bileşimini belirleyen bir Avrupa kararını oybirliğiyle kabul eder.

MADDE III-390

Ekonomik ve Sosyal Komite üyeleri beş yıllık bir süre için atanır. Bu üyelerin görev süreleri yenilenebilir.

Konsey, Üye Devletlerin her biri tarafından verilen tekliflere göre hazırlanan üye listesini oluşturan Avrupa kararını kabul eder.

Konsey, Komisyon'a danıştıktan sonra hareket eder. Çeşitli ekonomik ve sosyal sektörlerin veya Birlik'in faaliyetlerinin ilgili olduğu sivil toplumun temsilcileri olan Avrupa teşkilatlarının görüşlerini alabilir.

MADDE III-391

Ekonomik ve Sosyal Komite, kendi başkanını ve görevlilerini üyeleri arasından iki buçuk yıllık bir süre için seçer.

Komite, Avrupa Parlamentosu'nun, Konsey'in veya Komisyon'un talebi üzerine başkanı tarafından

toplantıya çağırılır. Komite aynı zamanda, kendi inisiyatifiyle de toplanabilir.

Komite, kendi Usul Kurallarını kabul eder.

MADDE III-392

Avrupa Parlamentosu, Konsey veya Komisyon, Anayasa'nın uygun gördüğü hallerde Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışmalıdır. Tüm diğer durumlarda bu Kurumlar Komite'ye danışabilirler. Komite ayrıca, kendi inisiyatifiyle bir görüş bildirebilir.

Avrupa Parlamentosu, Konsey veya Komisyon, gerekli olduğunu düşündüğü takdirde, başkanın bu konudaki bildirimi aldığı tarihten itibaren bir aydan az olmayacak bir süre içinde Komite'nin görüşünü bildirmesini ister. Söz konusu sürenin dolmasından sonra görüş bildirilmemesi, konuyu gereğinin yapılmasını engellemez.

Komite'nin görüşü, takibatların kaydıyla birlikte, Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e ve Komisyon'a iletilir.

BÖLÜM 3

AVRUPA YATIRIM BANKASI

MADDE III-393

Avrupa Yatırım Bankası tüzel kişiliğe sahiptir.

Avrupa Yatırım Bankası'nın üyeleri, Üye Devletlerdir.

Avrupa Yatırım Bankası Tüzüğü, bir Protokol'le belirlenir.

Avrupa Yatırım Bankası Tüzüğü, bir Konsey Avrupa yasası tarafından tadil edilebilir. Konsey, Avrupa Yatırım Bankası ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra Komisyon'dan gelen bir teklif üzerine ya da Avrupa Parlamentosu'na ve Komisyon'a danıştıktan sonra Avrupa Yatırım Bankası'nın talebi üzerine oybirliği ile hareket eder.

MADDE III-394

Avrupa Yatırım Bankası'nın görevi, sermaye piyasasına başvurarak ve kendi kaynaklarını kullanarak, iç pazarın Birlik'in çıkarları yönünde dengeli ve istikrarlı biçimde gelişmesine katkıda bulunmaktır. Banka bu amaçla, kamu yararına çalışma esasına göre hareket ederek, ekonominin tüm sektörlerinde aşağıdaki projelere para sağlanmasını kolaylaştıracak krediler ve garantiler verir:

- (a) Kalkınmada geri kalmış bölgelerin kalkındırılması için uygulanan projeler;

- (b) Söz konusu projeler, Üye Devletlerin her birinde mevcut çeşitli yollarla tam olarak finanse edilemeyecek büyüklükte olduğunda veya böyle bir yapıya sahip olduğunda, girişimlerin çağdaşlaştırılması veya değiştirilmesi ya da iç pazarın giderek artan şekilde oluşturulmasıyla gerek duyulan yeni faaliyetlerin geliştirilmesi projeleri;
- (c) Üye Devletlerin her birinde mevcut çeşitli yollarla tam olarak finanse edilemeyecek büyüklükte veya böyle bir yapıya sahip olan, birkaç Üye Ülkenin ortak çıkarına hitap eden projeler.

Banka, görevlerini yerine getirirken, Yapısal Fonlar ve Birlik'in diğer mali araçlarının yardımıyla yatırım programlarına para sağlanmasını kolaylaştırır.

BÖLÜM 4
BİRLİK'İN KURUMLARI, ORGANLARI, OFİSLERİ VE DAİRELERİ
İÇİN ORTAK OLAN HÜKÜMLER

MADDE III-395

1. Anayasa'ya göre Konsey'in, Komisyon'un bir teklifi üzerine hareket ettiği hallerde, Madde I-55, I-56, III-396(10) ve (13), III-404 ve III-405(2)'ye tabi olarak, söz konusu teklifte değişikliği gerektiren bir tasarruf için oybirliği gerekir.
2. Konsey tasarrufta bulunmadığı sürece Komisyon, bir Birlik tasarrufunun kabul edilmesi yönündeki işlemler sırasında istediği zaman teklifinde değişiklik yapabilir.

MADDE III-396

1. Anayasa'ya göre, Avrupa yasalarının veya çerçeveye yasalarının doğal yasal prosedür kapsamında benimsendiği hallerde, aşağıdaki hükümler uygulanır.
2. Komisyon, Avrupa Parlamentosu'na ve Konsey'e bir teklif verir.

İlk okuma

3. Avrupa Parlamentosu, ilk okuma sırasında tutumunu kabul eder ve bunu Konsey'e bildirir.
4. Konsey, Avrupa Parlamentosu'nun tutumunu onaylarsa, önerilen tasarruf kabul edilir.

5. Konsey, Avrupa Parlamentosu'nun tutumunu onaylamazsa, ilk okuma sırasında kendi tutumunu kabul eder ve bunu Avrupa Parlamentosu'na bildirir.
6. Konsey, ilk okuma sırasındaki tutumunu benimsemesine neden olan gerekçeler konusunda Avrupa Parlamentosu'nu tam olarak bilgilendirir. Komisyon, tutumu hakkında Avrupa Parlamentosu'nu tam olarak bilgilendirir.

İkinci okuma

7. Söz konusu bildirimi izleyen üç ay içinde Avrupa Parlamentosu
 - (a) Konsey'in ilk okumadaki tutumunu onaylarsa veya karar almazsa, önerilen tasarruf kabul edilmiş addedilir;
 - (b) Konsey'in ilk okumadaki tutumunu, kendisini oluşturan üyelerin çoğunluğuyla reddederse, önerilen tasarruf kabul edilmemiş addedilir;
 - (c) Kendisini oluşturan üyelerin çoğunluğuyla Konsey'in ilk okumadaki tutumunda değişiklik yapılmasını önerirse, buna göre değiştirilen metin, söz konusu değişikliklerle ilgili görüşlerini bildirmeleri için Konsey'e ve Komisyon'a iletilir.
8. Avrupa Parlamentosu'nun değişikliklerini almasından sonraki üç ay içinde, nitelikli çoğunlukla hareket eden Konsey,

- (a) bu değişikliklerin tamamını onaylarsa, söz konusu tasarruf kabul edilmiş addedilir;
 - b) değişikliklerin tamamını onaylamazsa, Konsey Başkanı, Avrupa Parlamentosu Başkanı ile anlaşarak, altı hafta içinde Uzlaştırma Komitesi'ni toplantıya çağırır.
9. Konseyi, Komisyon'un olumsuz görüş bildirdiği değişiklikler hakkında oybirliğiyle hareket eder.

Uzlaştırma

10. Konsey üyeleri veya onların temsilcileri ile aynı sayıda Avrupa Parlamentosu'nu temsil eden üyeden oluşan Uzlaştırma Komitesi, Konsey üyelerinin veya onların temsilcilerinin nitelikli çoğunluğu ve Avrupa Parlamentosu'nu temsil eden üyelerin çoğunluğuyla, toplantıya çağırılmasından sonraki altı hafta içinde, Parlamento'nun ve Komisyon'un ikinci okumadaki tutumlarına dayanarak, ortak bir metin üzerinde anlaşmaya varma görevine sahiptir.
11. Komisyon, Uzlaştırma Komitesi'nin çalışmalarında yer alır ve Avrupa Parlamentosu ile Konsey'in tutumlarının uzlaştırılması amacıyla tüm gerekli girişimlerde bulunur.
12. Uzlaştırma Komitesi, toplantıya çağırılmasından sonraki altı hafta içinde ortak metni onaylamazsa, teklif edilen tasarruf kabul edilmemiş addedilir.

Üçüncü okuma

13. Bu süre zarfında, Uzlaştırma Komitesi ortak bir metni onaylarsa, verilen oyların çoğunluğuyla hareket eden Avrupa Parlamentosu ile nitelikli çoğunlukla hareket eden Konsey'in her ikisi de, ortak metin uyarınca söz konusu tasarrufu kabul etme konusunda bu tarihten sonra altı haftalık bir süreye sahiptir. İki kurum da önerilen tasarrufu kabul etmezse, öneri kabul edilmemiş addedilir.
14. Bu Maddede belirtilen üç aylık süre ile altı haftalık süre, Avrupa Parlamentosu veya Bakanlar Konseyi'nin inisiyatifiyle sırasıyla en çok bir ay ve iki hafta uzatılır.

Özel hükümler

15. Anayasa'da özel olarak belirtilen hallerde, bir grup Üye Ülkenin inisiyatifi, Avrupa Merkez Bankası'nın tavsiyesi veya Adalet Divanı ya da Avrupa Yatırım Bankası'nın talebi üzerine bir yasanın veya çerçeve yasının doğal yasal prosedüre sunulması durumunda, 2. paragraf, 6. paragrafın 2. cümlesi ve 9. paragraflar uygulanmaz.

Avrupa Parlamentosu ve Konsey, teklif edilen tasarrufu ve ilk okuma ile ikinci okumadaki tutumlarını Komisyon'a bildirir. Avrupa Parlamentosu veya Konsey, prosedür boyunca Komisyon'un görüşünü isteyebilir. Komisyon ayrıca, kendi inisiyatifiyle bir görüş bildirebilir. Gerekli görürse, 11. paragrafta belirtilen şartlar altında Uzlaştırma Komitesi'nde yer alabilir.

MADDE III-397

Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon, birbirleriyle istişarede bulunurlar ve ortak anlaşma yoluyla işbirlikleri hakkında düzenlemeler yaparlar. Bu amaçla, Anayasa'ya uygun olarak, bağlayıcı yapıya sahip olabilecek kurumlar arası anlaşmaları akdedebilirler.

MADDE III-398

1. Birlik'in kurumları, organları, ofisleri ve daireleri görevlerini yerine getirirken, açık, etkili ve bağımsız bir Avrupa idaresi desteğine sahip olurlar.
2. Bu amaca matuf hükümleri, Madde III-427 esas alınarak kabul edilen İstihdam Koşulları ve Görevliler Tüzüğü ile uyumlu olacak olan Avrupa yasaları tesis eder.

MADDE III-399

1. Birlik'in kurumları, organları, ofisleri ve daireleri, çalışmalarındaki şeffaflığın öneminin farkındadır ve Madde I-50'nin uygulanmasıyla, kamunun belgelere erişimi hakkındaki özel hükümlerin Usul kurallarını belirler. Avrupa Birliği Adalet Divanı ve Avrupa Merkez Bankası idari görevlerini yerine getirirken, Madde I-50(3) hükümlerine tabidir ve bu Madde sadece idari görevlerin yerine getirilmesi açısından uygulanır.
2. Avrupa Parlamentosu ve Konsey, Madde I-50(3)'de belirtilen Avrupa yasaları tarafından hükme bağlanan yasal prosedürlerle ilgili belgelerin yayınlanmasını sağlar.

MADDE III-400

1. Konsey aşağıdaki belirleyen Avrupa tüzüğü ve kararlarını kabul eder:
 - (a) Avrupa Konseyi Başkanı'nın, Komisyon Başkanı'nın, Birlik Dışişleri Bakanı'nın Avrupa Komisyonu ve Komisyon Üyelerinin, Avrupa Birliği Adalet Divanı Başkanı, Üyeleri ve Sicil Memuru'nun ve Genel Mahkeme'nin Üyeleri ile Sicil Memuru'nun maaşlarını, ödeneklerini ve emekli maaşlarını,
 - (b) Sayıştay Başkanı ile Üyelerinin özellikle maaşları, ödenekleri ve emekli maaşları olmak üzere çalışma koşulları.
 - (c)(a) ve (b)'de belirtilen kişilere yapılacak maaş ödemesi yerine geçen her tür ödeme
2. Konsey, Ekonomik ve Sosyal Komite Üyelerinin ödeneklerini belirleyen Avrupa tüzüğü ve kararlarını kabul eder.

MADDE III -401

Konsey'in, Komisyon'un ve Avrupa Merkez Bankası'nın, Ülkeler dışındaki kişilere parasal yükümlülükler getiren tasarrufları icra edilebilir olacaktır.

İcra, işlemin yürütüldüğü topraklardaki Üye Ülkede yürürlükte olan medeni hukuk usulü kuralları tarafından düzenlenir. İcra emri, her bir Üye Ülkenin hükümetinin bu amaçla atadığı ulusal makam tarafından kararın

yetkilendirilmesinin doğrulanması dışında başka bir formalite olmaksızın karara eklenir ve Komisyon ile Avrupa Birliği Adalet Divanı'na bildirilir.

Bu formaliteler ilgili tarafın başvurusunda tamamlandıktan sonra ikinci kurum, konuyu doğrudan yetkili merciin önüne getirerek ulusal yasalara göre icraya devam edebilir.

İcra, yalnızca Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın bir kararıyla askıya alınabilir. Ancak, ilgili ülkenin mahkemeleri usulsüz bir biçimde yürütülen icra hakkındaki şikayetler konusunda yargılama yetkisine sahiptir.

KISIM II
MALİ HÜKÜMLER

BÖLÜM 1
ÇOK YILLIK MALİ ÇERÇEVE

MADDE III-402

1. Çok yıllık mali çerçeve, Madde I-55 uyarınca en az beş yıllık bir süre için oluşturulur.
2. Mali çerçeve, gider sınıfına göre, girilen taahhütler için ödeneklerindeki yıllık tavanların ve ödeme ödeneklerindeki yıllık tavanların miktarını sabitler. Sayıca az olan gider sınıfları, Birlik'in başlıca faaliyet kesimlerine karşılık gelir.
3. Mali çerçeve, yıllık bütçe prosedürünün pürüzsüz olarak çalışması için gereken diğer hükümleri belirler.
4. Konsey'in, yeni bir mali çerçeve oluşturan bir Avrupa yasası önceki mali çerçevenin bitimine kadar benimsenmezse, o çerçevenin geçen yıla karşılık gelen tavanları ve diğer hükümler, söz konusu yasa kabul edilene kadar uzatılır.
5. Mali çerçevenin kabul edilmesini sağlayan prosedür boyunca Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon, prosedürün başarılı bir şekilde tamamlanması için gerekli tüm tedbirleri alır.

BÖLÜM 2

BİRLİK'İN YILLIK BÜTÇESİ

MADDE III-403

Mali yıl, 1 Ocak ile 31 Aralık arasındadır.

MADDE III-404

Avrupa yasaları, Birlik'in yıllık bütçesini aşağıdaki hükümlere göre oluşturur:

1. 1 Temmuzdan önce, her Kurum harcamalarının tahminlerini hazırlar. Komisyon, bu tahminleri bir bütçe tasarısında toplar. Ayrıca farklı tahminler içerebilecek bir görüş de ekler.

Bütçe tasarısı, gelirlerin bir tahmini ile giderlerin bir tahminini içerir.

Komisyon, prosedür sırasında, aşağıda 5. paragrafta anılan Uzlaştırma Komitesi toplanana kadar geçen süre boyunca bütçe tasarısında değişiklik yapabilir.

2. Komisyon, bütçenin uygulanacağı yıldan önceki 1 Eylülünden geç olmayacak şekilde bütçe tasarısını Avrupa Parlamentosu'na ve Bakanlar Konseyi'ne verir.
3. Konsey, bütçe tasarısı hakkındaki tutumunu kabul eder ve bunu bütçenin uygulanacağı yıldan önceki 1 Ekimden geç olmayacak şekilde Avrupa Parlamentosu'na iletir. Konsey, tutumunu benimsemesine neden olan gerekçeler konusunda Avrupa Parlamentosu'nu tam olarak bilgilendirir.

4. Söz konusu bildirimden sonraki kırk iki gün içinde Avrupa Parlamentosu:

- (a) Konsey'in tutumunu onaylarsa, Avrupa bütçe yasası kabul edilmiş addedilir;
- (b) Herhangi bir karar almazsa, Avrupa bütçe yasası kabul edilmiş addedilir;
- (c) Kendisini oluşturan üyelerin çokluğuyla Konsey'in tutumunda değişiklik yapılmasını önerirse, değiştirilen metin Konsey'e ve Komisyon'a iletilir. Avrupa Parlamentosu Başkanı, Konsey Başkanı ile anlaşma içinde, derhal bir Uzlaştırma Komitesi'ni toplantıya çağırır. On gün içinde Konseyi'nin Avrupa Parlamentosu'na tüm değişikliklerini onayladığını bildirmesi durumunda, Uzlaştırma Komitesi toplanmaz.

5. Konsey üyeleri veya onların temsilcileri ile aynı sayıda Avrupa Parlamentosu'nu temsil eden üyede oluşan Uzlaştırma Komitesi, Konsey üyelerinin veya onların temsilcilerinin nitelikli çoğunluğu ve Avrupa Parlamentosu'nu temsil eden üyelerin çoğunluğuyla, toplantıya çağırılmasından sonraki yirmi bir gün içinde, Avrupa Parlamentosu'nun ve Komisyon'un tutumlarına dayanarak, ortak bir metin üzerinde anlaşmaya varma görevine sahiptir.

Komisyon, Uzlaştırma Komitesi'nin çalışmalarında yer alır ve Avrupa Parlamentosu ile Konsey'in tutumlarının uzlaştırılması amacıyla, tüm gerekli girişimlerde bulunur.

6. 5. paragrafta belirtilen yirmi bir gün içinde Uzlaştırma Komitesi ortak bir metni onaylarsa, Avrupa

Parlamentosu ile Konsey'in her ikisinin de, söz konusu tarihten itibaren ortak metni kabul edebilecekleri on dört günü vardır.

7. 6. paragrafta belirtilen on dört gün içerisinde, şayet;
 - (a) Avrupa Parlamentosu ve Konsey, her ikisi de ortak metni onaylarsa ya da her hangi bir karar alamazlarsa, veya bu kurumlardan birisi onaylamasına rağmen diğeri her hangi bir karar alamazsa, Avrupa bütçe yasası ortak metne göre kabul edilmiş sayılır, veya
 - (b) üyelerinin çoğunluğu ile hareket eden Avrupa Parlamentosu ve Konsey, her ikisi de ortak metni reddederse ya da bu kurumlardan birisi ortak metni ret kararı almış olmasına karşın diğeri her hangi bir karar alamazsa Komisyon tarafından yeni bir bütçe tasarısı verilir, veya
 - (c) üyelerinin çoğunluğu ile hareket eden Avrupa Parlamentosu ortak metni reddetmesine karşın Konsey'in onaylaması halinde Komisyon tarafından yeni bir bütçe tasarısı verilir, veya
 - (d) Konsey'in ortak metni reddetmesine karşın Avrupa Parlamentosu'nun onaylaması halinde, Avrupa Parlamentosu, Konsey'in ret tarihinden itibaren başlayan on dört gün içerisinde, üye sayısının çoğunluğu ile ve kullanılan oyların 3/5'i ile paragraf 4(c)'de belirtilen bazı tadillere ya da tümünü teyide karar verebilir. Avrupa Parlamentosu'nun tadilinin kabul edilmediği hallerde, tadile konu olan hususun Uzlaştırma komitesinde kabul edilen hali muhafaza

edilir. Avrupa bütçe yasası, bu hali ile kesin olarak kabul edilmiş sayılır.

8. Paragraf 5'te belirtilen yirmi-bir günlük zaman dilimi içerisinde, şayet, Uzlaştırma kurulu ortak bir metin üzerinde anlaşamazsa, Komisyon tarafından yeni bir bütçe tasarısı verilir.
9. Bu Maddede belirtilen prosedür tamamlandığında, Avrupa Parlamentosu Başkanı Avrupa, bütçe yasasının nihai olarak kabul edildiğini açıklar.
10. Her kurum, bu Maddeye göre Anayasa'ya uygun olarak kendisine verilen yetkileri kullanır ve özellikle gelir ve giderleri arasındaki denklik ile Birlik'in öz kaynakları hususları dikkate alınarak tasarrufları kabul eder.

MADDE III-405

1. Bir mali yılın başlangıcında hiçbir Avrupa bütçe yasası benimsenmezse, Madde III-412'de anılan Avrupa yasası hükümleri uyarınca bütçenin herhangi bir kısmı veya diğer alt bölümüyle ilgili olarak her ay, önceki mali yıl Avrupa bütçe yasasına girilen bütçe ödeneklerinin on ikide birinden daha çok olmayan bir toplam harcanabilir; ancak bu düzenleme, Komisyon'un söz konusu bütçe tasarısında belirtilenin on ikide birini aşan bütçeleri kullanımına vermez.
2. Konsey, Madde 412'de belirtilen Avrupa yasasına göre, Komisyon'un bir teklifi üzerine ve 1.paragrafta belirtilen diğer koşullara uygun olarak, on ikide birden daha yüksek bir harcamaya yetki veren bir Avrupa kararı kabul edebilir. Konsey, kararı derhal Avrupa Parlamentosu'na iletir.

Bu Avrupa kararı, Madde I-54(3) ve (4)'de belirtilen Avrupa yasalarına göre, bu Maddenin uygulanmasını sağlayan kaynaklarla ilgili gerekli tedbirleri belirler.

Kendisini oluşturan üyelerin çoğunluğu ile hareket eden Avrupa Parlamentosu'nun bu harcamayı kabul edilmesinden sonraki otuz gün içinde azaltma kararı almazsa, söz konusu yasa bu sürede yürürlüğe girer.

MADDE III-406

Madde III-412'de anılan Avrupa yasası tarafından belirlenen koşullara uygun olarak, yalnızca personel giderleri ile ilgili olanlar dışındaki, mali yılın sonunda beklenmeyen her türlü ödenek, bir sonraki mali yıla taşınabilir.

Ödenekler, niteliklerine ve amaçlarına göre gider kalemlerini gruplandıran farklı bölümler altında sınıflandırılır ve Madde III-412'de belirtilen Avrupa yasası uyarınca alt bölümlere ayrılır.

- Avrupa Parlamentosu,
- Bakanlar Konseyi ve Konsey,
- Komisyon ve
- Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın giderleri, bazı ortak gider kalemleri için özel düzenlemeleri ihlal etmeksizin, bütçenin farklı kısımlarında belirlenir.

BÖLÜM 3

BÜTÇENİN VE ÖDEMELERİN UYGULANMASI

MADDE III-407

Komisyon, Üye Devletlerle işbirliği içinde, Madde III-412'de belirtilen Avrupa yasasına uygun olarak sorumluluğu kendisine ait olacak şekilde ve tahsis edilen ödeneklerin sınırları dahilinde, sağlıklı mali yönetim ilkelerine göre bütçeyi uygular. Üye Devletler, ödeneklerin söz konusu ilkelere uygun olarak kullanılmasını sağlamak amacıyla Komisyon'la işbirliği yapar.

Madde III-412'de belirtilen Avrupa yasası, Üye Devletlerin bütçenin uygulanmasındaki yükümlülüklerinin ve sonuçta ortaya çıkan sorumluluklarının denetimini ve denetlenmesini belirler. Kendi harcamalarını uygulama konusundaki rolüne ilişkin olarak her bir Kurum için sorumlulukları ve ayrıntılı kuralları belirler.

Komisyon, Madde III-412'de belirtilen Avrupa yasası tarafından belirtilen sınırlar ve koşullara tabi olarak, bütçe içinde bölümler arasında ve alt bölümler arasında ödenek aktarımı yapar.

MADDE III-408

Komisyon, bütçenin uygulanmasına ilişkin önceki yılın hesaplarını yıllık olarak Avrupa Parlamentosu'na ve Konsey'e sunar. Komisyon ayrıca, Birlik'in varlıklarının ve borçlarının bilançosunu da iletir.

Komisyon aynı zamanda, özellikle Madde III-409'a göre Avrupa Parlamentosu ve Bakanlar Konseyi tarafından verilen göstergelerle bağlantılı olarak, Birlik'in mali durumu ile ilgili olarak elde edilen sonuçlara dayanan bir değerlendirme raporunu Avrupa Parlamentosu'na ve Bakanlar Konseyi'ne sunar.

MADDE III-409

1. Bakanlar Konseyi'nin bir tavsiyesi üzerine Avrupa Parlamentosu, Komisyon'a bütçenin uygulanmasına ilişkin bir ödeme verir. Bu amaçla, Konsey ve Avrupa Parlamentosu sırayla hesapları, mali durum tablosunu ve Madde III-408'de anılan değerlendirme raporunu, Sayıştay'ın gözlemleriyle denetim altındaki kurumların yanıtları ile birlikte Sayıştay'ın yıllık raporu, Madde III-284(1)'de belirtilen güvence beyanı ile Sayıştay'ın ilgili özel raporlarının tümünü inceler.
2. Avrupa Parlamentosu, Komisyon'a ödeme yapma izni önce veya bütçenin uygulanmasıyla ilgili yetkilerinin kullanımıyla bağlantılı başka herhangi bir nedenden dolayı, giderlerin uygulanması veya mali denetim sistemlerinin çalışmasına ilişkin Komisyon'un kanıt sunmasını isteyebilir. Komisyon, talebi üzerine Avrupa Parlamentosu'na gerekli tüm bilgileri sağlar.
3. Komisyon, ödeme yapması yönündeki kararlar hakkındaki görüşler ile Avrupa Parlamentosu'nun harcamaların uygulanmasına ilişkin diğer görüşleri ve Konsey tarafından kabul edilen ödeme hakkındaki tavsiyelere eşlik eden açıklamaları üzerine hareket etmek için gerekli tedbirlerin tümünü alır.

4. Avrupa Parlamentosu'nun veya Konsey'in talebi üzerine Komisyon, özellikle bütçenin uygulanmasından sorumlu birimlere verilen talimatlar hakkındakiler olmak üzere, söz konusu görüşlerin ve açıklamaların ışığında alınan tedbirler hakkında rapor verir. Bu raporlar ayrıca Sayıştay'a da iletilir.

BÖLÜM 4 ORTAK HÜKÜMLER

MADDE III-410

Çok yıllık mali çerçeve ve yıllık bütçe euro olarak hazırlanır.

MADDE III-411

Komisyon, ilgili Üye Devletlerin yetkili mercilerine bildirimde bulunması koşuluyla, Anayasa kapsamında ortaya çıkan amaçlar için kullanılabilmeleri için gereken ölçüde, bir Üye Ülkenin para birimindeki varlıklarını, başka bir Üye Ülkenin para birimine aktarabilir. Komisyon, gerek duyduğu para birimlerinde nakit ya da paraya dönüştürülebilir varlıklara sahipse, söz konusu aktarma işlemlerinden mümkün olduğunca kaçınır.

Komisyon, ilgili Üye Devletlerden her biriyle, o Ülke tarafından tayin edilen makam yoluyla ilgilenir. Komisyon, mali çalışmaları gerçekleştirirken, ilgili Üye Ülkenin emisyon bankası veya o Ülke tarafından onaylanan herhangi başka bir mali Kurumun hizmetlerinden yararlanır.

MADDE III-412

1. Avrupa yasaları:

- (a) özellikle bütçenin oluşturulması ve uygulanması ile hesapların sunulması ve denetlenmesi için kabul edilen prosedürü saptayan mali kuralları belirler;

(b) mali denetçilerin, yetki veren memurların ve muhasebe memurlarının sorumluluklarına ilişkin kuralları belirler.

Söz konusu yasalar, Sayıştay'a danışıldıktan sonra kabul edilir.

2. Konsey, Komisyon'un bir teklifi üzerine, Birlik'in kendi kaynaklarına ilişkin düzenlemeler kapsamında sağlanan bütçe gelirlerinin Komisyon'un kullanımına sunulması prosedürü ve yöntemleri ile gerektiğinde nakit ihtiyaçlarının karşılanması için uygulanacak tedbirleri belirleyen bir Avrupa tüzüğü kabul eder. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na ve Sayıştay'a danıştıktan sonra hareket eder.
3. Konsey, 31 Aralık 2006 tarihine kadar bu Maddede belirtilen durumlarda oybirliğiyle hareket eder.

MADDE III-413

Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon, mali araçların Birlik'in üçüncü taraflara yönelik yasal yükümlülüklerini yerine getirmesine izin verecek şekilde kullanılabilir olmasını sağlar.

MADDE III-414

Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon Başkanları arasında yapılan düzenli toplantılar, bu kısımda belirtilen bütçe prosedürleri kapsamında Komisyon'un inisiyatifiyle yapılır. Başkanlar, bu kısımdaki hükümlerin uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla, Kurumların tutumlarının müzakere edilmesini ve uzlaştırılmasını teşvik etmek amacıyla gerekli tedbirleri alırlar.

BÖLÜM 5
DOLANDIRICILIKLA SAVAŞ

MADDE III-415

1. Birlik ve Üye Devletler, bu Madde uyarınca kabul edilen tedbirler yoluyla, dolandırıcılığa ve Birlik'in mali çıkarlarını etkileyen diğer yasadışı faaliyetlere karşı savaşırlar. Söz konusu tedbirler caydırıcı nitelikte ve Üye Devletlerin ve tüm Birlik kurumları, organları, ofisleri ve dairelerinin etkili bir şekilde korunmasını sağlayabilecek güçte olacaktır.
2. Üye Devletler, Birlik'in mali çıkarlarını etkileyen dolandırıcılığa karşı, kendi mali çıkarlarını etkileyen dolandırıcılığa karşı aldıkları tedbirlerin aynısını alırlar.
3. Üye Devletler, Anayasa'nın hükümlerini ihlal etmeksizin, dolandırıcılığa karşı Birlik'in mali çıkarlarını koruma hedefindeki faaliyetlerini koordine ederler. Bu amaçla, Komisyon'la birlikte, yetkili merciler arasında yakın ve düzenli işbirliği kurarlar.
4. Avrupa yasaları ve çerçeve yasaları, Üye Devletlerde etkili ve eşit derecede koruma sağlamak amacıyla, Birlik'in mali çıkarlarını etkileyen dolandırıcılığı önlenmesi ve buna karşı savaşılmaması alanlarında gereken tedbirleri alırlar. Bu yasalar, Sayıştay'a danışıldıktan sonra kabul edilir.
5. Komisyon, Üye Devletlerle Avrupa Parlamentosu'na ve Bakanlar Konseyi'ne, işbirliği içinde, bu Maddenin uygulanması için kabul edilen tedbirler ve hükümler hakkında her yıl bir rapor sunar.

KISIM III

GÜÇLENDİRİLMİŞ İŞBİRLİĞİ

MADDE III-416

Teklif edilen herhangi bir güçlendirilmiş işbirliği, Birlik Anayasası ve hukuku ile uyumlu olmalıdır

Bu tür bir işbirliği, iç pazara veya ekonomik, sosyal ve bölgesel uyuma zarar vermemelidir. Bu işbirliği, Üye Devletler arasındaki ticaret karşısında bir engel oluşturmamalı veya bir ayrıma neden olmamalı; ayrıca Ülkeler arasındaki rekabeti de tahrif etmemelidir.

MADDE III-417

Teklif edilen herhangi bir güçlendirilmiş işbirliği, bu işbirliğine katılmayan Üye Devletlerin yetkilerine, haklarına ve yükümlülüklerine saygılı olmalıdır. Bu Üye Devletler, katılımcı Üye Devletlerin işbirliğini uygulamalarına engel olmamalıdır.

MADDE III-418

1. Güçlendirilmiş işbirliği oluşturulurken, yetki veren Avrupa kararında belirtilmiş olabilecek nihai katılım koşullarıyla uyumluluk kapsamında, bu bütün Üye Devletlere açık olur. Bu işbirliği, bu koşullara ek olarak bu çerçevede önceden benimsenmiş tasarruflarla uyumluluğa göre, başka herhangi bir zamanda da Üye Devletlere açık olacaktır.

Komisyon ve güçlendirilmiş işbirliğine katılan Üye Devletler, mümkün olan en çok sayıda Üye Ülkenin katılımını sağlamaya çalışırlar.

2. Komisyon ve uygun olan durumlarda Birlik Dışışleri Bakanı, tüm Bakanlar Konseyi ve Avrupa Parlamentosu üyelerini, güçlendirilmiş işbirliğiyle ilgili gelişmeler hakkında düzenli olarak bilgilendirirler.

MADDE III-419

1. Ortak dış politika ve güvenlik politikası haricinde, Anayasa'da yer alan alanlardan birine kendi aralarında güçlendirilmiş işbirliği kurmak isteyen Üye Devletler, Komisyon'a, teklif edilen güçlendirilmiş işbirliğinin kapsamı ve hedeflerini belirleyen bir talepte bulunurlar. Komisyon, bu konuyla ilgili olarak Konsey'e bir teklif gönderebilir. Komisyon, teklif göndermemesi halinde, bunu yapmama nedenleri hakkında ilgili Üye Devletleri bilgilendirir.

Güçlendirilmiş işbirliğini başlatma yetkisi, Avrupa Parlamentosu'nun rızası alındıktan sonra ve Komisyon'un teklifi üzerine hareket eden Bakanlar Konseyi'nin bir Avrupa kararıyla verilir.

2. Ortak dış politika ve güvenlik politikası çerçevesinde, kendi aralarında güçlendirilmiş işbirliği kurmak isteyen Üye Devletlerin talebi, Konsey'e yöneltilir. Bu talep, güçlendirilmiş işbirliğinin Birlik'in ortak hedefleriyle ve güvenlik politikasıyla uyumlu olup olmadığı hakkında görüş bildirecek olan Birlik Dışışleri Bakanı'na ve güçlendirilmiş işbirliğinin özellikle diğer Birlik politikaları ile uyumlu olup olmadığı hakkında görüş bildirecek olan

Komisyon'a iletilir. Talep, aynı zamanda bilgi amaçlı olarak Avrupa Parlamentosu'na da iletilir.

Güçlendirilmiş işbirliğini başlatma yetkisi, Bakanlar Konseyi'nin bir Avrupa kararıyla verilir.

MADDE III-420

1. Madde III-419(1)2de belirtilen alanlardan birinde güçlendirilmiş işbirliğine katılmak isteyen herhangi bir Üye Ülke, bu niyetini Konsey'e ve Komisyon'a bildirir.

Komisyon, bu bildirimini aldığı tarihten itibaren dört ay içinde, ilgili Üye Ülkenin katılımını doğrular. Komisyon, gerekli hallerde, katılım koşullarının karşılandığını açıklar ve güçlendirilmiş işbirliği çerçevesinde önceden benimsenmiş olan tasarrufların uygulanmasıyla ilgili gerekli gördüğü geçiş tedbirlerini kabul eder.

Ancak, Komisyon katılım koşullarından herhangi birinin karşılanmadığını düşünürse, bu koşulların karşılanması için kabul edilmesi gereken düzenlemeleri belirtir ve katılım talebinin yeniden incelenmesi için bir son tarih belirler. Komisyon talebi, önceki alt paragrafta belirtilen prosedüre uygun şekilde yeniden inceler. Komisyon katılım koşullarından herhangi birinin hâlâ karşılanmadığını düşünürse, ilgili Üye Ülke, bu meseleyi Madde I-44(3)2e uygun olarak hareket edecek olan Konsey'e götürebilir. Konsey, aynı zamanda Komisyon'un teklifiyle hareket ederek, ikinci alt paragrafta anılan geçiş tedbirlerini de kabul edebilir.

2. Güçlendirilmiş işbirliğine ortak dış politika ve güvenlik politikası çerçevesinde katılmak isteyen herhangi bir Üye

Ülke, bu niyetini Konsey, Dışışleri Bakanı ve Komisyon'a bildirir.

Konsey, Birlik Dışışleri Bakanı'na danıştıktan sonra ilgili Üye Ülkenin katılımını doğrular. Gerekli olan durumlarda, katılım koşullarının karşılandığını açıklar. Konsey, aynı zamanda Birlik Dışışleri Bakanı'nın teklifiyle hareket ederek güçlendirilmiş işbirliği çerçevesinde önceden benimsenmiş tasarrufların uygulanması bakımından gerekli görülen geçiş tedbirleri de kabul edebilir. Ancak, Konsey katılım koşullarından herhangi birinin karşılanmadığını düşünürse, bu koşulların karşılanması için kabul edilmesi gereken düzenlemeleri belirtir ve katılım talebinin yeniden incelenmesi için bir son tarih belirler

Bu paragrafın amaçları doğrultusunda, Konsey Madde I-44(3)'e uygun olarak hareket eder.

MADDE III-421

Kurumlar için gereken idari maliyetler haricinde, güçlendirilmiş işbirliğinden kaynaklanan masraflar, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket eden tüm Bakanlar Konseyi üyeleri aksi yönde karar vermedikleri sürece, Üye Devletler tarafından karşılanır.

MADDE III-422

1. Anayasa'nın, güçlendirilmiş işbirliği bağlamında uygulanabilen bir hükmünün, Konsey'in oybirliğiyle hareket etmesini gerektirmesi durumunda, Madde I-44(3)'de belirtilen düzenlemeler uyarınca oybirliğiyle

hareket eden Konsey, kendi girişimiyle nitelikli çoğunlukla hareket etmeye karar verebilir.

2. Anayasa'nın, güçlendirilmiş işbirliği bağlamında uygulanabilen bir hükmünün, Konsey'in özel bir yasama prosedürü kapsamında Avrupa yasaları veya çerçeve yasalarını kabul etmesini gerektirmesi durumunda, Madde I-44(3)'de belirtilen düzenlemeler uyarınca oybirliğiyle hareket eden Konsey, kendi girişimiyle olağan yasama prosedürü kapsamında hareket etmeye karar verebilir. Bakanlar Konseyi, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra hareket eder.
3. 1. ve 2. paragraflar, savunma ve askeri etkileri olan kararlara uygulanmaz.

MADDE III-423

Konsey ve Komisyon, güçlendirilmiş işbirliği bağlamında üstlenilen faaliyetlerin uyumunu ve bu faaliyetlerin Birlik politikalarıyla uyumunu sağlarlar ve bu yönde işbirliği yaparlar.

**BAŞLIK VII
ORTAK HÜKÜMLER**

MADDE III-424

Uzaklıkları, adaya özgü yapıları, küçük boyutları, zor topografyaları ve iklimleri, kalkınmalarını ciddi olarak kısıtlayan şekilde kalıcı ve birleşik belli ürünlere olan ekonomik bağımlılıklarıyla öne çıkan Fransız denizaşırı birimleri, Azor, Madeira ve Kanarya Adaları'nın yapısal ekonomik ve sosyal durumu göz önünde bulundurulduğunda, Komisyon'un teklifi üzerine Konsey, özellikle Anayasa'nın bu bölgelerde uygulanma koşullarını belirlemeyi hedefleyen ve ortak politikaları da içeren Avrupa tüzüğü ve kararları kabul eder. Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra harekete geçer.

İlk paragrafta anılan tedbirler, özellikle gümrük ve ticaret politikaları, mali politika, serbest bölgeler, tarım ve balıkçılık politikaları, hammadde ve temel tüketim mallarının sağlanma koşulları, Ülke yardımları ve yapısal fonlara ve yatay Birlik programlarına erişim gibi alanları ilgilendirir.

Konsey, iç pazar ve ortak politikalar da dahil olmak üzere Birlik'in yasal düzeninin bütünlüğünü ve tutarlılığını bozmadan, merkezden uzakta olan bölgelerin özel yapılarını ve kısıtlamalarını dikkate alarak, ilk paragrafta anılan tedbirleri kabul eder.

MADDE III-425

Anayasa, hiçbir şekilde, mülkiyet sahipliği sistemini yönlendiren Üye Ülke kurallarını ihlal etmez.

MADDE III-426

Üye Devletlerin her birinde Birlik, tüzel kişilere kendi yasaları altında tanınmış olan en kapsamlı kanuni ehliyeti kullanır; Birlik, özellikle taşınır ve taşınmaz mallara sahip olabilir veya bunları elden çıkarabilir ve yasal işlemlerde taraf olabilir. Bu amaca yönelik olarak, Birlik, Komisyon tarafından temsil edilir. Ancak Birlik aynı zamanda , Kurumların idari özerkliği nedeniyle, kendi çalışma alanlarıyla ilgili konularda Kurumlar tarafından temsil edilir.

MADDE III-427

Görevlilerin Personel Tüzüğü ve Birlik'in diğer memurlarının İstihdam Koşulları, bir Avrupa yasası tarafından belirlenir. Bu yasa, diğer ilgili kurumlara danışıldıktan sonra kabul edilir.

MADDE III-428

Komisyon, Konsey tarafından salt çoğunlukla kabul edilen bir Avrupa tüzüğü veya kararı ile belirlenen sınırlar dahilinde ve koşullar altında, kendisine emanet edilen görevleri yerine getirmek için gereken tüm bilgileri toplayabilir ve tüm denetimleri gerçekleştirebilir.

MADDE III-429

1. Merkez Bankalarının ve Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ile Avrupa Merkez Bankası Tüzüğü hakkında Protokol'ün 5. Maddesini ihlal etmeksizin, Birlik faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için gerekli olduğunda, istatistiklerin oluşturulması için tedbirler bir Avrupa yasası veya çerçeve yasası tarafından belirlenir.
2. İstatistiklerin oluşturulması, tarafsızlığa, güvenilirliğe, nesnellığe, bilimsel bağımsızlığa, maliyet etkinliğine ve istatistiksel gizliliğe uyar; bu, ekonomik operatörler üzerine aşırı yük gerektirmez.

MADDE III-430

Birlik Kurumlarının üyelerinin, komitelerin üyelerinin ve yetkililerle diğer Birlik memurlarının, görevleri sona erdikten sonra bile, mesleki sır tutma yükümlülüğünün kapsadığı bilgileri, özellikle de girişimler, iş ilişkileri ve maliyet bileşenleri hakkındaki bilgileri ifşa etmemeleri gerekir.

MADDE III-431

Birlik'in akdi yükümlülüğü, söz konusu akit için geçerli olan yasa tarafından yönlendirilir.

Akdi olamayan yükümlülükler durumunda, Birlik, Üye Devletlerdeki ortak yasaların genel ilkelerine uygun olarak, kendi kurumlarının veya memurlarının görevlerini yerine getirirken neden oldukları zararı telafi eder.

İkinci paragraf karşısında, Üye Devletlerin yasalarındaki ortak genel presiplere uygun olarak, Avrupa Merkez Bankası'nın veya onun memurlarının görevlerini yerine getirirken neden oldukları zararlar için de aynı koşullarda geçerlidir.

Birlik karşısında memurlarının kişisel yükümlülüğü, kendi Personel Tüzüğü veya bunlar için geçerli olan İstihdam Koşulları tarafından belirlenen hükümlerle düzenlenir.

MADDE III-432

Birlik Kurumlarının yerleri, Üye Devletlerin hükümetlerinin ortak mutabakatıyla belirlenir.

MADDE III-433

Konsej, Birlik Kurumlarının dillerini yönlendiren kuralları belirleyen bir Avrupa tüzüğünü Adalet Divanı Tüzüğü'nü ihlal etmeksizin, oybirliğiyle kabul eder.

MADDE III-434

Birlik, Üye Devletlerin topraklarında, Avrupa Topluluklarının imtiyazları ve dokunulmazlıkları hakkındaki Protokol'ün koşulları altında, kendi görevlerinin yerine getirilmesi için gerekli olan imtiyazları ve dokunulmazlıkları kullanır. Aynı durum, Avrupa Merkez Bankası ve Avrupa Yatırım Bankası için de geçerlidir.

MADDE III-435

Bir yandan, bir ya da daha çok Üye Ülke arasında, öte yandan bir ya da daha çok üçüncü ülke arasında 1 Ocak 1958 tarihinden önce veya Birlik'e kabul edilen Ülkelerin kabul edilme tarihinden önce düzenlenen anlaşmalardan doğan haklar ve yükümlülükler Anayasa'dan etkilenmez.

Bu anlaşmaların Anayasa ile uyumlu olmadıkları ölçüde, ilgili Üye Ülke veya Ülkeler, uyumsuzlukları ortadan kaldırmak için gerekli tüm adımları atarlar. Gerekli olan durumlarda, Üye Devletler, bu amaç doğrultusunda, ortak bir yaklaşım benimsemek üzere birbirlerine yardımcı olurlar.

İlk paragrafta anılan anlaşmaları uygularken, Üye Devletler Anayasa çerçevesinde her Üye Ülkenin kabul ettiği avantajların, Birlik'in ayrılmaz bir parçasını oluşturduğunu ve böylece ortak Kurumların oluşturulması, bunlara yetkilerin verilmesi ve aynı avantajların diğer tüm Üye Devletler tarafından sağlanması ile ayrılmaz bir biçimde bağlı bulunduğunu dikkate alırlar.

MADDE III-436

1. Anayasa, aşağıdaki kuralların uygulanmasına engel olmaz:

(a) Hiçbir Üye Ülke, kendi temel güvenlik çıkarlarına ters olduğunu düşündüğü bilgileri ifşa etmek zorunda değildir;

- (b) Herhangi bir Üye Ülke, silah, mühimmat ve savaş malzemelerinin üretimi veya ticaretiyle ilişkili olarak, kendi temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli olduğunu düşündüğü adımlar atabilir; bu adımlar, özel olarak askeri amaçlara yönelik olmayan ürünlerle ilgili iç pazardaki rekabet koşullarını ters yönde etkilemez.
2. Komisyon teklifiyle Konseyi, 1(b) paragrafının hükümlerine uygun olan ürünlerle ilgili 15 Nisan 1958 tarihinde düzenlemiş olduğu listede değişiklikler yapan bir Avrupa kararını oybirliğiyle kabul edebilir.

BÖLÜM – IV

GENEL VE NİHAİ HÜKÜMLER

BÖLÜM IV

GENEL VE NİHAÎ HÜKÜMLER

MADDE IV-437

Önceki Antlaşmaların yürürlükten kaldırılması

1. Anayasa'yı oluşturan bu Antlaşma, Avrupa Topluluğu'nu oluşturan Antlaşma'yı, Avrupa Birliği Antlaşması'nı ve bunları tamamlayan ve destekleyen ve Anayasa'yı Oluşturan Antlaşma'nın eki olan Protokolde öngörülen koşullara göre listelenen tasarrufları ve antlaşmaları, bunları destekleyen ve tamamlayan bu Madde'nin ikinci paragrafında sayılanlara tabi tasarrufları ve antlaşmaları yürürlükten kaldırılır.
2. Aşağıda sayılan:
 - (a) Danimarka Krallığı, İrlanda ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ile;
 - (b) Yunan Cumhuriyeti ile;
 - (c) İspanya Krallığı ve Portekiz Cumhuriyeti ile;
 - (d) Avusturya Cumhuriyeti, Finlandiya Cumhuriyeti, İsveç Krallığı ve
 - (e) Çek Cumhuriyeti, Estonya Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti, Letonya Cumhuriyeti, Litvanya Cumhuriyeti, Macaristan Cumhuriyeti, Malta Cumhuriyeti, Polonya Cumhuriyeti, Slovenya Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti ileyapılan Katılan Antlaşmaları mülgadır.

Ancak;

- (a) ve (d)'de belirtilen Antlaşmaların hükümleri ve Danimarka Krallığı, İrlanda ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Yunan Cumhuriyeti, İspanya Krallığı ve Portekiz Cumhuriyeti Katılım Antlaşmaları ve Senetlerine dair Protokol'de belirtilen veya öngörülen düzenlemeler bu Protokole uygun olarak yürürlükte kalır ve hukuki etkilerini muhafaza ederler.
- (e)'de belirtilen Antlaşmanın hükümleri ve Çek Cumhuriyeti, Estonya Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti, Letonya Cumhuriyeti, Litvanya Cumhuriyeti, Macaristan Cumhuriyeti, Malta Cumhuriyeti, Polonya Cumhuriyeti, Slovenya Cumhuriyeti ve Slovak Cumhuriyeti ile yapılan Katılım Antlaşması ve Senedi dair Senet'te belirtilen veya öngörülen düzenlemeler bu Protokole uygun olarak yürürlükte kalır ve hukuki etkilerini muhafaza ederler.

MADDE IV-438

Halefiyet ve hukukî süreklilik

1. Bu Antlaşma ile kurulan Avrupa Birliği, Avrupa Topluluğu ve Avrupa Birliği Antlaşması ile tesis edilen Avrupa Birliği'nin halefidir.
2. Bu Antlaşma'nın yürürlüğü ile ilgili yeni hükümler kabul edilinceye veya görev süreleri sona erinceye kadar, bu Antlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihteki kurumlar, organlar, ofisler ve daireler, Madde IV-439'e tabi olarak,

o tarihteki oluşumları açısından bu Antlaşma'nın anlamı çerçevesinde yetkilerini kullanırlar.

3. Madde IV-437 tarafından ilga edilen antlaşmalar ve tasarruflara istinaden kabul edilmiş kurumlar, organlar, ofisler ve dairelerin tasarrufları yürürlükte kalır. Söz konusu tasarrufların Hukukî etkileri, bu tasarruflar ilga edilinceye, iptal edilinceye veya Antlaşma'nın yürürlüğü ile ilgili olarak tadil edilinceye kadar devam eder. Aynı durum, Madde IV-437 tarafından ilga edilen antlaşmalar ve tasarruflar temel alınarak Üye Devletler arasında akdedilen anlaşmalar için de geçerlidir.

Bu Antlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olan Topluluk ve Birlik müktesebâtının unsurları, özellikle kurumlararası anlaşmalar, kararlar ve Konsey toplantılarında Üye Devletlerin Hükümet Temsilcileri tarafından yapılan anlaşmalar, Topluluk veya Birlik'in eylemleri ile ilintili veya Topluluk veya Birlik'in işleyişine dair Üye Devletler tarafından akdedilen anlaşmalar, hükümetlerarası konferans bağlamında yapılanlar da dahil bildiriler, Üye Devletlerin ortak görüşü ile Topluluk veya Birlik ile ilgili Avrupa Konseyi veya Konsey tarafından kabul edilen ilke kararları ve diğer tutumlar ortadan kaldırılincaya veya tadil edilinceye kadar yürürlükte kalır.

4. Madde IV-437 tarafından ilga edilen antlaşmaların ve tasarrufların uygulanması ve yorumlanmasına ilişkin ve yine bu antlaşmaların uygulanmasına yönelik kabul edilen sözleşme ve tasarruflara ilişkin Avrupa Toplulukları Adalet Divanı ile İlk Derece Mahkemesinin içtihat hukuku, yapılması gereken değişikliklerin yapılması ile, Birlik hukukunu ve de özellikle

Anayasa'nın mukayese edilebilir hükümlerini yorumlama kaynağı olarak muhafaza edilir.

MADDE IV-439

Bazı kurumlarla ilgili geçiş hükümleri

Avrupa Parlamentosu'nun oluşumu, Avrupa Konseyi ve Konsey üyelerinin hangilerinin hangi durumlarda oylamaya katılamayacağını da içerecek şekilde Avrupa Konseyi ve Konsey açısından nitelikli çoğunluğun tanımı ve Birlik Dışişleri Bakanı'nı da içerecek şekilde Komisyon'un oluşumu ile ilgili geçiş hükümleri, Birlik kurumları ve organları ile ilgili geçiş hükümlerine dair Protokol'de düzenlenir.

MADDE IV-440

Kapsam

1. Anayasa'yı oluşturan Antlaşma, Belçika Krallığı, Çek Cumhuriyeti, Danimarka Krallığı, Federal Almanya Cumhuriyeti, Estonya Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti, İspanya Krallığı, Fransa Cumhuriyeti, İrlanda, İtalya Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti, Letonya Cumhuriyeti, Litvanya Cumhuriyeti, Büyük Lüksemburg Dukası, Macaristan Cumhuriyeti, Malta Cumhuriyeti, Hollanda Krallığı, Avusturya Cumhuriyeti, Polonya Cumhuriyeti, Portekiz Cumhuriyeti, Slovenya Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti, Finlandiya Cumhuriyeti, İsveç Krallığı, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'nda uygulanır.
2. Anayasa'yı oluşturan Antlaşma, Madde III-424'e uygun olarak, Guadeloppe, Fransız Guiana, Martinique,

Reunion, Azor, Madeira ve Kanarya Adaları'nda geçerlidir.

3. Anayasa'yı oluşturan Antlaşma'nın Kısım III'te Başlık IV'te belirtilen ortaklığa yönelik özel düzenlemeleri, Ek II'de listelenen denizaşırı ülkeler ve bölgeler için geçerlidir.

Anayasa'yı oluşturan Antlaşma, bu listeye dahil edilmeyen Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ile özel ilişkilere sahip denizaşırı ülkeler ve bölgeler için geçerli değildir.

4. Anayasa'yı oluşturan Antlaşma, dış ilişkilerinden bir Üye Ülkenin sorumlu olduğu Avrupa bölgelerinde geçerlidir.
5. Anayasa'yı oluşturan Antlaşma, Madde IV-437(2)(d)'de işaret edilen Antlaşma'dan zahir olan istisnai hükümler ve Danimarka Krallığı, İrlanda ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Yunan Cumhuriyeti, İspanya Krallığı ve Portekiz Cumhuriyeti ve Avusturya Cumhuriyeti, Finlandiya Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı ile yapılan Katılım Antlaşmaları ve Senetlerine dair Protokol'ün Başlık V'te Bölüm 5 ile birleşen hususların istisna kalması ile Oland Adaları'nda geçerlidir.
6. 1.den 5.'e kadar olan paragraflara istisna olarak:
 - (a) Anayasa'yı oluşturan Antlaşma, Farö Adaları'nda geçerli değildir;

- (b) Anayasa'yı oluşturan Antlaşma, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'nın egemen üs bölgeleri Akrotiri ve Dhekelia'da, Çek Cumhuriyeti, Estonya Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti, Letonya Cumhuriyeti, Litvanya Cumhuriyeti, Macaristan Cumhuriyeti, Malta Cumhuriyeti, Polonya Cumhuriyeti, Slovenya Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti ile yapılan Katılım Antlaşmaları ve Tasarruflarına dair Protokol'ün Bölüm II Başlık III'ü ile birleşen ve Madde IV-437(2)(e)'de işaret edilen Antlaşma'nın ayrılmaz parçası olan Katılım Senedine ek Kıbrıs'ta Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'nın Egemen Üs Bölgelerine dair Protokol için orijinal olarak öngörülmüş düzenlemelerin uygulanmasını sağlamak için gerektiği derecede uygulanır.
- (c) Anayasa'yı oluşturan Antlaşma, Manş Adaları ve Isle of Man için yalnızca, Madde IV-437(2)(a)'da belirtilen Antlaşma'da ve Danimarka Krallığı, İrlanda ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Yunan Cumhuriyeti, İspanya Krallığı ve Portekiz Cumhuriyeti ve Avusturya Cumhuriyeti, Finlandiya Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı ile yapılan Katılım Antlaşmaları ve Senetlerine dair Protokol'ün Başlık II'de Bölüm 3 ile birleşen hususlarda orijinal olarak bu adalar için öngörülen düzenlemelerin uygulanmasını sağlamak için gerektiği derecede uygulanır.
7. İlgili Üye Devletin inisiyatifi ile Avrupa Konseyi, 2. ve 3. paragraflarda belirtilen Birlik'in Danimarka, Fransa veya Yunanistan ülkesi ve toprakları için statüsünü tadil eden bir Avrupa Kararı kabul edebilir.

MADDE IV-441

Bölgesel birlikler

Anayasa'yı Oluşturan Antlaşma, Belçika ve Lüksemburg ya da Belçika, Lüksemburg ve Hollanda arasındaki bölgesel birliklerin varlığını ve tamamlanmasını, bu birliklerin hedefleri söz konusu Antlaşmanın uygulanması tarafından gerçekleştirilmediği ölçüde, hariç bırakmaz.

MADDE IV-442

Protokoller ve Ekler

Bu Antlaşma'ya eklenen protokoller, onun ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

MADDE IV-443

Olağan gözden geçirme prosedürü

1. Herhangi bir Üye Devletin hükümeti, Avrupa Parlamentosu veya Komisyon, Anayasa'yı oluşturan Antlaşma'nın değiştirilmesi için Konsey'e teklif verebilirler. Teklifler, Avrupa Konseyi'ne Konsey tarafından verilirler ve Üye Devletlerin ulusal Parlamentoları, bu tekliflerle ilgili olarak bilgilendirilir.
2. Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu'na ve Komisyon'a danıştıktan sonra, teklif edilen değişiklikleri incelemekten yana bir kararı salt çoğunlukla kabul ederse; Avrupa Konseyi Başkanı, Üye Devletlerin ulusal Parlamentolarının, Ülke Başkanlarının veya Üye Devletlerin Hükümetlerinin, Avrupa Parlamentosu'nun ve Komisyon'un temsilcilerinden oluşan bir Konvansiyon düzenler. Ayrıca, parasal alandaki

kurumsal değişikliklerle ilgili olarak, Avrupa Merkez Bankası'na danışılır. Konvansiyon, değişiklik tekliflerini inceler ve 3. paragrafta belirtilen Üye Devletlerin hükümet temsilcilerinin toplanmaları için fikir birliğiyle bir tavsiye kabul eder.

Avrupa Konseyi, teklif edilen değişikliklerin kapsamı bunu haklı çıkarmazsa, Avrupa Parlamentosu'nun rızasını aldıktan sonra salt çoğunlukla, Konvansiyon'u toplamama kararı alabilir. Bu durumda, Avrupa Konseyi, Üye Devletlerin hükümet temsilcilerinin konferansının görev kapsamını tanımlar.

3. Üye Devletlerin hükümet temsilcilerinin toplanmaları, Anayasa'yı Oluşturan Antlaşma'da yapılacak değişiklikleri ortak mutabakatla belirlemek amacıyla, Konsey Başkanı tarafından gerçekleştirilir.

Değişiklikler, tüm Üye Devletler tarafından kendi anayasal gerekliliklerine uygun olarak onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

4. Anayasa'yı Oluşturan Antlaşma'da değişiklik yapan antlaşmanın imzalanmasından iki yıl sonra, Üye Devletlerin beşte dördü bunu onaylamışsa veya Üye Devletlerden biri veya birkaçı onaylamaya geçmede zorlukla karşılaşmışsa, bu mesele Avrupa Konseyi'ne götürülür.

MADDE IV-444

Basitleştirilmiş gözden geçirme prosedürü

1. Bölüm III'ün Konsey'in oybirliği ile hareket etmesini gerektirdiği alan ya da durumlarda, Avrupa Konseyi, söz

konusu alan ya da durum ile ilgili olarak Konsey'e nitelikli çoğunlukla hareket etme yetkisi veren bir Avrupa kararını kabul edebilir.

Bu paragraf, savunma alanı veya askeri meselelere ilişkin kararlar için uygulanamaz

2. Bölüm III'de Konsey'in Avrupa yasaları ve çerçeve yasaların ancak özel bir yasama prosedürü ile kabul edilmesini öngördüğü durumlarda, Avrupa Konseyi, söz konusu Avrupa yasarlı ve çerçeve yasaların olağan prosedüre göre kabulüne izin veren bir Avrupa kararını kabul edebilir.
3. 1. ve 2. paragraflar temel alınarak Avrupa Konseyi tarafından yapılan her türlü girişimden ulusal Parlamentolar haberdar edilir. Bu bildirim tarihinden itibaren altı ay içerisinde her hangi bir ulusal Parlamento itiraz bildiriminde bulunursa 1. ve 2. paragraflarda belirtilen Avrupa kararları kabul edilemez. İtiraz gelmezse Avrupa Konseyi kararı kabul edebilir.
1. ve 2. paragraflarda belirtilen Avrupa kararlarının kabulüne yönelik olarak, Avrupa Konseyi, tüm üyelerinin salt çoğunluğu ile verilmiş ola Avrupa Parlamentosu'nun rızasını aldıktan sonra oybirliği ile hareket eder.

MADDE IV-445

İç pazar Birlik politikaları ve faaliyetine dair basitleştirilmiş gözden geçirme prosedürü

1. Herhangi bir Üye Devletin hükümeti, Avrupa Parlamentosu veya Komisyon, Birlik'in faaliyeti ve iç pazara ilişkin Bölüm III'ün Başlık III'ünde yer alan düzenlemelerin tümü ya da bir kısmının gözden geçirilmesi için Konsey'e teklif verebilirler.
2. Avrupa Konseyi, Bölüm III'ün Başlık III'ünde yer alan düzenlemelerin tümü ya da bir kısmını tadil eden bir Avrupa kararı kabul edebilir. Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu ve Komisyon'a, parasal alanda kurumsal değişikliklerin olması durumunda Avrupa Merkez Bankası'na danıştıktan sonra oybirliği ile hareket eder.

Bu tür bir Avrupa kararı, tüm Üye Devletler tarafından kendi anayasal gerekliliklerine uygun olarak onaylandıktan sonra yürürlüğe girer

3. 2. paragrafta belirtilen Avrupa kararı, bu Antlaşma'da Birlik'e verilen yetkileri artıramaz.

MADDE IV-446

Süre

Anayasa'yı oluşturan Antlaşma, her hangi bir zaman limitine tabi olmaksızın akdedilmiştir.

MADDE IV-447

Onay ve yürürlük

1. Anayasa'yı oluşturan Antlaşma, Yüce Âkit Taraflar tarafından, kendi anayasal gerekliliklerine uygun olarak onaylanır. Onay belgeleri, İtalya Cumhuriyeti Hükümeti'ne emanet edilir.

2. Anayasa'yı Oluşturan Antlaşma, tüm onay belgelerinin emanet edilmiş olması şartıyla 1 Kasım 2006 tarihinde veya bu şartın gerçekleşmemesi halinde, bu adımı atmak üzere en son imza atan Ülkenin onay belgesinin verildiği tarihi izleyen ikinci ayın ilk gününde yürürlüğe girer.

MADDE IV-448

Mevsuk metinler ve tercümeleri

1. Çekce, Danca, Hollandaca, İngilizce, Estonyaca, Fince, Fransızca, Almanca, Yunanca, Macarca, İrlandaca, İtalyanca, Letonyaca, Litvanyaca, Matlaca, Polonyaca, Portekizce, Slovakça, Slovenyaca, İspanyolca ve İsveççe dillerinde; bu dillerin tümünün metinleri eşit derecede gerçek olacak şekilde, tek bir özgün belge halinde hazırlanmış olan Anayasa'yı Oluşturan Antlaşma, imza sahibi diğer Ülkelerin hükümetlerine tasdikli birer kopya gönderecek olan İtalya Cumhuriyeti Hükümeti'nin arşivlerine emanet edilecektir.
2. Bu Antlaşma, Üye Devletler tarafından belirlenen ve bu Devletlerin anayasal düzeni uyarınca ülkelerinin tamamı veya bir bölümünde resmi dil statüsüne sahip herhangi bir dile çevrilebilir. İlgili Üye Devlet tarafından, Konsey arşivlerinde saklanmak üzere bu çevirilerin onaylı bir sureti temin edilir.

İmza yetkisini haiz aşağıdaki temsilciler bu anlaşmaya imzalamışlardır.

Antlaşma, 29 Ekim 2004 tarihinde, Roma'da imzalanmıştır.

NIHAI SENET

30 Eylül 2003 tarihinde Brüksel'de Avrupa için bir Anayasa oluşturan Antlaşma'yı ortak mutabakak ile kabul etmek üzere toplanan ÜYE DEVLETLERİN HÜKÜMET TEMSİLCİLERİ KONFERANSI, aşağıdaki metinleri kabul etmiştir:

I. Avrupa için bir Anayasa oluşturan Antlaşma,

II. Avrupa için bir Anayasa oluşturan Antlaşma'ya ek Protokoller

1. Avrupa Birliğinde ulusal parlamentoların rolü hakkında Protokol
2. İkincilik ve oransallık ilkelerinin uygulanması hakkında Protokol
3. Avrupa Birliği Adalet Divanı Tüzüğü hakkında Protokol
4. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Tüzüğü hakkında Protokol
5. Avrupa Yatırım Bankası Tüzüğü hakkında Protokol
6. Avrupa Birliği kurumlarının ve bazı organlarının, ofislerinin, dairelerinin ve teşkilatlarının çalışma yerleri hakkında Protokol
7. Avrupa Birliği muafiyetleri ve imtiyazları hakkında Protokol
8. Danimarka Krallığı, İrlanda ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Yunan Cumhuriyeti, İspanya Krallığı ve Portekiz Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Finlandiya Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Katılım Antlaşmaları ve Senetlerine dair Protokol

9. Çek Cumhuriyeti, Estonya Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti, Letonya Cumhuriyeti, Litvanya Cumhuriyeti, Macaristan Cumhuriyeti, Malta Cumhuriyeti, Polonya Cumhuriyeti, Slovenya Cumhuriyeti ve Slovak Cumhuriyeti ile yapılan Katılım Antlaşması ve Senedine dair Protokol
10. Aşırı bütçe açığı prosedürü hakkında Protokol
11. Birleşme kriterleri hakkında Protokol
12. Euro Grup hakkında Protokol
13. Ekonomik ve parasal birlik açısından Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ile ilgili bazı düzenlemeler hakkında Protokol
14. Ekonomik ve parasal birlik açısından Danimarka ile ilgili bazı düzenlemeler hakkında Protokol
15. Danimarka Ulusal Bankası'nın bazı görevleri hakkında Protokol
16. Pasifik Malî Topluluğu frank sistemi hakkında Protokol
17. Avrupa Birliği çerçevesine dahil edilen Schengen müktesebâtı hakkında Protokol
18. Anayasa'nın Madde III-130'un bazı yönlerinin Birleşik Krallık ve İrlanda'ya uygulanması hakkında Protokol
19. Sınır kontrolleri, iltica ve göç, özel hukuk konularında adli işbirliği ve polis işbirliği ile ilgili politikalara dair Birleşik Krallık ve İrlanda'nın durumu hakkında Protokol
20. Danimarka'nın durumu hakkında Protokol

21. Dış sınırların geçilmesine dair Üye Devletlerin dış sınırları hakkında Protokol
22. Üye Devletlere iltica hakkında Protokol
23. Anayasa'nın Madde III-312 ve Madde I-41(6) tarafından kurulan daimi yapısal işbirliği hakkında Protokol
24. Anayasa'nın Madde I-41(2)'si hakkında Protokol
25. Hollanda Antilleri'nde rafine edilen petrol ürünlerinin Avrupa Birliği'ne ithali ile ilgili Protokol
26. Danimarka'da mülkiyet iktisabı hakkında Protokol
27. Üye Devletlerde kamusal yayın sistemi hakkında Protokol
28. Anayasa Madde III-214 hakkında Protokol
29. Ekonomik, sosyal ve ülkesel uyum hakkında Protokol
30. Grönland için özel düzenlemeler hakkında Protokol
31. İrlanda Anayasasının Madde 40.3.3.'ü hakkında Protokol
32. Birlik'in, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması hakkındaki Avrupa Sözleşmesi'ne katılımına ilişkin Anayasa'nın Madde I-9(2)'si hakkında Protokol
33. Avrupa Topluluklarını kuran Antlaşma ve Birlik Antlaşmasını tadil eden veya destekleyen Antlaşmalar ve Senetler hakkında Protokol

34. Birlik kurumları ve organlarına dair geçiş hükümleri hakkında Protokol
35. Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu kuran Antlaşma ve Kömür ve Çelik Araştırma Fonu'nun sona ermesinin mali sonuçları hakkında Protokol
36. Avrupa Atom Enerjisi Topluluğunu kuran Antlaşmayı tadil eden Protokol

III. Avrupa için bir Anayasa oluşturan Antlaşma'ya Ekler

1. Ek I - Anayasa'nın Madde III-226'da işaret edilen liste
2. Ek II – Anayasa'nın Bölüm III Başlık IV'ün uygulandığı denizaşırı ülkeler ve topraklar

Konferans Nihâî Sened'e ekli aşağıdaki bildirgeleri kabul etmiştir.

A- Anayasa'nın hükümleri ile ilgili bildirgeler

1. Madde I-6 hakkında Bildirge
2. Madde I-9(2) hakkında Bildirge
3. Madde I-22, I-27 ve I-28 hakkında Bildirge
4. Konsey Başkanlığının yürütülmesine dair Avrupa Konseyi kararı ile ilgili Madde I-24(7) hakkında bildirge
5. Madde I-25 hakkında Bildirge
6. Madde I-26 hakkında Bildirge
7. Madde I-27 hakkında Bildirge
8. Madde I-36 hakkında Bildirge

9. Madde I-43 ve III-329 hakkında Bildirge
10. Madde I-51 hakkında Bildirge
11. Madde I-57 hakkında Bildirge
12. Temel Haklar Şartı ile ilgili açıklamalar hakkında Bildirge
13. Madde I-116 hakkında Bildirge
14. Madde I-136 ve III-267 hakkında Bildirge
15. Madde III-160 ve III-322 hakkında Bildirge
16. Madde III-167(2)(c) hakkında Bildirge
17. Madde III-184 hakkında Bildirge
18. Madde III-213 hakkında Bildirge
19. Madde III-220 hakkında Bildirge
20. Madde III-243 hakkında Bildirge
21. Madde III-248 hakkında Bildirge
22. Madde III-256 hakkında Bildirge
23. Madde III-237(1), ikinci paragraf hakkında Bildirge
24. Madde III-296 hakkında Bildirge
25. Özgürlük, güvenlik ve adalet alanı ile ilgili Üye Devletler tarafından müzakere ve akdedilen uluslararası anlaşmalarla ilgili Madde III-325 hakkında Bildirge
26. Madde III-402(4) hakkında Bildirge

27. Madde III-419 hakkında Bildirge
28. Madde IV-440(7) hakkında Bildirge
29. Madde IV-448(2) hakkında Bildirge
30. Avrupa için bir Anayasa oluşturan Antlaşma'nın onaylanması hakkında Bildirge

B. Anayasa'ya ekli Protokollerle ilgili Bildirgeler

Danimarka Krallığı, İrlanda ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Yunan Cumhuriyeti, İspanya Krallığı ve Portekiz Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Finlandiya Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Katılım Antlaşmaları ve Senetlerine dair Protokol ile ilgili Bildirge

31. Aland adaları hakkında Bildirge
32. Sami halkı hakkında Bildirge

Çek Cumhuriyeti, Estonya Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti, Letonya Cumhuriyeti, Litvanya Cumhuriyeti, Macaristan Cumhuriyeti, Malta Cumhuriyeti, Polonya Cumhuriyeti, Slovenya Cumhuriyeti ve Slovak Cumhuriyeti ile yapılan Katılım Antlaşması ve Senedine dair Protokol ile ilgili Bildirge

33. Kıbrıs'ta Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Egemen Üst Alanları hakkında Bildirge
34. Kıbrıs'ta Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Egemen Üst Alanları hakkında Komisyon Bildirgesi
35. Litvanya'daki Ignalia Nükleer Enerji Santrali hakkında Bildirge

36. Kaliningrad ve Rusya Federasyonu'nun diğer bölgeleri arasındaki kara bölgesinden kişilerin transit geçişi hakkında Bildirge
37. Sloveky'a'daki Bohunice VI Nükleer Enerji Santralinin 1. ve 2. Üniteleri hakkında Bildirge
38. Kıbrıs hakkında Bildirge
39. Danimarka'nın durumu ile ilgili Protokol hakkında Bildirge
40. Birlik kurumları ve organlarına dair geçiş hükümleri hakkındaki Protokole ilişkin Bildirge
41. İtalya hakkında Bildirge

Bunlardan başka, Konferans, aşağıda listelenen ve Nihâî Senet'e eklenen bildirgelere dikkat çeker:

42. Madde I-55 hakkında Hollanda Krallığı'nın Bildirgesi
43. Madde IV-440 hakkında Hollanda Krallığı'nın Bildirgesi
44. Federal Almanya Cumhuriyeti, İrlanda, Macaristan Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Bildirgesi
45. İspanya Krallığı ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Bildirgesi
46. "Uluslar" kavramının tanımına ilişkin Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Bildirgesi
47. "Uluslar" kavramının tanımına ilişkin İspanya Krallığı Bildirgesi

Ankara Barosu Yayınları

48. Avrupa Parlamentosu'nun seçimlerine ilişkin oy verme hakkı konusunda "Uluslar" kavramının tanımına ilişkin Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Bildirgesi
49. Ulusal parlamentolar konusunda Belçika Krallığı Bildirgesi
50. Avrupa için bir Anayasa oluşturan Antlaşma'da tek paranın adlandırılması konusunda Letonya Cumhuriyeti ve Macaristan Cumhuriyeti Bildirgesi

Bu Nihâî Senet, Roma'da, iki bin dört yılı Ekim ayının yirmi dokuzuncu günü kabul edilmiştir.

(tüm diller)

.....

.....tarafından

Konferans'ta gözlemci olan ve Avrupa Birliği'ne katılım için aday Devlet statüsündeki aşağıdaki Ülkeler de Nihâî Senet'i imzalamışlardır.

Bulgaristan

Romanya

Türkiye